

ኒውዮርክ ፡ አሜሪካ

በኒውዮርክ ከተማ ከተባበሩት መንግስታት ድርጅት አደባባይ ማዶ ገባ ብሎ ከሚገኘው መኖሪያ ቤቷ ከደረሱ ቆይተዋል። የደክተር ሚራኸን እቃዎች በቤቷ ውስጥ ቦታ ቦታ ሲሰጡ አድረው ውለዋል። መጻሕፍቱም ከወለሉ እስከጣራው በደረሱ መደርደሪያዎች ታጭቀዋል። ቤቷ ፀጥታ የሰፈነበትና ደበቅ ያለ መሆኑ ለሚራኸ ሰላም ሰጥቶታል። ገጻማዊው ሚራኸ ፀጥታ ነፍሱ ነው። ዝምታም ሰላሙ። አሁን ሥራውን ከጨረሱ በኋላ ሚራኸ ገላውን ለመለቃለቅ ገብቷል።

የሜሮዳ ቤት ብዙም የሴት ቤት አይመስልም። በትርኪ ምርኪ የሴት ፊቃዎች የተሞላ አይደለም። ደብዘዝ ያሉት አምፕሎች ከወርቃማ ውብ ሰፋዎች ላይ ሲንፀባረቁ ዓይንን ይስባሉ። ፍንትው ያለ ደማቅ ብርሃን አይመቻትም። እንዲያውም ጨለማ ነፍሷ ነው። ሁሌም ከብርሃን ስትሸሽ ነው የኖረችው። የሥራዋ ልብሱ ጨለማ ነው። ውስብስቡ ሲ.አይ.ኤ ጨለማን አስለምዷታል። ጨለማ ለብሳ በጨለማ ዳብሳ በጨለማ ጉርሳ ትኖራለች።

ሲ.አይ.ኤ ሳይመለምላት በፊትም ሥራዋ ዘላለም ጨለማ ሊሆን ነበር። ሴተኛ አዳሪነት። ጨለማ አዳሪነት። ያ ብዙን የጨለማ ህይወቷ ወደ ሌላ የጨለማ ህይወት ከተታት።

በአዲስ አበባ ከተማ ሰዋራ ሥፍራዎች ጨለማ ለብሳ ገላዋን ስትሸጥ ነበር እናትዋ ከብዙ ዓመታት በፊት። ይህን ህይወት የጀመረችበትን ቅፅበት መጭምሮ ረስታው አታውቅም። እናቷ ሴተኛ አዳሪ ስለነበሩ አባቷን አታውቅም። ባላውቀው ይሻላል ትላለች። እናቷ አረጃ። ፈታቸውን ማዲያት ወረሳቸው። ከማዲያቱ በተጨማሪ ቆዳቸው ተሸበሸበ። ምንም አይነት መቀበባት የማይገደበው እርጅና ተጫናቸው። ደምበኛቻቸውን በሙሉ አጠ።

ሜሮዳ የእናትዋን አስከፊና ጉምዛ ህይወት በልጅነቷ ጨለላቸው። ከእናቷ አንድ ቀን ያላቸውን ሁሉ ሸጠው ወደ ባህርዳር ከተማ ይዘዋት ሲሄዱ በባህርዳር ሥራ ሞልቷል የሚባል ወሬ ሰምተው ነበር። ያኔ ሜሮዳ የአሥራ ሁለተኛ ክፍል መልቀቂያ ፈተና ተፈትና ወድቃ ነበር። በመውደቋ የበለጠ ህይወቷ ጉመዘዘ። ውድቀቷ ወደ ሌላ ውድቀት ወረወራት። ከአዲስ አበባ ባህርዳር ከተማ እስኪደርሱ ድረስ እናቷ ምንም አላናገሯትም። ወደየት እንደሚሄዱም አላወቀችም ነበር። ከእናቷ ጋር ተጣልተው ነበርና። እናቷ ብዙም ስነ ምግባራቸው የሚያስቀና አልነበረም። የበለጠ ባሰባቸው። ብስጭት ሲሉ ኢ ስነ ምግባራዊ ቃላትንም ይናገሯታል።

«እኔ ገላዬን ሸጬ እስከ አሁን ድረስ ያስተማርኩሽ እንድትወድቁ ነበር» አሏት ባህርዳር ከደረሱ ከጥቂት ቀናት በኋላ። ሥራ ሞልቷል የተባለው ወሬ ወሬ ብቻ ሆኖ ነበር ያገኙት። ባልታወቁበት ቦታ ሄደው በአዲስ መልክ ሥራ ለመጀመር ነበር። ያቀዱት ግን አልተሳካም። በወታደር ተጨናንቃለች.....እንዲያውም የባህር ዳር ሴት በሙሉ ቢሸረሙጥ እንኩዋ ለወታደሩ እይቃውም ሲባል ጊዜ እስኪደርሱ የቸኮሉላት ባህር ዳርን አንድም ወታደር አላገኙባትም። ተስፋቸው ጫጭቶ ሞትን እስከ መናፈቅ ራሳቸውን ከህይወት መዝገብ ላይ ለመፋቅ እስከመመኘት ደረሱ።

«እኔ ሌላ ምን አወርሰሻለሁ የማውቀውም የተማርኩትም ሽርሙጥና ነው። ግቢቦታ! በቃ። ከአሁን በኋላ ከእኔ በምን ትሻይለሽ? የተማረ ከወደቀ ካልተማረ በምን ይሻላል? እኔም አንቺም ሌላ ምንም የለንም። ከሴት ብልታችን በስተቀር። ስለዚህ ትንሿ ብልታሽን እዘጋጃት። የኔዋን ጨርሰናታል። በቃት። ባይባቃትም ከአሁን በኋላ የሚነካት የለም። ጨርጭላለች፤ ገጥማለች። ሽጠን በላናት። ተሸጣ አንቺን አስተማረች። አሁን አድገሻል፤ በቃት። እኔም ተስፋ ቆርጫለሁ። ደላላው የመጀመሪያ ደንበኛሽ ፈረንጅ እንደሆነ ነግሮኛል።» ይህን ሲነግሯት የሜሮዳ እንባ በጉገጫ እየፈሰሰ ነበር የውድቀት እንባ። የተስፋ መቁረጥ እንባ። የፍርሃት እንባ።

«በደንብ አስተናግጧል። ሁኒልኝ እንደሚልሽ ሁኒለት.....» እናትዋ ይህን ተስፋ አስቆራጭ ንግግር የሚነግሯት ከአባይ ወንዝ ድልድይ ላይ ቆመው የውሃውን አወራረድ ቁልቁል ለየተመለከቱ ነበር።

«የው! ደላላው መጣ ሂጃ። ፈረንጅን ጥሩ ዋጋ እንዲከፍልሽ ጠይቁው። እኔ ግን አላስቸግርሽም። ኑሬም እያምርብኝ። ራስሽን አኑሪ። እንደኔ እስከትጨረጭሽ።» እናቷ አልመሰላት አለ። ስለሚናገሩት የማያሰቡ መሆናቸውን ታውቃለች። «ብልት... ምናምን» ሲሉ ይሰቀጥጣታል። ምናልባት የሥራው ጠባይ ይሆናል ብላ ታስብ ነበር። ሲማቱም ጨካኝ ናቸው። እናት አይመስሏትም። በራ የምትጠፋበት ብታገኝ ትሄድ ነበር።

«ሌላ የማወርሰሽ ምን አለኝ? ተምረሽ ትለውጭኛለሽ ብዬ ነበር። ስትወድቁ ተስፋዬም አብሮ ወደቀ። ለእኔ አትጨነቁ። ራስሽን አኑሪ።» ብለው ከድልድዩ ላይ ወደታች አዩና ራሳቸውን ወደ አባይ ወረወሩት። «እማዬ!» ብላ ሚሮዳም ልትወረወር ስትል ደላላው እጇን ይዞ አስቀራት። አባይ ከሚያግተለትለው ግንድና ግፋር ጋር ይዟቸው ጥርግ አለ። አባይ ከመሙላቱ የተነሳ ፈረሰኛውን እያሰገረ ነበር። ድፍርሰርሱ አባይን ቁልቁል ከድልድዩ ቆማ እየየች ራሷን ልትወረወር በትታገልም ደላላው ጉትቶ ታክሲ ውስጥ ዳሉ ይዟት ክነፈ።

በዛው ምሽት እንገዛ ሳይደርቅ ደላላው ለፈረንጅ ሸጣት።
ሴትነቷን ሸጠው። ፈረንጅ ብዙ ደላሮችን መክረጥ አድርጎ
ለደላላው ሲሰጠው ደላላው መልሶ «ድንግል እኮ ናት ጌታይ!»
አለው። «እሱንም ነግረኸኛል።» አለ ፈረንጅ ቀልጠፍ ባለ
እንግሊዝኛ።

«ሰለዘህ ዋጋዎም ያሰጨምራል» አለ ደላላው በሞተ
እንግሊዝኛ። ፈረንጅ ሌላ የደላር ናቶች ሲጨምርለት ተቀብሎ
ደላላው እየተንበጀበጀ ጠፋ። ፈረንጅን ከዚህም በፊት ደጋግማ
አይታው ታውቃለች። በተከራየበት ሰፈር ይመጣ ነበር። ከቤታቸው
ፊት ለፊት ነበረ ጠላ ሴት ተቀምጦ ብዙ ጊዜ ክፍት የሚሆነውን የነ
ሜርዳን ደሳሳ ሴት እያሙለቀ ይመለከት ነበር። ሜርዳን በጣም
ሲያያት አንገትዋን ትሰብርም ነበር። በዚህ በጅ በወደቀችበት ወቅት
ከሁነ እሁነ ምን ያደርገኝ ይሆን እያለች ስትርድ እርሱ ግን ምንም
አይነት የወሲብ ጥቃት ሳያደርስባት ላንድ ወር ያህል ካቆያት
በሁዋላ ወደ ኬኒያ ወሰዳት። ናይሮቢ በሚገኘው ልዩ የሲ.አይ.ኤ
ማሰልጠኛ ጣቢያ ውስጥ ራሷን አገኘችው። መሠረታዊ የሰለላ
ሥልጠናዎችን ወሰደች። የመሣሪያ አጠቃቀም፣ የምስጢር አያያዝ፣
... የመረጃ አሰባሰብ፣ አለባበስ፣ የማስመሰያ ሥራ አሠራርንና
ሌሎችን ብዙ አድካሚ ሥልጠናዎች ከወሰደች በኋላ መልሶ ወደ
ኢትዮጵያ አሰገባት።

ከዚያም በሰሜኑ ጦር ውስጥ ወጥ ሰሪ ሆኖ ተቀጠረች።
እናቷን እድሜ ልኳን በድህነት ስታማቅቃትና ገላዋን ስታሸጣት
ከኖረችው ሀገር በተቃራኒ ቆመች። ሀገሯን በሰፈረችላት ቀና
ተሰፈረችት። ወታደራዊ ምስጢሮችን በወሲብ ጥም ከተለከፉ
ወታደራዊ ባለስልጣናቷ እጅ እየነጠቀች ለሲ.አይ.ኤ ስትሰጥ
አንዳችም ደንታ የላትም ነበር። ወጥ ሴቷ ሜርዳ ወጡን ስታማስል
የወታደራዊ ባለስልጣናቷን ምስጢሮችም ለሲ.አይ.ኤ እያማሰለች
ነበር።

ማንንም የሚያንበረክክ ገላዋ እንኳን የወሲብ ጥማት
ይቃጠለውን የበረሃ ባለስልጣን ሁሉን ነገር ትቶ ሃለምን ንቆ የወጣን
መናኘም ያማልላል። ውበቷንና ቅብጥብጥ ገላዋን የሚያልፍ የለም።
«ቆስንና ወታደርን ከወሲብ በቀር ሌላ ወጥመድ አይዛቸውም»
ስትል ታስባለች። ማጥመጃዋ ገላዋ ነው።

ከዚያ ጊዜ ጀምሮ አጥማጃ ሜርዳ ጨለማ ልብሷ ነው።
ቤቷም ጨለመለም ያለ ነው። ከኒውዮርክ ከተማ ውጪ በብዙ
የአሜሪካ ከተሞች ነራለች። ሎስአንጀለስ፣ ከርጂኒያ በሲ.አይ.ኤ
ዋና መሥሪያ ቤት አቅራቢያ፣ ፊላደልፊያ፣ እክላሃላ፣
ዋሽንግተን...።

ይክተር ሚራኸር ህይወቱን በሙሉ ተርክላታል። ሲጻፈን
በረሃላት ደስታዋ ነበር። ግን አልሆነላትም። እንግሊዘ ገላዋን
መመልከት አልቻለም። ለብዙ አመታት የእሷ እንዲሆን

ለምናዋለች። እሱ ግን «እምቢ» አላት። «እምቢ» ሲላት ደግሞ የባሰ
እየወደደችው መጣች። እምቢታው የተፈቃሪነት ዋጋውን አኖረባት።
እምቢታ የፍቅር ዋጋ ጭማሪ መሆኑ ገባት። ውስጧ ግን ተስፋ
ቆርጦ አያውቅም።

«ዛሬ ይለይሰታል» ብላ ሻወር ቤቱን በርግዳ ትሰገባ
መለመላዋን ነበረች። እሱም መለመላውን እየታጠበ እያለ
ተንደርድራ ስትገባ ሀፍረተ ሥጋውን በሁለት እጅ ደብቆ «አንቺ!
ምን ነክሽ?» አላት በሩን ዘግታ ዕርቃደን እየሳቀች ስትጠጋው
ደንግጠ። እውነተኛ ፈገግታዋ የወሲብን ቆሌ ይጠራል። ያ የዘወትር
ደረቅ ፈገግታዋ የት እንደደረሰ ሲገባው አልቻለም። ችርቻም ካሉት
ጥርሶቿ መሃከል ፍንጭቷ ልዩ የደስታ በር መሰሉ ታየው። ገላዋ
ለፍቅርም ለምርኮም ለበቀልም የተሳለ መሆኑን አወቀ። ፀጉሯ
በአጭሩ እንደወንድ የተቆረጠና እንደኑግ ልጥልጥ የሚያንፀባርቅ
ሆኖ ውብ ነው። አጭሩ ላዛ ፀጉሯ ቅንብብ ካለው የራስ ቅጂ ጋር
ወብት አላብሷታል። አይኖችዋ እንደዛሬ የወሲብን አድባር ሲጣሩ
አይቷቸው አያውቅም። ጡቶቿን ወደፊት እስጠግታ ፍትውኩን
አማለለችው። ልቡ እስኪፈርጥ ዳንኪራ እየረገጠ ነው። ጫን ጫን
መተንፈስ ጀመረ። ትንፋሹ ትጉልል እያለ ከአፋ ሲወጣ ሲጋራ
እንደሳበ ሰው ጭሱ ፊቷን እየገረፈው ነው። የእሷንም የውስጧን
ቃጠሎ የሚያሳብቀው ትንፋሽዋ እየተንበለበለ ከንፈቱን ገረፈው።
ሻወር ቤቱ በሞቀ ትንፋሻቸው የፍል ውሃ ክፍል መሰለ። የሚጋረፍ
ትንፋሽ። የሚለመጥ ጉም። ቅርድድ እንከይ ከንፈር። አፏን
ከፍታ አፋን ዘጋችው። ከንፈቱን ገመጠችው። መናገር አይችልም
አሁን። ሌላ ቋንቋ። ምላሱን በምላሷ ቆለፈችው። ሁለቱ እጅደም
እንጉኩን ዘረው የፍቅር አዙሪት አዙሩበት። ከግድግሣው ጋር
አላጠቀችው። ሁሉም ነገር ከአምሮው ጠፋብት። ጡቶቿ ደረቀን
ወገት። ቀጭኑ ወገቧ ታጥፎ ሽንጡ ውስጥ ገብቷል። ጭኖቿ ጩክ
ብለው ተከፋፍተው አንድ ጭኑን መሃል አሰገቡት። ቀንጭ ተቀሰሮ
ዳሌዋን የጉንዮሽ መውጋት ጀመረ።

«ትዝ ይልሃል ወታደሮች ሊረባረቡብኝ ሲሉ ያስጣልከኝ?»
ዓይኑ ውስጥ ዓይኗን ተከላ።

«እኛክ ያስጣልከኸ የእኔን ፍትወት ለማርካት አይደለም።»

«ግደለህም አርካብኝ። የኔ ቆንጆ ነፍሴ እየቃተተችልህ
ነው። ጭኖቼ መካከል የተነሳውን ቃጠሎ እንድታጠፋልኝ
እፈልጋለሁ።»

«አልችልም። ዝመት ነው።»

«አይደለም። የኔ ቆንጆ ሲሆን አይችልም።»

«ሜርዳ ወዳልሆነ ነገር ውስጥ እየከተትሽኝ ነው።»

«አይደለም ማራ። ወደሆነ ነገር ነው። ወደ ፍቅር።»

አለችው። እየተነፈሰች። እየተነፈሰ። እየቃተተ። «እየጉዳዥኝ ነው
ሚራኸር። እየቆሰልከኝ ነው። እየቃጠልከኝ። ብትገለኝ ይሻላል።»

«ፍቅር ሁሉም አንድ ነው። ያለ ፍቅር ወሲብ ደግሞ...»
«ታዲያ እኔን አታፈቅረኝም? እኔ ይህን ያህል እያፈቀርኩሁ?»
«እኔም ይህን ያህል የማፈቅራት አለቻል።»

«የለኝም። ሲጻፈ የምትባል መንፈስ በእውኑ ዓለም ውስጥ የለኝም። ያህልም አለምህ ውስጥ ነው እየጸከርክ ያለኸው። ሲጻፈ ቅገጥኝ ናት።»

«ፍቅር ታዲያ እንዲህ በተላሉ የሚፋቅ ነገር ነው። ...በፍቀው እንኳ ስንጥቅጣቂው አይጠፋም። በባጥጠው ይባጥጠኛል። ደግሞ እሷን መፋቅ አልችልም።...»

«አሁ!! .....ውጣልኝ በቃ!» አንባረቀችበት። ቁርጫን አውቃ። የሻወር ቤቱን በር ከውስጥ ወርውራ ዘጋችው። ጣቶቿን ወደ ብልቷ አንሸራተታቸው። .....

ከውጭ ፈጣን ትንፋሽ ይሰማዋል።

ከደቂቃዎች በኋላ ስታቃስት ሰማት። ከዛም ውገው «ሸ» ሲል ተሰማው። እንደተነፈሰች አወቀ። እንደቀዘቀዘች። ወጥታ መኝታ ቤቷ ውስጥ አልጋዋ ላይ «ሸ» ብላ ተኛች። «ጨካኝ!» ብላ። «ደረቅ መነኩሴ!» በዛው እንቅልፍ ወሰዳት።

በነጋታው ጠዋት ካደረበት ሰፋ ላይ ተነስቶ ቁርስ ሠራ። ሚሮዳ አንሰላዋ ስጥ ነበረች። እስካሁን አልነቃችም። መንቃት አትፈልግም ይሆናል። ሚራሽ ወደ አልጋዋ ሄደ ከአልጋው ጫፍ ተቀመጠና ፍገገክ ብሎ አያት። አንሰላ ውስጥ እስከ ውበቷ በጥልቅ እንቅልፍ ውስጥ ሰጥግለች። ክብ ራሷና አጭር ጥቁር ፀጉር ከአንሰላው ውጭ ናቸው። ከፍፍሯ ተንሽ ሸልቀቅ ብለው ፍንጭቷን ያሳያሉ። ከኋላዋ ያለዋ አንሰላውን ከፍ አድርጎ የተራራ ሰንሰለት አስመስሎታል። ወገቧ ተሰብሮ አልጋው ውስጥ የገባ ይመስል ከተከመረው ያለዋ ውስጥ ገብቷል።የተኛች አትመስልም ታዲያ። ፎቶ ለመነሳት የተስተካከለች እንጂ። ሚራሽ ባዲሱ ጊታፍ ለሰለሰ ያለ ዜማ እየተጫወተ አነቃት። ዓይኗን በዝግታ ከፍታ አየችው። ከሙሉ ነጭ ሱፍ ልብሱና ከጊታፍ ጋር በአምላክ ፊተ ምሲጋና የሚያቀርብ መልእክ መስሎ ታያት። ፊገግ ሲል ነጫጭ ጥርሶቹ ከሰበሰው ጥርት ያለ ነጭልብስ ጋር ተመሳሰሉባት።

በጊታፍ የሚጫወተው ዜማ የፍቅር ዜማ መሆኑን ታውቃለች። የምኒልክ ወሰናቸው መብቃ።

«..... ፍቅር አያረጅም
መውደድ አያረጅም»

ውበት ቢጠወልግ ሰውነት ቢጃጅም ...» ደሞ አበሽቃት። ይህ ዜማ ለእሷ አይደለም። ለሲጻፈ ነው። «አያረጅም መስሎሀል!» አለችው። «በሽቅ። ለዚህ ነው የቀሰቀሰክኝ። ለሲጻፈ የምታንቆረቀረውን ዜማ ልታሰማኝ?» ነጫጭ ጥርሶቹን ሸልቅቅ አድርጎ መብቃውን ቀጠለ። ፍቅር ምላሽ ንፋግ ነው። ዝም ብሎ ፍቅር ነው ብላ ታምናለች። ራስዋን ነቅንቃ ዝም አለችው።

«...ፍቅር አያረጅም
መውደድ አያረጅም»

ውበት ቢጠወልግ ሰውነት ቢጃጅም .....» «የኛ ሺክስፒር ደሞ ስለፍቅር ልታስተምረኝም ታስባለህ?» «ሺክስፒር ሲጻፈን ያውቃለሁ» አላት። «ፍቅርን እኔ ዛፀብት መነፅር ሺክስፒር አላየበትም። ለንግሊዎች ጉረኞች ስለሆኑ አኩባይውት እንጂ ከእሱ በኋላ የተነሱ ደራሲያን ስለሚያሳብድ ፍቅር ፅፈዋል። ጉረኞች ቢሆኑም ግን እንግሊዎችን አይንቃቸዋለሁ። የራሳቸውን ሰዎች ያሞካሻቸዋል። እያጨበጨቡ ሰዎቻቸውን ያጀግደቸዋል። እንግሊዝ ታላቅ የምትሆነው በፖለቲከኞቿ ብቻ ሳይሆን በታላላቅ ሰዎቿ መሆኑን ስለሚያውቁ ለወጣቶች ሁሉ ገና

ምንም ባልሠሩት እጃቸው እስኪደግ ያወጡት ሳቸዋል። ያ
ካልሆነም እንግሊዝ ያለን ሺክስፒር ምንድን ናት? እኛ ደግሞ
በተቃራኒው የኛ የሆኑትን ሰዎች እናባድዳቸዋለን። ኢትዮጵያውያን
ያድናቆት ችግራቸው ነን። ሰዎቻችንን በሐሜትና በስድብ
እናሸግጥቃቸዋለን። ወጣቶችን መቀበል ... አይሆንንም። አዲስ
ነገርን መቀበል አንገሻም። አዲስ አሳቤና ሳይንስ ጠላታችን
ይመስለናል። ለዚህም ኢትዮጵያውያን እስከ አሁን ከቅድመ አሪት
ጀምረው በሚፈጠሩበት በድንጋይ ወፍሮ እየፈጠሩ ነው።
ኢትዮጵያውያን ስለሚያቀት እንጂ ስለማያውቁት እንዲሠሩ
አይፈልጉም። አንዳንድ አንደኛው አትሁኅብኝ። ሲሳራን እንደምወዳት
እንደማፈቅራት እነገርሽ ዘንድ ሺክስፒር መሆን አይጠበቅብኝም።

«...ፍትር አያረጅም»

መውደድ አያረጅም

ውበት ቢጠወልን ሰውነት ቢጃጅም ...»

«ቆይ! ባትኖርሰ!» አለችው «ሞታ ቢሆንሰ? እንዲህ ሆነህ
ልትሞት ነው? »

«ይልት ተነሺ ተግጠቢ ...ቀርሰ ደርሷል።»

«ባሌ ብትሆን እንዴት ያምርብህ ነበር አንት መነኩሴ።»

ካልጋዋ እመር ብላ ተነስታ ከጀርባው ወጣችበት። እስከሳሉት
አልወረደችም። አንዲት ጊታሩን እየመታ እስከ ባኛ ቤት መሰጠት።
ከጃርው ሥር ስማው ወረደች።

«ቀርሰህ ይግፍግል መነኩሴው።»

«ገዳማዊ ነኝ! መንፈሴ ሰፍቦት ከሆነሰ?» አላት ቀርሳኛውን

አየበሉ ስያለ። «ሰለ ገንጊያ መሰወር ታውቁ ነበር?»

«አዎ።»

«ለምን አልነገርሽኝም?»

«የትና ለምን እንደተሰወረ አላውቅም? ስለሚላውቀው ነገር
ማውራት ስለሚያስጠላኝ።»

«ግን ግን የሰወረው ይመስልኛል?»

«ግምትም ያስጠላኛል። የሲ.አይ.ኤ እጅ እንደሌለበት ግን
መላ በመላ እግርጠኛ ነኝ።»

«ሌሎች የሰለላ ድርጅቶችሰ?»

«ገንጊያን ታውቀው የለ።»

«ለምን እንዲህ አልሽ?»

«እሱ የራሱን ሀይሎች ገም ብሎ የሚኖር ሰው ነው።
በምንም አይነት ነገር ውስጥ እጁን አያስገባም። ስለዚህ ማንኛውም
የሰለላ ድርጅት ከገንጊያ ጋር የሚያገናኘው ነገር አይኖርም።»

«እና የት ደረሰ ለበል?»

«እኔ ምን አውቄ። ምናልባት ወደ ኢትዮጵያ ሄዶ ከሆነሰ።
ዜናው የሚለው የደረሰበት ጠፋ ነው። ደግሞ.....በየትኛውም

የአሜሪካ አውሮፕላን አልተጓዘም። ምናልባት ከንፍ አውጥቶ
ይሆናል እንግዲህ።»

«አትቀልጃ።»

«ከመነኩሴ ጋር የዋለ ሌላ ምን ይመኛል? እንደ አቡነ
ተክለሃይማኖት ስድስት ከንፍ አብቅሎ ለመብረር ከመመኘት ሌላ።
ሙት። ቀልዴን አይደለም። ካንተ ጋር መዋለ ሌላ ምን ትርፍ
አለው? ዕድቅንና መንግስተ ሰማያትን ከመመኘት ሌላ ...ያም ሆነ
ይህ ዶ/ር ገንጊያ ራስ ምታቴ አይደለም። አንተ ነህ ራስ ምታት
የሆነክብኝ። እውነትም ማራሻ! የማትጨበጥ ሞገድ።» ጢም
ያልቀለበት ገንጨፍን መርጣ ሰማው ልትታጠብ ሄደች። እሱም
የበለበትን ሳህን አንስቶ ተከትሏት ሄደና ታጥበው ሰፋ ላይ
ተቀመጡ።

ሚሮዳ ላኛቶን ከምገጠተሯን ጭኗ ላይ አድርጋ ቀልፎቹን
እየነካካች እያለ ዶ/ር ማራሻ ባለፈው የደረሰውን ፖስታ እያገለጠ
ማየት ጀመረ።

ፖስታው ላይ የተመታው ማህተም ከባህርዳር ፖስታ ቤት
ኢትዮጵያ ውስጥ መምጣቱን ከመመልከቱ ውጪ የላኪ አድራሻ
የለበትም።

«ደሞ የደረሰኝ ፖስታ አስገርሞኛል።» አላት።

«ምኑ ነው ያስገረመህ።» አለችው ወደሱ ተንኋቃ እየተጠ
ጋች።

«ውስጡ ምን እንዳለ ታውቁ ያለሽ?»

«ደብዳቤ ነዋ።»

«አይደለም። ባይ ወረቀት። ይኸውልሽማ እይው።»

የደብዳቤውን ፖስታ ተቀብላ እውስጡ ያለውን ባይ ልሙጥ ወረቀት
ለረጅም ጊዜ ዓይኖችዋን ተክለችበት። ያላንዳች ነገር የተላከ ባይ
ወረቀት አልመሰሰላትም። እንደ ሲ.አይ.ኤ ወኪልነቷ እንደዚህ ያሉ
ምስጢራዊ ነገሮችን መጥርጥር አንዱ ሥራዋ ነው። መጥርጥር
ጀመረች። ባይውን ወረቀት። «እና ያለን?» ብላ ወደ ጓዳ ሄደችና
ክብ ጭልፋ የሚመስል መስታወት ይዞ ተመለሰች።

በክብ ጭልፋ መስል አጉሉ መስታወት ባይውን ወረቀት
ስታየው በሐምራዊ ቀለም የተገፈ ነገር አስተዋለች።

«ማራሻ» አለች ዕሑፋን እያነበበች። «ና ተመልከት።» ማራሻም
በመስታወቱ ዕሑፋን ተመልክተው። «አንዳንድ ምስጢራዊ ነገሮች
እንደዚህ እንደሚሃሩ አታውቅም በሥራዎ የብዕር ቀለም።
አለችው። እሷም አብራ ክብ መስታወት ላይ አፍጣ።

ዕሑፋ «የጊታሩን የድምፅ ሳጥን ክፈተው» ይላል።

ሽማግሌው ሰውዬ የሰጡትን ጊታር አምተቶ የድምፅ ሳጥን
ተመለከተው። ላይ ላይ ተካፋች ነገር እንዳለው ተመለከተ። በጊታሩ
የድምፅ ሳጥን ላይ ቀልፍ የሚመስሉት ነገሮች ለጊታሩ ውበት
ተተክሉ ጌጦች ነበር የመሰሉት። ነገር ግን ቀልፎቹ በላያቸው

ቀጥር እንደተቀረፀባቸው ተመለከተ። የትኛውንም ቀልፍ ቢጫን ሊከፈትለት አልቻለም። ለረጅም ጊዜ ተያዩ። እንደገና ባደውን ደብዳቤ በክቡ እንሁ መስታወት አስቡት። በጀርባው በኩል ጸባይ የሚሉ ቁጥሮች በሐምራዊው ሥውር ቀለም ተፅፈው አገኙ። ሚራሽ እነዚህ ቁጥሮች የተቀረፀባቸውን ቀልፎች ተጫናቸው። ድስት...አራት...ምስት...ስምንት...። ቀልፎቹን ቢጫናቸው የጊታሩ የድምፅ ሳጥን ተንሸራትቶ ተከፈተ።

ውስጡ በአልሙኒየም መሰል አብረቅራቂ ቀላል ንጣፍ የተለበጠ ነው። ከአብረቅራቂው ልባጥ በታችኛው ክፍል የተጠቀለለ የብራና ወረቀት ተያይዟል። ስዕ አወጣውና ጥቅሉን ተረተረው። ከውስጡ ሌላ ብጣቂ ወረቀት ወደቀ። እንስቶ አነበበው። 'ጥብቅ ምስጢር ይላል ከላይ። ዝቅ ብሎ ደግሞ ጥቂት የአግርኛ ቃላት ስፍረዋል።

«ጥቅሉን ተጠቀመው። ሀገርህ ትፈልግህለች። ኢትዮጵያ እንደገባህ ከባህርዳር ከተማ አባይ ድልድይ ማዶ በገብርኤል ቤተክርስቲያን ውስጥ በሚገኝ መካነ መቃብር የለባ ሲርጋጋን መቃብር ፈልገህ ካገኘህ በኋላ ቆፍረው። ቀጣዩ መልእክት መቃብሩ ውስጥ ተቀምጦልሃል። ይህንን መቃብር ስትከፍት ማንም እንዳያይህ ተጠንቀቅ» ይላል ብጣቂው ፅሁፍ።

ፈጥኖ የብራና ጥቅሉን ተረተረው። የቆየና የነተበ የብራና ፅሁፍ ነው። በቆም ፅሁፍ በጥንቃቄ የብራናው ወረቀት ላይ የሰፈረውን ነገር ሲያይ ግራ ተጋባ። ይህ ሁሉ ጥንቃቄ የተደረገለትና በጥቅል ብራና የተፃፈው እንድ የሚያውቀው ነገር ነው። እንዲያውም ይህ ጽሁፍ የተወሰደው በህይወት ዘመኑ ከሰበሰባቸው መጻሕፍት ከአንዱ ውስጥ ነው። ከኢትዮጵያዊው ባለቅኔ ከሉሬት ፀጋዬ ገብረ መድህን ግጥሞች ውስጥ ኢትዮጵያዊነት ውስጡ እንደ ነበልባል የሚጋረፍበት ግጥም ውስጥ ምን ምስጢር ቢኖር ነው በዚህ በጊታር የድምፅ ሳጥን ውስጥ በተራቀቀ ምስጢር የተላከለት። በጉጉት «ሰቆቃወ ጴጥሮስ» የሚለውንና በጊታሩ ውስጥ በምስጢር ከማያውቀው ቦታ የተላከለትን ግጥም ደጋግሞ አነበበው።

ከግጥሙ ሥር እድሜ ልኩን ምስጢር ሆኖበት የኖረውና በ'ቶ' ቅርፅ የተሠራው ባለጉጥ መስቀል ተሰሷል። በባለጉጥ መስቀል ላይም ግራ ሲያጋቡት የኖሩት ቃላትና ቁጥሮች ተቀርፀውበታል። 54, 9, 10, 29, 77, 30, 56, 52, 33, 99, 97, .. አርያ ኢትዮጵያ 98, 123, 9, 10, 40, 88, 123, 456, ... 999... መራራ ክንፍ... ማህር ሻላላ ሐሽ ባዝ... ቀጠሮ ቃል... 999... ዴርቶጋዳ።

«የፈጣሪ ያለህ!» አለ ሚራሽ። «ምን ይመስልሻል ሚሮዳ?»
ፅሁፉን አንብቦ እንደጨረሰ ሚሮዳን አያት እሷም ጨርሳ አያየችው ነበር። ለረጅም ደቀቃ ስሐባብ ተወጠው ከተያዩ በኋላ «ይህንን ነገር የላኩት በጣም የሚያውቁህ ሰዎች መሆን አለባቸው።»

አለችው። «ለምን መሰለህ? የላኩህን ጊታር አሰብ። ጊታር እንደምትወድ ያውቃለሁ ማለት ነው። ብዙ ጊዜ ሰዎች የሚያጠ ምዱህ በምትወደው ነገር ውስጥ ነው። እንደገና ግጥም እንደምትወድ ስለሚያውቁ በዚህ ግጥም ሊያጠምዱህ ፈለጉ። ስለዚህ ይህን ነገር የሚያደርጉት ሰዎች እጅግ በቅርብ አንተነትህን ጠ ልቀው የሚያውቁ ሰዎች ስለመሆናቸው አልጠራጠርም። እነማን ይመስሉሃል?»

«በአለም ላይ የማውቃቸው ሰዎች እጅግ በጣም ጥቂት ናቸው። በጣት የሚቆጠሩ ሰዎች። ስማቸውን ልጥራልሽ ለምሳሌ...»
«እስኪ በል ...»
«አንደኛ ሲጻራ ...»

አቋረጠችው። «ብሽቅ! ብሽቅ ነገር ነህ። ከሲጻራ በላይ እኔ አላውቅህም አንተን? እሷን የምታውቃት መቼ ነው? ስንት ዘመን ተቆጥሯል ከዛ ወዲህ? አንተን ስትቀድስ እንጂ ጊታር ስትመታ ታውቅሃለች? አንተን ቅኔ ማህሌት ውስጥ ስትቀኝ እንጂ ዘመናዊ የአግርኛ ግጥም ስታነበንብ ታውቅሃለች? ዝም ብለህ ...አጭ!» ተነስታ ሄደች። «ካንተ አፍ ሁለተኛ ሲጻራ የሚል ቃል ሲወጣ መስማት እንደማልፈልግ ነግሬህ ነበር። ዘን! አዘማም መንፈስ ናት እሷ! እርግጠኛ ነኝ ፍቅር የሚለካ የሚሰፈር ቢሆን ከእሷ በላይ እኔ እንደማልቅርህ ይረጋገጥ ነበር። አዘም ናት! አንተንም አዘማም አድርጋሃለች።» እያግተመተመች ወደ መኝታ ክፍሏ ስትሔድ ተከተላት።

«አየሽ ሚሮዳ ...እኔ የምፈልጋትን ያህል እየፈለገችኝ እንደሆነ አልጠራጠርም። ትወደኛለች። እኔም አወዳታለሁ። ታፍና ተወሰደች። ሰዎች ለየዩን። አቅጣጫችንና የህይወት መስመሮቻችን ተለያዩ። በቃ እስቲ ምንድን ነው ሐጢአቷ? እኔስ ፍቅሬን ስፈልጋት ብኖር የተሳሳትኩት የት ላይ ነው? ምናልባት የች ሴት አንቺ ብትሆኝ ፍሮም ስፈልግሽ እኖር ነበር።» አሳዘነችው። ግን ደግሞ ልቡ ወደ ሲጻራ ይጠመዘዘዋል።

«አየህ ...በልጅነትህ በጣና ሐይቅ ዙሪያ ካሉት ተራሮች ላይ ከወደቀው አድማስ በቀር የሚታይህ አድማስ የለም ነበር። ከጣና ሐይቅ በላይም ሐይቅ ያለ አይመስልህም ነበር። ግን እንደዚህ ሆኖ አሳገኘኸውም በህይወትህ የበለጠ አድማስና የበለጠ ሀይቅም አይተህል። በጋራነት ውቅያኖስ ዳርቻ ጊታር ስትጫወትም ነበር። ሁሌም በተራመድክ ቁጥር አድማስህ ይሰፋል። ከሚታዩህ ተራራዎች ላይ ስትቆም ሌሎች ብዙ ተራሮች ይታዩህል። የጋራዎህን ተራሮች በቆምከባቸው ቁጥር የበለጡ ተራሮችን ታያለህ። ሲጻራ መጀመሪያ የጋራዎችህ ተራራ ነች። አሁን ቆመህባት ልታልፍ ይገባል። ከአድማስህ መስፋት ካልፈለግህ ደብተር ሌላኛዎ አድማስህ እኔ ነኝ። አሁን እኔን ተመልከተኝ ቢቃ። ምናልባት ልትወደኝም እኮ ትችላለህ። ግን አላሰገድድህም። እኔ ግን እሽ ብትለኝም እምቢ

በትላንም እውደሃላሁ።» ዓይኖቿ እንባ አንቀረዘዙ። ማንፍረቅ አልፈለገችም። ሀሳቧን ወደ ሌላ ለመመለስ «ገንገዳ ነክቶት የሚያውቅ ዕቃ አለሁ።» አለችው። ቀልቧን ወደ መጀመሪያው ነገር ለመመለስ እየታገለች።

«አዎ» አላት። «እንዲያውም ከወራት በፊት ደጋግሞ ሲያነበው የነበረውንና 'እሳት ወይ አበባ' የሚለውን የሎሬት ፀጋዬ ገብረ መድሀንን መፅሐፍ ላምጣልሽ።»

እሳት ወይ አበባ የሚለው መፅሐፍ ውስጥ ጨረር በሚተፋ ብዕር መሰል መሳሪያ ገደብን ስትመረምር ከቆየች በኋላ ሰቆቃው ጸጥቶ ለሚለው ግጥም ከተጻፈባቸው ገደብ ላይ የገንገዳን አሻራዎች አገኘችቸው። የተላከውን ባዶ ደብዳቤም በዛው መሳሪያ አሰለችው። ተመሳሳይን የገንገዳን አሻራ አየችና «በዚህ ጉዳይ ውስጥ ገንገዳም አለበት።» አለችው።

«ምንድን ነው እየሆነ ያለው?» ራሱንም እሷንም ጠየቀ።

«እኔ ምን አውቄ?» አለች ሚርዳ። «ብቻ ግን አንድ ምስጢራዊ ነገር እንዳለ እገምታለሁ።»

«ምን አይነት ምስጢር?» አለ ሚራዥ። «በአፋጣኝ ኢንጂነር ሻጊዝን ማግኘት አለብኝ።» ጌታሩን መልሶ እንዳገኘው እየገጣጠመ። ቀልፎቹን መልሶ በተሰጡት ቁጥሮች ሲጫናቸው የጌታሩ የድምፅ ሳጥን ተንሸራቶ ተዘጋ። «ሻጊዝን ማግኘት አለብኝ። ቢያንስ አንድ ጊዜ ሳላገኘው ወደ ኢትዮጵያ አልሄድም።» አለ የጌታሩን ክሮች በጣቱ እየነካካ።

«ጌታር ልትጫወትላት ነው?» አለችው። «ሞኝ መነኩሴ ነህ ሚራዥ። ቀሽም ነገር ነህ።»

«እንዴት?»

«እሱን አልፍ ውሾች እንደሚከተሉት አታውቅም? መሞት ትፈልጋለህ። እንደገና ከሲ.አይ.ኤ ጋር መጋፈጥ ትፈልጋለህ።»

«እንደምንም ማግኘት አለብኝ?» ብሎ ተንቀሳቃሽ ስልኩን አንስቶ የኢንጂነር ሻጊዝን የስልክ ቁጥሮች ሲጫን ከእጁ ላይ መነጨቀቸው። «ስልክህ መጠለፉን እንኳ አታውቅም» አለችው። «የምታሳዝን ፍጡር።»

እጁን ይዛው ወደ መኝታ ቤት ወሰደችውና በሌላ ስልክ እንዲደውልለት ሰጠችው። ደውሎ ኒውዮርክ ከተባበሩት መንግስታት ህንፃ አቅራቢያ በሚገኝ ባንድ ረጅም ህንፃ ላይ እንዲገናኙ ቀጠረው። ኢንጂነር ሻጊዝም ሊያገኘው እንደሚፈልግ በጥድፊያ ነበር የነገረው።

ኒውዮርክ-አሜሪካ

ከራሱ በላይ ከደፋው ጥቁር ሞላላ ባርኔጣና ከነጭ ሱፋ ጋር ያነገተው ጌታር ተዳምሮ ምርጥ የሮክ ሙዚቃ አቀንቃኝ አስመስሎታል። ከኢንጂነር ሻጊዝ ጋር ወደ ተቀጣጠሩበት ሰማይ ጠቀስ ህንፃ በአሳንሰሩ ወጥቶ ሲደርስ ሳይንቲስቱን ቀድሞት ነበር።

ከአስራ ሁለተኛው ፎቅ ላይ ሆኖ ቁልቁል ሲመለከት የጥቁር አውቶሞቢል በሮች በሁለቱም በኩል ተከፍተው ግምብ ግምብ የሚያካክሉ ጋርዶች ሲወጡ አዩ። አካባቢውን ተገላግሎ ከቃኙ በኋላ ሌላ ቀጠን ያለ ሰው ወጥቶ የፈተኛውን በር ከፈተ። ሙሉ ጥቁር ሱፍ የለበሰ ሰው ወጥቶ የተጣመመ ከረሻቱን እያስተካከለ ወደ ፎቅ ሽቅብ አንጋጠ ተመለከተ። በጥቁር መደብ ላይ ስላሽ አረንጓዴ ቢጫ ቀይ መስመሮች ያረፈበት ከረሻቱን አይቶት ያውቃል ሚራዥ። ከላይ ሆኖ ቁልቁል ሲመለከተው መሃል አናቱ ላይ የሀብታም አውድማ የሚያህል በራው ክብ ራሱ ላይ ታየው። ከግንባሩም በኩል በሁለት አቅጣጫ የሸሸው በራው መሀል ላይ ሸጠጥ ብሎ የገባውን ስስ ፀጉሩን የባህር ወሽመጥ አስመስሎታል። በጆሮዎቹና በማጅራቱ በኩል የቀረው ጥቁር ፀጉሩ በራውን ከቦ ጋሚ የተከረከመች ልጃገረድ እንጂ የ55 ዓመት ጉልማሳ አያስመስለውም።

ዶ/ር ሚራዥ ቁልቁል የሚመለከተው ሰው ሳይንቲስት ኢንጂነር ሻጊዝ መሆኑን ለማወቅ አፍታ አልፈጀበትም። ጋርዶቹ አውቶሞቢሏ ውስጥ ተመልሰው ከገቡ በኋላ በዝግታ ተራምዶ ወደ ህንፃው ገባ። ከአይኑ አስኪጠፋ ተከተለውና ጌታሩን አውልቆ ወንበር ይዞ ተቀመጠ።

ኢንጂነር ሻጊዝና ዶክተር ሚራዥ ተገናኝተው መነጋገር ከመጀመሪያቸው አራት መኪናዎች ከተለያዩ አቅጣጫዎች ተከታትለው መጥተው ከሰማይ ጠቀሱ ህንፃ ስር ባለው መኪና ማቆማያ ቆሙ። ከውስጣቸው የወጣ ሰው ግን አልነበረም።

ሚራዥን ስትከታተለው የነበረችው ንጭዋ ካዲላክ መኪና ከሁሉም ቀድሞ ነበር የደረሰችው። ነጭን ካዲላክ ሲያይ በድጋሚ ከሲ.አይ.ኤ ጋር መጋፈጡን አረጋግጦ ምን ማድረግ እንዳለበት በውስጡ እያውጠነጠነ ነበር ሚራዥ።

ሁለቱ ዕውቅ የሞላድ አባሎች ሲጻራና ዶክተር አናንያ፣ካጥቁሩ ቢ.ኤም.ደብልዩ መኪና ውስጥ ተቀምጠው ሰማይ ጠቀሱን ህንፃ በዓይነ ቁራኛ እየተከታተሉት ነው። የ5ሳውን ሳይንቲስት ኢንጂነር ሻጊዝን እያንዳንዱዋን እንቅስቃሴ በሰውር እየተከታተሉ ለበላዮቻቸው ሪፖርት ሲያቀርቡ ቆይተዋል። ሞላድ

የኢንጂነርነት ጉዳይ ብቻ በሚመለከተው ልዩ ስብሰባው ላይ ባሳለፈው ውሳኔ መሠረት አፕሪል 1979 የሚመሩት ሲጻፍ ጸ/ር አናንያ በተገኘ ማንኛውም ክፍተት ኢንጂነርነት በሰው ለፍነው ይዘውት ወደ እስራኤል ለመሰጠት ዝግጅታቸውን አጠናቀዋል። ከሁለቱም ማንኛውንም ጥሪ የሚጠባበቁ የሞላድ ኮማንዶች በተጠንቀቅ ላይ ናቸው። ታዲያ ኢንጂነርነት አፍነው ወደ እስራኤል ሲወስዱ ሰው ቀርቶ ሰማይና ምድርም ማወቅ እንደሌለባቸው ከባድ ማስጠንቀቂያ ተሰጥቶአቸዋል። ከኢትዮጵያ በቀር ሁሉም የአለማችን ሀገራት ዓይኖቻቸውን የጣሉበት ይህን ታላቅ ሳይንቲስት አፍኖ መውሰድ ግመል ስርቆ አጎንብሶ የመሄድ ያህል ከባድ እንደሆነ ግን አላጡትም።

ሲጻፍ ጸ/ር አናንያ ክፍተቱን ከመጠበቅ በተጓዳኝ ሳይንቲስቱ በድብቅ የሚያደርጋቸውን ምስጢራዊ ድርድሮች በመከታተልም ሪፖርት ያቀርባሉ። እስከ አሁን ከተለያዩ የሰለጠኑ ሀገራት ዘመናዊ የቴክኖሎጂ መሳሪያዎችን በድብቅ መግዛቱን ደርሰውበታል። በተለያዩ ሀገራት የህክምና፣ የምህንድስና እና ወታደራዊ መሳሪያዎችን ሳይቀር መግዛቱን እንደ ደረሰብበት ሲጻፍ ጸ/ር አናንያ ለሞላድ ማዕከላዊ ቢሮ ሪፖርት አድርገዋል። አስደናቂው ነገር ግን እስከአሁን የገዛቸውን የቴክኖሎጂ መሳሪያዎች የት እንዳደረገላቸው አለመታወቅ ነው። ከዚህም በተጨማሪ በተለያዩ ሀገራት ከተሰወሩት ኢትዮጵያውያን ሳይንቲስቶች ጋር ግንኙነት እንዳለውም አረጋግጠዋል። እስካሁን ያልታወቀ ነገር ቢኖር ሳይንቲስቶቹን የት እንዳደረገላቸው አለመታወቅ ነው።

ሲጻፍ ጸ/ር አናንያ ሳይንቲስቱ የሚያደርጋቸውን ድርድሮች ከማንፍነፍ በተጓዳኝ እንደ አደገኛነቱና እንደ አሰፈላጊነቱ ከእርሱ ጋር ድርድር በሚያደርጉት ላይ እርምጃ እንዲወስዱም ታዘዋል። በተለይ ፀረ እስራኤል አቋም ካላቸው ሀገሮች ጋር ማንኛውንም የቴክኖሎጂ ምስጢር እንዳያቀብል ከእርሱ ጋር ድርድር ያደረጉ ሰዎች በሰው ለወገዳሉ። ሲጻፍ ጸ/ር አናንያ ከኢንጂነር ሻጊዝ ጋር የተቀመጠው ባለገታር ማንነት እስካሁን አልተገለጠላቸውም። የዚህን ሰው ማንነት ለመለየት ከፎቁ እስኪወርዱ መጠበቅ ትክክለኛው አማራጭ መሆኑን ሲጻፍ አምናበታለች።

በነጩ ካዲላክ መኪና ውስጥ ሲ.አይ.ኤዎች፣ በጥቁሩ ቢ.ኤም ደብልዩ መኪና ውስጥ ሞላዶች እንዳሉ ሁሉ በቀይዋ ፊያት መኪና ውስጥም የሩሲያ ሰላዮች ተቀምጠው ወደፎቁ አንጋጠዋል። ኬጂቢ የራሺያና የህልውናዋ ዋልታ በነበረበት ዘመን ራሺያ ከአሜሪካ ጋር የምታደርገውን የቴክኖሎጂ እሸቅድምድም ከፊት ሆኖ ራሺያን ለመምራት ውስብስብ የሰለላ መዋቅሩን በመላው አለም ሲዘረጋ የአሜሪካን የሀዋ ምርምር ተቋም የኖላን ምስጢሮች ለመመንተፍና የአሜሪካን ሁለገብ የቴክኖሎጂ ደረጃ ለማጥናት

አደገኛ ሰላዮችን በገፍ አሜሪካ ውስጥ ካሰማራ ዘመናት ተቆጥረዋል። በደቡብ ካሊፎርኒያ በሚገኘው የአየር ኃይል ተቋም ወደ አየር የሚወነጨፈው የአሜሪካ «ሳምቦ» ሳተላይት በውስጡ ባረዛቸው ረቂቅ መሳሪያዎች እየታገዙ የራዲዮችን፣ የሬዲዮችን፣ የሙገኖች አውታሮችን፣... የኢራንን የቻይናና የሶቭየት ሳይንቲስቶች የሚያከናውኗቸውን የኒውክሌርና የጠፈር ምርምሮችን እንደሚያገረገፍ እንኳ ሩሲያ አለም ያወቀው ነው። በ1970 ዓ.ም ብቻ የአሜሪካ የሰለላ ሳተላይቶች በሶቭየት ሀብረት ላይ አንድ መቶ ሰማኒያ ሁለት ቀናት አደት ማድረጋቸውን ሩሲያውያኖች ያውቃሉ። ሶቭየቶችም በበኩላቸው ሰላት ጊዜ እጥፍ የሆኑ ሰላይ ሳተላይቶች በአሜሪካ ላይ ብቻ አደት እንዲያደርጉ ወንጭረዋል። በየቀኑ የአሜሪካን የህዝብ ቁጥር ሳይቀር ቆጥረው የሚያሰረክቡ የረቀቁ ሳተላይቶች በአሜሪካ ላይ አደት ሲያደርጉ ሲውሉ የሶቭየት አገረኛ ሰላዮች ደግሞ በድብቅ ገብተው የአሜሪካን የቴክኖሎጂ ምስጢሮች ይቃርግሉ። የሬድዮ መልእክቶች ተጠ ልፈው ይደመጣሉ፣ በሐይማኖት፣ በገንድ በልዩ ልዩ የሽፋን ሥራዎች የሰረጉ ሰላዮች የሚንቀት መረጃ አይኖርም። እንኳንስ ከኖላው ሳይንቲስት ከሻጊዝ ይቅርና ከአንድ የኖላ የፅዳት ሠራተኛ የሚያገኙት መረጃ ምን ያህል ጠቃሚ መሆኑን የሚያውቁት እነሱ ብቻ ናቸው። ለዚህም ሲባል ኬጂቢ ጠፈርን የገዙ ከሚባሉት እውቅ ሳይንቲስቶች ግንባር ቀደም በሚባለው በኢንጂነር ሻጊዝ ዙሪያ አደገኛ ሰላዮቹ እንዲያንገሩበት ትዕዛዝ ካስተላለፈ ቆይቷል። ምክንያታቸውም ከሁለተኛው የዓለም ጦርነት በኋላ የጦርነት ሥልጣኑ ጦርነቶች የሚደረጉት በኤሌክትሮኒክስና በመረጃ መሳሪያ በሚቀንባበሩ ዘዴዎች ነው። መሳሪያዎችን ከመግዛት ይልቅ መሥራቱ የሰለጠ ፍቱን መድሃኒት ነው። ተሠርተው የሚገዙት መሳሪያዎች የሥራዎችንና የሻጊዎችን እሻጥሮችንም አብረው ስለ ሚያስታቅቱ። ሆኖም በአሜሪካና በሩሲያ መካከል የሚደረገው የቴክኖሎጂ ፋክክር የህልውና ጉዳይ እንጂ የጉራ ብቻ አይደለም። የሩሲያን ራዲዮ ሊዘጋ የሚችል ጥበብ አሜሪካውያን በፈለሰቱ ግጥሞች ሩሲያውንም የሰለጠ ተራምደው ራዲዮቻቸውን ሲያጭበረብርና ሊዘጋ የሚችለው መሳሪያ ተቃዋሚ የሆነ ጥበብ የፈለሰቱት በዚህ የረቀቀ የገለላ መዋቅራቸው ነው። በሳይንስና በሳይንቲስቶች ላይ በማንገራብ። በሩሲያ አዳኞች ከሚታደኑ የአለማችን የዘመናዊ ቴክኖሎጂ ሊቃውንት ውስጥ አንዱና የጊዜው ሰው ደግሞ ኢንጂነር ሻጊዝ ነው። ሆኖም በቀይዋ ፊያት መኪና ውስጥ ተቀምጠው ወደ ሰማይ ጠቀሱ ህንፃ የሚያንጋጥሙት የሩሲያ የቀድሞው ኬጂቢ ርዝራዮች ህንፃው ላይ ካንድ ገታር ከያዘ ሰው ጋር የሚነጋገረውን ሳይንቲስት ለማጥመድ ነው።

ከቀይዋ ፊያት ጀርባ ከቆመችው ሰማያዊ አውቶሞቢል ውስጥ ደግሞ የኢትዮጵያ የደህንነት ሰዎች ስለዚህ የሀገራቸው ልጅ

እያውሩ ነው። ስለ ሐበሻው ሳይንቲስት ኢንጂነር ሻጊዝ። እያውሩ ያሉት ግን ሰውየውን ወደሀገራቸው ወስደው የቴክኖሎጂ እውቀቱን በዝብዝው ሀገራቸውን የረቀቀ የቴክኖሎጂ ባለቤት ስለማድረግ አይደለም። ግንባሩን በጥይት ወንፈት ስለ ማድረግ እንጂ። በዚህ ሰው ላይ ግድያ መፈፀማቸው በግልፅ ቢታወቅ ሀገር ወዘተ የሚቀሰቀሰውን ቁጣና አመፅ በመፍራት ሰውየውን የማስወገዱ ሁኔታ ማንም ሳያውቅ መሆን እንዳለበት ወስነዋል። በመሆኑም ይህ ሁኔታ ማንም ሳያውቅ እጅ እንጂ በእንዳንድ ሀገር ወዳድ ባለሰልጣናት እጅ እንኳ አልገባም። ይህ ሰው እንኳን ጭንቅላቱና ሊቅነቱ አስከሬኑ እንኳ ኢትዮጵያን አይረግጡም ሲሉም ዝተዋል። ይህ ግዳጅ የተሰጣቸው ታማኝ የኢትዮጵያ የደህንነት ሰዎች ስለዚህ ሳይንቲስት እያውሩ ሽቅብ አንጋጠው ከሰማይ ጠቀሱ ህንፃ ባስራ ሁለተኛው ፎቅ ላይ ዓይናቸውን ተክለዋል። ቀደም ሲከታተሉ የነበረው ደህንነት ሰነዱን ሁሉ አቃጥሎ ራሱን ካጠፋ ወዲህ እነዚህ ሁለት ደህንነቶች ስራቸውን እንደገና አሁዱ ብለው ለመጀመር ተገደዋል።

«ይህ ሰው ከአርበኞች ግንባር ጋር ከሚተባበር ለአባት አርበኞች ምርኩዝ መግዣ ቢልክላቸው ይበጀው ነበር» አለ አንደኛው ፈገግ ብሎ።

«እስኪ እናያለን በንጋን ሲረግጡት» አለ ሁለተኛው። ሲጋራውን እያቀጣጠለ።

ዶ/ር ሚራሽር ከተቀመጡበት ህንፃ ሥር መኪና ማቆሚያው ውስጥ ከቆሙት መኪናዎች ውስጥ የወጣ ሰው ባለመኖሩ ተገርጧል። መኪናዎቹ ሰው አልባ ተሽከርካሪዎች መሰሉት። መስታወቶቻቸው ወደ ውስጥ ስለማያሳይ ውስጥ ያሉትን ማየት አልቻለም። ነጭን ካዳላክ ግን አውቋታል። ሲአይኤዎች ተቀምጠው እንደሚከታተላቸው ማወቁን ለኢንጂነር ሻጊዝ ነግሮታል። አንጂነር ሻጊዝም «እኔ ለምጃቸዋለሁ።...ሁሉም ይከተሉኛል።» ሲለው ሚሮዳ የነገረችው ትዝ አለው። «እሱን ብዙ ውሾች ይከተሉታል።»

ኢንጂነር ሻጊዝ በእሱ ምክንያት ከሥራ በመፈናቀሉ ሲአይኤዎችም ባደረጉበት የግድያ ሙከራ ማዘኑን ገልጾለታል ለደክተር ሚራሽር። የንቅሳት ባለሙያው ከኪጂቢዎች ጋር ግንኙነት እንደነበረው ሚሮዳ የነገረችውን ሲነግረው ሻጊዝ ብዙም አልተደነቀም። ብዙ የሚከታተሉት ሰዎች እንዳሉ ነገረው። የሚመጡበት ሁኔታና መንገድ ግን ሁሉ ጊዜም ይለዋወጥበታል።

ዶ/ር ሚራሽር በጊታሩ የድምፅ ሳጥን ውስጥ ያገኘውን «ዴርቶጋዳ» ስለሚለው ንቅሳታቸው ፍንጭ ማግኘቱን በደፈናው ሲነግረው ፍንጮን እንዴት እንዳገኘ አልጠየቀውም ኢንጂነር ሻጊዝ። ሻጊዝ በንቅሳቱ ምስጢር ላይ ምንም አይነት ጥያቄ ባለማንሳቱ ሚራሽር ግራ ተጋብቷል። ምናልባት ምስጢሩን ደርሶበት

ይሆን? ሲል አሰቦ «ስለ ዴርቶጋዳ የደረሰክበት ነጥብ አለ ወይ?» ብሎ ሲጠይቀው ሲቃጣ ከተቀመጡበት ፎቅ ወዲያ ማዶ ስለሚታየው የተባበሩት መንግስታት ድርጅት ህንፃ እሻግሮ እየተመለከተ ሌላ ወሬ ቀጠለ።

በተባበሩት መንግስታት ድርጅት አደባባይ በአንድ ግንብ ላይ «ሰይፋቸውን ማረሻ፣ ጠራቸውንም ማጭድ ለማድረግ ይቀጠቅጣሉ፤ ህዝብም በህዝብ ላይ ሰይፍ አያነሳም፤ ሰልፍም ከእንግዲህ ወዲህ አይማሩም» በሚል ስለተጻፈ ጥቅስ ኢንጂነር ሻጊዝ ወሬ መዞ ማውራት ጀመሩ።

«ይህ ጥቅስ ደስ አይልም?» አለ ሻጊዝ በግንቡ ላይ የተቀረፀውን ጥቅስ ለሚራሽር ከነገረው በኋላ።

«እጅህ ደስ ይላል እንጂ!» አለው ሚራሽርም።

«ከጥቅሱ በታች በ1975 ኢሳይያስ የሚለው ስም እንዲቀረፅ ሳይደረግ በፊት ለአስርት አመታት ያህል የጥቅሱ ምንጭ ሳይገለፅ ቆይቷል» አለ ሻጊዝ። «የተባበሩት መንግስታት ድርጅት ዓላማ ዓለም አቀፍ ሰላም ማስፈን እንደሆነ ለመሰበክ ጥቅሱን ያመነጨት በ1945 ድርጅቱን የመሰረቱት ሰዎች ናቸው ይባላል። ግን ጥቅሱና ድርጅቱ አይጣሳሙም።»

«እንዴት?» አለ ሚራሽር እሱም አሻግሮ ወደተባበሩት መንግስታት ድርጅት ህንፃ እየተመለከተ።

«እስኪ ይገረምህ። ማነው ሰይፍን ማረሻ ለማድረግ የሚቀጠቅጡ? ዓለም በጥይት ቋንቋ ብቻ መግባባት በሚችሉ ፖለቲከኞች ተሞልታ ማረሻቸውን ሰይፍ ለማድረግ በሚቀጠቅጡበት ወቅት ማንን ለማቆል ነው ሰይፍችሁን ማረሻ እድርጉ ብለው የሚሰብኩት? እየሁ...ብዙዎች የተባበሩት መንግስታት ድርጅትን እንደ በጉ አድራጊ የጋይማኖት ድርጅት ይቆጥሩታል። ግን የጥቂቶች ክንድ ነው። እንዲያውም የመንግስታት አምባገነንነት መሰረቱና አርአያቸው ይኸው ድርጅት ነው። የአምስት አገራት የባላይነት ብቻ የሚንፀባረቅበት ድርጅት። ዋነኛ ሽሪኮቹ ደግሞ የአፍሪካ አምባገነን መሪዎች ናቸው። ወደኛ ነገር ስንመለስ...ወንድም ሚራሽር ብዙ ነገሮች ያሳስቡኛል» ለሰው በደቃቃ የንስር ዓይኖቹ እየተመለከተው።

«ምን አይነት ነገሮች?» አለው ሚራሽር ለመስማት እየተመቻቸ።

«በጥቂቱ ልንገርህ። የሚከናወኑትን። አንተ ስለእኔ የምታውቀው አለህ። በመገናኛ ብዙሃን ወይም በስሜ ስሜ። ስለ እኔ ማወቅህና አለማወቅህ እያሳስባለሁ። እኔ አንተን በማወቁ ግን እኩራለሁ። ምክንያቱም ውስጥህ ቅንነትክን አይቻለሁ። ከዚህ የበለጠ ነገር የለም።» ትኩረቱን ሙሉ በሙሉ ለመሳብ። «በሲስተም ኢንጂነርነትና በፈጠራ ሳይንቲስትነት በሠራሁባቸው ዓመታት ከሌሎች ሳይንቲስቶች ጋር በመተባበር ለመሬታችንና ለሌሎች

ገላጌቶችም የምርምር ሳይንስ የሚያገለግሉ መንከራኩሮችንና ሮኬቶችን ለመፍጠር ችለዋል። ግን ምን ዋጋ አለው!። ኢንጂነር ሻጊዝ የዶ/ር ሚራዥን ዓይኖች ጠልቆ ተመለከታቸው።

«እንዴት ዋጋ የለውም? አለው እንጂ። ይህ እኮ ለብዙዎች ኩራት የሚሆን ተግባር ነው በተለይም ለጥቁር ህዝቦች» አለው ዶ/ር ሚራዥን።

«ዋጋ እንደሌለው የተረዳሁበትን ምክንያት ልነግርህ ነው። ላለፉት በርካታ ዓመታት ስታር ዋርስ ለሚባለው የመከላከያ ሲባተም ቴክኖሎጂ ለማግኘት የሳይንቲስቶችና ኢንጂነሮች ቡድን መሪ በመሆን አገለገልኩ። ይህም ከንቱ መሆኑን አወኩ። የልዕላ ሀያላን ሀገራት መንከራኩሮች ወደ ህዋ ሳስወነጭፍ ኖርኩ። የሰሜን አሜሪካ የህዋ አስተዳደርና የአውሮጳ የህዋ ማዕከል የሳይንቲስቶች ቡድን መሪ ሆኜ በህዋ ውስጥ ለሚደረግ ተልዕኮ መጠቀሚያ መንከራኩርና ምድርን እየዞሩ ደህ ሀገራትን ለብዝሃ የሚያመቻቹ ሳተላይቶችን እንዲመጥቁ አደረኩ። በጠፈር መንከራኩር የምድርን ሀብት በተለይም የአፍሪካ አህጉርን የመሬት ውስጥ ሀብት አይቼ በሰብተኛው አለም በረሀብና በስቆቃ የሚሰቃዩ ህፃናትንና አዛውንቶችን ሳስብ ውስጤ ይሰበራል። ከዚህ በላይ ከንቱነት አለ፣ እኔ የገላጌቶችን ውስጣዊና ውጫዊ አካል በዩኒቨርስ ውስጥ ለማጥናት ስኳትን ወገኖቼ ግን በረሃብ አለንጋ ይገረፋሉ።» ዓይኖቹ እንባ አቀረፉ።

«እና ከንቱነቱ ምንድን ነው?» አለ ሚራዥን «ማወቁ መልካም አይደለም እንዴ።»

«ባላወኩት ወዲያ! አየህ ሃያላን ሀገራት መሬትን ወደ ገነምነት እየለወጣት ነው። ድር በቅኝ ግዛት የአፍሪካን የምድር ሀብት ሞጨላፋና ከበሩ። አሁንም ቀሪውን ለመቀራመት የማይሠሩት ደባ እንደሌለ አውቄያለሁ። መሬት ወደ ገነምነት ብትለወጥ ቀዳሚ ተጠቂዎቹ አሁንም የሰብተኛው አለም ደሃዎች ናቸው። የኃይል ሚዛኑ በዚህ ከቀጠለ የመሬት ህልውና የሚያከትምበት ጊዜ በየደቂቃው እየፈጠነ እየቀረበ ነው። በፈጠሩት ገነማዊ ሙቀት የምድራችን ውሃ ፈልቶና ተኖ ውቅያኖሶች ላይ አውሎ ነፋስ የሚነሳበትን ጊዜ ለማወቅ አብሻህር ገልጦ ጠጠር መጣል አያስፈልግም።»

«አልገባኝም ኢንጂነር። እያልክኝ የለኸው ታዲያ ዛፍ እንትከል ነው።»

«የምነግርህ ለምን የመሬትን ሀብት ከመጠን በላይ መቀራመት እንደፈለጉ ነው። መሬትን ተቀራምተዋታል። አሁን እየተቀራመቱ ያሉት ደግሞ ዩኒቨርስን ነው። ለዚህም ነው መንከራኩሮቻቸውን በየጊዜው የሚያመጥቁት። ሌላ ምቹ የሰው ልጅ መኖሪያ ካገኙ ዜጌቻቸውን ወደዚያ በመንከራኩር ያጓጉዛሉ።»

ሚራዥን ከት ብሎ ሳቀ።

«እየቀለድኩ አይደለም። አሜሪካውያን ወይም ቻይናውያን ወይም ሩሲያውያን አልያም ከርያውያን አለበለዚያም ጃፖናውያን ቀድመው በህዋ ውስጥ በሚገኘው አዲስ ገነት ውስጥ ይሰፍራሉ። በተለይም ለእስራኤላውያን አስፈላጊ ነው። በዚህ የጠበባቸውን ያህል በዚያ ሰፋ አድርገው ለመያዝ። ከጨከኑም ሁሉንም ይዘው በኋላ የሚመጣውን መንከራኩር በተምዘግሳሚ ሚሳዩል አመድ ሲያደርጉት ይችላሉ። ከዚያም ደህ ሃገራት መሬት ላይ እየዳሁ ገነሙ ውስጥ ተጠራርገው ይገባሉ። አፍሪካ ወደ ገነም ሀያላን ወደ ሌላ ገላጌት። ወደ ሌላ ገነት። ይህ ከመሆኑ በፊት የመንከራኩሮች ግንባታና የኃይል አቅርቦት ሩጫና ፋክክር በልዕላ ሃያላን ሃገራት እየተሟሟ ነው። የኃይል አቅርቦቱን ለማሟላት የመሬትንና የጨረቃን ሀብት በመንከራኩር በማሰሰና በመቃረም ተግባር ላይ ናቸው። ነገሩን አጭር ለማድረግ ያህል ለምሳሌ የኢትዮጵያን የምድር ሃብት ብናይ እንኳን ለአትዮጵያውያን ለአፍሪካ ህዝቦችም የሚበቃ ነው። የምነግርህ ያየሁትን ነው። ሚራዥን። ዩራኒየም፣ ፕላቲኒየም፣ የክሰል ድንጋዩ፣ መዳቡ፣ ወርቁ፣ ብሩ፣ የነዳጅ ድፍድፋና አልማዙ ሁሉ ያላት ባለፀጋ ሀገር ናት። የብዙ ሃገራት አይን አርፎባት የኖረው ለሌላ ለምንም አይደለም። ኢጣሊያን አስወጥታ እንግሊዝ፣ እንግሊዝን ገዝግዛ አሜሪካ፣ ምናልባት አሁን ደግሞ የአሜሪካን ቦታ ለመያዝ ደፋ ቀና የምትለው ቻይናም... እነዚህ ሁሉ የሚሻከቁበት ምድር ኢትዮጵያ ያንቀላፋችበት ወቅት ላይ ነን። በአሁኑ ወቅት... ኢትዮጵያ ለብዝሃ ተንጋላ የተኛች ሀገር ናት። ይህን ሁሉ ሀብቷን ደብቀው ህዝቧን በእርዳታ ሽባ እያደረጉ ለድህነትና ለጭቆና እየተከፈለን ሳንኖር እየኖርን ያለንበት ወቅት ላይ ነን።» ኢንጂነር ሻጊዝ የሚራዥንን ትኩረት ያገኘበትን ቅፅበት ላለማቋረጥ ቀጠለ። «ኢትዮጵያን ለመመንተፍ በኢንቨስተር ስምና በተለያዩ የረድኤት ድርጅቶች የተሰገሰጉ ወንበደዎች ህዝቡን በሰብሰባና በፎረም ቁጭ አድርገው እያንጫጩ እነሱ ሥራቸውን ከመሰኛ ባለሥልጣኖቻችን ጋር በሽርክና ይሠራሉ። ምናልባት የኢትዮጵያን ጉዳይ ዕለት በዕለት የምትከታተል ከሆነ...»

«አዎ በመጠኑ እከታተላለሁ።» አለው ዶ/ር ሚራዥን።

«የኢትዮጵያ መሪዎች በየቀኑ ብድር ይፈራረማሉ። ባለስልጣናቱ የብድር ሥምምነት ሳይፈራረሙ የሚውሉበት ቀን የለም። ኢትዮጵያ መጭው ትውልድ ከፍሎ የማይጨርሰው ብድር ተበድራለች። እያንዳንዱ ወጣት እያንዳንዱ ታዳጊ የሚወርሰው ሌላ ነገር የለም። ቀጣዩ ትውልድ የሚወርሰው የትየለሌ ዕዳ ብቻ ነው። የገንዘብ ዕዳ፣ የሞራል ዕዳ፣ የደም ዕዳ። ገና የምንከፍለው ብዙ ነገር አለ። ኢትዮጵያውያን ነዳጃቸው ላይ ቆመው እየለሙ ነው። ኢትዮጵያውያን ዩራኒየማቸው ላይ ቆመው ኃይል እጥረቸዋል። በጨለማ እየኖሩ ነው። የኢትዮጵያ ጥቋቁር አልማዞች ጥቁር አልማዞቸው ላይ ቆመው እየተመፀወቱ ነው። ...ይህን ሁሉ የዘበዙብኩብህ ወድጄ አይደለም። ወንድሜ ሚራዥን።... እኔና አንተስ

እስከመቼ ዝም እንላለን?» አለው ይበልጥ ወደፊት ተጠግቶ በጥያቄ ዓይን። «በላዚህ ጉዳይ እስከመቼ ድረስ ዳር እንቆማለን?»

«እስከመቼም!» አለ ሚራሽ ውስጡ ተቃጥሎ። «እኔ በበኩሉ ከአሁኗ ደቂቃ ጀምሮ ማንኛውንም ተግባር ለመፈፀም ዝግጁ ነኝ። ግን ምን ማድረግ እችላለሁ? የችግሩ ሰንሰለት ተቆርጦ የማያልቅ ነው። የሰው ኃይልና በቂ ገንዘብ ይፈልጋል።»

«በቂ ገንዘብ ብቻ አይደለም የሚፈልገው። ብዙ ህዝብም አይደለም የሚፈልገው። ልብ ለልብ ከተገናኝንና አብረን ከሰራን እንኳን አንዲት ሀገር አለምን መለወጥ የሚያስችል እውቀትና አቅም አለን። አለማችን የተለወጠችው እጅግ በጣም በጥቂት ሰዎች ነው። አሥር በማይሞሉ። አሜሪካን በሁለተኛው የአለም ጦርነት ዋዜማ የአቶሚክ ኢነርጂ ባለቤት ያደረገች ሳይንቲስቶችን አሰብ። ኢንጅነር ፈርሚን፣ ሊዎ ስዚላርድን፣ አልበርት አንስታይንን፣ ፍተርፎርድን፣ ቦንን..... የእነዚህ ሳይንቲስቶች ባንድ የታሪክ አጋጣሚ መገናኘት ነው አሜሪካን ልዕል ሀያል ሀገር ያደረጋት። አሜሪካ አዕምሮን እንዴት ማጠብ እንዳለባት ታውቅበታለች። ገና ምድሯን ሳትረገጥ አሜሪካዊ የሆነ ሀያል እንዲሰማህ የሚያደርጉ ታላላቅ ሰዎች ያሉባት ሀገር ናት። እኛ ሀገር ደግሞ ባደከበት ቀየ ባደከበት ምድር ውዘ ልውጥ እየተባልክ ትኖራለህ። ለሀገርህ ባዳ ሆነህ አያገባህም እየተባልክ አፍህን ጠመንጃ ሽብብት ብታውቅ እንኩዋ እንዳላወክ ሆነህ ትሞታለህ። እነዚህ አሜሪካን ልዕል ሀያል ሀገር ያደረጉዋት ሳይንቲስቶች ሁሉ አሜሪካውያን ናቸው። አይደሉም። አምባገነን መሪዎቻቸው ያሳደጁቸው የሌሎች ሀገራት ዜጎች ናቸው። የኛና የሌሎች ኢትዮጵያውያን ምሁራን እጣ ፋንታም ከዚህ የተለየ አይደለም። ኢትዮጵያ የተማረ ሰው አጥታ አይደለም የተማረ ስለማትወድ እንጂ። ግን ...» አለው ኢንጂነር ሻጊዝ። «አንድ ነገር ያስፈልጋል። ለለውጥ ራስን መስጠት። አሁንም..... ኢትዮጵያ አንድ አብዮት ያስፈልጋታል። ልጆቿን የማይበላ አብዮት! ራሱን የማይውጥ አብዮት! ሳይንቲስቶች ሪፖርቶችን። በሳይንስና ቴክኖሎጂ የታዘዙ አብዮት። እየሀ ሚራሽ..... ለውጥን የሚጠላ ኢትዮጵያዊ የለም። ለውጡ ሆዳቸውን ከሚያጉልባቸው ጥቂቶች በቀር። ችግሩ ግን የለውጡ አካል ለመሆን የሚፈልግ የለም። በሌሎች ሞትና ደም ለመጠርቃትና ኑሯቸውን ለማደላደል የሚመኙ ብዙ ናቸው።»

«እኔ በበኩሉ» አለ ዶ/ር ሚራሽ። «በብቃት ውስጥ ያሉት ወገኖቼን ችግር መቅረፍ የምችልበት አቅም ያለኝ ሰው ከሆንኩ ይኸው እንደፈለገህ አድርገኝ። ግን እንዴት ለውጡን ማምጣት እንችላለን?... ኢትዮጵያ እያስፈለገሃት አትፈልግህም። ኢትዮጵያ እንደ ሴተኛ አዳሪ ሴት ተኳኩላ በር ላይ የምትጠብቃቸው የሩቆችን ነው። ገመናዎን ጉዳን የሚያውቁላትን አታስጠጋም።»

ባይኗ ገርፋ ታባርራቸዋለች። በሰይፌ ትጠርጋቸዋለች። የተማሩት ይሰደዳሉ። የሚማሩት ወጣቶችና ታዳጊዎች ከእስር ቤት በማይተናነሱ ትምህርት ቤት ተብዮቶች ታጉረው የነቀዘ ቲዎሪ እንዲሸመድዱ አእምሯቸው ነፃነትን እንዳያስብ ተደርገው ይውላሉ። ከዚህ ሰንሰለት ለማምለጥ የሚጥሩ ሲገኙ በጠላትነት ይፈረጃሉ። ታዳጊዎ እኔና አንተ በምን አይነት መልኩ ይህን ያህል ችግር መቅረፍ እንችላለን?» ሲል ሚራሽ መልሶ ጠየቀው።

«አንግዲያውስ የያዝከው መንገድ ወደዚያ የሚያደርስህ ነው!» አለው ኢንጂነር ሻጊዝ።

«የትኛው የያዝኩት መንገድ?» ሲል ጠየቀው ሚራሽ

«ወደ ተጠራህበት ያለማቅማማት ተጓዝ። ወደ ኢትዮጵያ ሂድ። አታቅማማ። በአቅማማጭ ቁጥር መንገድክን ትስታለህ። እስከ አሁን የተጨዋውትን ሀገራዊ ጥያቄ የሚፈታው በያዝከው ጎዳና ነው። በድጋሚ የምነገርህ በአቅማማጭ ባወላወልክ ቁጥር ተመራጩ ሰው አትሆንም። ቅድም ያልከው። ደራኒያው፣ የሰብል ድንጋዩ፣ መዳብ፣ ወርቁ፣ ኘላቲኒያው፣ የነዳጅ ድፍድፍ ገደሎችም ከአንተ አይበልጡም። ኢትዮጵያ እየጠራችሁ ነው። እነዚያችን ርሳቸው። ዝም ብለህ የራስህን ጉዞ ተጓዝ።» ሲለው ዶ/ር ሚራሽ የማያውቀው የተወሳሰበ ነገር ውስጥ እግሩን ማስገባቱን ተረዳ። ግን 'ለምን አይነግረኝም ሁሉን ነገር?' ሲል አሰበ።

ሚራሽ ግራ ተጋብቶ ለደቂቃዎች ፀጥ ብሎ ከቆየ በኋላ «ወዴት ነው የምጓዘው?» ሲል ሻጊዝ ጠየቀው።

«ይህን ምስጢር እንዳቀብልህ አልተፈቀደልኝም። አንድ ምክር ግን ልለግህ እችላለሁ። ከሁሉም በላይ ምስጢር ጠባቂነትህን ማረጋገጥ አለብህ። ቅንጣት የምታህል ስህተት ወደገነኝም እንደምትወረወርህ አሰብ። ላስፈራራህ አይደለም። አንድ ነገር ግን ላረጋግጥልህ እወዳለሁ። ጉዞ ጀምረህ መመለስ እንደማትችል። ካልፈለግህ አሁን ንገረኝና አሁኑኑ ማቆም ትችላለህ። አርፈህ የግልህን ህይወት መኖር ትችላለህ።»

ዶ/ር ሚራሽ ለረዥም ጊዜ በብሻርታ ውስጥ ከቆየ በኋላ ቁርጥ ውሳኔ ላይ ደረሰ። «የመጣው ይምጣ። አላቅማማም። አላፈገፍግም» ሲል ነገረው። «ግን የአንተን የልብ ችግር መፍታት እፈልግ ነበር።»

«የልቤን ችግር ለመፍታት የቻልከውን አድርገሃል። ከአቅምህ በላይ ነው አሁን። ሲለኔ ብለህ ከሥራ ተፈናቅለሃል። በህይወትህ ላይ አደጋ እንዲንገጥበብ አድርገሃል። ከዚህ በላይ ልታደርግልኝ የምትችለው ነገር የለም። ብንችል አንድ ቀን ሀገራችን ውስጥ እንፈታዋለን። አለበለዚያ ስለ እኔ ለረጅም ጊዜ መኖር አትጨነቅ። እኔ እልፍ ለመኖር ምኞት የለኝም። ኢትዮጵያ ውስጥ በየቀኑ በረሃብ ስለሚያልቁ ህፃናት ተጨነቅ። እኔ ብምት ኢትዮጵያ ሰው አታጣም። በየዘመኑ አንዳንድ ሰዎችን አጥታ

አታውቅም። ደጋጉቹ በከፋዎቹ ብዛት እየተዋጡ እንጂ። አትጨነቅልኝ። ይልቅ እኔም አንተም ሞት ሳይቀድመን ወገኖቻችንን ከሞት የምንታደግበት ወቅት ላይ መሆናችንን አስብ። ኢትዮጵያውያን አንገታቸውን የደፋበት ወቅት ላይ ነን። በሃፍረት ተሸማቀዋል። አቀርቅረዋል። ሴቶች ለአረብ ነጋዴዎች እየተሸጡ ነው። ወጣቶች በጠረፋማ አካባቢዎች ከሀገር ሲወጡ በጋንጃቸው እየታረዱ ነው። ኢትዮጵያ ተስፋ በቆረጠ ወጣቶች ተሞልታለች። ራዕይ ያጡ ህዝቦች ነተራ ሆናለች። ራዕይ የሌለው ህዝብ ደግሞ ይጠፋል። የተስፋው መስኮት መከፈት አለበት። ኢትዮጵያን ሌላ ሰው መጥቶ አይለውጥላቸውም። አንተን ለመለወጥ ሌላ ሰው አይመጣም። ይህን ሀቅ እውቅ። ኢትዮጵያ ውስጥ ሺ ብትን የሚሉ ቻይናዎችና አረቦች ሁሉ ለአንተ ብልፅግና ግድ የላቸውም። ሀገርህን ከቅጥረኞችና ከወርብሎች የምትታደግበት ጊዜ አሁን ነው።» ሻጊዝ የሚራዥን እጅ ያዘውና የዓይኖቹን ውስጥ ተመለከተ።

«አንድ ጥያቄ እንድጠይቅህ ፍቀድልኝ?» አለው ሚራዥ።
«ጠይቀኝ እስከተፈቀድልኝ እነግርሃለሁ።» አለው ሻጊዝ።
«ወደ ጦር ሚዳ እየላካችሁኝ ነው?»

ሻጊዝ ከት ብሎ ላቀ። «የደርግ ወታደር እንደነበርክ አውቃለሁ። ገዳማዊ እንደ ነበርክም እንዲሁ። ታዲያ ወታደርና መናኝ ሞት ይፈራል?»

«አይፈራም ይሆናል። ግን ጦርነት አልወድም። እናም ከአሁን በኋላ በማንም ሰው ላይ ቃታ አልሰብም።»

«እኛም ሰይፍህን እንድታነሳ እንፈልግም። ስለዚህ እየሄድክ ያለሽው ወደ ጦርነት እንዳልሆነ እውቅ።»

«ታዲያ ወዴት ነው?»

«እሱን ምስጢር እንድነግርህ አልተፈቀደልኝም። ብዮሃለሁ አይደለም። ሁለት አማራጮች አሉህ አሁን። ገዛውን አሁኑኑ በእኔ ፊት ማቆም አንድ፤ ላታቅማማ በጊታርህ ዜማ ዘና እያልክ መጓዝ ሁለት። ከዚህ በተረፈ በማስተዋል መጓዝ። በጥበብ መጓዝ። አለቀ።»

«አምንሃለሁ አንጂነር።»

«እኛም በረጅም ጊዜ ጥናት ታማኝነትህን ማረጋገጥ ጀምረናል። አንተም አሁን አረጋግጥልን። ባለማቅማማት።»

«አላቅማማም። ግን ዴርቶጋዳ ምንድን ነው?»

«ባላቅማማህ ቁጥር ወደ ዴርቶጋዳ የምትደርስበት መንገድ ቀና ይሆናል። ዝም ብለህ ወደፊት ተጓዝ። አሁን የሚመሩህ አለ። ሌላ ጊዜ ደግሞ በተራህ የምትመራቸው አለ። መጀመሪያ ጥሩ ተመሪ ሁንና ከዚያ ጥሩ መሪ ትሆናለህ።»

አንጂነር ሻጊዝና ዶ/ር ሚራዥ ይህን ሲነጋገሩ በነበሩበት ቅፅበት አንዲት ወፍራም ሴትዮ ወደ ህንፃው አሳንሰር ገባች። ማንም ትኩረት አላደረገባትም። መኪናዎቹ ውስጥ ያሉት ሰዎች የቆርቆሮ ቢራ እየጠጡ ሽቅፍ አንጋጠው እየተመለከቱ ነው።

ወደ ህንፃው የገባችው አሮጊት ሴትዮ እጅግ ወፍራም በመሆንም እግሯን ከወገቧ ወገቧን ከአንገቷ ለይቶ ማወቅ አይቻልም። ከብ ጉጆ ቤት ትመሰላለች። ከጀርባዋ ረጅም ሻጊዝ አንገታለች።

ሚራዥ ሴትዮዋ ወደ ውስጥ ከገባች ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ በተንቀሳቃሽ ስልኩ መልእክት እንደደረሰው ሻጊዝን ተሰናብቶት ተነስቶ ወደ ህንፃው ሻጊት ቤት ገሰገሰ።

ወዲያው ከጥቁሩ ቢኤም.ደብልዩ መኪና ውስጥ ተቀምጦ ው የነበሩት ሲጳራና ዶ/ር አናንያ ከመኪናዋ ወጥተው ወደ ህንፃው አሳንሰር በፍጥነት ገቡ።

ከቀይዋ ፊያት ውስጥ ያሉት የኪጂቢ ወኪሎች ከነጭዋ ካዲላክ ውስጥ የነበሩት የሲ.አይ.ኤ ሰዎችም ተከታትለው ወጥተው ወደ ህንፃው ገቡ። ሰዓቱ መድረሱን ተገንዝበዋል። ከአንጂነር ሻጊዝ ጋር ያንን ያህል ሰዓት ተቀምጦ ሲያወራ የነበረው ባለጊታር የሚያዝበት።

የሞላድ ኢጀንቶች ሲጳራና አናንያም ይህን ያህል ጊዜ ከአንጂነር ጋር ተቀምጦ የቆየውን ባለጊታር ማንነት ለማወቅ ብቻም ሳይሆን አንገቱን ለመበጠስ ሽጉጣቸውን አቀባብለው እየጠበቁት ነው።

አንጂነር ሻጊዝ በቁጥር አስራ ሁለቱ በር በኩል በሚገኘው አሳንሰር ፎቁን ወርዶ ወደ መኪና ማቆሚያው ሲደርስ ጋርዶቹ ከመኪናው ወጥተው አካባቢውን ተቆጣጠሩትና ከሌላ ሰጥተው ወደ መኪናው አስገቡት።

ከጥቂት ጊዜ ቆይታ በኋላ ጉጆ ቤት የምታህለው ወፍራም ሴትዮ ሻጊዋን ከጀርባዋ እንዳዘለች ሌላ ክብ ከሆነች ወፍራም ሴት አስከትላ ወጣች። ሁለቱ ወፍራም ሴቶች ተከታትለው ከሩቅ ወደቆመችው የቤት መኪና እንደገቡ መኪናዋ የተባበሩት መንግስታት ድርጅት ህንፃን ወደቀኝ ትታ ከነፈች።

የአንጂነር ሻጊዝ ተንቀሳቃሽ ስልክ ጠራ። «አንጂነር ሻጊዝ ከህንፃው ወጥቼ ሄጃለሁ። ደህና ነኝ አሁን። ስለእኔ ደህንነት አታስብ። ስለአንተ ደህንነት እንጂ። አሁን ተንቀሳቀስ ካለህበት። መልካም ጊዜ። ቻው።» ስልኩ ተዘጋ። የዶ/ር ሚራዥ ድምፅ ነበር።

«የኔ አንበሳ» አላት ሚራዥ ሚሮዳን። «አደንቅሻለሁ።» አንጂነር ሻጊዝ ዶ/ር ሚራዥ ምን አይነት ዘዴ ተጠቅሞ ከህንፃው ወጥቶ እንዳመለጠ ባያውቅም ደህና በመውጣቱ ተደስተ።

የአንጂነር ሻጊዝ መኪና ከአካባቢው እስኪምትሰወር ወደ ህንፃው የገቡት የሞላድ፣ የሲ.አይ.ኤና የኪጂቢ ሰዎች አልተመለሱም ነበር። ከአንጂነር ሻጊዝ ጋር የነበረው ባለጊታር የውሃ ሽታ በመሆኑ በንዴት ጠፈው ተመለሱ።

ሲዳራና እናንድሽ ሽጉጣቸውን መልሰው ወደ ሽጉጣቸው እየሸገጡ ወደ መኪናቸው ሲገቡ ሲዳራ በንዴት ጦፋ እናንድሽ ገላመጠችው።

«አንተ ነህ!» አለችው። «እዛው አብረው እንደተቀመጡ ሄደን ፊቱን ብናየው ኑሮ ቢያንስ ፈልገን ለመያዝ ያመቸን ነበር። ከዚህ ርቀት ቁጭ ብለን ይህን ያህል ሰዓት ሰንቆይ ከነጭ ሱፋና ከጊታፍ ውጭ ያየነው ነገር የለም። አደገኛ ሰው ለመሆኑ ደግሞ ሌላ ማሰሪጃ አያስፈልገንም። እንዴት ሊያመልጠን ቻለ? ሺት! ትከፍላለህ። ስለዚህ እንገላልጥህ ዋጋ ትከፍላለህ። እኛን መልሶ ሊያሳድደን የሚችል ሰው ለመሆኑ ጥርጥር የለኝም» ብላ እናንድሽ ላይ አንባሪቀቸበትና የመኪናዋን መሪ በንዴት በቡጢ ነርታ አበረረቻች። ዶ/ር እናንድሽ አገረምርሞ ፀጥ አለ። ለ'አቦ ሸማኔዎ' መልስ መስጠት እንደሌለበት ያውቃል። በሱ ድምጻዊ እሷ ሁሌም ትከክል ናት።

ሜሮዳ ከቤቷ ከደረሰች በኋላ መኪናዋን አቀማ ከቧን ቤትዮ ወደ ሳሎን ይዛት ገባች። ቤትዮዋ ሽጉጣዋን አውርዳ ጊታጅን ከሽጉጣዋ አወጣች። የለበሰችውን ዝክንትል ስታወልቅ መቅጠን ጀመረች። ከወፍራሚ ቤትዮ ውስጥም ዶ/ር ሚራኸር ወጣ። እሷም ከብ ያስመሰሳትን መለት ልብስ በየተራ አወለቀችው።

«ወፍራም ቤት መሆን እንዴት ነበር?» አለችው ሜሮዳ እየተፍለቀለቀች። ደረቅ ፈገግታዋ ከሚራኸር ጋር ስትሆን ብዙም አይታይም። ሚራኸር ደረቅ ፈገግታዋ ሌላ ምስጢር ሲናረው እንደሚችል መጠርጠር ጀምሮአል። ከልቧ ሲሆን ከገዳይ ፈገግታዋ በኋላ በፍንጭቷ የሚፈልቀው ሳቋ ህይወትን ያደምቃል።

«ቤት መሆን እንዴት ደስ ይላል በናትሽ! በተለይ ይህችን ወፍራም ቤትዮ የማህል ብሆን ኑሮ ሞት ገድሎ የሚጨርሰኝ አይመስለኝም ነበር።»

«የቤት ኪራዩን አትቸለውማ! ወፍራሞች ከቀጭኖች አጥፍ የቤት ኪራይ እንዲከፍሉ የሚያዝዝ ህግ እየተረቀቀ ነው አሉ። ወንድሜ.....አርፈህ ቅጠን።»

«ይህችን የምታክል ቤት ቴአትር ቤት ብትገባ አሁን የአንድ ሰው ትኬት ቆርጣ ልትገባ? እኔ ግን ትኬት ቆራጨን ብሆን የሰድስት ሰው ነበር የምቆርጥላት። ለማንኛውም አሪፍ ቲያትሪኛ ነሽ»

«አንተም አሪፍ አርቲስት ሳይወጣህ አይቀርም። አዎ አሁን ደግሞ የኛን ቲያትር.....። ካንተ ጋር ሮሚዮና ዝፍልዬትን ሆነን እንድንጫወት እፈልጋለሁ.....»ይዛው ሰፋው ላይ ወደቀችና ከገፈፋን ነስታቸው። አልከሰከሳትም።

ሀ

ሲሲሊ.....ሜዲትራኒያን ባህር ዳርቻ

ስልኩን በቀስታ ከዘጉት በሁዋላ በእርካታ ፈገግ አሉ። ጣና ሐይቅ ውስጥ በምትገኝ አንዲት ብጣቂ ደሴት ላይ የእንሸስትመንት ስምምነት ለመፈራረም ጫፍ መድረሳቸውን ያበሰራቸው ስልክ ነበር። የተቀዳላቸውን ወይን ተጎንጭተው ጉንጫቸው ውስጥ እያንቀዳለሉት ብርጭቆው ላይ ቡዝዝ ብለው ጥቂት ካሳሳሉ በሁዋላ ከፍስሐቸው ጋር ተጉመጥመው ዋጡት። «ከረጃም አልህ አስጨራሽ ጊዜ በሁዋላ» አሉ ቃላቱን ጠበቅ አድርገው። «ያ ጋያል ምስጢር የግሌ ሊሆን ነው! ግን.....ምን እይነቱቹ ቀሽሞች ናቸው? እንዴት እስካሁን አልደረሱበትም? በርግጥም ከኔ በቀር ወደዛ ምስጢር የሚደርስበት የለም! .....ማንም ጭቃ ራሱ!.....ጭንቅላት ይጠይቃሉ! ...ጭንቅላት» በጠቀሞሚ ገታቸው ጭንቅላታቸውን ጠቆም ጠቆም እያደረጉ ተነስተው ከተንጎራደዱ በሁዋላ «ቪቫ ሞርሞርዲኖ! ቪቫ ቡስኪ» ብለው መልሰው ተቀመጡ። ፈርጣማው ጥቁሩ የግል ጠባቂያቸው ዲዎላ በሁኔታቸው ፈገግ ሲል ባዶ ቀይ ድዳን አይተውት «ቪቫ ዲዎላ! ቪቫ ባሪያው!» አሉት እሱንም። «ቀን ሊወጣልህ ነው አንት ባሪያ! የሞት ሽረት ትግል ካላደረገህ ግን ባርነትህ ይቀጥላል።»

«መሆንዳለቼን እዛው ሜዲትራኒያን ባህር ውስጥ አስወግጃቸዋለሁ» አላቸው። «የሠሩትን ጠላቂ አክሰካባተር ዶዘር እንደ ፈለግሁት ማድረግን ካለማመዱኝ በሁዋላ።»

«የማውቀውንና ያስፈፀምኩትን ነገር መልሰህ አትንገረኝ አንት ባሪያ! እንዳንተ ደደብ እንዳልመስልህ። ይህ የሁሉም ነገር መጀመሪያ ነው። ና ይልቅ ወይን ጠጣ።.....በዚህ ጣፋጭ ስኬታችን ብርጭቆአችንን ከፍ እናድርግ።»

ዶን ሞርሞርዲኖ ቡስኪ የዘጠና አራት አመት ዕድሜ ባለፀጋ ቢሆንም በምድር ላይ ዘጠና አራት ቀናት የቆዩ ያህል አይሰማቸውም። የመኖር ፍላጎታቸውና ዘብት የማጋበስ ህልማቸው ገና እንደጉመራ ነው። ምንም እንኳ ዘመዶቻቸው እርስ በእርስ ተጫርሰው ቢያልቁም እሳቸው ግን የባዕዳንና የካፖዲካፒ ሰዎች ሀብታም ናቸው።

በሲሲሊ የሚዲትራኒያን ባህር ዳርቻ ከሰው መዳረሻ ርቆ በተሠራና ከፍተኛ ጥበቃ በሚደረግለት መኖሪያ ቤታቸው ውስጥ ከእርባ በላይ ሰዎች አሏቸው። ከነዚህ ሰዎች መካከል አሥራ ስምንቱ የግል ጠባቂዎቻቸው ሲሆኑ ግድ ቡሉት ያሁሉ ደግሞ እቁባቶቻቸውና ሚስቶቻቸው ናቸው።

በአለም ዙሪያ በተበተኑ ወኪሎቻቸው እማካኝነት በሞናፖሊ የያዙት በኮሎምቢያና በጃማይካ ውስጥ ያሉት ሰፊ የአፊ ማሳዎች ግሉጅ ውስጥ የተተከለው ግዙፍ የዘይት መጭመቂያ ፋብሪካ ጣሊያን ውስጥ ያሉት ሶስት የብረታ ብረት ማምረቻ ፋብሪካዎች፣ ደቡብ አፍሪካ ውስጥ ያለው እውቁ የአልማዝ ማዕድን እውጫ ኩባንያ እንዲሁም በዲሞክራቲክ ኮንጉ ውስጥ ከሁለት ዓመታት በፊት የከፈቱት የማዕድን ማውጫ ጣቢያዎች ባለቤት የሆኑ የጣሊያን የማይታዩት ቴጃር ናቸው— ደን ሞርሞርዲና ቡስኪ።

ደን ሞርሞርዲና ቡስኪ ኢጣሊያ ኢትዮጵያን ከአድዋ ድል እርባ ዓመት በኋላ እንደገና በ1928 ዓ.ም ስትወር ከቤተሰቦቻቸው ጋር ወደ ኢትዮጵያ ሲገቡ ገና ወጣት ነበሩ። የኢጣሊያ ጦር በኢትዮጵያ ለአምስት አመታት ሲቆይ የሞርሞርዲና ቤተሰብ በባህር ዳር ከተማ ምሥራቃዊ ጫፍ በጣና ሐይቅ ዳርቻ በአንድ ዘመናዊ ቤት ውስጥ ይኖር ነበር። ይኸው ቤተሰብ የኢጣሊያ ጦር ከኢትዮጵያ ተባብሮ ሲወጣ ኢትዮጵያን የሙጥኝ ብሎ ኢትዮጵያ ውስጥ ቀረ። ጣሊያኖቹም ቤተሰብ ኢትዮጵያ ውስጥ የቀረበትን ምስ ጦር ማንም የሚያውቅ አልነበረም። በኋላ ምንጩ ባልታወቀ ግጭት ቤተሰቡ ለሁለት ተከፈለ። የሞርሞርዲና አያቶች ከባህርዳር ከተማ ሸሽተው በከፋ ጠቅላይ ግዛት ውስጥ ወደ ምትገኘው ቦንጋ ከተማ ሲጓዙ ግማሹ እዛው ቀረ። በዚህ ወቅት የቤተሰቡ ብዛት ከኢጣሊያ በመጡት አጉቶቻቸው ተበራክቶ ነበር። በኋላ ደግሞ እርስ በእርስ መገዳደል ተጀመረ። በዚህ ወቅት ሞርሞርዲና ወደ ቦንጋ ከሄደው ቤተሰብ ጋር አብረው ተገዘው ስለነበር የጡባን መንስኤ ሊያውቁት አልቻሉም። የሞርሞርዲና አባት ጣሊያኖቹም ቡስኪ ወደ ኢጣሊያ ብቻቸውን ሸሽተው ለጥቂት ጊዜ ከቆዩ በኋላ ተመልሰው ሲመጡ ቤተሰቡ በመገዳደል ተመናምና ነበር። የቀሩትም በቦንጋ ከተማ የኤሌክትሮኒክስ መሸጫ ሱቅ ከፍተው የሚኖሩ ጥቂት አቅመ ቢስ ጣሊያኖቹምና በባህርዳር ከተማ የቀሩ ተግራ አዛውንቶች ብቻ ነበሩ። ቡስኪ ከጣሊያን እንደተመለሱ ሁሉንም ነገር ተቆጣጠሩትና ቤተሰቡ ይፋጅበት የነበረውን ምስጢር የግላቸው አደረጉት።

በ1940 ዓ.ም በቡስኪ የረጅም ጊዜ እቅድ መነሻ ይሆኑ ዘንድ ሶስት ባለሞተር የእንጨት ጀልባዎች በጣና ሐይቅ ላይ ታዩ። በዚህም በቡስኪ የንግድ አምታዮር ውስጥ ብቻ የሚንቀሳቀስ የባህር ላይ ትራንስፖርት በጣና ሐይቅ ላይ ተጀመረ። ቡስኪ ይህንን የሚያደርጉበትን ምክንያት ማንም አያውቅም ቤተሰብም ቢሆን። ዘግየት ብሎ ደግሞ የባህርዳርንና አካባቢውን ህዝቦች ያስደመመ እንድ ነገር ተከሰተ። ጣሊያኖቹም ቡስኪ ጣና ሐይቅ ውስጥ የኢጣሊያ ጦር ያሰጠማቸውን ሶስት ጀልባዎች አወጡ።

የኢጣሊያ ጦር በጦርነቱ ወቅት ከሰሜን ወደ መሃል አገር በሚያደርገው ግስጋሴ የሰሜን ምዕራብ ኢትዮጵያ አካባቢዎችን በተለይም ጎጃምንና ጎንደርን ሙሉ በሙሉ ለመቆጣጠር ያመቸው

ዘንድ መቀመጫውን ጎንደር፣ የማዘገግ ጣቢያውን ደግሞ ጉርጉራ ላይ በማድረግ በጣና ሐይቅ ላይ ስንቅና ትጥቅ ለማንገዝ በርካታ የሞተር ጀልባዎችና መርከቦችን በባህር ላይ አሰማርቶ እንደነበር ቡስኪ ጠንቅቀው ያውቁ ነበር።

በመሆኑም የኢጣሊያ ጦር ከኢትዮጵያ ተባብሮ ሲወጣ ለወታደራዊ አገልግሎት ሲጠቀምባቸው የነበሩትን መርከቦችና ጀልባዎች በጣና ሐይቅ ውስጥ እስጥሟቸው መውጣቱንና ጥቂቶች የሰጠሙበትን ቦታ ጠንቅቀው የሚያውቁት ቡስኪ ጉርጉራ ወደብ አጠገብ በሚገኘውና ከፍተኛ ጥልቀት ላለው የጣና ሐይቅ ክፍል በአንጋራ ተከለሃይማኖት ደሴት አቅራቢያ የሰጠሙትን ሶስት ጀልባዎች አወጧቸው። በነዚህ ከሐይቅ ሰጥመው በወጡ ሳንጆርጅ፣ ሳንታማርያ እና ሳኒኮላ በተባሉ ሶስት መርከቦች «ናቢጋ ጣና» በሚል ስም የይስሙላ ማህበር ያቋቋሙት ጣሊያኖቹም ለቡስኪ የቀለጠ የባህር ላይ ትራንስፖርት ድርጅት ሲጀምሩ የሰዎቻቸው ኢትዮጵያዊ የለም ነበር። በእረግጥ ጣሊያኖቹም ቡስኪ ይህን ያደረጉት በሐይቅ ላይ በከፈቱት የትራንስፖርት ድርጅት ለመክበር አልነበረም። የአካባቢውን ህዝብ የትራንስፖርት አማራጭ እንዲኖረው በማሰብም አልነበረም። እንዲያውም ይህ የሥራቸው ጅምር ነበር። ሌላ የሚፈልጉት ታላቅ ምስጢር እንዳላቸው እርሳቸው ብቻ ነበር የሚያውቁት። «ናቢጋ ጣና» እንቅስቃሴውን በማጠናከር የገገኘና የስምሪት ማዕከሉን ጉርጉራ ላይ በማድረግ ከጉርጉራ ባህርዳር የቀጥታ ገዝ ማካሄድ ጀምሮ ቀስቀስ ስምሪቱን ወደ ምዕራብ ጣና ዳርቻ ቁንዝላና ደንገል በር አካባቢዎች በማስፋፋት እስከ 1950ዎቹ ድረስ ለንጉሳውያን ቤተሰቦች ጠቀም ያለ ጉርሻ በመሰጠት ሲባዝን ቢኖርም የቡስኪ ልብ አልደረሰም ነበር። በግላቸው ብቻቸውን የሚያምጡትና የሚፈልጉት ታላቅ ምስጢር የውሃ ሽታ ሆነባቸው።

ይባስ ብሎ በዚህ ሁኔታ እስከ 1967 ዓ.ም የዘለቀው የናቢጋ ጣና ኩባንያ ንጉሳዊው አገዛዝ አክትሞ የደርግ መንግስት ሲተካ መስከረም 16 ቀን 1967 ዓ.ም በመንግሥት ተወርሶ «ናቢጋ ጣና» በወታደራዊው መንግስት ቁጥጥር ስር ዋለ። የቡስኪ ተስፋም ሰለለ። ጣና ሐይቅ ያረገዘው የቡስኪ ሃያል ምስጢርም ተዳፍኖ ቀረ። የወታደራዊው መንግሥት ከፍተኛ ቁጥጥር አሳስናዝራቸው ሲል ቡስኪ የጣናውን ምስጢር ለሞርሞርዲና አሸጋሽ። ሞርሞርዲና ቡስኪም የጣናውን ምስጢር እንዳረገዙ በአስገድዶ መድፈር ተከሰው እስራት ተበየነባቸው። በኋላም ከኢትዮጵያ ተባረሩ። ተጫርሶ በውርደትና በሽንፈት ጣሊያን የገባው የቤተሰቡ ቅሬት በሲሲሊም ጥሩ ነገር አልገጠመውም። ሞርሞርዲና ከዚህ ቤተሰብ ሙሉ በሙሉ ከሚፈንገጥ የተለየ አማራጭ አልነበራቸውም። ከሲሲሊ ማፍያዎች ጋር ተቀላቀሉ። ሲሲሊ በዚህ ወቅት የማፍያዎች የዕርስ በእርስ ግጭት የሚያምሳት እረፍት አልባ ምድር ሆኖ ነበር የጠበቀቻቸው። መገዳደልና በቀል የዘወትር የሲሲሊ ተራ ትርኢት ነበር።

ከግፍያዎች ጋር ሲቀላቀሉ የራሳቸውን ቡድን የመመስረትና ዶን የመሆን ሀልም ሰንቀው ነበር። ሲሲሊ ውስጥ ለግፍያዎች የሚሰጠውንና ዶን የሚለውን የክብር ስም ለማግኘት ቀላል ባይሆንም እርሳቸው ግን በብልጠት ቀላል አደረጉት። ቀስ በቀስ ሲሲሊ ሞርሞርዲኖ የሚለውን ስም መስማት ጀመረች። አስፈሪው ሞርሞርዲኖ የሲሲሊን ግፍያዎች አቻ ለመሆን የተጠቀሙትን ዘዴ እስከዛሬ ማንኛውም ግፍያ የተጠቀመው አልነበረም። የግፍያዎች አለቃ ሆነው ዶን የሚለውን የክብር ስም ሲገናጹ ጠንካራ የግፍያ ቤተሰብ መሥርተው ነበር። በዚህ ቤተሰብ ውስጥ ግን አንድም ዘመዳቸው አልነበረም። ከእርባ በላይ ሰዎች ባሉበት ቤተሰብ ውስጥ አንድ ታማኝና አደገኛ ጥቁር ሰው መኖሩንም መላ ሲሲሊ ያውቃል። አትዮጵያዊው ዲዎላ የሞርሞርዲኖ ቀኝ እጅ የሆነበትን ምስጢር ግን እሱ ብቻ ነው የሚያውቀው።

ዶን ሞርሞርዲኖ በአሁኑ ወቅት ኢትዮጵያ ውስጥ ቀርቶ ከነበረው ቤተሰብ ውስጥ የተረፉ ብቸኛው ሰው ናቸው። ሲሲሊያውያን የሲሲሊ ራስ ይሏቸዋል። ፓሌርሞም ከመንግሥት ባለስልጣናት ይልቅ ለሞርሞርዲኖ ስጥ ለበጥ ትላለች። ሲሲሊ ውስጥ ትክክለኛ ገዢዎች ግፍያዎች ናቸው። በግፍያዎች ጥበቃ ውስጥ ያልታቀፈ ማንኛውም ቤተሰብ በአንድ ሌሊት ላለመጥፋቱ ሞሰትና የለውም። በግፍያዎች ጥበቃ ውስጥ ሆኖ ለነርሱ የማይገባር ቤተሰብ ይጠፋል።

በዚህ ከፍተኛ ጥበቃ በሚደረግለት የቢታቸው ግቢ ውስጥ ዝር የሚል የለም። የዛሬውን ደስታ በፈንጠዘያ ለማጀብ ከምድር በታች በተሰራው ሌላኛው የቢታቸው ክፍል ውስጥ በእሳት መሞቂያው አቅራቢያ ወይን እየተቀዳ በእቁባቶቻቸውና በሚሰቱቻቸው የተከበቡት ዶን ሞርሞርዲኖ ሴቶቹ በሚዘምሩት ለእርሳቸው መወደስ ሲባል በተደረሰው መዝሙራቸው እየተደሰቱ፣ የጥንታዊነትና የታላቅነት ስሜት እየተሰማቸው ነው። ሴቶቹ በቆየ ዘየ ሚዘምሩት የውዳሴ መዝሙርና በወይኑ መጠጥ ስሜታቸው በደስታ ንሯል። ሳቁና የወይኑ ዱቅዱቅታ አስፈንድቋቸዋል።

«...ጌታ ሞርሞርዲኖ ሞርሞርዲኖ በ-ስኪ የሲሲሊው አድባር አይሞት አያረጅም ፀሐይ ቢጠወልግ ጨረቃ ቢሰበር .....»

ሰምተው አይጠረቁም ይህን መዝሙር። መዝሙሩን ሲሰሙ ወንድነታቸው ይነቃቃል። ሁሉም ነገር ወደገረት ያመራል። ቀንዳቸው ይሸላል። በወይኑ ሞቅታና ዕርቃናቸውን በዙሪያቸው በሚያሻሻቸው የወሲብ እመቤቶች በሚመስሉ ሴቶች እቶናዊ ገባ በእርካታና በገረት ይስቃሉ። ምድር ቤቱን የላቅ ማምረቻ ያስመስሉታል። በወይኑ ዱቅዱቅታና የእሳቱ ነበልባል በፈጠረው ግለት ከእቁባቶቻቸው መሃል ደስ ያለቻቸውን መርጠው ይወስባሉ። ሌሎች ሲያሻሻቸው ከፊሎቹ መዝሙሩን ይቀጥላሉ። የጀመሯት

ካልጣመቻቸው ሌላኛይቱን ጉትተው ጭና ሠስጥ ይገባሉ። እሷም ካልጣመቻቸው ሌላይቱን ከኋላ ማጥቃት ይጀምራሉ።

የዶን ሞርሞርዲኖ ቡስኪ እድሜ እየገፋ በመጣ ቁጥር የእቁባቶቻቸውና የጠባቂዎቻቸው ሀብታቸውን የመቀራመት ሽኩቻም በዛው ልክ እየኖረ መጣ። እሳቸው ግን ፀጉራቸውና ቆዳቸው እንጂ ልባቸው ገና አላረጀም። ቅንጣት ታህል ዝንጋኤ አይነካካቸውም። እንዲያውም እያረጁ በመጡ ቁጥር የማስታወስ ብቃታቸው እየበለፀገ መጣ። በአንድ ወቅት ፈረንሳይ ውስጥ ሸርባ ቀርቦላቸው ከተመገቡ በኋላ ሲከፍሉ አስተናጋጁ አምስት ሱ አጥቶ ያልመለሰላቸውን ሁሉ ሳይቀር እስከ ቀኑ እስከ ሰዓቱ ድረስ ያስታውሱታል።

ጠባቂዎቻቸው በኒህ አዛውንት እድሜ ዘልዛላነት መማረር ጀምረዋል። የአዛውንቱን ሞት እየተጠባበቁ እርስ በእርሳቸው አሥራ ስምንቱም ሊጫረሱ ሴራ እየተጠማጠሙ ነው።

ከእስራ ስምንቱ ጠባቂዎች ውስጥ ብቸኛው ጥቁር የሆነው ዲዎላ አያሌው የሴራው ቅድሚያ ተጠቂ ሆኗል። በእርግጥ የቀድሞ ስሙ ሽቡር አያሌው ነበር። ቀጥሎ ስሙን ፊላ ብሎ ራሱ በመሰየሙ ፊላ አያሌው እየተባለ ይጠራ ነበር። ከአትዮጵያ ወደ ጣሊያን ከመሄዱ በፊት በሁለት የኢትዮጵያ ከተሞች ኑሯል። አንዱ ባህርዳር ከተማ ውስጥ ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ ቦንጋ ከተማ ውስጥ ነበር። በባህር ዳር ፊላ አያሌው ይባል የነበረውን ወደ ቦንጋ ሲሄድ ደግሞ ሞርሞርዲኖ ባወጡለት ስም ዲዎላ አያሌው ተብሎ ይጠራ ነበር። ቦንጋ ውስጥ ይኖር የነበረው ከኢትዮ ጣሊያን ጦርነት በኋላ ኢትዮጵያ ውስጥ ከቀረው ጣሊያናዊ ቤተሰብ ጋር ነበር። ይህ ቤተሰብ ኢትዮጵያ ውስጥ የቀረበትን ምክንያት በውል ባያውቅም በምችት ምክንያት እንዳልሆነ ግን ያውቅ ነበር። የዚህ ቤተሰብ አባላት በከፊል ወደ ጣሊያን ሲሄዱ አብሮ ወደ ጣሊያን ተጓዙ። የሞርሞርዲኖ ቡስኪ ታማኝ ጠባቂ ሆኖ መኖር ከጀመረ ብዙ ዓመታት ተቆጥረዋል። የሞርሞርዲኖ ጠባቂዎች ሀብታቸውን ለመቀራመት እርስ በእርስ ሲጠላለፉ እሱን ቀድመው ለመጣል እንደተባበሩበት ገብቶታል። ክፋታቸውንና ሴራቸውን ቀድሞ ይነቃባቸዋል። ይህ ወቅት ግን እጅግ የመረረበት ወቅት ነው። የመረረበት ምክንያትም ከጉልበት በቀር ብዙም እውቀት ስለሌለው ነው። እድሜ ልኩን ዶን መርሞርዲኖን ሲያገለግል የኖረው በጉልበቱ ብቻ ነው። ታማኝ ጠባቂዎቻቸው ያደረጉት ደደብ በመሆኑና ባለመማሩ መሆኑን በአለቀ ሰዓት ደርሶበታል። «እርስዎን ለመግደል ሲዘጋጅ ፈርሰንበታል» በማለት ሌሎች ጠባቂዎች ስላሴሩበት ጨለማ ክፍል ውስጥ ሲደበደብ ሰንብቶ የወጣው በቅርቡ ነው። ከዚህ በፊትም ብዙ ጊዜ በዚህ ጨለማ ቤት ውስጥ ተደብድቧል። በንደት ዓይኑ የቀላበት ምክንያት የሌሎች ጠባቂዎቻቸውን ወንጀላ እንደ እውነት ተተብለው የዱላ ውርጅብኝ ባስወረዱበት ዶን ሞርሞርዲኖ የጭካኔ በትር ምክንያት ነው።

ዲዎላ መልክ ጥፋ ነው። መልክ ጥፋነትንም ይወደዋል። ጥቅርታ የጀበና ያህል ከመሆኑም በላይ ፈቱ በጨቤ በተሸነታተሩ መስመርቶች የተሞላ ነው። እንደ ዓይኑም በድብድብ ምክንያት ፈርጧል። የፊት ጥርሶቹም በድብድብ ወላልቀው ከዓመት አንዴ ሲሰቅ የሚታይ ቀይ ድዳ ብቻ ነው። በረጅም ቁመቱ ልክ የለበሰው ገዙፍ ሥጋ ጠንካራና የማይበገር ሰው አስመስሎታል። አመድ የሚያደርጉ ከንዶቹን የቀመሱ ብዙዎች የመኖራቸውን ያህል በተንኮል የጉመዘኩ ዕዋዎችን የጋቱትም አያሌ ናቸው። መልክጥፋው ዲዎላ ሁሉም የራሱ ቆንጆ ነው። ብሎ ሲያምንም ሁሉም የራሱ አምባገነን ነው ይላል። ስለዚህም ከሌሎች የወረሰውን ጭካኔ በራሱ ላይም ይፈፅማል። ሲናደድ ደረቱን በጨቤ ይሸነታትረዋል። የሚያውቃቸው ክፉ ሰዎች በበለጡ ክፉዎች ሲተኩ አይቷል። ክፉዎቹ ሲወድቁም ክፉታቸው ወደ ውስጡ የገባበት ይመስል ክፉ ሰው አድርጎታል። ዲዎላ በጠላቶቹ ፊት ብልጣብልጥ ሆኖ ለመታየት አይሞክርም። ይልቁንም ቂላቂል ለመምሰል የማያደርገው ጥረት የለም። ስለ ማንኛውም ነገር ያለውን ፍላጎት በግልጽ አያንሀባርትም። ፍላጎቱ በሙሉ ለማንም ግልጽ ሆኖ አያውቅም። በቀሉም ቀጥተኛ አይደለም። ሰዎች ሲበቀሉት የሚበቀላቸው በተበቀሉት መንገድ አይደለም። ቢደበድቡት ወዲያው መልሶ አይደባደብም። ዘግይቶ የበለጠ ይበቀላቸዋል።

ከዚህ በፊት ጨለማ ክፍል ውስጥ በደን ሞርሞርዲኖ የመገደል ሲራ ተጠርጥሮ ሲደበደብ በነበረበት ወቅት የግራ እጁን ትንሽ ጣት በጉጠት ቆረጡበት። በኋላ ግን የሀሰት ውንጀላ መሆኑን ስለደረሱበት በምርመራውም ወቅት በውሸት መመርመሪያ መሳሪያቸው ስላረጋገጡ ፈቱት። ከተፈታ በኋላም ደን ሞርሞርዲኖ የበቀል ስሜት ፈቱ ላይ አላነበቡትም። ላንብብ ቢሉም በውሸት መመርመሪያውና አእምሮ ላይ በሚገጠመው ረቂቅ መሳሪያ ገጥመው ካልመረመሩት በስተቀር ፈቱ ላይ የሚያነቡት ነገር አይኖርም። የዲዎላ ፊት ሁል ጊዜም ያው ነው። ስርዝ ድልዝ የበዛበት ጽሁፍ ከሚመስል ፊቱ ላይ ምንም ነገር ማንበብ አዳጋች ነው። ሞርሞርዲኖ ራታቸውን በሚመገቡበት ወቅት ከሚመገቡት የሥጋ ሸርባ ውስጥ ቆራጣ የሰው ጣት አገኙበት። የበሉት ሁሉ ግልብጥ ብሎ ወጣ። ሲያስታውኩም የሆድ ዕቃቸው በሞላ በአፋቸው የተዘረገፈ ነበር የመሰላቸው። አንጆታቸው እስኪወጣ አንዳረፈ። ይህ ሲሆን ዲዎላ በሩ ላይ ቆሞ ከሌሎች ጋር ይሆን ይመለከት ነበር። ከዚህ በላይ በቀል እንደሌለ ተረዳ። ደን ሞርሞርዲኖ ውጫዊ አካሉን ሲያስደበድቡት እሱ ደግሞ ውስጣዊ አካላቸውን ቀጠ ቀጣቸው። በትንሽ ጣብ ሆዳቸውን አግሰለው። ረካ። ሞርሞርዲኖ ጋር ይቻቸውን በሙሉ አስጠርተው ይህን አስቃቂ ሁኔታ ማን እንዳደረገባቸው ጠየቁ። ጋር ይቻቸው በሙሉ «አላደረገንም» ሲሉ ሸምጥጠው ካዱ። ዲዎላም አላደረገው ብሎ ድርቅ አለ። በኋላ ጣቱ

የጥቁር ሰው ጣት መሆኑ ተደረሰበት። ሞርሞርዲኖ ወጣቸው ውስጥ ያገኙት ጣት የጥቁር ሰው ጣት ሆኖ በመገኘቱም ለሁለተኛ ጊዜ ከመጀመሪያው የባሰ አስታወኩ። የሌሎች ነጭ ጋር ይቻ ጣቶች ተቆጥረው ሙሉ ሆነው ተገኙ። ጣቱ የዲዎላ ባሪያው መሆኑ የተደረሰበት ትንሽ ጣቱ በእስር ቤት እያለ ምስጢር እንዲያወጣ በጉጠት መጉንደብ ከተረጋገጠ በኋላ ነበር።

ዲዎላም ጣቱን ካደ። «የኔ አይደለም» ሲል። ብሸቅ አደረጋቸው። «አንተ አረመኔ ባሪያ ጣትህን ትክፍለህ?» አሉ ሞርሞርዲኖ መልሰው በፍልጥ እያስደበደቡት። «አዎ እክፍለሁ።» አለ ዲዎላ። «ገና ሁሉንም ጣቶቼን እኔንም ጭምር እክፍለሁ። ለርስዎ ጌትነትና ለቆየ ወዳጅነታችን ስል።» ይህን ሲል ቁጣቸው ሙሽሽ ብሎ ጠፋ። ለጌትነታቸው ሲል ጣቱን የሚያበላቸው ሌላ ማን አለ። በንደት ላቅ ተንፈቅፍቀው ማሩት።

ዲዎላም እስከትሉ ይህንን ተናገረ። «ከዳክዬ ሥጋ የእኔ ሥጋ አይሻልም። ዳክዬዎች ትል ይበላሉ። በውሃ ውስጥ የሚገለገሉት ሙታዎችን ከሚበሉ ዳክዬዎች ሥጋ የሰው ሥጋ አይሻልም። ሰው ቅዱስ ነገሮችን ይበላል። ስለዚህም ቅዱስ ነው። በቅድስና ደግሞ የሮም ጳጳሳትን የሚስተካከል የለም። አይደለም ጌታ ሞርሞርዲኖ።»

«ዝጋ! አንት ዝጋታም ባሪያ!» አሉ ሞርሞርዲኖ። የሮም ጳጳሳትን ስለሚጠሉ ቅዱስ ስላላቸው ተናደው። ዲዎላ ግን ንግግሩን ቀጠለ። «ስለዚህ» አለ ዲዎላ። «ብፁአንና ቅዱሳን የሆኑትን የሮም ጳጳሳትን መብላት እንጀምራለን።» አጨበጨቡለት ደን ሞርሞርዲኖ። ጳጳሳቱን ስለሸነቁጠላቸው።

«የንተን ጥቁር ጣት ግን አንበላም» አሉት። «አንተ ባሪያ የተናገረከው በቂ ነው።»

«ግዴለዎትም ጌታ ሞርሞርዲኖ ቆዳዩ ጥቁር ቢሆን ውስጤ ቀይ ነው። አጥንቴ ደግሞ ነጭ።» ራሱን ወደላቸው ማቀራረብ ነበር።

ዲዎላ መከፋፈቱንና በቀሉን የሚገልፀበት መንገዱ ብዙ ነው። ጉምዞና ቅጠል የበዛበት ሻይ ይወዳል። ይህን እየጠጣ ንብ መጥታ ብርጭቆው ጠርዝ ላይ ብታርፍ በማንኪያ ገፍቶ የረላው ሻይ ውስጥ ይከታትላል ልትወጣ ስትሳገጥ ማየትና በማንኪያ እዛው ሲያማስላት ያስደስተዋል። ደስ ሲለው ደግሞ ቀይ ድዳን እንደ ደመራ ፍም ግልጢጥ አድርጎ በዝግታ ይስቃል።

ደሞ አንድ ቀን ደግሞ በደን ሞርሞርዲኖ ግቢ ውስጥ ካሉት ርግቦች አንዷን ይዞ ከንፍቀን በመቀስ ቆረጠባት። ከንጅን ሲቆርጥ ያይት ሌሎች ነጭ ጋር ይቻ ወደ ሞርሞርዲኖ እያዳፉ አቀረቡት።

«አንተ ባሪያ ምናባክ ቆርጠህ ነው ከንጅን የቆረጥክባት» አሉት።

«ምናጠፋሁ ታዲያ ጌታ ሞርሞርዲኖ?» አለ ዲዎላ።
«ምናጠፋሁ ይለኛል ደግሞ ይህ ብስብስ ባሪያ! በለው!
አሉ።» አንዱን እንቆ የመጣውን ጋርድ።

«እኮ ምን አጠፋሁ?»
«እንዴት ክንፏን ትቆርጥባታለህ?»

«ሰላሰቸገራት እኮ ነው ጌታ ሞርሞርዲኖ።» አለ ዲዎላ።

«ይህች እርግብ በዚህ ግቢ ውስጥ ስትኖር እንድም ቀን ስትበር አይቻልት አላውቅም። እዚሁ ትውላለች። ምግባን እንሰጣታለን። እዚሁ ታድራለች። ታዲያ..... እርግቧ ክንፏን ካልበረረችበት ከትርፍ ገባ በምን ይሻላል?» ሞርሞርዲኖ ከጀሮ ግንዳቸው አካባቢ ለብቻው በቅሎ የተንጠለጠለ ትርፍ ገባ ሰላላቸው እሱን በአሽሙር ሲነካቸው ጭምር ነበር።

«እርግቧ ክንፏን ካልተጠቀመችበት ቆርጠን ለእባብ ብንቆጥለው አይሻልም? ሁል ጊዜ በሆዱ እየተሳበ ከሚማቅቅ?» ስለ እባብ በልጅነቱ የሰማውን አፈ ታሪክ ጨለፈላቸው። «ለየውልዎት ጌታ ሞርሞርዲኖ እባብ እንደ ጊደር አራት እግር ነበረው አሉ። ታዲያ ለአዳምና ለሔዋን በለስን አሳያቸው። አዳምና ሔዋን እውቀት የሚገልፀውን ዛፍ በሉ። እነሱ በበሉ እባብ ተረገሙ። ያውም እኮ እውቀት የሚገልፀውን ዛፍ በማሳየቱ ነው። በእርግማኑ ምክንያትም አራት እግሮቹ ሆዱ ውስጥ ገብተው በደረቱ መሳብ ጀመረ። የሮም ጳጳሳት እንደሚሰብኩት የአዳምንና የሔዋንን እርግማን ክርስቶስ በመስቀል ተሰቅሎ ሲሸርላቸው ለእባብ ግን እስከ አሁን የተሰቀለለት ክርስቶስ የለም። የነሱ እርግማን ሲሻር እባብ ግን እስከ አሁን አራት እግሮቹን አጥቶ በደረቱ እየተሳበ ይገኛል። ጌታ ሞርሞርዲኖ! እርስዎ ፍትሐዊ ነዎት። አይደለም እንዴ ጌታ መርሞርዲኖ!»

«ነኝ» አሉት። አውቆ ሲጻጻፈ እየገረማቸው ሁሪም ያዳምጡታል። ይህን ብቃቱን ባይነግሩትም እጅግ ያደንቁለታል።

«እኮ! እኔም እርሱን አውቃለሁ። እርግጠኛ ነኝ እርስዎ ክርስቶስን ቢሆኑ ለእባቡም ይሰቀሉለት ነበር። ቢያንስ አራት እግሩን ይመልሱለት ነበር። እስኪ ይታየዎት ጌታ ሞርሞርዲኖ! እንዴት ፈጥሮ በደረቱ እያሰጋዘ ያሰቃየዋል! እኚ ከቀጣም መቅጣት ያለበት የመጀመሪያውን ተንኮለኛ እባብ መሆን በተገባ። በሌላ ድረስ ወስዶ እንዲበሉ የጋበዛቸውን እባብ አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘ ቢቀጣው ባልከፋ። እኔም ያለጥፋቴ እየተቀጣሁ ነውና። ግን አንድ እባብ በበደለ እንዴት የእባብ ዘር በሙሉ ባልሰራው በደል ይቀጣል እንዴት ምድረ እባብ እስከዛሬ መከራውን ያያል?»

«መናገር የፈለከውን ቅልብጭ አድርገህ ተናገር እንት መሸጠ ባሪያ። ይልቅስ መዘላበድ የዘርህ ነው። ምን ዙሪያ ጥምጥም

ያስኪድሃል» አሉት ሞርሞርዲኖ። አውቀው መነካታቸው ነው ብዙ እንዲለፈልፍ።

«ይህ እኮ ነው ችግሩ ጌታ ሞርሞርዲኖ! አያት በበደለ ልጅን መቅጣት። አዎ! አባቴ ዙሪያ ጥምጥም ይጓዝ ነበር። የሱም አባት ዙሪያ ጥምጥም ሊጓዝ ይችል ይሆናል። እኔን ግን በእነሱ ዙሪያ ጠምጥመው አይሰደቡኝ። እኔ የርስዎ ቅን አገልጋይ ነኝ። ነገራም ቅልብጭ ያለ ነው። የተናገርኩትም ስለ ፍትሐዊነት ነው። እርግቧ ክንፏን ካልበረረችበት ተቆርጦ በደረቱ አፈር ድሜ ለሚገጠው እባብ ይሰጠው። ምናባቷ! ወይም ከጳጳሳት አንዱ ስለእባባች ጋጢአት ይሰቀልና እባባች እግርቻቸው ይመለሱላቸው። አበቃሁ።»

«አጩብጭቡለት!» አሉ ሞርሞርዲኖ ጳጳሳቱን ስለለከፈላቸው ተደስተው። ዲዎላ ምን መናገር እንዳለበት ያውቃል።

ዲዎላ የጌህ ሰው ሁነኛ ጠባቂ ነው። ሐብታቸውን ለመቀራመት ሲሳፈጡ እርሱ ግን ይህ ፍላጎት እስከ አሁን በግልፅ አልተንፀባረቀበትም። ከሁለት ዓመታት ጀምሮ የሚወስደው ሥልጠና ውስብስብ ሆኖበታል። ከወሰዳቸው ስልጠናዎች አንዱ የምንኩስና ስልጠና ሲሆን የሚሄድበትን ገዳጅ ለመወጣት የምንኩስናውን ሥልጠና በደንብ ተከታትሏል። ከግዳጅ በኋላ ስለሚያገኘው ከአገልጋይነት ወደ ጌትነት ስለሚያደርሰው ታላቅ ምስጢርም እያሰላሰለ ነው። ሁሉን ነገር የግሉ የሚያደርግበትን መንገድም እየቀየሰ ነው። ይህን ለማሳካትም ብዙ እውቀት ባይኖረውም ድብቅ ብልጠትና ጉልበት አለው። አጋር ባይኖረውም ብቻውን በምድርና በሰማይ መካከል የቆመ ጠንካራ ምሰሶ አድርጎ ራሱን ይቆጥራል። ሙሉ ቢጫ የምንኩስና ልብስ ተሰፍቶለታል። የመነኩሴ ቆብም ተዘጋጅቶለታል። በደን ሞርሞርዲኖ የግል አውሮጳን ወደ ኢትዮጵያ ተገዞ ባህርጻር ከተማ የሚደርስበት ቀን ተወስኗል። ከዚያም የሚሄድበትን ከእርሱና ከሞርሞርዲኖ በቀር ማንም አያውቅም።

ባህርዳር፡ኢትዮጵያ

ሰማይ የደመና በርካታን ደርባል። ጥልጣጥት መስሎ በጥቁር ደመና ቀኑን አጨልጥታል። ሰማይና ምድሩ በጭጋግና በገም አውታር ተያይዟል።

የባህርዳር ከተማዎ ፀሐይ በጠቋቆረውና በጨላላመው ሰማይ ደን ውስጥ የደመና ቆቧን ደፍታ መንናለች። ሰማይን ከሚያርሰው ብልጭታ በቀር የብርሃን ፍንጥቅታ አይታይም። ሰማይ በመብረቅ ሲታረስ 'ጨርደድ' በሚለው ነጉድጓድ ምድሩ ይንቀጠቀጣል። ህይወት ይደነብራል። ድንብኸ ...ድንብኸብኸ...በሚለው አስፈሪ ጉርምርታ ተራራዎች ያቃስታሉ፤ አለቶች ይቃትታሉ። ብልጭ ድርግም! ከሚለው ሰማይ ማህፀን የተወለደው ጥቁር ደመና ይነፋረቃል። መብረቅ ሰማይን 'ጨርደድ' 'ድርግምግም' 'ፍገምግም' ሲያደርገው ህይወት ያማትባል። ውሽንፍሩ የባህርዳርን ዘንባባዎች ያስመሃቸዋል። በወጀቡ ዛሬች ይሰግዳሉ። አበባዎች ይረግፋሉ። ቅጠሎች ይቀነጠሳሉ። አርጌው ሰማይ መቋጠር አቅቶት ያፈሳል።

አስራ ሶስተኛዎ ወር ጳጉሜ ከባተኛ ሶስተኛ ቀን ነው። የባህርዳርን ውበት ሶስተኛዎ የጳጉሜ ቀን አጨፍግጋታለች። የወራቶች ቅንጣቢ ጳጉሜ ቅንጣቢዋን ከነሐሴ በተዋሰኘው የአንድ ቀን የመብረቅ እሳት ትጠብባለች።

በወጀብና በውሽንፍር በታጀበው ደፍ ዝናብ ውስጥ ጥቁር ካፖርት በቁመቱ ልክ የለበሰ ባለጊታር ሰውዬ በባህር ዳር ከተማ አውራ ጉዳና ታየ። ጥቁር ባርኔጣውን ውሽንፍር እንዳይነጥቀው ከአንገቱ ጋር አያይዞ ከጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን ወደ አባይ ማዶ በሚወስደው አውራ ጉዳና ሲጓዝ የለበሰውን ጥቁር ካፖርት ነፋሱ እያንሳፈፈው ነበር።

በዝናቡ ውስጥ እርቃናቸውን የሚፈነጩት ህፃናት የባለጊታሩን ትኩረት ሳቡት። ዶ/ር ሚራኸን። ህፃናቱ ዝናቡ ውስጥ እርቃናቸውን እየቦረቀ እየተሳሳቀ «ፍፋኤ...ፍፋኤ...ፍፋኤ...ፍፋኤ... ከሽንብራው ጌታ ስደደኝ ጌታዬ ...» ይላሉ።

ጳጉሜ ሦስት ቀን መሆኑን ያወቀው በህፃናቱ ዜማ ነበር። ጳጉሜ ሦስት የቅዱስ ፍፋኤል በአል ኢትዮጵያ ውስጥ እንደሚከበር ያውቃል። በዚህ ቀን የኢትዮጵያ ሰማይ ዝናብ እንዲያወርድ ይፀለያል። ጳጉሜ ሦስት ቀን የፍፋኤል እለት የሚዘንብ ዝናብ ጠበል ነው ተብሎ ስለሚታመን። በዚህ ዕለት ህፃናት ልብሳቸውን አውቀው ዝናቡ ውስጥ ይፈነጩሉ። የዓመቱ ፀሎት ሁሉ ተሰብስቦ ለእግዚአብሔር የሚቀርብበት ዕለት ነው ይላሉ። ልክ የፖስታ ቤት ሠራተኛ ደብዳቤዎችን ሰብስቦ ለተሳካላቸው እንደሚያድል መልካኩ

ፍፋኤልም እንዲሁ የዓመቱን ፀሎት ሰብስቦ ለእግዚአብሔር ያሳርጋል የሚባለውን ብሔል የህፃናቱ ቡረቃ አስታወሰው።

የዝናቡን ፀጥታ ተከትሎ ከመንገዱ ዳር ሙዚቃ ቤት የተከፈተ ሙዚቃ ከጀርዎ ሲደርስ ርምጃውን ገታው። ዝናቡ ከቆመ በኋላ በባህርዳር የመንገድ ዳር በዮች ውስጥ ቁልቁል ከሚነደለደለው የጉርፍ ድምፅ ጋር የተከፈተው ሙዚቃ እየተሰረቀረቀ ከጀርዎ ሲደርስ ነሸጠው። የቦብ ማርሌ የነፃነት ዜማ። ልብን የሚሰርቀው የቦብ ማርሌ ሙዚቃ ጊታሩን አስመዝገለጠው። ሙዚቃውን በጊታሩ መንገድ ላይ እየሄደ ሲያጅበው ህፃናቱም ዙሪያውን ከበው መጨፈር ጀመሩ። ጌልማላችና ጌራምሶችም በባለጊታሩ ጊታርና በቦብ ሙዚቃ ተጉትተው አውራ ጉዳናውን ሞሉት። በቦብ ማርሌ የቤዛነት ዜማ ፈነጩ። ዶ/ር ሚራኸን ልዩ ደስታ ተሰማው። አብዮት የሚመራ መሰለው። ነፃነትን የሚያጭረው የቦብ ሙዚቃና አርነት የወጣ ከሚመሰለው የጉርፍ አውራረድ ጋር የሁሉንም ልብ ሰረቀ።

Redemption Songs
Old pirates, Yes, they rob I;
Sold I to the merchant ships;
Minutes after they took I,
From the bottomless pit.
But my hand was made strong
By the hand of the Almighty
We forward in this generation
Triumphantly
Won't you help to sing
These songs of freedom?
'Cause all I ever have;
Redemoption songs:
Emancipate your selves from mental slavery;
None but ourselves can free our minds.
Have no fear atomic energy
'Cause none of them can stop the time.
How long shall they kill our prophets.
While was stand aside and look? Ooh!
Some say it's just a part of it.
We've got to fulfill the book.
Won't you help to sing
These songs of freedom?
'cause all I ever have.
Redemption songs .....

ለህፃናቱ ሰላምታ ሰጥቷቸው በጭብጨባ ከተሰናበቱት በኋላ በረጅሙ የአባይ ድልድይ ላይ ተሻግሮ ወደ አባይ ማዶ ገብሮኤል ቤተክርስቲያን ገባለች።

አባይ ማዶ ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን ሊደርስ ሲቃረብ የምሽቱን ፀሎት እየሰማ ከአንዲት የመንገድ ጻር ካፈ ተቀምጦ ቀጣይ እንቅስቃሴውን በሚመለከት ማሰላሰል ቀጠለ። ወደ መቃብር በታው ለመግባትና ከአባ ሲርጋጋ መቀብር ውስጥ የተቀመጠለትን ቀጣይ ትዕዛዝ ለማግኘት ምዕመናኑ ከቤተ ክርስቲያኑ እስኪወጡ እየጠበቀ።

በዚህ ሁኔታ ላይ እያለ በፀጥታ ተውጦ ወደ ጆሮው የሚገቡ ድምፆችን አዳመጣቸው። ከባህርጻር ወደ ጉንደር የሚጓዙ መኪናዎች ድምፅ፣ የጉጃም ዘዬ ያለው አማርኛ የሚናገሩ ሰዎች፣ የበጀምድር ዘዬ፣ የጎንደር ዘዬ፣ የሚናገሩ ሴቶችና ወንዶች ድምፅ። ይህን ሲሰማ የጉጃምና የጉንደር ኩታ መጋጠሚያ በታ ላይ መሆኑን ተረዳ። አባይ ማዶ።

ሌላ ድምጽ ደግሞ ከጆሮው ገባ። በርቀት ካለ መሰጠድ የሚደርስ አዛና። «አላህ ወእክበር ...» በመሃል ደግሞ የፕሮቴስታንት መዝሙር ከጆሮው ጥልቅ አለ።

«ሥራዬን የሠራሁኝ መንገዴን ያቀናሁኝ አማኑአል ከፍ በልልኝ የኔ ጌታ ከፍ በልልኝ ...» ከመዝሙሩ ጋር የብዙ ሰዎች ድምፅ አብሮ ይሰማል።

መዝሙሩ ጋብ ሲል ደግሞ የሰባኪው ድምፅ ተሰማው። «...ሃሌ ሉያ!! ኢየሱስ ጌታ ነው!!» «አሜን!!» የብዙ ሰዎች ድምፅ ተከተለው። «ሻላላማንዶ ...» «እሰይ የኔ ጌታ»

በመሃል ደግሞ ሌላ ድምጽ ተሰማው። ሙዚቃ «... ላፍ አርጋት ላፍ አርጋት...» የይርዳው ጤናው ዘፈን።

ከዛ ደግሞ የለማኞች ጨካኝነት። «ስለ አይነ ብርሃን ... ስለ ሙሉ አካል... ራቴን ...» ይህን ሁሉ አይኖቹን ገጥሞ አዳመጣቸው። ደግሞ ሌላ ድምጽ ወደ ጆሮው መጣ። ከአባይ ማዶ ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን የሚወጡ የምዕመናኑ የፀሎት መዝጊያ መዝሙር።

«እንደ ቸርነትህ አቤቱ ማረን» ቆሱ ፀሎቱን ሲያሳርጉ ሰማ። «አባታችን ሆይ በሰማያት የምትኖር ስምህ ይቀደስ መንግስትህ ትምጣ ፈቃድህ በሰማይ እንደሆነች እንዲሁም በምድር ትሁን የዕለት እንጀራችንን ስጠን ...» መንገዱን የሞሉት ነዳያንም ማላዘናቸውን ቀጠለ። «...ስለ ዓይነ ብርሃን ...»

«...ስለ እመቤቴ ...» «...ስለ ቸሩ እግዚር ...»

«ጣል ጣል አርጉልኝ ወገን አምስትም አስርም!» «ሰርጅ ማልበላ ...ራቴን እባካችሁ...»

ሌላ ደግሞ የአካባቢውን መንገደኛ ትኩረት የሳብ ለየት ያለ ለማን በአካባቢው ተከሰተ። «ስለ መንግስቱ ኃይለ ማርያም» እያለ የሚመፀው ለማን። «ስለ መንግስቱ ኃይለ ማርያም...» ለማን አንድ እግሩ ጭኑ ላይ የተቆረጠ ሲሆን ፊቱ ላይ የጀግና ስሜት የሚነበብበት አይነትና በመለመዱም የማያፍር ይመስላል። የመንገደኛውን ትኩረት ከመላብም በላይ የሚጣልለት ገንዘብ መሬት ላይ ያነጠፈውን አዳፋ ልብስ እያለበሰው ነው።

«ስለ ጀግናው መንግስቱ ኃይለ ማርያም እያላችሁ ጣል ጣል አርጉልኝ ወገን! ስለ መንግስቱ ኃይለ ማርያም። ስለ ጀግናው የእናት አገር ልጅ። ወገን...የዛሬ አስራ አምስት ዓመት ጦርነትን በቁርጥ የተዋጋሁ ጀግና ነበርኩ። ተመትጅ ወደኩ። ለእናት ሀገር እካሌን በመገበሬ አልቆጭም ... ተመፅዎች የሆንኩት እካሌን ለእናት ሀገር ሰጥቻት ነው። በሚቀጥለው ምርጫ ደግሞ ድምጹን እስጣታለሁ። ወገን ጣል ጣል አርጉልኝ። ስለ መንግስቱ ኃይለ ማርያም...» ከድሮ መፅሔት ላይ የገነጠለውን ባለቀለም የመንግስቱ ኃይለ ማርያምን ፎቶ ግራፍ ላብ ባጠቆረው ካርቱን ዙሪያውን ጠርዞ ደረቱ ላይ አንጠልጥሎታል።

ሀዘቡ የመንግስቱ ኃይለ ማርያምን ፎቶ ለረጅም ሰዓት ቆሞ ያያል። ሳይጨልም። ብርሃን ሳይጠፋ ፎቶ ግራፉን እስከ ለማን ደረት ለማየት ይጋፋል። «ስለ ጀግናው የእምዬ ኢትዮጵያ ልጅ ስለ መንግስቱ ኃይለ ማርያም እያላችሁ። ወገን ጣል ጣል አርጉልኝ»

ሚራዥ ሻንጣውን እንደያዘ ግርግሩ መሃል ገብቶ አስደናቂውን ለማን ያያል። ሚራዥ ከስንት ዘመን በጎላ የጦርነቱ ወቅት ትዝ አለው።

«ስለ ጠቅላይ ሚኒስትሩ በለኝና መቶ ብር ልስጥህ» አለው አንድ ነገረኛ የሚመስል ሲጋራ የሚያጨስ ሰውየ ድምጹን ከፍ አርጎ ከሀዘቡ መሃል እየተጋፋ ዘልቆ።

«ቁጥህን ጥረግበት» አለው ገላምጦ። «በስሙ የምለምንበት ሌላ ሰው መቸ አጣሁ...» ሌላ አርጌ ስዕል እያወጣ። «ስለ አጤ ቴዎድሮስ...ስለንድ ለናቱ...ስለ ሽህ ጠላቱ...ከእንግሊዝ በመድፍ ከሱዳን በጊንጥ ተዋግቶ ስለ ሰንደቃችን ራሱን ስለ ሰጠው ስለንድ ለናቱ...ስለ ሽህ ጠላቱ...»

«ስለ ኢየሱስ በለኝና ሃምሳ ብር...» አለው ሌላ ወጣት እየላቀ።

«ያለ ሥራ መቆም ክልክል ነው» አለው ለማኙ።..... ሳቅ በረከተ። «ይኸው የኔ ኢየሱስ.....» ሲል የአጼ ቴዎድሮስን ሰዕል ከፍ አርጎ አሳየው። ሌላ ረዥም ሳቅ።

«ስለ ጀግናው መንግስቱ ኃይለማርያም። አሁንም 'ኢትዮጵያ ትቅደም ሆዳም ይውደም' የምትሉ ጣል ጣል አድርጉልኝ ወገን»

ሚራዥ ተቀምጣት ወደ ነበረው ካፈ ተመልሶ በሌማኙ ዙሪያ የተሰበሰበውን ህዝብ እየተመለከተ ባካባቢው የሚወድቀውን ጨለማ ይጠባበቅ ጀመር።

አንድ ወጣት በሌማኙ ዙሪያ ከተሰበሰበው ህዝብ መሃል ወጥቶ መጣና ሚራዥ ከተቀመጠበት ጥገ ተቀመጠ።

«አይገርምም?» አለ ለብቻው ወደ ትርምሱ እየተመለከተ አጭሩ ወጣት።

«ምነ?» አለው ሚራዥ እሱን ያናገረው መስሎት።

«ለማኙ» አለ ወጣቱ ወደ ሚራዥ ዞር። ከዛም ወረቀትና ብሶር ከጃኬቱ ኪስ አውጥቶ መጻፍ ጀመረ።

«ግጥም ትወዳለህ?» አለ ዕፎ ሲጨርስ ወደ ሚራዥ ዞር።

«በጣም እንጂ! ግጥም ተመስጦን እስከ ሰባቱ ሰማያት የሚያመጥቅ የጥበብ ሰረገላ ነው» አለው ሚራዥ ወደ ጻፈው ወረቀት እየተመለከተ። «ገጣሚ ነህ እንዴ?»

«ነበርኩ።» አለ አጭሩ ወጣት።

«እንዴት ነበርኩ?» አለ ሚራዥ ተገርሞ።

«ነበርኩ። ግን ግጥሞቼን የሚያዳምጥልኝ አጣሁ። ሀገሪ ወጣቶችንና ልጆችን በቀላሉ አትቀበልም። ቅኔዬን ለማስደመጥ ሰባ ዓመት እስኪሞላኝ እየጠበኩ ነው። ያኔ ብስብስ ግጥም ቢሆንም ያዳምጠኛል። ኢትዮጵያ ውስጥ ለመደመጥ ከፈለገህ መሸበት አለብህ። እዚህ አገር ከአስተሳሰብህ ይልቅ ሽበትህ ይከበራል። ሆኖም.....ሽበት የእርግና ምልክት እንጂ የብሰለት መለኪያ አይደለም። ሽበት የጠወለገ ፀጉር ነው። ራስህ ላይ መታየት ያለበት አንጉልህ እንጂ ሽበትህ መሆን የለበትም። የሽበት የሽበትማ ድንጋጌችም ይሸብታሉ። ይህቺ ችጋራም ሀገር ችጋራም ያደረገችኝ ሳያንሳት ደግሞ እንዴት ባይሆን ግጥሜን አታዳምጠኝም።.....»

«ሀገሪቷማ ችጋራም አይደለችም.....» ሚራዥ አቋረጠው።

«ናት እንጂ። ሀገሪቷ የምልህ እኮ ህዝቦቿን ነው። ተራራዎቿና የሚፈሱ ወንዞቹም ምን አርገውኝ? ህዝቦቿ እንጂ! ጆሯቸው ላይ የተኙ ህዝቦቿ እንጂ ችጋራዎች። ከኔ ግጥም ውስጥ እኮ ከችጋራቸው ነፃ የሚወጡበት ሀሳብ ሊኖር ይችላል። ከቅኔዬ ውስጥ እኮ ተፈልቆ የሚወጣ እንዳች መፍትሔ ይኖራል። ግን አያዳምጠኝም። ጆሯቸው ላይ ተኝተዋል። ግጥም ድር ቀረ ይሉኛል። አዲስ ፊት አዲስ ሰው ማየት አይፈልጉም። ሁል ጊዜ የአንድ ሰው ስም ያወድሳሉ። አንድ ሎሬትና ባለቅኔ አላቸው።»

እሱም በጥረቱና በብርታቱ በአለም አቀፍ ማህበረሰብ ውስጥ በመግባቱ እንጂ እነሱ ስሙን አልሰጡትም። ዘላለም እሱን ግጥሙን ያልሰሙለት መጽሐፉን ያላነበቡለት ሁሉ በሰሚ ሰሚ ያወድሱታል። ሲወደስ ስለሰሙ ብቻ ያወድሳሉ። ያወድሱት እኔም አወድሰዋለሁ። ግን ሌላም ሰው መቀበል አለባቸው። እኔንም ሊቀበሉኝ ይገባል። ወጣቶቼን ካልተቀበሏቸው የወደፊቷ ኢትዮጵያስ? ...»

«ግነው እሱ ...»

«አንድ ግጥሙን ለበልልህና እኔ ስሙን ሳልነገርህ ሰውየውን ታውቀዋለህ?»

«እስኪ እባክህ ግጥሙን በልልኝ።» ወጣቱ ደስ በሚል ቃና የሎሬቱን ግጥም ያነበንብለት ዠመር።

«ሰቆቃው ኢጥሮስ»

አየ፣ ምነው እመብርሃን? ኢትዮጵያን ጨከንሽባት ምነው ቀኝሽን ረሳሻት?

እስከ መቼ እንዲህ መቀነትሽን ታጠብቂላት? ልቦናሽን ታዞረላት?

ፈተናዎን ሰቀቀንዎን፣ጣሯን ይበቃል ሳትያት? ...»

መቶ አምስት ስንኞች ያለበትን ይህን ረጅም ግጥም እንደ ሽረት አፍሶለት ሲጨርስ ገጣሚውን በአድናቆት ተመለከተው። አነባበቡ ማረከው። ከዚህ ጀርባ ግን ገጣሚው ሌላ ተልእኮ እንዳለው ተረዳ። ከዚህ ግጥም ጋር የተጣበቀ ምስጢር እንዳለ ያውቃል። ገጣሚው የበለጠ ጥርጣሬውን አናረበት። ያቃተው ግጥሙንና ከጀርባው በልጅነቱ የተነቀሰውን በ 'ቶ' ቅርጽ የተሠራውን ባለጉጥ መስቀል ማገናኘት ነው። ፍንጭ አጣ። በባለጉጡ መስቀል ላይ የተጻፉት ቁጥሮች ምናልባት በግጥሙ ውስጥ የተካተቱ ቃላት ብዛት መስለውት ቃላቱን ከሜሮዳ ጋር ቆጥረዋቸው ነበር። የቃላቱ ብዛት ግን 497 ሆነበት። እሱ ጀርባ ላይና በተመሳሳይ መልኩ ብራናው ላይ የተሳለው ባለጉጥ መስቀል ላይ ያሉት ቁጥሮች ግን የትየለሌ ናቸው። 54, 9, 10, 29, 52, 33, 97, 98, 9, 10, 40, 88, 123, 56። 'ታዲያ ይህን ያህል ቁጥር ምንድን ነው? ወይስ ልዩ የሒሳብ ቀመር ነው? እንዲህ አይነት የሒሳብ ቀመር ደግሞ ታይቶም ተሰምቶም አይታወቅም። እያለ በውስጡ እየተብሰለሰለ ገጣሚውን በነዚህ ጥያቄዎች መሀል እየተመለከተው ሳለ «የግማዶ መስቀሉን ጉጥ እታገበበት አላጣም!!» የሚለውን ስንኝ በአፅንኦት ደገመው..... ከጨረሰ በኋላ።

«ባለግጥሙን አወከው» አለ ገጣሚው በመቀጠል።

«አዎን አወኩት»

«እየውልህ ሰውየው ባለቅኔ ብቻም ሳይሆን በግጥሞቹ ውስጥ የደበቃቸው ብዙ ምስጢሮች አሉ። ምስጢረኛ ባለቅኔ ነው።»

«እንዴት አይነት ምስጢር?» ሚራሽ ሰፍ ብሎ ጠየቀው።
«መፅሐፉን አንብባለሁ»
«አዎን አንብባለሁ»
«አሁን ያልከሁን ግጥም?»
«አንብባለሁ»

«እኪ የግማደ መስቀሌን ጉጥ እታገበበት አላጣም ማለት ምን ማለት ነው?» አለ ገጣሚው ፈገገ እያለ።

«እኔም አልገባኝም» አለ ሚራሽ በመደናገር።
«እየውልህ ሰውየው በግጥሞቹ ውስጥ አንዳንድ ግራ የሚያጋቡ ሰንኞችን ይከታል። የሥነ ፅሁፍ ሰዎችም ሳይገባቸው ዝም ብለው አጫፍረው ሲተረጉሟቸው ሰምቻለሁ። አሁን እስኪ የግማደ መስቀሌን ጉጥ ምንድን ነው?» አለው እንደ ገና ወደ ሚራሽ የበለጠ ተጠግቶ። «ጉጥ ያለው ግማደ መስቀል! ... ጉጥ ያለው ግማደ መስቀል አይተህ ታውቃለህ?»

«ግን እኮ ግጥሙ ስለ አቡነ ጴጥሮስ ነው። ምናልባት እርሳቸው ...»

«ታዲያ አቡነ ጴጥሮስ ጉጥ ያለው መስቀል መታገሻ ጥግ አያጡም ማለት ምን ማለት ነው? በል ለማንኛውም መሸቶብኛል በጊዜ ለሂድ» ብሎ ገጣሚው ብደግ አለ።

«አንተ የፃፍከውን ግጥም ሳታነብልኝ» አለው ሚራሽ።
«ስለዚህ ጉዳይህ የምታውቀው ነገር አለ ... ማለቴ ስለ ሱሬታ ግጥም ... ስለ ሰቆቃው ጴጥሮስ ...» አብሮት ለመነሳት እየዳዳው።

«መንገደኛ ነኝ። አንተም መንገደኛ ትመስለኛለህ። ከተገናኘን ሌላ ጊዜ የእኔን ግጥም አነብላሃለሁ» ብሎት ከቆመቱ የማይተናነስ ጃኪቱን ዜኘ እየዘጋ ሄደ። ሚራሽ ገጣሚውን በዓይኑ እየሸኘው አፋን ከፍቶ ቀረ።

ከምሽቱ ለምስት ሰዓት ተኩል ሲሆን የቤተ ክርስቲያኑ ቅጥር ግቢ ፀጥ ረጭ አለ። ከባድ ጨለማ መካነ መቃብሩ ላይ ወድቋል። ቀን ሲተራመስ የነበረው ህዝብ አሸልቧል።

ኢትዮጵያ ባንዲራዋን አውርዳ ሰንደቋ ላይ አንቀሳፍታለች። ዝንቡም ሰውም ተኝቷል። ወሬችም መብረር አቆመዋል። ከብቶች በበረት አህዮች በጋጣ ታጉረዋል። ተራሮች ዝም ብለዋል። ወንዞች ግን ይፈላሉ። የጅቦች ተራ ነው። ጅቦች በየተራራው በየሸለቆው ይደነፋሉ። ህዝቦቹም ጥቁር አልማዛቸው ላይ ተኝተው ያልጠረቃ ሆዳቸውን እያከኩ ነው። «ኢትዮጵያውያን በመብራት የተፈጠሩ ይመስል ፀሐይ ስትጠልቅ አይናቸውም ጭራሮውን ይዘጋል» ብሎ ፈገገ አለ። ኢትዮጵያ ውስጥ ጀምሮ ሲያዘቀዝቅ በይፋ ሰንደቅ አላማ ከተሰቀለበት ወርዶ እንቅልፍ ይለጠጣል። እንዲያውም የከተማ ሮንዶች ቱልቱላ እየነፋ ሰአት እላፊ መንገድ ላይ የሚያገኙትን ሰው ሁሉ ይደበድባሉ ሲባል የሰማው ትዝ ብሎት

ኢትዮጵያ የምትባል ሀገር ቀን ቀን እንጂ ሌሊት እንደሌለች ተረዳ።

ድቅድቁን ጨለማ በእጅ ባትራው ብርሃን እያባረረ እንደ ኒውዮርክ ህንፃ የተደረደሩት የመቃብር ሐውልቶች ላይ የተፃፉትን ሰዎች እያነበበ ሲደዳር ሌሊቱን አጋመሰ። የመቃብራቱን ሐውልቶችና ጌጣጦች ሲያይ ኢትዮጵያውያን ከህይወት ይልቅ ለሞት ከብር አላቸው። ህይወትን ቅጠል ጉዝጉዘው ሲቀበሏት ሞትን ግን መቃብር አስጊጠው ይጠብቁታል። ከመኖሪያ ቤቶቻቸው ይልቅ የመቃብር ሐውልቶቻቸው ይልቃሉ። መኖሪያ ቤቶቻቸው ደላላ ጉጆዎች ሲሆኑ የመቃብር ሐውልቶቻቸው ግን በውድ ጠብኝና ሽክሳዎች ያጌጡ ናቸው። በህይወት ዘመናቸው አበባ ቀጥፎ የሰጣቸው ባይኖርም መቃብራቸው ላይ ግን የማይደርቁ አበቦች የጎሳሰቲክ አበቦች ለደረሰቁ በድኖቻቸው ይቀመጣሉ። ይህ እብደት ነው። ምናል በህይወት ዘመናቸው እንደዚህ ቢያምርባቸው እያለ ብቻውን እያገራመረመ የመቃብር ሐውልቶችን ስም ሲያነብ ቆይቶ ከእንድ ሐውልት አልባ ልጥፍ መቃብር ላይ ሲደርስ ቆመ። የሚፈልገው መቃብር እንደ ሌሎቹ መቃብሮች ባለ ግርማ ሞገስ ይሆናል ብሎ ነበር። ከራሱው ከሚታየው ጥቁር የብረት መስቀል በቀር መቃብር የሚያስመስለው ነገር የለም። መሬት ከተነጠፈው ለሚንቶ ላይ «አባ ሲርጋጋ ከ1886 -1996» የሚል ጽሁፍ ተቀርቦበታል። ፈራ ተባ እያለ ከጀርባው ያዘለውን ረጅም ሻንጣ አውርዶ ከውስጡ ዶማና አካፋ አወጣና መቆፈር ሲጀምር ዝናቡም መዝነብ ጀመረ። በአፋ የእጅ ባትራውን ነክሶ መቃብሩን በስሚንቶው ዙሪያ ቆፍሮ ከጨረሰ በኋላ ጠፍጣፋውን ድንጋይ ሲያነሳው ከባዶ ገደል መቃብር ጋር ተፋጠጠ። መቃብሩ ውስጥ ምንም እስከሬን የለም።

«ምን አይነት ጉድ ነው?» አለ በብሽቀት መቆፈሪያውን ወርወሮ። «እንዴት ባዶ ምድር ያስቆፍሩኛል? ማነው ግን እንዲህ የሚጫወትብኝ? ቆይ ከእኔ ስቃይ የሚያገኙት ደስታ ምንድን ነው?» ጥቂት ከተነጫነጨ በኋላ የቆፈረውን ባዶ መቃብር አፈር በአካፋው ሲዝቅ አንድ አነስተኛ ከብ ቀይ ድንጋይ በአካፋው ከተሳቀው አፈር ጋር ወጣ። ቀዩን ከብ ድንጋይ አንስቶ እያገላበጠ ሲያየው ከቆየ በኋላ በልብሱ አፈሩን ሙሉ ለሙሉ አድርጎ ሲጠርገው ላዩ ላይ የተቀረፀ ፅሁፍ አነበበ። «ዴርቶጋዳ» ኳስ የሚመስለውን ቀይ ድንጋይ በባትሪ እያገላበጠ ካየው በኋላ ያገኘውን ጉጥ ነገር ሲጫነው ድንጋይ ለሁለት ተገመሰ። ውስጡ ከፍት ነው። ድንጋይ አልነበረም። ከብረት የተሠራ ውስጠ ክፍት አሉሉ ነገር ነበር ለክ። በነተበ ብራና የተፃፈ አጭር ዕቅድ ከውስጡ አገኘ። «ሊያተርፍህ ሲፈልግ ሀልም ያሳይሃል» ይላል ዕቅዱ። ደጋግሞ አነበበው «ሊያተርፍህ ሲፈልግ ሀልም ያሳይሃል» ይላል ዕቅዱ። ሊያተርፍህ ሲፈልግ ..... ሊያተርፍህ..... »

«እኚ ይህን ለማስተማር ነው ይህን ሁሉ ፍጻሜ የሚያሳዩኝ? ይህ ታዲያ ምን ምስጢር አለው?» ብሎ በምሬት ቀራጩን ብራና ሲወረወረው በዝናቡ ውሽንፍር ተንሳፎ በጀርባው ተገለበጠና መሬት ላይ አረፈ። በጀርባው የሆነ ነገር አየ። ወደ ወደቀበት ጉንበስ ብሎ በጥቃቅን የተጻፈውን ነገር አነበበው። «ወንጌላዊው ቅዱስ ሉቃስ ከላላት የቅድስት ማርያም ስዕል ጀርባ ቀጣዩ መልእክት ተቀምጠላሃል» ይላል። ትንፋሹን ሰብስቦ በረጅሙ ተነፈሰ። «ወንጌላዊው ሉቃስ የላላት የማርያም ስዕል የት ናት...?» ራሱን ጠየቀ። ያለችበትን ቦታ ለማስታወስ በትዝታ ወደኋላ ሸመጠጠ።

ያገኘውን መልዕክት እያምሰለሰሰ ቀዩን ድንጋይ ወደ ሻንጣው አስገብቶ የቆፈረውን አፈር ወደ መቃብሩ መለሰው። መቃብሩን ሊዘጋ ጠፍጣፋውን ሀውልት ወደነበረበት ሲጉትት ኮሽታ ስምቶ ወደ ኋላው ዞረ። እርፍ የማያክል ዱላ የያዘ ሰው «ማነህ!» አለ ዱላውን ሊያሳርፍበት እንደተገጠራራ። «አንተ ሰው በላ! እልቅህ መስሎሃል። አስከሬኑን በላኸው! አስከሬኑን ሳላስተፋህ አለቅህም።» ዱላውን ሲጥልበት ወደ ጉን ተስፈንጥሮ አመለጠ። ዱላው መሬት ላይ አረፈ።

«ይኸው! እየው ጥሩንባዩን!» በአንገቱ ያነገተውን ጠሩንባ አሳየው። «ይህን ጥሩንባ ነፍቼ ሀገር ይሰበሰባል። ከዚህ መቃብር ፈንቅለህ አስከሬን በመብላትህ ይፈርድብሃል። በላኸው! የአባ ሲርጋጋን አስከሬን በላኸው! እነፋሉህ! እነፋሉህ! ይህን ጉድ አገር ይስማ!»

«አልበላሁም!» አለ ሚራሻ። «አባ ሲርጋጋ መቃብሩ ውስጥ የሉም። እኔ አስከሬን...»

አቋረጠት «ዝም በል! በቀር በላሁ ልትል ነው። ይልቅስ ማንነትህን ንገረኝ። ይህን ጥሩንባ ነፍቼ አገር ጉድ ሳይል።»

«ልጃቸው ነኝ።» አለ ሚራሻ ሌላ ውሸት እንደሌለው ሲረዳ። «የአባቴ መቃብር ላይ ሀውልት መሥራት አልችልም? አባቴን! እንዴት የአባቴን መቃብር? ለመሆኑ አንተ ማን ነህ? ማነህ ከአባቴ መቃብር መጥተህ የምትደበድበኝ? ንፋ! እንዲያውም ጥሩንባውን ንፋ! ከሥራህ ነገ ጠዋት ትባረራለህ!» የሚራሻ አእምሮ በፍጥነት አሰበለት።

«አንተ የአባ ሲርጋጋ ልጅ ነህ?» በምፀት ሳቀ ሰውየው። «አዎ! እንደያውም ከፈለግህ ሻንጣዬ ውስጥ ከአባቴ ጋር የተነሳሁትን ፎቶ ሳሳይህ እችላለሁ» ወደ ሻንጣው ተራምዶ ሻንጣውን ሙሉ በሙሉ በእጁ መያዙን ሲያረጋግጥ እግራ አውጭኝ በጨለማው ውስጥ ሻንጣውን ነጥቆ ተፈተለ። ብዙ ርቀት ከሮጠ በኋላ ወደ ኋላ ዞሮ ሲያይ የተከተለው ማንም አልነበረም።

ከአሉሚኒየም ብረት ወደ ተሠራችው የሞተር ጀልባ ሲገባ ጣና ሆቴል ውስጥ ጥሎት የመጣው እንቅልፉ ተከትሎ እያጻፋው ነበር። ጉርብጥብጥ ጉዝገዛ የተኛ ይመስል ከምቹው የጣና ሆቴል አልጋ ላይ ሲገባበጥ ነበር ያደረ። ሀሳብ ሲያገላብጠው።

ወንጌላዊው ሉቃስ ስሏታል የምትባለውን ቅድስት ማርያም ስዕል የት እንደሚያገኛት ቢያውቅም ከጀርባዋ ያለውን መልእክት እንዴት አድርጎ መውሰድ እንደሚችል ግራ ገብቶታል። ቢሆንም ወደዚያው እየሄደ ነው። በልጅነቱ ሲያስጉበኛት ነበር። አሁን ግን ሲጉበኛት እየሄደ ነው። ወደነበረበት እየተመለሰ። በልጅነቱ ወዳደገበት ገዳም። ወደ ወንዶች ገዳም። ወደ ከብራን።

ወጣቱ የጀልባዋ ካፒቴን አስጉብኚ ሊፈልግለት ቢሞክርም ዶ/ር ሚራሻ ግን አስጉብኚ እንደማይፈልግ ነገርት ሁለቱ ብቻ ናቸው በትንሽዋ ጀልባ የጣናን ሐይቅ ሲሰነጥቁት በጠዋቱ ዘመናዊዋ ጀልባ ውስጥ የተቀመጡት። በምሥራቁ የጣና ሰማይ ጥግ ጀምቦር እግሯን ስትሰድ ወጣቱ ካፒቴን ሞተሯን ገመዱን ስቦ ሲያስነሳው ጀልባዋ እያጻራች ጣናን መሰንጠቅ ጀመረች። ይህ ሲሆን ብጣና ሐይቅ ላይ በባህር ጻር ባህር ትራንዚት ወደብ የቆሙ አሮጌ የአሸዋና የህዝብ ጀልባዎች ሞተራቸውን እያሞቁ ነበር። ሚራሻ አሮጌዎቹ መርከቦች ላይ ዓይኑን ተክሎት ቀረ። ያው ናቸው፤ ከስንት ዘመን በኋላም አልተለወጡም።

ከባህር ጻር ተነስታ ጉርጉራ ለመድረስ ሁለት ቀን የጣናን ሐይቅ ስትዋኝ የምትሰነብተው የጣናንሽ ጀልባ ሞተሯን እያሞቀች ተመለከታት። መንፈሱ በትዝታ ቢዋጥም በነገሮች አለመለዋወጥ ውስጥ የታሪክ ዝግመትን ተመለከተ።

የጣናንሽ ጀልባ በጣና ሐይቅ ላይ ከሚጓጓዙት ጀልባዎች ሁሉ በመጠኗ ሰፊና ትልቅ ስትሆን ባለሁለት ሞተርም ናት። ይህች ጀልባ በስድስት መቶ ሊትር ነጻጅ አንድ ሺህ ኩንታል ጭና መጓዝ ትችላለች። ከባህር ጻር ተነስታ ዘን፣ ጉረር፣ ቀንዝባ፣ አስፋደብር፣ ዳልጊ ደርሳ ጉርጉራ ትገባለች። ከዚያም በሄደችበት ዝክንትሏን ሰብስባ ትመለሳለች።

ፋሲለደስና ድል በትግል የሚባሉት ጀልባዎችም ቆመው ታዩት። ከህንጋሪ ተገዝታ የመጣችው ዳህላክ የምትባለው ጀልባና ከሆላንድ የተገዛችው የካቲት የምትሰኘዋ ጀልባ በፀጥታ ቆመዋል። የኢጣልያ ጦር ከኢትዮጵያ ሲባረር በአንጋራ ደሴት አስጥሟቸው በኋላ በ-ስኪ በተባለ ጣሊያኖዊ ከሐይቁ የወጡት አፈር የፈጃቸውና የወየቡ የአሸዋ ጀልባዎችም ሊንቀሳቀሱ ሞተራቸውን እንደ ዕህል ወፍጮ እያንገራገጩ ነበር።

ሚራሻ 9ይኑን መርከቦቹ ላይ ነቅሎ ሐይቅ ላይ ወረወረው። የጣና ሐይቅ በኢትዮጵያ ውስጥ ከሚገኙት ሐይቆች መካከል በትልቅነት የሚስተካከለው የለም። ሶስት ሺህ ስድስት መቶ ስኩዋር ኪሎ ሜትር አጠቃላይ ስፋት ሲኖረው አቀማመጡም ከሰሜን እስከ ደቡብ ሰባ አምስት ኪሎ ሜትር ከምስራቅ ወደ ምዕራብ ደግሞ ስድሳ ኪሎ ሜትር ርዝመት አለው። የጣና ሐይቅ ከባህር ወለል በላይ በሺ ስምንት መቶ ሰላሳ ሜትር ወይም ስድስት ሺህ ሜትር ከፍታ ላይ የተንጣለለ ምስጢራዊ ሐይቅ ነው። ከያዘው አራት ቢሊዮን ሜትር ኪዩብ የውሃ ይዘት በላይ በብዙ ምስጢሮች የታመቀ ኃይቅ ነው። ጣና ሁሌም እርጥብ ነው። ዳር ደንበርን ከዘገ እስከ ጎርጎራ ከጎርጎራ እስከ ፎገራ የሸበቡትን ዓይናማ ድንጋዮች ታክው ገብፍ ገማራን ጨምሮ ከሰላሳ የማያንሱ የትንደርና የጉጃም ወንዞች ይገብሩለታል። ውሃ፣ ታሪክ፣ አፈር፣ አዕም፣ እንጨት፣ ሀይወት፣ ሆኖም ጣና በቃኝ አይልም። ሲጠግብ በምሥራቃዊ ዳርቻው መተንፈሻ አለው.....፡፡፡፡፡፡ ጣና በክረምቱ ማብቂያ መስከረም ሲጠባ ከሐይቅ በአባይ አበጋዝነት የሚወጣው ውሃ በሰከንድ አራት መቶ ሜትር ኪዩብ ያህል ያማክላል። በታህሳስ በሰከንድ ወደ መቶ ሜትር ኪዩብ ያህል ያማክላልና በግንቦት ደግሞ በሰከንድ እስር ሜትር ኪዩብ ደርሶ ሲቀበል ይከርማል። ሲያምጥ ይከርማል። መስከረም ላይ በግዮኑ መልአክ ተራራኢነት ጭንቀን ይገላገላል። ያንቀላቀሱት ኢትዮጵያን እስከ እንቅልፋቸው ትቶ አባይ በእንቅላል ቅርፊት ሲቀጸባቸው ለሚንገበገቡለትና ነቅተው ለሚጠብቁት ግብፃውያን ይደርሱላቸዋል።

የሚራሻ ጆልባም ይህን አረንጓዴ ሐይቅ እየቀዘፈች ከባህር ዳር ከተማ ሰሜን ምዕራብ አቅጣጫ ለአርባ አምስት ደቂቃ ያህል ከተጓዘች በኋላ ከመንታምቹ ደሴቶች መሀል ደረሰች። ሁለቱም ደሴቶች የሚገኙት ማራኪ በሆነ ተፈጥሯዊ የመሬት አቀማመጥ ባለውና በደን በተሸፈነ ኮረብታማ ስፍራ ነው። ከጣና ደረት ላይ ያጉጠጉጠ ልጃገረድ ጡቶች ይመስላሉ። አሞራዎች ይጠባቸዋል። ማዕበሉ ይጋጫቸዋል። የመናንያኑ ፀሎትና የወፎች ዝማሬ ያለመልማቸው ይመስል በጋ ከክረምት ደረቅ ነገር በነዚህ ደሴቶች ላይ አይታይም።

ጆልባዋ ከወንዶች ገዳም ወደብ ሥር መልሀቅን ስትጥል ደ/ር ሚራሻ ወደ ሴቶች ገዳም ዞሮ አይኖቹን እንጠንስ ደሴት ላይ ወርውሯቸው ነበር። ሲጻፈና ትዝታዋ ከቀዝቃዛው የጣና ሐይቅ አየር ጋር ዘልቀው ሰረሰሩት። ሲጻፈና እሱ ፍቅርን የተቋደሱባቸው መንታ ደሴቶች መንታ ሕይወት ውስጥ ሲከቱት ተሰማው። ትዝታ ጥፍፍን እሹሉ ቀበሉን ያክስ መስሎ አቆበለበት። መንፈሱና አካሉ ሁሉ ሲጻፈን ተባራ። «ምነ አዙሪት መልሶ አመጣኝ።» ብሎ ራቱን ቅጥም እንዳደረገ ካኘቴን ጆልባዋ ላይ ትቶት ብቻውን ወደኮረብታው ወጣ።

ከብራን ገብርኤል ደሴት ላይ ሲወጣ እንጠንስን አሻግሮ የሚያይቦት የእኛ ዛፍ እስከ ገርማ ሞገሱ ተገትሯል። ደቀድስበት የነበረው ቤተ መቅደስ መጋረጃዎች እንኳ ያው ናቸው። የእጣኑና የማዕጠንቱ መአዛም አልተለወጠም። የሚያስጉብኙት መነኩሴ የተናገሩትን ታሪክ እንዲንም አልሰማቸውም። ያሳደገው ታሪክ ነው። አእምሮው እየተራወጠ ሁሉን ነገር ሲደቅንበት አይኖቹ በእንባ ተሞሉ። ድምፅ አውጥቶ ማልቀስ ነበር የቀረው። ለምን እንደሆነ ግን ሊገባው አልቻለም። ዘመናዊው አለም ውስጡ እየሚሟሟ ሲያልቅ እየተሰማው ነው። ሐኪምነቱም ሲተን። ራሱን ማዳን ራሱን ከትዝታው መፈወስ ተሳነው።

ቀለቡን ወደ መጣበት ጉዳይ ለመሰብሰብ ተሳነው። የሚያስጉብኙት መነኩሴ «ይህች ወንጌላዊው ቅዱስ ሉቃስ የሳላት የእመቤታችን የቅድስት ድንግል ማርያም ስዕል ናት።» ሲሉት ብቻ ነቃ።

«ይቅታ አባቴ ስዕሏን ለመሰለም እፈልጋለሁ» ብሎ ወደ ስዕሏ ሲቀርብ ፈገግ አሉ መነኩሴው።

«በዕለት አለብኝ። እመቤቴ በሰላም ወደ ሀገሪ ከመለሰችን ወንጌላዊው ሉቃስ በሳላት ስዕሏ ስር ፀሎተ ማርያም ለማድረስ ስዕሉት አለብኝ። ፈቃድዎ ቢሆን አባቴ።» መነኩሴው ጢግቸውን በግራ እጃቸው ጉተት ጎተት እያደረጉ ለጥቂት ጊዜ ካዩት በኋላ በቀኝ እጃቸው በያዙት የእጅ መስቀላቸው ወደ ስዕሏ እንዲጠጋ ጋበዙት።

ተንበርክቶ ፀሎተ ማርያም እያደረሰ በቀኝ እጅ ከስዕሏ ጀርባ ይዳብስ ጀመር። ፀሎቱን ሲያደርስ ከሌሎች አልነበረም ህሊናው ከስዕሏ ጀርባ ስለተቀመጠለት መልዕክት መገኘት አለመገኘትና ምንነት እያወጣ እያወረደ ነው። መነኩሴው የማያዩ መስለው እየተከታተሉት ነው።

ከስዕሏም ጀርባ ሲዳብስ ቢቆይም ሊያገኝ የቻለው እንዳች ነገር አልነበረም። ሀሞቱ ፈሰሰ። ያስቀመጡለት መልዕክት የለም። ካጣው ደግሞ ሁሉንም ነገር ትቶ ህይወቱን ወደሰጠለት ተልዕኮ የመድረሻው መንገድ ጨለማ ዋጠው ማለት ነው። አንዱን መልአክት ሳይዝ ወደ ሚቀጥለው መጓዝ አይችልም። የሚቀጥለውን መንገድ ለመርገጥ ይህኛውን መመሪያ መጨበጥ አለበት። ግን አጣው። ፀሎቱን አቋርጦ ተነሳ። ወደኋላ ሲመለስ፣ 'ባቅማማህ ቁጥር መንገድክን ትስታለህ' ሲል አንጃጎር ሻጊዝ የነገረው ታወሰው። ለይስሙላ በቻ መነኩሴው እንዳይታዘቡት ስዕሏን ስሞ ደንዝቦ ቆመ። እየተርበተባተ።

«ምንድን ነው እያደረክ ያለኸው?» አሉት መነኩሴው በቀጣ። «ውጣ ከዚህ አሁን!» የእቃ ቤቱን በር ይዘው ወደ ውጭ እንዲወጣ በዓይናቸው ገፉት። ድንጋጤ ወረረው።

«አባ .... ማለት ...እዚህ ....»

«እኮ ልትዘርፍ? ውጣልኝ አለበለዚያ ...» በአደጋ ጊዜ በምስጢር ተነፍቶ መነኮሳቱን የሚጣራውን ቱልቱላ አንስተው ወደ አፋቸው አስጠጉት።

«የለም። አባ። እንደዛ አይደለም ...ይቆይ!» በዓይኑ ተማፀናቸው። ቱልቱላውን ከአፋቸው መለሱት። «በላ ተናገር!» አሉ አስፈሪ ግርማ ሞገስ ያላቸው መነኮሴ «ተናዘዝ! የመጣህበትን! ምን ልትሰርቅ እንደመጣህ ንገረኛ! ተናገር!» መልሰው ቱልቱላውን ወደ አፋቸው አስጠጉት።

«እየውልዎት አባ ...እኔ የመጣሁት ለሰርቆት አይደለም።»
«ውጣልኝ አልኩህ! እሱን እዚህ አይደለም የምትነግረኝ! ውጭ እንነጋገራለን።»
«እርስዎ ዘንድ ...»

«ደግ እኔ ዘንድ ምን አለህ? እኮ አብረን እንሰራት ልትለኝ? እጅ ወደ ላይ!» ወፋፍራም መቁጠሪያዎች ያሉበት መቁጠሪያቸውን ከእንገታቸው አውልቀው። ባለቁልፍ ሰንሰለት አምተተው እጁን የኋሊት አሰረውት የእቃ ቤቱን በር ከውጭ ዘግተውበት ሄዱ። ከሃያ ደቂቃዎች በኋላ ተመልሰው እቃ ቤቱን ከፈቱት።

«ዶ/ር ሚራኸ?» አሉት መነኮሴው። ወከከ አለ በድንጋጤ። ያውቁታል።

«አ...አቤት?» አለ ሚራኸ ከድንዛዜው ባኖ።
«ይህን መልእክት ለአንተ እንድሰጥህ የተቀመጠህ ነው። ምን እንደምትፈልግ ገብቶኛል። ከአባ ሲርጋጋ መቃብር ውስጥ ያወጣህውን አምጣው» ብለው ተቀበለውት አንድ በገምጃ የተጠቀሰ ነገር ሰጡት።

ሊፈታው ሲል «አዲስ ጉብኝዎች እየገቡ ነው ዶ/ር ሚራኸ። ይዘኸው መሄድ ትችላለህ» አሉት ወደ ለየተራመዱ። ጥቅሉን ኪሱ ውስጥ ጨምሮ ተከትሏቸው ወጣ።

«አባቴ አንድ ጥያቄ ...»
አቋረጡት «እኔ የምመልሰሁ ጥያቄ የለም። መልእክቱን ሰጠሁህ። በቃ የኔ ድርሻ እሱ ነበር። ባይሆን መስቀሉን ተሳለም» ብለው መስቀላቸውን ካሳለሙት በኋላ አዲስ ወደ መጡት ጉብኝዎች ሄዱ።

ከረብታውን ወርዶ ከደሴቱ ወደብ ሲደርስ ከአንድ ትልቅ ዛፍ ሥር ቆሞ በገምጃ የተጠቀለለውን ጥቅል ፈታው። ከዛ ጥቅል ውስጥ ከወጣው ብጣሽ የብራና ወረቀት ላይ «ግዕዳ እያላጋቸው ፈረሰኛ እየናጣቸው ሳያፈገፍጉ አቅግምተው ሳይበተኑ ተላቀው ጥቋቁር ጉንዳኖች እንኳ ወንዙን ሲሻገሩ እያቸው» የሚል መልዕክት ሰፍሮበታል። የብራናውን ጀርባ ገልብጦ ሲያየው የቀጣይ ገዛውን ትዕዛዝ አነበበ።

«በኦሪቱ መሰዊያ ሥር ቀጣዩ መልእክት ተቀምጠላሃል» ይላል። ብጣቂውን የብራና ወረቀት በገምጃው ጠቅልሎ ኪሱ ውስጥ ከሸጉጠው በኋላ በፍጥነት ወደ ወደቡ ወረደ።

ወደ ጀልባቀ ሲገባ የሐይቁ ነፋስ ፀጥ ብሎ ነበር። ፀሐይዋ ከረር ብላለች። ጀልባቀ ላይ ተኝቶ የነበረው ካኝቴን ዶ/ር ሚራኸ ወደ ጀልባቀ ሲገባ ባንኖ ተነስቶ የጀልባቀን ሞተር ከሐይቁ ላይ በሚንፀባረቀው ብርሃን የጠበበ ዓይኑን እያጨናበሰ አስነሳው።

ዶ/ር ሚራኸ ወደ ኋላ መመለስ አልፈለገም። እረፍት የነሳውን ሀብት ነገር እስኪያገኘው እየተጣደፈ ነው። ለባለጀልባቀው ጠቀም ያለ ገንዘብ ከጨመረለት በኋላ ወደ ጣና ቂርቆስ ሊወስደው ተስማማ። ወጣቱ ካኝቴን የጀልባቀን አፍንጫ ወደ ጣና ቂርቆስ አዙሮ አከነፋት። የኦሪቱ መሰዊያ እዛ እንዳለ ያውቃል። ጣና ቂርቆስ ውስጥ።

ብዙ ነገር እያውጠነጠነ ሳያስበው ጣና ቂርቆስ ደሴት ደረሰ። ጀልባቀን ወደቡ ላይ ባለ ችካል ካሰሯት በኋላ ካኝቴንን እዛው ጀልባቀን እንዲጠብቅ ነግሮት ሚራኸ ወደ ጣና ቂርቆስ ገዳም ገሰገሰ።

በምስጢራዊው የጣና ሐይቅ ላይ ከሚገኙ ምስጢራዊ ደሴቶች አንዱ የጣና ቂርቆስ ደሴት ነው። በምስራቃዊው የጣና ሐይቅ ጫፍ ላይ የሚገኘው ይህ ሀብት ደሴት የብዙ ተመራማሪዎችን ቀልብ ስቦ የኖረ ነው። የአትዮጵያ የትውፊትና የቅርስ ቅርጫት የሆነው ይህ ደሴት ለገዳምነት የታጨው ክርስቶስ ከመወለዱ በፊት በ፱፻፹፪ ዓመተ ዓለም ቀደም ብሎ ነው። በዚህ ደሴት ላይ የሚገኙት የኦሪት ዘመን መሰዊያ እና አራታዊ ቁሳቁሶች ለአረጋዊነቱ ምስክር ናቸው። የገዳሙ አንደኛው ጫፍ ከጣና ሐይቅ ጋር የተገናኘ ሲሆን ሌላው ጉኑ ሐይቁ ሲጉድል ከፍገራ ምድር ጋር በየብስ ይገናኛል። ከገዳሙ በስተምስራቅ በኩል የቅድስት ክርስቶስ ስምራ ገዳም ሲያዋስነው በምዕራብ በኩል ደግሞ በርቀት በጣና ሐይቅ ላይ የሚንሳፈፍ መሰበ ወርቅ የሚመስለው ታላቁ የዳጋ እስጢፋኖስ ደሴት ያዋስኑታል። ጣና ቂርቆስ ደሴት በተለይም ምስራቃዊው ጉኑ በአስደናቂ የተፈጥሮ ምንድስና የታነፀ ነው። ከውሃው ውስጥ በምርጥ መሃንዲስ ተገንብቶ የወጣ እውብ ድንቅ ኪነ ህንፃ የሚመስለው የድንጋዮችና የአለቶች ደርብ ዓይንን ያፈጠራል።

ዶ/ር ሚራኸ በገዳሙ ምዕራባዊ ዕንፍ ከአለቱ ጋር የሚጋጨውን እና የሚፈናጠረውን የማዕበል ረቂቅ ሙዚቃና በገዳሙ ደን ውስጥ ሆነው የሚዘምሩትን አእዋፍ፣ ጥዑመ ዜማ እያዳመጠ ቀጭኗን የእግር መንገድ ተከትሎ ወደ ከረብታው ጫፍ ገሰገሰ።

ከረብታው ላይ ከሚገኘው ቤተ ክርስቲያን እንደደረሰ አንድ ኮሰስ ያሉ ሽማግሌ መነኮሴ የቤተክርስቲያኑን ቁልፍ በእጃቸው እያቅጨለጨሉ ከደኑ ውስጥ ብቅ አሉ። በአክብሮት ሰገድ ብለው እጅ ከነሱት በኋላ «ለገብኝት ነው» አሉት።

«አዎን አባቱ።» አላቸው ሚራሹ። የሚነፍሰው ቀዝቃዛ አየር የጋለ ሰውነቱን ሰከን አድርጎታል። ከረዣዥም ብሉይ ዛፍ ላይ እየተነሱ ወደ ጣና ሐይቅ እየተጠጠሩ ከሚምዘዝጉ ባለረጃጅም ክንፍ አጥራዎች ድምፅና ከማዕበሉ ሞገድ በስተቀር የሚሰማ አንዳች ነገር የለም።

ዕድሜ የጠገቡትንና ረጃጅሞቹን የቤተ ክርስቲያኑን የእንጨት ላንቃዎች እየከፈቱ በቤተ መቅደሱ ገድገዳ ላይ የተሳሉትን ጥንታዊ ስዕሎች ካስገቡት በኋላ አራት ማዕዘን ቅርፅ ካለው ቤተክርስቲያን ተመልሰው በገቡበት በሮቹን እየዘጉ ወጡ።

መነኩሴው እንደተቀደደ ከበሮ በሚነፋነፍ ዝቅተኛ ድምፃቸው ስለገዳው እየተረከለት ወደ እቃ ቤቱ ይዘውት ሄዱ። «ይህን ቅዱስ ቦታ በመርገጥህ እግዚአብሔርን ልታመሰግንው ይገባል። የእግዚአብሔር የክብሩ ዙፋን የሆነችው ታቦተ ፅዮን ያረፈችበት ቅዱስ ቦታ ነው። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሲወለድ ሕፃኑን ለመግደል ሄሮድስ ሲፈልገው እናቱ ቅድስት ድንግል ማርያም ወደ ግብፅ ይዛው ከተሰደደች በኋላ ከግብፅም ወደ ኢትዮጵያ ጉዞዋን ቀጥላ እዚህ ቅዱስ ቦታ መጥታ ስለመቆየቷ ድርሳን ኡራኤል የተባለው ጥንታዊ መጽሐፍ ላይ በሰፊው ተጽፎ ይገኛል። በዚህ ገዳም ውስጥ ብቻ በሚገኘው ድርሳን ማርያም በተባለ መጽሐፍ ውስጥ የጌታ ሰደትና የእመቤታችን ቆይታ መሉታ ሪብስ ተጽፎ ይገኛል። ቅድስት ድንግል ማርያም የጌታችን እናት በዚህ ቦታ ሦስት ወር ከአስር ቀን ቆይታለች።»

መነኩሴው እቃ ቤቱን እየከፈቱም ትረካቸውን አላቋረጡም። «እመቤታችን በዚህ ገዳም ላለች ይመራት የነበረው መልአክ ለየሌፍ በህልም ሕፃኑንና እናቱን ይዘህ ሂድ ሲለው የሱፍ ወደሕጻኑ ቀርቦ «ፀአና በደመና - በደመና ጫናት» ብሎ ተማፅኖ በማቅረቡ ከዛ ወዲህ የገዳው ስም «ጣና ቲርቆስ» የሐይቁ ስም ደግሞ «ጣና» ተብሎ ቀረ። ለዚህም የጽሑፍም የቀስም ማሰረጃዎችን ማየት ትችላለህ።» ብለው ጥንታዊውን እቃ ቤት ከፍተው ወደውስጥ ጋበዙት። መነኩሴው በጥንቃቄ እየተመለከቱት ነው። ከእግር እስከራሱ እየመረመሩት።

በእቃ ቤቱ ውስጥ የመጀመሪያው ትርጉም መጽሐፍ ቅዱስ፣ መጽሐፈ ሑፍክ፣ መፅሐፈ ሐዊ፣ የቅዱስ ያፊድ የእጅ መስቀል፣ ካባው፣ በራሱ እጅ የጻፈው ምልክት አልባው የድን መፅሐፍ፣ የወርቅና የብር አቃዎች፣ አገድ ሺህ አመት የሞላቸው ጥንታዊ ስዕሎች፣ እና ሌሎችን ለዓይን የሚታክቱ ቅርሶችን አስጎበኙት። በዚህ ዕቃ ቤት ውስጥ ያሉት ቅርሶች ከመጨናነቃቸው የተነሳ ከአይጥ ለመከላከል ሲሉ ከጣሪያው ማገር ጋር መጸሀፍቶችን በገመድ በአየር ላይ አንጠልጥለው ያሰሩትን ሲያይ ተገረመ። አይጠቆ በማገሩ ላይ በመሔድ ገመዱን እየበጠሱ ቅርሶቹን እንደሚያወድሙባቸው ሲነግሩት እያዘነ ወጣ።

መነኩሴው ግራና ቀኙ በእሾህማ ቁጥቋጦዎች በተሞላ ቀጭን የአግር መንገድ እየመሩ ወሰዱት። በጠባቤ መወጣጫ ደረጃ

ወጥተው በደሴቱ ላይ በሚገኝ ሜዳማ ቦታ አደረሱት። በዚህም ታቦተ ጽዮንን ወደ ደሴቱ ይዘዋት የመጡት ከሆነት የደም መስዋዕት ይሰጧት የነበረውን መሰዊያ አሳዩት። በአረት ዘልቀውያን ውስጥ ካነበበው ጋር የሚገጥም ነገር ዘማየቱ ከሰሰት መቶ አመታት በላይ ታቦተ ጽዮን በዚህ እንደነበረች የሚያውቀውን ለማመን ተገደደ። ቢሆንም የመጣበት ዓላማ ታቦተ ጽዮንን ፍለጋ ሳይሆን የቀጣይ ጉዞውን ጠቋሚ መልእክት ለማግኘት መሆኑን አረሳም።

የተቀመጠለትን መልእክት በመሰዊያው ስር እየተዟዟረ ሲፈልግ መነኩሴው ትተውት ወደ ጫካው ገቡ። ለብዙ ጎብኚዎች ግልጽ ሆነው የማይነገሩትን ድብቅ የሆኑ ነገሮች እንዳሉ በልጅነቱ የሰማው ትዝ ብሎታል። ለእርሱ ብቻ ይህ ነገር መደረጉ አገድ ነገር ከጀርባው እንዳለውም ገብቶታል። በመሰዊያው ስር ያገኘውን አራት ማዕዘን ድኅጋይ አንስቶ እያገለጠ ካዋው በኋላ እፍ እፍ ብሎ አፈሩን ሲያስለቅቀው በላዩ ላይ የተቀረጹ ጽሑፎች ብቅ ብቅ አሉ። ድንጋዩ ከመሰዊያው ድንጋይ ለየት ያለና ቀይ ሲሆን ለእርሱ የተቀመጠለት መልእክትም ይህ ለመሆኑ አልተጠራጠረም። በድንጋዩ ላይ ከተቀረጹት ፅሑፎች ጋር ስሙን ስላገኘው ለእርሱ የተቀመጠ ድንጋይ ለመሆኑ እርግጠኛ ሆነ። በድንጋዩ ላይ ከተቀረጹት ፅሑፎች አንደኛው «ማሔር ሻላል ሐሽ ባዝ» ይላል።

ጌታሩንና የጉዞ እቃዎቹን የያዘበትን ረጅም ሻንጣ ከጀርባው አውርዶ መፅሐፍ ቅዱስ ካወጣ በኋላ የኢሳያስን የትንቢት መጽሐፍ አውጥቶ ምእራፍ ስምንት ቁጥር አገድ ላይ ያለውን ጽሑፍ አነበበው። «እግዚአብሔርም፡- ታላቅ ሰሌዳ ወሰደህ፣ ምርኮ ፈጠነ፣ ብዝሃዋ ቸኮለ፣ ብለህ በሰው ፊደል ጻፍበት። የታመኑትን ሰዎች ካሁን አርዮንና የቡራክዩን ልጅ ዘካርያስን ምስክሮች አድርግልኝ አለኝ» ይላል የኢሳያስ መፅሐፍ።

ኢንጂነር ሻጊዝ የነገረው ትርጉምም ትክክል እንደነበር አረጋገጠ። እንደ ኢሳያስ «ማሔር ሻላል ሐሽ ባዝ» የሚለው ቃል ትርጉም «ምርኮ ፈጠነ፣ ብዝሃዋ ቸኮለ» ማለት መሆኑን ቢያገናኝም ይህ ቃል ለምን ለእሱ በመልእክትነት እንደተቀመጠለት ስላልገባው በተለያየ አቅጣጫ መተርጎም ጀመረ።

የተጠራበት ጉዳይ ሀገራዊ በመሆኑም ቃሉን ከሀገሪቱ ወቅታዊ ሁኔታ ጋር አገናዘበው። «አዎ» አለ ሚራሹ ቀዩን ድንጋይ እንደያዘ። «ምርኮ ፈጥሎልኝ። ብዝሃዋ ቸኮለኝ» ሀገሪቱ በቅጥረኞችና በአድርባዮች እየተበዘበዘች ነው። ሕዝቦቿ የሰላይ ተመልካች ሆነዋል። ተስፋ በቆረጠ ትውልድ ተሞልታለች። ወጣቶቿ እንጅራ ፍለጋ በባዕዳን ሀገር ሲሰደዱ በጋንጃቸው እየታረዱ ነው። ሴት ልጃቿ የአረብ ገረዶች እየሆኑ ነው። ማምላጫ ያጡትም በጥቁር አልማዛቸው ላይ ተኝተው እየለሙ ነው። አዎ ጥቂቶች እየበዘበዙ ነው። ብዙዎችም እየተበዘበዙ። ኢትዮጵያን የተሰበረ መንፈስ ወራራል። ምርኮ ፈጥኗል። ብዝሃዋ ቸኮሏል።»

ቆሞ ለጥ ያለውን የጣናን ሐይቅና አረንጓዴውን የፎገራን ምድር ሲያይ ከቆየ በኋላ «ማሔር ሻላል ሐሽ ባዝ» ብሎ

ሳይታወቀው ሲሆን ወደ ጫካው የገቡት መነኩሴ ቢጫ የምንኩስና ልብስ ይዘው ተመለሱና ሰጡት።

«ምን ላርገው?» አላቸው ደንገጥ ብሎ።

«ላንተ የተቀመጠው ሁለተኛ መልአክት ይህ ነው። ለብላኸው ና ተብላሃል።» አሉት መነኩሴው በሚንቀጠቀጠው ድምጻቸው።

«ወደየት ነው የምሄደው?» አላቸው።

«አሱን አኔም አላውቅም። ስጥ የተባልኩት ልብሱን ብቻ ነው» ጥለውት ወደመጡበት ተመለሱ።

ወደጫካው ሲገቡ ሲሉም «ጫማህን መወርወርህን እንዳትረሳ» አሉት። ደንገዙ ቢጫውን የምንኩስና ልብስ እንደያዘ ቆመ። ጫማውን አውልቆ ሽንጣው ውስጥ ከተተው። በኋላ በባዶ አግሩ መሬቱን ሊረግጥ ሲሞክር አግሩ ተንቀጠቀጠበት። ሣሩ ሳይቀር የሚበጣውን የሰሰለሰ አግሩን ከሸካረው መሬት ጋር ለማለማመድ እንዴት እንደሚችል ግራ ገባው።

ቢጫውን የምንኩስና ልብስ ለብሶ ቀዩን የእመክሮ ቆብ ከደፋ በኋላ ቀጣይ ጉዞው ወደየት እንደሆነ የምሰሰል ጀመር።

በመሰዊያው ሥር ያገኘውን ቀዩን ድንጋይ በአፅንኦት ሲመረምረው ከቆየ በኋላ በጥቃቅን ጫር ጫር ተደርጎ የተቀረፀ ሌላ ጽሑፍ አገኘ። «ወነቦ ከመ ያንገር» ይላል። እነዚህ ሰስት የገእዝ ቃላት አዲስ አልሆኑበትም። የሚሰጡት የተሳካ ትርጉም ግን ፍንትው ያለና ግልፅ አልሆነለትም። ቀዩን ድንጋይ እንደያዘ ሽንጣውን ከጀርባው ካዘለ በኋላ ከረብታውን በቀጭኗ መንገድ ወርዶ ወደቡ ላይ ወደ ታሰረችው ጀልባ ተመለሰ።

ካፕቴኑ ጀልባዋ ውስጥ ወፍራም ጃኬቱን ፊቱ ላይ አድርጎ ተኝቶ ነበረ። ሚራዥ ሲገባ ጀልባዋ በፈጠረችው ውዝዋዜ ባና ተነሳ።

ሊሄድ ዘመናዊ የነበረው ሚራዥ ሲመለስ ለብሶት የመጣው የምንኩስና ልብስ ከጎፈረው ረዘብ ጋር ለዘመናት ጫካ ውስጥ የኖረ መናኝ አስመስሎታል። በእጁም ቀይ ድንጋይ ይዞ ያገለብጣል። ካፕቴኑ ፈገግ አለ። «ከመቼው መነኩስ?».....አልመለሰለትም።

«ወነቦ ከመ ያንገር» የሚለውን ፅሑፍ የሰማበትን ሁናቱ እያሰላሰለ በዝምታ ተዋጠ። በኋላ ጌታሩን አውጥቶ አውታሮቹን በጣቶቹ እየነካካ ማሰላሰሉን ቀጠለ። ካፕቴኑ በዝምታ ሚራዥን ይመለከታል።

እንዳች ትገታ በጌታሩ ቃና ውስጥ ብልጭ ብሎ ተመልሶ ጠፋበት። «ወነቦ ከመ ያንገር» የሚለው ቃል የተሃፈበት ጎራዴ በአፅምሮው ውስጥ ተገለባብሮ ተመልሶ ጠፋ።

መልሶ ደግሞ በልጅነቱ ክብራን ገብርኤል የወንዶች ገዳም ውስጥ እያለ አባ ገርንቦሩ የሚባሉት መነኩሴ ወሰደው ያስገብኙት ገዳም ትዝ አለው። በብዙ የነገሥታት ቅርሶች በተሞላው በዚያ ገዳም ውስጥ ካሉት ውድ ቅርሶች ውስጥ ኢትዮጵያን ለብዙ ዓመታት በንግሥና የመሯት ገጉሥ አሳ ዘርዳ ያዕቆብ በሕይወት ዘመናቸው ከእጃቸው ለይተውት የማያውቁት ጎራዴአቸው አንዱ

ነው። .....በዚህ በአሳ ዘርዳ ያዕቆብ ሰይፍ ላይም «ወነቦ ከመ ያንገር» የሚል ጽሑፍ ተቀርጸበት እንዳየ ያስታውሳል።

«አገኘሁት!» ብሎ በደስታ ተፈናጥሮ ጀልባዋ ውስጥ ሲዘል ጀልባዋ ተንገዳገደች። «ቀጥታ ወደ ዳጋ እስጢፈኖስ ገዳም ገዳት» አለው ካፕቴኑን። «ወነቦ ከመ ያንገር» የሚል ጽሑፍ የተቀረጸበትን የአሳ ዘርዳ ያዕቆብን ጎራዴ ያየው ከብዙ ዓመታት በፊት አባ ገርንቦሩ ከክብራን የወንዶች ገዳም ወሰደውት የዳጋ እስጢፈኖስን ገዳም በጎበኘ በት ወቅት መሆኑን በትክክል እንዳስታወሰው እርግጠኛ ነው።

ከጎርጎራ ወደ ባሕርዳር የሚነፍሰው ከባድ ነፋስ የጣናን ማዕበል አስነስቶ እንደፈረሰ ያሰግረዋል። ጀልባዋ ለደሴቶች ትሰግድ ይመስል በማዕበሉ እየተጻፋችና እየተቃናች እየተናጠች ወደ ዳጋ እስጢፈኖስ ገዳም እየገሰገሰች ሳለ ጀንበር በጣና ሐይቅ ምዕራባዊ ፅንፍ እያቆላላች ነበር። ባለፎ ያጋለው ብረት የመሰለችውን የማታ ጀንበር ድርብጠጥ ጥቁር ደመና ከቧታል። በደመናው መሐል የምታታይ የሐይ የሰማይን መጋረጃ ገልጣ ጣናን አጫልቃ የምታይ መሰላሰች። ጨረሮቿን ሰዳ ታማሰለው ይመስል ጣና ይገለባበጣል።

ባለረጃጅም ክንፍ ጥቋቁር አሞራዎች በጠቆረው የጣና ሰማይ ላይ የተሰለፉ የጦር አውሮፕላኖች መሰለው ወደ ጎርጎራ ይምዘገዝጋሉ። በሰልፍ..... በሕገ አሞራ። መሪውን አሞራ ይከተሉታል።

«አየሃቸው» አለ ሚራዥ በጣና ሰማይ ላይ የሚምዘገዙትን ክንፋም አሞራዎች አንጋጦ እየተመለከተ። «አሞራዎች መሪያቸውን የምኑታል።»

«አየመራቸው አይደለም እኮ እንደኛ መሪ የራሱን ጉዞ እየተጓዘ ነው። ቀድሞ ለመብላት እየገሠገሠ።» አለ ካፕቴኑ።

«ለመሆኑ ወደየት እየሄዱ ነው»

«ወደ ኤርትራ።» ካፕቴኑ ከት ብሎ ሳቀ። «ኢትዮጵያና ኤርትራ ያልከፋፈሏቸው አሞራዎችንና ወፎችን ነው። ኤርትራ ውስጥ የወደቀ ጥንብ ካለ የኢትዮጵያ ጥንባባ አሞራ እንደሚግ ተወንጭሮ ላጥ የማድረግ አሞራዊ መብት አለው። ኢትዮጵያ ውስጥ ድርቅ ሲኖርም ከኤርትራ የተነሱ አሞራዎች መጥተው ከኢትዮጵያ አሞራዎች ጋር በፍቅር ይቃመሳሉ። ይህን ስታይ «እነሱን ባረገኝ» ትላለህ። በሁለቱ ሀገሮች ያሉ ህዝቦች እንዳይገናኙ በንብ ሲታጠርባቸው ወፎችና አሞሮች ብቻ እስከ አሁን አልተለዩዩም። በእርግጥ ኤርትራ ለምትባል ሀገር ከዛም ከዚህም ያሉት ህዝቦች ፅዕቅና የሰጡ አይመስለኝም። በእርግጥ ድንበር የሌለው ምድር እንዴት ሀገር ሊባል ይችላል። እንዲያውም ኤርትራ ውስጥ ያሉ ወገኖቻችን እንኳን እኛ ግመላችን እንኳ ባንዲራችን ያውቃል። አረንጓዴ ቢጫ ቀዩን ነው የሚሉት አሉ። አንድ ቀን መልሰን እንደምንገናኝ ተስፋ አልቆርጥም። አውሮፓ አንድ ሊሆን በአንድ ገንዘብ መገበያየት በአንድ ቪዛ አገር ማቋረጥ ጀምሮ አንድ

ሰንደትአላማ ሊያውለበልብ በሚጣጣርበት ወቅት እዚህ የእኛ መሰነጣጠቅ አሳዛኝ ነው። ሆኖም እነዚህ አሞራዎች በሁለቱ ሀገራት የድንበር ግጭት የወደቁ ወንድማማች ወታደሮችን ካንድ ማህፀን እንደ ወጡ ሁሉ ባንድ ሆድ ውስጥ መልሰው አገናኝተዋቸዋል። አሞሮቻችን የሁለቱ ሀገራት ጊዜያዊ አምባሳደሮች ናቸው። ወደፊት ሁለቱ መንግሥታት አሞራዎቻቸውንም ለመከፋፈል ከምድር እስከ ሰማይ መረብ ካልዘረጉ በቀር በረራቸውን አይተውም።»

«አሞራዎችን ቢያስቀሯቸው ወንዞች መፍሰሳቸውን አያቆሙም። ከዚህ ወደዚያ ከዛም ወደዚህ።» አለ ሚራሻ ፈገግ ብሎ። ተጉዘው የማያልቁትን ጥቋቁር አሞራዎች ጌን ለጌን ደግሞ ነጫጭ ሳቢሳዎች ይበራሉ። «እነዚህ ደግሞ» አለ ካጎቴን። «እነዚህ ደግሞ የኢትዮጵያ መንኲራኩሮች ናቸው። ኢትዮጵያ ወደ ህዋ የምታመጥቃቸው ሮኬቶች። ይኸው እስከዛሬ ታመጥቃለች። የኢትዮጵያ መንኲራኩሮች በየቀኑ ይወነጨፋሉ በየቀኑ ይመለሳሉ። ማርሰ ደርሶ መልስ። እየሀ ሀዋን እንዲህ ቀድመን ተቆጣጥረን ነበር። የአሜሪካውን የሀዋ ምርምር ተቋም ታውቃለህ?» አለ ካጎቴን አሁንም እየሳቀ።

«አዎ ናሳን?»

«ናሳ ውስጥ የሚሠራውን ኢትዮጵያዊ ሳይንቲስትስ?»

«ማነው እሱ?»

«ኢንጂነር ሻጊዝ ሲባል አልሰማህም እንዴ?»

«አንተም ታውቀዋለህ?»

«እንዴታ! ከቅርብ ጊዜ ጀምሮ የብዙ ኢትዮጵያውያን መነጋገሪያ ሆኗልከ። መሆንም የሚገባው ሰው ነው። እንዴ! ኢትዮጵያ አሁን ጠምዳ በምታርሰበት ወቅት ወደሀዋ የሚመጥቁ መንኲራኩሮች ዲዛይነርና የሳይንቲስቶች መሪ የሆነ ኢትዮጵያዊ መገኘትከ የሚገርም ነገር ነው። አቦ እንዴት ያለ ጀግና ሰው ነው! ጭንቅላት ያለው ኢትዮጵያዊ ነው አቦ! ኮርቶ አኮራን። ምን ዋጋ አለው ታዲያ እኛ ያሉን መንኲራኩሮች እነዚህ ሳቢሳ አሞራዎች ናቸው። ...የኢትዮጵያ ነገር አንዱ ጥሬ አንዱ ብስል ነው። ኢትዮጵያን ጥሷት ሄደ። ኢትዮጵያ ሳይንቲስት ሻጊዝን እንዴት ልትጠቀምበት ትችላለች። ኢትዮጵያና ሳይንቲስቱ ተላለፉ። አንዳንድ ጊዜ ከአስተማሪው ተማሪው በልጦ ይገኛል። ድሆ ያደገባት አፈር የፈጨባት ምድር እስካሁን ስትድሀ እሱ ቆሞ ሄደ። ከመሬትም አልፎ የማርሰንና የጨረቃን ሽለቆዎች ማሰብ ጀመረ። እኛ ደግሞ እንደምታዩን አለን። የዛሬ መቶ አመት ተመልሰህ ብትመጣም ያው ነን። እንደዚሁ ታገኘናለህ። ጣናም እነዚያ የምታያቸው በፀደቁ አበባ የተንቆጠቆጡት የኢትዮጵያ ተራሮችም ያው ናቸው። ያብባሉ-ይረግፋሉ። ህይወት ኢትዮጵያ ውስጥ ፈረቃ ነው። ሲዘንብ ታቆጠቁላህ! ሲደርቅ ትደርቃህ። በቃ ይህ ነው።»

ዶ/ር ሚራሻ ፍዝዝ ብሎ የካጎቴንን ንግግር ሲያጸምጥ ቆይቶ ወሬውን ሲያቆም የራቀውን አቅርቦ የሚያሳየውን መነፅር አነሳና የጸጋ እስጢፋኖስን ደሴት በመነፅሩ ውስጥ ፈለገው። ጀልባዋ የኋሊት እንጂ ወደፊት የምትሄድ አልመስላህ አለው። ለመድረስ ቸኩሏል።

የማቅረቢያ መነፅሩን ማንገቻ በአንገቱ አጥልቆ ማዕበሉ ከሚያንገሳታት ጀልባ ላይ እየተንገዳገደ ቆሞ ሲያስብ ከደቅ ደሴቶች አንዱና ዋና የሆነው ደጋ እስጢፋኖስ ደሴት ፊት ለፊት ገጭ አለ። አረንጓዴ ልቃቂት ይመስላል።

ያለመነፅር ለማየት ከርቀት ሲያማትር ጣና ሐይቅ ላይ የሚንሳፈፍ አረንጓዴ መሰበወርቅ የሚመስል ደሴት ታየው። ጸጋ። ቅዱሱ ደሴት። እየቆየ ደግሞ ጉድሮ የተከረከመ የአረኛ ራስ መሰለው.....ጸጋ።

ጀልባዋ በፈጠነች ቁጥር ደሴቱም እየፈጠነ ቀረበው። ጀልባዋን ማዕበሉ ሲያወዛውዛት ደሴቱም የሚወዛወዝ አረንጓዴ መሰበወርቅ መሰለው። ልትጠልቅ የተቃረበችው ጀንበር በደሴቱ አናት ላይ ከጥቋቁር ዳመናዎች ተፈልቅቀው ያመለጡ ቀያይ ወርቃማ ጨረሮቿን በትናበታለች። ተፈጥሮ በውበት ሽማዋ ተጠ ቅልላ ደሴቱ ላይ ወድቃለች።

ጸጋ ደሴት እየቀረበ መጣ። በስተምዕራብ የደሴቱ አናት ቁልል ያለ አረንጓዴ ኮረብታ ሲሆን በስተምዕራቅ ደግሞ በዕልቆት የተሸፈነ ሜዳ ነው። ከደቡብ እስከ ሰሜን አምስት ኪሎ ሜትር ያህል የሚረዝመው ጸጋ ደሴት ከላይ ሆኖ ሲያዩት ክንፋን ዘርግቶ ሐይቁ ላይ የወደቀ አረንጓዴ አሞራ ይመስላል። በወንጌል ዓይን ሲታይ ተዕምርተ መስቀል በአራታዊ ዓይን ሲቃኝ የኖህ መርከብን የመሰለ ቅርፅ ያለው ደሴት ነው። ጸጋ በአረንጓዴ እልቆት ባይጀቦን ኑሮ የጥፋት ውሃ እስከ ግማሹ ያጠለቀው የኖህን መርከብ ሊመስል የሚቀረው ኖህና ቤተሰቦቹ በውስጡ አለመኖራቸው ብቻ ነው።

ከሁለት ሰዓታት ጉዞ በኋላ በጸጋ ምዕራባዊ ጫፍ ባለው ጥንታዊ ወደብ የጀልባዋ ገመድ ከወደቡ ችካል ጋር ታሰረ። በደሴቱ ዳርቻ ከተረበረቡት ጥቋቁር ዓይናማ አለቶችና ድንጋዮች ጋር የሚጋጨው የጣና ማዕበል የታሰረችውን ጀልባ ከወደቡ ጋር ያጋጫታል። አረንጓዴ ጋቢ የተከናዘነ ከሚመስለው ደሴት ውስጥ ቢጫ የምንኩስና ልብስ የለበሱ ሰለት መነኮሳት ወደ ወደቡ መጡ። የለበሱት ቢጫ የምንኩስና ልብስ ሚራሻ በጣና ቂርቆስ ገዳም ከተሰጠውና ከለበሰው ጋር ተመሳሳይ ነው።

ከሰባቱ አንደኛው እጅግ አዛውንት ናቸው። እንደ በረዶ የነጣው ጢማቸው ከቢጫው መጉናፀፊያቸው በላይ እስከ ደረታቸው ተንዣርግኛል። ጉበጥ ያሉ ጠይም መልክ ያላቸው ናቸው። ከሁለቱ መነኮሳት መሃል ቆመው ሚራሻን ለአፍታ ከተመለከቱት በኋላ ምንም ቃል ሳይተነፍሱ ወደ መጡበት ተመለሱ።

«በገድቁ ተራዳኢነት እንኳን ደሀና መጣችሁ።» አሉ እንደኛው መነኩሲ። ሽማግሌው መነኩሲ ወደ ጫካው ከገቡ በኋላ። «ምነዎ ከመሺ» አሉ ሁለተኛው ጥቁር ጉርፈሬ ጢም ያላቸው መነኩሲ። ከራሳቸው ውስጥ ብልጭ ያለው ነጭ ፍንጭት ጥርሳቸው መልሶ ተከደነ። «ማዕበሉ አስመሽቶብን ነው።» አለ ሚራዥ የመነኩሲውን ፊት እያነበበ።

ካኘቴኑ ወደ ሚራዥ ተጠግቶ «መሄደ ነው።» አለ። «በዚህ ጨለማ» ሚራዥ ደንገጥ ብሎ።

«ነገ ወደዚህ ገዳም ለጉብኝት የሚመጡ ጣሊያናውያንን እንዳመጣ ድርጅቱ አዘኛል። በፈለክኝ ሰዓት ብትደውልልኝ መጥቼ እወስድሃለሁ።» በብጣቂ ወረቀት የተንቀሳቃሽ ስልኩን ቁጥር ዕጩ ሰጠው።

«ኸረ መሸቷል ተው።»

«ነገርኩህ እኮ ጣሊያናውያኑን ይገድ በጣት ወደዚህ ገዳም እንድመጣ ታዘገባህ። የሥራ ጉዳይ ነው። ብትደውልልኝ በማንኛውም ጊዜ እመጣልሃለሁ።» ካኘቴኑ የጀልባዋን ሞተር አስነሰቶ ወደ ባህር ዳር ከነፈ።

ሚራዥ በሁለቱ መነኩሳት መሪነት ደሴቱ በር ሲደርስ ወደገዳሙ መግቢያ ከተተከለ ሰሌዳ ላይ «ዳጋ ቅዱስ እስጢፋኖስ ገዳም» የሚል ዕሁፍ አየ። በጉን በኩል ደግሞ ሴቶች ወደ ገዳሙ እንዳይገቡና ግንም ሰው የጦር መሳሪያ ይዞ እንዳይገባ የሚከለክለውን ዕሁፍ አነበበ።

ጥቅጥቅ ባለው ደን ውስጥ እንደ ክር በቀጠነው መንገድ እየመሩ ሲወስዱት ሚራዥ በሚያያቸው ሀገር በቀል ዛፎች ለምሳሌ ተመስጦ ነበር። ከህያ ሰባት በላይ በሌላ የምድራችን ገላ ላይ ያልበቀሉ ሀገር በቀል ዛፎች በዳጋ እስጢፋኖስ ደሴት እንደሚገኙ ያነበበው ጥናታዊ ዕሁፍ ትውስ አለው። ፀደይን በፍካት ሊቀበሉ ከእንቡጣቸው የተሸለቀቁ አበቦች መላዛ ሲያውደው የተሸበሸበ መንፈስ መዘረጋጋት ጀመረ። ከገዳሙ መግቢያ ወደ ውስጥ ገባ ብሎ የገዳሙ ተግባር ቤትና የዕህል ወፍጮ ቤት ይገኛል። የሞተር ወፍጮውን ለዚህ ገዳም ያስተክለው የቀድሞው ፕሬዝዳንት መንግስቱ ኃይለ ማርያም መሆኑን ሲነግሩት ተገረመ። ፕሬዝዳንቱ በመጨረሻው ሰዓት አካባቢ በዚህ ገዳም ውስጥ የተወሰኑ ቀናትን እንዳሳለፈና በገዳሙ ውስጥ ያለው የአንድነት መንፈስ አስደላቶት ብዙ ድጋፍ አድርጎ እንደ ነበር ጨምረው ነገሩት።

በዚህ ገዳም ውስጥ እስከ ሶስት መቶ የሚጠጉ መነኩሳት እንደሚኖሩ ቢገመትም ከአለዎፋቱ ዝግሬና ከጣና ሐይቅ የማዕበል ድንፋታ በቀር የሚሰማ ድምፅ የለም። የደሴቱን ጥቋቁር አለቶች ከሚጋጩው የጣና ማዕበል ጋር የሚቀላቀለው የእንቁራረቶችና የጉርጠች ድምፅ ቀስ ብሎ በሚነፍሰው ነፋስ እየተቀመረ በጀርው

ሲንቆረቆር እውቅ የሙዚቃ አቀናባሪ የተጠበበበት ረቂቅ ሙዚቃ መሰለው። የተከፋተረ ፊቱ ሲፍታታ ተሰማው። የተጨናነቀች ነፍሱ በእጩይታ ተነፈሰች። ከየት እንደመጣ ባላወቀው ምክንያት አልባ ደስታ ነፍሱ ተንፈራገጠች። ምናልባት በዚህ ደሴት ውስጥ ከጉሙሩት የፀደይ መግቢያ አበቦች መላዛ የተቀመመ ደስታን የሚሰጥ ቅመም እንዳለ ጠረጠረ። እንጂ ለሱን የማያፍክንክ ደስታ ሌላ ከወደቅ ይመጣል። «ሳፊንግ ጋዝ ባፍንጫዩ ገብቶ መሆን አለበት» አለ በሆዱ። «ሳቅ ቀስቃሽ ንጥረ ነገር ሸቶኝ መሆን አለበት።»

ቀዋኛን መንገድ ተከትለው ጥቂት ከተጓዙ በኋላ ሁለቱ መነኩሳት ወደ አንድ ሌላ መነኩሴ ቀርበው እጅ ነሱ። ጥቂት ተነጋግረው ወደ ሚራዥ ተመለሱ። «የገዳሙ መጋቢ በገዳሙ ውስጥ እንዳያድሩ ፈቅደዋል።» አሉ ጠይሙ ጢማም መነኩሴ። ያለገዳሙ ኃላፊዎች ፈቃድ በገዳሙ ውስጥ ማደር እንደማይቻል ያውቃል። ሰገድ ብሎ ለመልካም ፈቃዳቸው ምስጋና አቀረበ።

የምሽቱን ፀሎት ሲያደርሱ በየበለታቸው የገቡት መነኩሳት መውጣት ጀምረዋል። ሁሉም እየመጡ ለሚራዥ ሰላምታ ሰጡት። ሰላምታቸው ለየት ያለ ነው። ገና ከሩቅ ሰላም ሊሉት ሲመጡ እስከ መሬት አጉንበሰው እየተንደረደሩ ይመጡና ከእሱ ሲደርሱ እጅ በመንሳት የበለጠ ከወገባቸው ሰገደው ትክኛውን ይስሙታል።

ከርቀት እስከመሬት አንገታቸውን ደፍተው እየተንደረደሩ ሲመጡ ለውጊያ የሚሸከረከሩ አውራ በጉችን ይመሰላሉ። የበለጠ እስከመሬት የተጉነበሰ የበለጠ ትህትናና አክብሮት መግለጡን ያመለክታል። መነኩሳቱ ይህን የሰላምታ ዘይቤ ለዘመናት ይዘውት ኑረዋል። በየቀኑ ከፀሎት በኋላ ሲገናኙ እርስ በእርሳቸው ይህንን አድካሚ ሲባል የሚችል ሰላምታ ሳይሰለቹ ይለዋወጣሉ። ትህትናና ፍቅር ቢፅ ዋናው አብሮ ለመኖር ያስተላለፈቸው ሰንሰለት ነው። ጮኾ መናገር፣ ጓደኛን ማንጓጠጥ፣ አለመታዘዝ፣ ላብዝቶ መብላት፣ ያም መሻር የመሳሰሉት ጉዳዮች በጥብቅ የተከለከሉ ናቸው።

ዶ/ር ሚራዥ ፍፁም የሆነውን የወንድማማቾችን ድባብ ሲያይ የልጅነት ዘመኑ ውል ብሎ ታየው። ከብራን። የዳጋ ገዳምም እንደ ገዳም ከብራን የወንዶች ገዳም በመሆኑ የተቀራረበ ባህልና ትውፊት አለው። እንዲያውም በጣና ሐይቅ ላይ ባሉ ደሴቶች ውስጥ ያሉ ገዳማት እርስ በእርስ እንደሚቀራረቡ ያውቃል። ከብራን፣ ዳጋና ሐይቅ እስጢፋኖስ የበለጠ ጥብቅ ቁርኝት ያላቸው ገዳማት መሆናቸውንም ያውቃል።

በልጅነቱም አባ ዠንበሩ ከከብራን ገዳም አምጥተው የዳጋ ቅዱስ እስጢፋኖስ ገዳምን እንዳስገቡኝት ያስታውሳል። በመሆኑም ባህሉንና ትውፊቱን ለመላመድ የሚያደርገው ጥረት አይኖርም። ሰላምታቸውም አዳስ አልሆነበትም። እሱም እንደነሱ እስከመሬት ለጥ ብሎ እጅ መንሳት አልተሳነውም። ሁለቱ መነኩሳት ፈንጠር

ብሎ ብቻውን ወደተሰራው የእንግዳ ቤት ይዘውት ሄዱ። የእንግዳ ቤቱ ክብ የላር ጉጆ ነው። መደቦቹ ላይ ከሰሌን በእጅ የተሠሩ ምንጣፎች ተነጥፈዋል። ከግድግዳው ላይ ያለው ቀንዲል ተለኩሷል። ጭል ጭል የሚለው የቀንዲሉ መብራት ወጋገን በደላሳው ጉጆ ውስጥ ያለውን ጨለማ ወደ ውጭ ይገፋል። ከእንጨት ጥርብ የተሠራው የሳንቃ ንቃቃት በሚወጡት የቀንዲሉ ብርሃን ጨረሮች ፍንጣቂ ዙሪያ ትንኞች ይተራመሳሉ፤ ያላዝናሉ። በቀንዲሉ ብርሃን መፅሐፍ ከንፋቸው ላይ ዘርግተው ያነቡ ይመስል በብርሃኑ ጨረር ዙሪያ ይሸከረከራሉ። ያነበንባሉ። ትንኞቹ። ሚራሻ በሁለቱ መነኮሳት ታጅቦ ወደ ጉጆቹ ሲገባ ከተነጠፉት የሰሌን ምንጣፎች አንደኛው ላይ የተቀመጡት መነኮሴ ተነስተው ቆሙ።

«እርሳቸውም እንደ እርስዎ እንግዳ ናቸው» አሉ ጠይሙ ጢማም መነኮሴ። «አብራኝሁ ተጨዋወቱ። መጋቢው መጥተው ይጉበኛችኋል።» ሁለቱ መነኮሳት የእንግዳ ቤቱን ሳንቃ የኋሊት ዘግተውት ሄዱ።

ሚራሻ እንደ እሱ እንግዳ የሆኑትን መነኮሴ እጅ ነስቶ ተቀመጠ። በግድግዳው ዙሪያ ማዶና ማዶ በተሰሩት መደቦች ላይ የተቀመጡት ሁለቱ እንግዶች ሳይነጋገሩ በዝምታ ተውጠው ቆዩ። እንግዳው መነኮሴ የለበሱትን ቢጫ የምንኩስና ቀሚስ በፈርጣማ አካላቸው ተወጣጥሮ እርጉዝ ቤት አስመስሏቸዋል። የደረቡት መጉናፀፊያ ተንሸራቶ መሬት እየላሰ ነው። ጥቁር ፀጉራቸው ላይ የደፉት ቆብ ራሳቸውን በከፊል ያሳያል። ጥቁር ፊታቸው ከፀጉራቸው ጋር ሲመሳሰል ምንም አልቀረውም። በጨቤ የተሸረካከተ መሆኑን የሚያሳብቀው ፊታቸው ስድሜ ልካቸውን ሲደባደቡ የኖሩ አስመስሏቸዋል። የተሠበረ ቀንድ የሚመስለው ጉራዳ አፍንጫቸው በላልሷል። አገጫቸው ላይ የበቀለው ፀጉር ጥቁር ግንድ ላይ የሚርመሰመስ ጉንዳን ይመስላል።

ሚራሻ እንግዳውን ለረጅም ጊዜ እያሞለቀ ሲመለከታቸው ከእስር ቤት ያመለጠ አደገኛ ወንበዴ መስለው ተቀረፁበት። መነኮሴ ቀርቶ ምንኩስና የሚባል ነገር የሰሙ አይመስሉም። የምንኩስና ልብሳቸውን በሥርዓቱ ካለመልበሳቸውም በላይ ከሰውነታቸው ጋር ባልተዋሃደው ቀሚስና መጉናፀፊያ ዝርክርክ ብለዋል። ደሞ ጠብደል ናቸው። በየቀኑ በሬ እስከቀንዱ ሲውጡ የኖሩ እንጂ በገምና በስግደት ሲመጠመጡ የኖሩ አይመስሉም። የፊት ጥርሳቸውን በሙሉ ያጡ መሆናቸውን ያረጋገጠው አፋቸውን እስከጆሯቸው መልግደው ሲያዘጉ ነው። የተከፈተ አፋቸውን በመዳፋቸው እየከመከሙ «ስምህ ማነው?» አሉት። አንተ ብለው በመጥራታቸው የሚቀነስ ክብር ባይኖረውም ለስርዓት ገዳም አዲስ መሆናቸውን ፍንጭ ሰጠው። ማን እንዳመነኮሳቸው እገዜር ይወቀው አለ በሆዱ። ለነገሩ ለሱንስ ማን አመነኮሰው ልበስ የተባለውን ልብስ ምንኩስና ገላው ላይ ቢጭንም ነፍሱ እንዳልመነኮሰች ግን ልቡ ያውቃል። አፋን መከርከም እንዳለበት አምኖ ሚራሻ

እባላለሁ።» ብሎ ዝም አለ። መልሰው ደግሞ እርስዎ አሉት። ረስተውት ነበር ለካ።

«አባ ሚራሻ ከወዴት መጥተው ነው?» ድምፃቸው ጆሮ የሚቆረቀር ለዛቢስ ነው። ጭክ ብለው በመናገራቸው ሰቀጠው። ጥያቄያቸው ደግሞ ትክክል አይደለም። በኢትዮጵያ ገዳማት ውስጥ የቆዩ ቢሆኑ ኑሮ ከወዴት መጣህ ብለው አይጠይቁም ነበር። በኢትዮጵያ ገዳማት የሚመጣ ማንኛውም መናኝ ሀገሩ፣ ዘፍ፣ ሐብቱ፣ ስልጣኑ፣ አይጠየቅም። እግዚአብሔር ጦርቶት ከመጣ መጣ ነው በቃ። ከዚህ ውጪ የገዳሙን ስርዓት አክብሮ እስከኖረ ድረስ ራሱ ፈቅዶ ካልተናገረ በስተጋር «እስራኤላዊ ነህ? ኢትዮጵያዊ ነህ? ግብፃዊ ነህ? አማራ ነህ? እሮሞ ነህ? ትግሬ ነህ? ገለመሌ ነህ?» ተብሎ አይጠየቅም። ቢጠየቅም እንኳ መነኮሴ ትክክለኛ ማንነቱን አይናግርም። ማንነቱን ማጣራት ቢገባ እንኳ ማጣራትና መጠየቅ የሚገባው የገዳሙ ጋላፊ የሆነ መነኮሴ ነው። የገዳሙ አበምኔት ወይም መጋቢ ወይም ሌላ ጋላፊ።

«ከዋልድባ ገዳም ነው የመጣሁት?» ሲል የምሽቱን ታላቅ ውሸት ዋሽ ሚራሻ። «ዋልድባ ገዳም ወዴት ነው?» አሉ ጠብደሱ መነኮሴ።

«ዋልድባን የማያውቅ መነኮሴም አለ እንዴ?»

«ይኸው እኔ አለሁ።» ጥቁር ከንፈራቸውን ብልጥጥ ሲያደርጉት ጥርስ አልባው ቀይ ድዳቸው ከከሰል ጫፍ ላይ ያለ ፍም መሰለ።

«ዋልድባ ሲባል ስምተው አያውቁም?»

«አረ ስቀልድ ነው..... ዋልድባን የማያውቅ መነኮሴ እንዴት ይኖራል?» በዚህ መሀል አባ ዲዎላ እባላለሁ ብለው ስማቸውን በስህተት ሲያስተዋወቁት ለጥቂት መልሰው ዋጡት። አባ ዲዎላ ይህን ይበሉ እንጂ ከሲሲሊ ደሴት በዶን ሞርሞርዲኖ የግል አውሮጳን ከቀናት በፊት ኢትዮጵያ መግባታቸውን ልባቸው ያውቃል። ለመጠብቅ ልዩና ምስጢራዊ ተልእኮ የሚበጁቸውን ምርጥ ምርጥ ውሸቶችና የሀሰት ሽፋኖች ካልተጠቀሙ ከዚህ ገዳም ተባረው ተልእኳቸው ከንቱ እንዳይሆን ሰግተዋል። ወዲያው መጋቢው ወደ እንግዳ ቤቱ ገቡ። ረዥም ሰላምታ ለሁለቱም ሰጥተው ተቀመጡ። ጥቂት አቀርቅረው ከቆዩ በኋላ «እዚህ ለመኖር ነው» ሲሉ ሁለቱንም ጠየቁ። እንዳቀረቀሩ።

«አዎን እዚህ ለመኖር ነው» አባ ዲዎላ ፈጠን ብለው መለሱ።

«የእግዚአብሔር ፈቃድ ቢሆን?» አባ ሚራሻ አንገታቸውን ሰበር አድርገው ለሰለስ ባለ ድምጽ።

«ያው ... መቼም በሌላ ገዳም የቆያችሁ ከሆናችሁ ታውቁታላችሁ ስለገዳም ሥርዓት እናንተን ማስተማር ድፍረት ይሆንብኛል። ውሃ ሽቅብ አይፈሰም። በመዘውር ካልሆነ በቀር።»

መሬት ላይ ሶቃ የጠፋባቸው ይመስል ዓይኖቻቸውን ወለሉ ላይ ያንከባልሏቸዋል። «በመሆኑም ይህም ገዳም እንደሌሎቹ የኢትዮጵያ ገዳማት መጽሀፈ መነኮሳትን ተመርኩዞ ነው የሚስተዳደረው። ልዩው ነገር ግን በዚህ ደሴት ውስጥ በተለያዩ የሀገሪቱ ክፍሎች ጦርነት ሲነሳ የተጋዙ ውድ ቅርሶች ስላሉ እነዚህን ሀገራዊ ቅርሶች ጠብቆ ለማቆየት የሞት ሽረት ትግል ይደረጋል። በመሆኑም እናንተም እንደኛው በፈቃድ እግዚአብሔር ወደዚህ ቅዱስ ሥፍራ ከመጣችሁ ዘንድ ይህ ኃላፊነትም በላያችሁ ላይ ይወድቃል።» አሁንም እንዳቀረቀሩ።

«እኔ ግደለም። እኔ በበኩሉ ይህን ሀገራዊ ኃላፊነት በህይወቴ ውስጥ ለአንዴ እንኳ መሸከም እንዳለብኝ ይሰማኝ ነበር።» አሉ አባ ዲዎላ የቅርሱን ጥበቃ በተመለከተ።

«ሥርዓተ ገዳሙን በተመለከተ ግን ያው እንደ ሌሎቹ ገዳማት ነው። ለገዳም ህይወት መሠረታችንም የድንግል ማርያም ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። በቅዱስ ቃሉ መሠረት። በአንድ ወቅት ደቀ መዛሙርቱ ኢየሱስ ክርስቶስን «መጋባት አይጠቅምም?» ብለው በጠየቁት ጊዜ እንዲህ የሚል ቃል አስተምሯቸው ነበር። «ይህ ነገር ለተሰማቸው ነው እንጂ ለሁሉም አይደለም። በእናታቸው ማህፀን ጃንደረቦች ሆነው የተወለዱ አሉ። ሰውም የሰለባቸው ጃንደረቦች አሉ። ስለመንግሥተ ሰማያትም ራሳቸውን የሰለቡ ጃንደረቦች አሉ። ሊቀበለው የሚችል ይቀበላቸው።» ይህንንም ቃል በማቴዎስ ወንጌል ምዕራፍ አስራ ዘጠኝ ቁጥር አስር ላይ ሰፍሮ እናገኘዋለን። እኛም በዚህ ገዳም ውስጥ ያለን መናንያን በዚህ ቃል ጥሪ የመጣን የክርስቶስ ጃንደረቦች ነን። ኢየሱስ ክርስቶስ እንዳልው ሰዎች የሰለቡንም እንኖራለን። ብዙዎቻችን ግን ስለ መንግሥተ ሰማያት ራሳችንን የሰለብን ነን።» ለመጀመሪያ ጊዜ ቀና ብለው ሁለቱንም በየተራ ተመልክተዋቸው መልሰው ንግግራቸውን ቀጠሉ።

«ብልቶቻችሁን የአመፅ የጦር እቃ አድርጋችሁ አታቅርቡ ብሎ ቅዱስ ጳውሎስ እንዳስተማረን በተቻለን አቅም መስለብ ያለብን ክፉ ሀሳባችንን እንጂ አካላዊ ብልታችንን አይደለም። አንድ መነኩሴ ብሉቱን ስልቦ ቢመንን ክፉ ሀሳቦቹን ካልሰለቦ ዋጋ የለውም» መጋቢው ቀና ብለው አባ ዲዎላን ተመለከቱ። አባ ዲዎላ በልባቸው ያለውን ሀሳብ ሁሉ ያወቁባቸው መስሏቸው ከምሽሽ አሉ።

መጋቢው ቀጠለ። «በዚህ ገዳም ውስጥ እንግዲህ ስለመንግሥተ ሰማያት ራሳቸውን የሰለቡ ጃንደረቦች ወንድሞቻችሁ ይህን አለም ንቀው፤ መድሃኒታቸውን መስለው፤ ድምፀ አራዊትን፤ ግርማ ሌሊትን ታግሰው፤ የእሾህ አክሊሉ ምላሌ የሆነውን ቆብ ደፍተው፤ ወገባቸውን በሰንሰለት ታጥቀው፤ ከዲያቢሎስ ጋር እየተዋጉ ያሉ ናቸው። ሆኖም «ሁሉን ትተህ ተከተላኝ» ያለውን ቃል በመያዝ እንጂ በዓለም ውስጥ የካበተ ሀብት የነበራቸው፤ ክብርና ዝና የነበራቸው ባዕለጋዎችም በዚህ ገዳም ውስጥ አሉ።

አመድ ነስንሰው ማት ለብሰው ለመፀለይ የመጡበት ምክንያት ይህንን የሚያልፈውን ዓለም ንቀው የማያልፈውን ዓለም ናፍቀው ነው።»

በዚህ መሀል ሁለት መነኮሳት የእግር ውሃ ይዘው መጡ። ሚራሽና ዲዎላ እኛው ራሳችን እንታጠባለን ብለው አሻፈረኝ ቢሉም ሁለቱ መነኮሳትን ተከትለው የመጡት ሌሎች ጠርቀም ያሉ መነኮሳት እኔ አጥብ እኔ አጥብ ብለው በመሻማት አጠቧቸው። ክርስቶስ የደቀ መዛሙርቱን እግር ዝቅ ብሎ ያጠበውን አብነታዊ ቃል ለመፈፀም ሲሉ ሁሌም እንግዳ ሲመጣ እግር ለማጠብ ሽሚያ ነው። ከበረከቱ ለመካፈል ሲሉም የአባ ሚራሽን ሁለት እግሮች ሁለት መነኮሳት፤ የአባ ዲዎላን ገንደሬላ እግርም ሁለት መነኮሳት ተሻምተው አጠቧቸው። በተለይ አባ ዲዎላ በሰው እጅ ሲታጠቡ ከእናታቸው ማህፀን እልል አሥር ተብለው ሲወለዱ ብቻ ሳይሆን አይቀርም። መነኮሳቱ ዝቅ ብለው ሲያጥቧቸው ለመጀመሪያ ጊዜ የጌትነት ስሜት ተሰማቸው። በደን ሞርሞርዲያ ቦታ ተቀምጠው ሲሰለገን ሲያንቀጠቅሟት ታያቸው በሀሳባቸው። ባሪያ የሆኑትን ያህል ጌታ ለመሆን ወደ ጌትነት የሚያወጣቸውን መሰላል ሲያቆሙ በሀሳብ ታያቸው። «ጌታ ለመሆን በአንድ ወቅት ባሪያ ትሆናለህ።» በውስጣቸው አጉረመረሙ።

አባ ዲዎላ እጃቸውን ሲታጠቡ የግራ እጃቸው ጣቶች አራት መሆናቸውን አባ ሚራሽ ተመለከቱና ሰቀጠጣቸው። ትንሽ ጣታቸው የት ገባች።

አጥባው ታጥቦው ከጨረሱ በኋላ መነኮሳቱ ሁሉ ቆሙ። ከመነኮሳቱ አንዳቸው «ፀሎት ይሰጡን።» አሉ። መጋቢው እግር በማጠብ የተሳተፉትን በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም እንዲባረኩ ከመረቁ በኋላ አቡን ዘበሰማያት ተደግሞ መነኮሳቱ የመጣውን ምግብ ለእንግዶቹ አቅርበው ወደ መጡበት ተመለሱ። በፀሎተ ማዕድ ቡራኔ ምግቡ ከተባረከም በኋላ እንግዶቹ አባ ሚራሽና አባ ዲዎላ መመገብ ጀመሩ። የመጀመሪያውን ቁራሽ ከመገራሳቸው በፊት «ይባርኩልኝ» አሉ አባ ሚራሽ ወደ መጋቢው እጅ ነስተው «የሰምርልዎት» አሉ መጋቢው። ስርዓቱን ባለመርሳታቸው ተደሰቱ።

አባ ዲዎላ ግን ይህን ሁሉ ስለሚያውቁ ምግቡ ከመቅረቡ ለመቀረስ የቀደሟቸው የለም ነበር። አባ ዲዎላ ምግቡን ሲያዩት ቀኝቸዋል። ዳቤ የሚባለውና ከዳጉሳ እህል የሚዘጋጀው ይህ ምግብ ከጉሮሮ የሚወርድ አይመስለም። «ቁጣ አይሉት እንጂራ ምን አይነት ጉድ ነው?» በምሬት ተቆራመዱ። እንዳይተውት እውነተኛ መነኩሴ ለመምሰል የሚያደርጉት ጥረት ሁሉ መከላከቱ ነው። ዳቤ የማያውቅ ኢትዮጵያዊ መነኩሴ ከየት የመጣ ነው። ወዝ በጠገባው ጥራር ላይ ያፈጠባቸውን ጥልግሞት የመሰለ ዳቤ ሲያዩ ተነስቶ የሚያንቃቸው መሰላቸው። ፋጋ በሚባለው የቅል ስባሪ የቀረበላቸው

ወጥ ከደራሽ የጌርፍ ውሃ ተቀድቶ የመጣ መሰላቸው። «ይህን እየተመገቡ ነው ዘላለም የሚኖሩት? የማይታዩም። መንግሥተ ሰማያት ሲያንሳቸው ነው። የሰው ልጅ ግን ለምን ራሱን ያስቃያል? ቆይ ይሄ መንግስተ ሰማያት ግን ምንድን ነው? እንዴት ሰው የተሰጠውን አለም ንቆ ገና ያልተሰጠውንና የማያውቀውን አለም ያልቅራል? ሽረ እኔስ ዓለሜን አልንቅም። ከፈለጋችሁ ለምን እንጦርጦስ አትገቡም። ማንም አውደልዳይ በዓለም አልሳካለት ሲል ሌላ አለም እስኪመጣ ይጠባበቃል። ሽረ እዛው! እኔ ዲዎላ ኢየሱስም ይምጣ ሞርሞርዲኖ ለእኔ ያው ናቸው። ኢየሱስ መንግሥተ ሰማያትን አወርሰሃለሁ ሲል ሞርሞርዲኖ ደግሞ ሲሲሊን እስጥሃለሁ ይለኛል። ሁለቱም አንድ ናቸው። የሰውን ልጅ በጥቅም ለመደለል። በምን ሐሳብ ነው መንግስታችሁ ትምግ ብዬ የምጸልይለት? በዚህኛው መንግሥት ምን ተጠቀምኩ መጀመሪያ! ኢየሱስና መንግስቱ እዛው በሰማይ ይቆያልኝ። ሞርሞርዲኖን ጌታዬ ስል በኖርኩበት አፌ ደሞ ኢየሱስን ጌታዬ ልል? ጌታዬ ስል እንድኖር ከፈጠረኝ ተሳሰቷል። እኔ የራሴን መንግሥተ ሰማያት አዘጋጃለሁ። መንግሥተ ዲዎላ ቀርባለችና ሁላችሁም ገደል ግቡ። አለም ከኔ በተቃራኒ ቆማ ነበር። አሁን ግን በኔ ቁጥጥር ስር የምትውልበት ጊዜ በየሰከንዱ እየቀረበ ነው። መንግሥተ ዲዎላ እየቀረበች ነው።» አባ ዲዎላ ይህን እያሰላሰሉ ምግቡን ማቆማቸውን ዘንግተውት ነበር።

«ይቅመሱ እንጂ አባ?» መጋቢው በሀሳብ ባህር የሰጠውትን አባ ዲዎላን አባነኛቸው። «እየበላሁ ነው። እየበላሁ ነው ...ታምሜ ነበር የከረምኩት። ትንሽ የምግብ ፍላጎቴ ቀንሷል። ቀስ እያልኩ እስተ; እንግዲህ እበላለሁ። ለአሁኑ ግን በቃኝ።»

አባ ሚራኝኖ የተሰጣቸውን መቁነን ጨርሰው «ስብሐት ለአብ» ብለው አመሰግነው ማዕዳቸውን ከፍ አደረጉ።

መጋቢው ማዕዳ ከፍ ካለ በኋላ ስርዓተ ገዳሙን የሚመለከተውን ንግግራቸውን ቀጠለ። «.....ቅድም እንዳልኩት ምንኩስና በወንጌል የተገኘ ጥበብ ነው። የምነና አብነታችንም ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። መነኮሳት በምድር ያሉ መላእክት ናቸው። ለስጋቸው አይኖሩም። መነኮሴ ማለት «ምውት ዘተፈልጠ እምአለም» ማለት ነው። ቢሰድቡት የማይሳደብ፣ ቢመቱት የማይማታ በልቡ ክፉ ነገርና ቁም በቀል የማያሰብ ነው። ምውት ዘተፈልጠ እምአለም...ከዓለም በሞት የተለየ። .....በዓለም ሆኖ የሚራብ እሱ መነኮሴ አይደለም ሰነፍ ነው። መነኮሴ የሚራብ ግን እያለው ነው። ዘመድ አገግግዱን አይኖሩትም። በአቱን ለቆ አይወጣም። ተቀምጦ አይፈርድም። የመነኮሴ ሰይፍ ፀሎቱ ነው። ሰይፍ አያነሳም። አይቆጣም። በቁጡ ሰው መንፈስ ቅዱስ አያድርበትምና። ቁጡ ሰው የሰይጣን ደቀ መገሙር ነው።» ቀና ብለው ሁለቱንም እየለኙትና ቀጠለ።

«ሰው ስጋዊ ወመንፈሳዊ ነው። ሰው ፈቃደ ስጋና ፈቃደ ነፍስ የሚዋጉበት የጦርነት አውድማ ነው። በመሆኑም ከወንድሞቻችሁ እንዳቸው በፈቃደ ስጋ ቢወድቁ መሰናክል አይገባም። ስጋዊ ወመንፈሳዊ መሆናቸውን ካወቃችሁ በቂ ነው። የነገሩትን ሳያስተውል ፈጥኖ የሚያምን ሰው ልብ ቀሊል ነው። በገዳሙ ውስጥ የምታዩት ደስ የማያሰኝ ነገር ካለ ለአበምኔቱ መንገር እንጂ ባያችሁት ነገር መሰናክል የለባችሁም። ወደ ገዳሙ ማህበር ከተቀላቀላችሁ ወዲህ በገዳሙ ውስጥ ካሉ ወንድሞች ጋር አብራችሁ ችግሩንም ደስታውንም መካፈል፣ በፀሎት ጊዜ መገኘት፣ በተለይ በተለይ ደግሞ ወላኝ ነገር ፍቅረ ቢፀ ነው። እርስ በእርስ መዋደድ። የገዳሙ ማህበር ለገዳሙ ስራ ካልሳካችሁ በቀር ወደ ከተማ መውጣት በጥብቅ የተከለከለ ነው። አንድ ንቃችሁት ወደ መጣችሁበት ዓለም መመለስ የለባችሁም።»

«ሽረ እኔስ የናኩት አለም የለኝም። አለም ንቃው የመጣ መነኮሴ ሁላ አለምን ንቁ መጣሁ ቢል አይደንቀኝም።» አባ ዲዎላ በውስጣቸው አፈዙ።

መጋቢው መነኮሴ «.....የገዳሙ አበምኔት አባ ዠንበር የተረፈውን ይነግሯችኋል። ነገ ጠዋት።» ብለው እጅ ነስተው ወጡ።

አባ ሚራሹ ከደሴቱ ላይ ባለው ኮረብታ የገዳሙ ደወል ድምፅ ሲያስተጋባ ነቅተው እይናቸውን ሞክቀው ሲቃኙ በእንግዳ ቤቱ ውስጥ ማንም የለም ነበር። አባ ዲዎላ የተኙበት መደብ ባዶ ነው። የንጋቷ ፀሐይ እግሮች በቤቱ ግድግዳ ንቃቃቶች ሰርገው ገብተዋል።

ከጀርባቸው የማይለየውን ረጅም ሻንጣ እንደ ልጅ አዝለው ወደ ወደቡ ወረዱ። አባ ዲዎላ በጣና ዳር በወደቀው እይናማ ድንጋይ ላይ ተቀምጠው እየተጣጠቡ ነበር። አባ ሚራሹ ከአባ ዲዎላ ጥግ በሚገኝ ሌላ ትልቅ ድንጋይ ላይ ተቀምጠው በማሰበል ግሬት ከድንጋዩ እየተጋጨ በሚመለስው የጣና ሐይቅ ውሃ ያደረ ፈታቸውን አለቃለቁት።

አባ ዲዎላ ወደ ጫካው ሮጠው ገቡና ኪሳቸው ውስጥ የተንፈራፈረውን ተንቀሳቃሽ ስልክ አናግረው ከመመለሳቸው ሰባት ሰዎችን የጫነች ዘመናዊ ጀልባ እየተንደቀደቀች ከተፍ አለች። በውስጧ ጣሊያናዊው የማፍያ አለቃ ሞርሞርዲኖ ቡስኪ ከአራት አጃቢዎችና ከአስተርጓሚዎች ጋር ጀልባዋ ላይ ተቀምጠዋል።

ጀልባዋ ወደ ወደቡ እንደተጠጋች አራቱ አጃቢዎች ከጀልባዋ ወጥተው አካባቢውን ተቆጣጠሩት። ዶን ሞርሞርዲኖ ሐበሻው አስጉብኚ ወጣት የሚለፈልፈውን አንድም ሳይሰሙ የገዳሙን በር ወደ ግራ ትተው ኮረብታው ላይ ወደታነፀው ቤተክርስቲያንና ሙዚየም የሚያደርሰውን ቀጭን መንገድ ተያያዙት።

ዲዎላና ሚራሹም ከጉብኚዎች ጳላ እየተከተሉ ወደ ኮረብታው ወጡ። ከኮረብታው ወገብ ላይ የጻድቃን ማረፊያ የምተባለው ቦታ ሲደርሱ ከፊት የሚመሯቸው መነኩሴ እረፍት እንዲያደርጉ ጋበዟቸው። የጻድቃን ማረፊያ ላይ ሳያርፍ ማንም ሰው ወደ ቤተክርስቲያኑ አይሄድም። ነጭ ላብ የሚያስልበው አቀበት የዶን ሞርሞርዲኖን ሳንባ ከደረታቸው ወትሮት ስለነበር ማረፊያን አልጠሉትም። አባ ዲዎላም ፍየል ፍየል እየሸተቱ ነበር።

የጻድቃን ማረፊያ የዳጋ ቅዱስ እስጢፋኖስ ገዳምን የመሠረቱት ጻድቁ አቡነ ሂሩተ አምላክ ወደ ደሴቱ ሲመጡ በጣና ሐይቅ ላይ እንደ ጀልባ አድርገው በላዩ ላይ ተቀምጠው እየቀዘፉ የመጡበት ተአምራዊ ድንጋይ የተቀመጠበት ቦታ ነው። ሐበሻው አስጉብኚ ወጣት ወደ ዶን ሞርሞርዲኖ ዞሮ «ይህ የምታዩት ጠ ፍጣሩ ጥቁር ድንጋይ ገዳሙን የመሠረቱት አቡነ ሂሩተ አምላክ በ1268 ዓመተ ፍህረት በጣና ሐይቅ ላይ እየተንሳፈፉ የመጡበት የድንጋይ ታንኳ ነው።» አለ። ስሜት አልሰጣቸውም። ሊናገሩ ያሉትን ቃል መልሰው ዋጡት። «ይህ ሲሲሊ አይደለም።» አለ ውስጣቸው። ሲሲሊ ውስጥ የፈለጉትን የመናገር አቅም ብቻ ሳይሆን

የፈለጉትን ባለስልጣን የመፈንቀልም ስልጣን በእጃቸው ነው። ለዶን ሞርሞርዲኖ በምድር ላይ ሁሉንም ነገር የማድረግ ተአምር የተቀበረው ገንዘብ ውስጥ ነው። እንደእርሳቸው ድምዳሜ ስልጣን የገንዘብ ነው። መብት የገንዘብ ነው። ኃይልም ገንዘብ ነው። አቡነ ሂሩተ አምላክ ምናልባት በቅድስና ድንጋይ በውሃ ላይ ማንሳፈፍ ችለው ቢጋልቡ ግድ አይሰጣቸውም። ዶን ሞርሞርዲኖ ሲሲሊና ሀዝቦቿን ሚዲትራንያን ባህር ላይ እድሜ ልካቸውን ሲጋልቡ ኑረዋል። «ቅድስና ድንጋይ ሲያስጋልብ ገንዘብ ደግሞ ሀዝብ ያስጋልባል።» አሉ በውስጣቸው ሞርሞርዲኖ። ለዶን ሞርሞርዲኖ ታላቁ የምድራችን ባለ ስልጣን ገንዘብ ነው። ቅድስና አይደለም። ለእሳቸው በጣና ሐይቅ ላይ የተንሳፈፈው ተአምራዊው የአባ ሂሩተ አምላክ ድንጋይ ቅንጣት ታህል ስሜት አልሰጣቸውም። እድሜ ልካቸውን ሲመኙት የኖሩትና ለአባታቸው በሰብ ከአቅም በላይ የሆነው ምስጢር ነው ስሜት ሊሰጣቸው የሚችል። የሩቁን አቅርቦ በሚያሳይ መነጽራቸው በደሴቱ ዳርቻ ደቡባዊ ምሥራቅ በኩል ያለውን ጣሊያን የሠራውን ወደብና በደሴቱ በኩል ለሚያልፉ መርከቦች ምልክት እንዲሆን የተከለውን የመብራት ማማ እየተመለከቱ ነበር ወደ ደሴቱ የሰሜኑ ወደብ የተጠጉት። ጣሊያናዊው ከበርቱ ሞርሞርዲኖ ቡስኪ በዳጋና በደቅ ደሴት መካከል በምትገኝ አነስተኛ ደሴት ላይ ኢንቨስት ለማድረግ ከከፍትኛ የመንግሥት ባለስልጣናት ጋር ስምምነት የተፈራረሙት ከሁለት ቀናት በፊት ነው። ይህንን የኢንቨስትመንት ስምምነት ፈርማ የመፈራረማቸው ዜና እንዲህ ዓይነት ዜናዎች በየቀኑ ስለሚደመጡ ማንም ትኩረት አልሰጠውም እንጂ በሀገሪቷ ቴሌቪዥንና ሬዲዮ ተላልፏል። የጣና ሐይቅ አርጃኖዎች ፀሐይ መዋቂያ በሆነችውና የደሀ ሰው መዳፍ በምታህለው ብጣቂ ደሴት ላይ ለምን ዓይናቸውን እንደጣሉ ከእርሳቸውና ከአንድ ከፍተኛ የመንግሥት ባለስልጣን በቀር ማንም አያውቅም። ግፉ ሲል የምስጢሩ ጫፍ የተያዘው በአባ ዲዎላ ነው። አባ ዲዎላ ወደ ዳጋ የመጡበት ጉዳይ በእርሳቸውና በዶን ሞርሞርዲኖ የተያዘ ከፍተኛ ምስጢር ነው። በርግጥ በብጣቂዋ ሰው አልባ ደሴት ላይ ኢንቨስት ለማድረግ ስምምነት ተፈራረሙ እንጂ ምን ኢንቨስት እንደሚያደርጉ በውል የሚታወቅ ነገር የለም። የተዘገበ ነገር ቢኖር አንድ ጣሊያናዊ ባለሀብት በአማራ ክልል ኢንቨስት ለማድረግ ስምምነት መፈራረማቸው ብቻ ነው። በአነስተኛዋ ሰው አልባ ደሴት ላይ የሰፈሩት የሞርሞርዲኖ ሰዎችም በህግ ደሴት ላይ ምን እንደሚሰሩ አያውቁም። ለሰንቅ ማመላለሻ ተባላ ከሲሲሊ ተጭና መጥታ የተገጠመችው ዘመናዊ ጀልባ ደሴቱን ልታህል ምንም አልቀራትም። በተተክሉት ታላላቅ አረንጓዴ ድንኳኖች ውስጥ የተቀመጡት የሞርሞርዲኖ ሰዎች እስከ እፍንጫቸው ታጥቀው ትዕዛዝ በመጠባበቅ ላይ ናቸው። ይህ ከሆነ በኋላ ነበር ዳጋ ገዳምን ሊገቡኑ የተንቀሳቀሱት። በእቅዱ መሠረት ጉብኝቱ ተጀምሯል።

ሞርሞርዲና በሰው አልባዎ ደሴት ላይ የሰፈሩበት ምስጢር ቁልፍ በዚህኛው ገዳም ውስጥ ደብዛው እስኪገኝ የማይፈነቅሉት ድንጋይ አይኖርም። ካሰፈለገም ደሴቱም ቢሆን ተንዶ ወደ ጣና ሐይቅ ይገባታል እንጂ የሚፈልጉት ነገር እስኪገኝ የማይሞክር ነገር አይኖርም። ለገዳሙ የሰጡት ገንዘብ ነገሮችን እንደሚያሰሰሉበት ተስፋ አድርገዋል። ከገደቃን ማረፊያ ተነስተው የቤተ ክርስቲያንን ጥንታዊ ሰዕሎችና ንዋዮ ቅድሳት ከጉብኙ በኋላ የሃገሪቷ ውድቅ ርሰቶች ወደ ተከማቹበት ወደ ገዳሙ ዕቃ ቤት ገብተው መጉብኘት ጀመሩ።

በዕቃ ቤቱ ውስጥ ረዥም ዘመናትን ያስቆጠሩ የብራና መጻሕፍት ታጭቀዋል። በሌላ ገዳማት ብዙም የማይገኙት መፅሐፈ ቀሌምንጠሰ፣ ጊዮርጊስ ወልደ አሚድ፣ ረቱዕ ሃይማኖት፣ ገድለ ሰማዕታት፣ ወንጌል ዘወርቅ በመባል የሚታወቀው በሰዕል ያሸበረቀው ወንጌል፣ ባለሐረጉ መፅሐፈ አራትና ግብረ ሕግም ጥቂቶቹ ናቸው። ለብዙ ሰዎች የማይታዩት እንደ መፅሐፈ ሐዊ፣ መፅሐፈ ፊላሎጎስ፣ መፅሐፈ በለረአም፣ መፅሐፈ አቡጊዳር፣ መፅሐፈ ጥበብ፣ መፅሐፈ ራፋኤል ዘአደናይ ..... እና ሌሎችም በግዕዝ ቋንቋ የተጻፉ የታሪክ፣ የፍልስፍና፣ የህክምና..... መጻሕፍት እንደሚገኙ ይጠራሉ። ከንጉሥ አፄ ዳዊት የተበረከቱ ከኢየሱስ ክርስቶስ መስቀል ላይ ተሰንጥሮ የተሰራና በዝሆን ጥርስ ያጌጠ የእጅ መስቀል፣ የሚከፈትና የሚዘጋ የነሐስ መስቀል፣ የወርቅ ዘውዳቸውና የነሐስ ነጋሪታቸው ተደርድሯል። በንጉሥ አፄ ዘርአ ያዕቆብ የተበረከቱ የወርቅ መስቀል፣ በግሪክና በግዕዝ ቋንቋ የተጻፈበትና «ወነበ ከመያንዝር» የሚል ዕሑፍ የተቀረበበት በአልማዝ ፈርጥ ያጌጠ በህይወት ዘመናቸው ከእጃቸው ተለይቶ የማይወቅ የእጃቸው ሰይፍ፣ የንግሥናቸው የወርቅ ዘውድና የነሐስ ነጋሪታቸው በአንድ በኩል ተገጥጠዋል። በሌላ በኩል ደግሞ ከንጉሥ አፄ ፋሲለደስ የተበረከቱ ተገባጣሚ የወርቅ ቅብ አልጋ፣ ባለ ሦስት እግር የዙፋን ወንበር፣ የወርቅ ዘውድና ካባቸውና ቀንደ መለከት ተሰድረዋል። ከዚህም በተጨማሪ የአራቱ ነገሥታት አዕም የአፄ ዳዊት፣ የአፄ ዘርአ ያዕቆብ፣ የአፄ ሱስንዮስና የአፄ ፋሲል አዕም ሳይፈራርስ በመስተዋት ሳጥን ውስጥ በክብር ተቀምጧል። ከዚህ ሌላ የአስር ነገስታትና የዘጠኝ ጳጳሳት አዕም በገዳሙ ውስጥ እንደሚገኝ የእቃ ቤቱ ጠባቂ በቃል ለጉብኝዎቹ ገለፀዋል። የዕቃ ቤቱ ጠባቂ በዝግታና በሰለሰ ድምፅ የሚናገሩትን ታሪክ ሐበሻው አስጉብኝ ደስ እንዳለው ወደ ጣሊያንኛ አየተረጎሙ ለን ሞርሞርዲና ይተርክላቸዋል። ከዚህ ሁሉ ቅርስ የሞርሞርዲናን ትኩረት የሰበ አንዳች ነገር የለም። አባ ዲዎላ ግን በመስተዋት ሳጥን ውስጥ በክብር የተቀመጠውን የነገስታቱን አዕም ቢያዩ አባታቸው አለቃ አያሌው የነገሯቸው ምስጢር ትውስ አላቸው። ከነገሯቸው ሁሉ የዳመጧቸውም በዳጋ እስጢፋኖስ ውስጥ ስለሚገኙት የነገሥታት አዕም የነገሯቸውን ታሪክ ነበረ። በተለይ

የንጉስ አፄ ዘርአ ያዕቆብን አዕም ወደ መስተዋቱ ሳጥን በጣም ተጠግተው በትኩረት ተመለከቱት። ሸው ወዳለ ትዝታ ሊገቡ ሲሉ ጉብኝቱ ተጠናቀቀ። ከእቃ ቤቱ ወጥተው የዕቃ ቤቱ በር ተዘጋ።

የአባ ማረጋገጥን ትኩረት የሰበው ደግሞ የአፄ ዘርአ ያዕቆብ የእጃቸው ሰይፍ ነበር። «ወነበ ከመያንዝር» የሚል ዕሑፍ የተቀረበበት። በትክክል መምጣት ወዳለባቸው በታ ለመምጣታቸው እርግጠኛ ሆነዋል። ጉብኝቱ ተጠናቀቀ። የእቃ ቤቱ ጠባቂ በፍን ጠርቅመው ዘግተው አባ ማረጋገጥን ጥለዋቸው ከእቃ ቤቱ ጥግ ወደታነዕቸው የግል ቤታቸው ገቡ።

«ባሪያው! በል የነገርኩህን ሁሉ በልብህ አኑረው። ይህንን ተልዕኮ በብቃት ከፈፀምክ ጠንካራው ቀኝ እጅ ለመሆን ማንም የሚቀናቀንህ የለም።» አሉ ሞርሞርዲና እስከ አባ ዲዎላ ጆሮ ተጠግተው በሽክሽክታ። ቁልቁለቱን እየወረዱ እያለ።

«እስከ አሁንስ ቀኝ እጅዎ አልነበረኩም እንዴ።»

«እስከ አሁንማ ባሪያዬ ነበርኩ። ደነዝ! የምልህን ዝም ብለህ አዳምጠኝ። ጌታ የምትሆንበት ጊዜ እስከ አፍንጫህ ቀርቧል። ቀንጅና ድህነትን እንደሚሸፍን ገንዘብም ባርነትን ይጋርዳል። ብልፅግናህ ጥቀረትክን ይደብቀዋል። ያኔ የዓለማችን ጋያል ሰው ትሆናለህ። አለበለዚያ እንደ አሁን ጆሮህን ጌትጅ የመጫን የማዘዝ መብቱ እንደተጠበቀ ይኖራል። ገንዘብ ከሌለህ ምን አቅም አለህ?.....የምታሸንፈውን መግዛትና መበዘበዝ የተፈጥሮ ሀገ ነው። ሰይጣናዊ ሀገ አይደለም። አሸናፊዎች ይኖራሉ። በዚህ ወቅት ለደሀ እና ለሀብታም እኩል ተፈጥሮ የሰጣቸውን ውሃ ሳይቀር ገንዘብ ደረጃውን አወራርዶታል። ውሃ ሁሉ እኩል አይደለም። ሀብታም የተጣራና ከጆርም የፀዳ ውሃ ሲጠጣ ደሀ ደግሞ እንደበሬ አጉንብሶ ከደፈረሰ ጅረት ለንጨጨን ነክሮ ይጠጣል። በዚህ እንኳ ያለው ልዩነት ይታይህ። ሁሌም ስለገንዘብ አስብ። ገንዘብ ካለህ መሪ ነህ። በቃ ገባህ።»

«አዎን ገብተኛል ጌታ ሞርሞርዲና።»

«ውሽትክን ነው አይገባህም። አንተ የሚገባህ ሰው አይደለህም በንቃትህ ላይ አውቀህ የተኛህ አሁን ነህ።»

«አይደለህም ጌታ ሞርሞርዲና! በግዛቴ ውስጥ መጥተው አይሳደቡ። ይህ ሲሲሊ አይደለም። ቆቤንና መጉናፀፊያዬን አያዩም እንዴ። ከንፍ አልባ መልአክ መስዬ ባለ አሁን ይሉኛል።»

«ይቅርታዎትን አይንፈጉኝ ብዑዕነትዎ!» አሉ ደን ሞርሞርዲና ደሴቱን የሚያኖጋ ሳቅ ሰቀው። «ይልቅ የአንዱ ክፍለ ሀገር ጳጳስ አድርገው እንዳይሸሙዎት ይጠንቀቁ።» አባ ዲዎላም የቋጠሩት ሳቅ ፈነዳ። ቀይ ድዳቸው ተሰጣ። የበርበሬ ጭቅጭቅ የመሰለች አንድ ዓይናቸውን አጥብበው ተንከተኩ። ሞርሞርዲና የአባ ዲዎላን መቀመጫ ቸብ አድርገው ከንዳቸውን ትክክቸው ላይ ጣል አድርገው ቁልቁል ኮረብታውን መውረድ ጀመሩ።

አባ ዲዎላና አባ ሚራሽር በገዳሙ እንዲኖሩ የፈቀዱትን መጋቢው ነበሩ። አበምኔቱ አባ ዠንበሩ ከበአታቸው ወጥተው ለአባዲዎላና ለአባ ሚራሽር ሀሎተ ማርያም አድርሰው ለምን እንዳልተቀበሏቸው ግልፅ አልነበረም።

በመሆኑም ለአባ ዲዎላና ለአባ ሚራሽር በመጋቢው ሰብሳቢነት የገዳሙ መነከሳት ፀሎት አድርሰው ከተቀበሏቸው ሰንበትበት ብለዋል። ለገዳማውያኑ እንደ ሚደረገውም ፀጥታ በዋጠው ጫካ ውስጥ ተፈናጥረው ከሚገኙት ጎጆ ቤቶች ለየግላቸው በአት ተሰጥቷቸዋል። ጌጆ ቤት፣ በዚህ ገዳም ውስጥ ከሰበት መቶ በላይ መነከሳት እንደሚኖሩ ቢገመትም ደሴቱ አንድ ሰው እንኳ የሚኖርበት አይመስልም። ፀጥታ፣ መነከሳቱ የሚገናኙት በሀብረት የሥራ ዘመቻ ወይም በሀብረት ፀሎት ጊዜ ነው። ከዚህ በተረፈ ግን ካልተጠራ በቀር ማንም ወደ ማንም በአት ድርሽ አይልም። ቢመጣ እንኳ ወደ ቤት ከመግባቱ በፊት በሩቅ ሆኖ ያጨበጭባል። ሰው መጥቶ ካልተቀበለው በድፍረት ወደ ቤት አይገባም ወደ መጣበት ይመለሳል እንጂ። ይህም የሆነበት ምክንያት መነከሳቱ ፀሎት ከጀመሩ ማንንም ስለማያናግሩ ነው። በተመሰጠ ውስጥ ያለን መነከሴ ማወክ በጥብቅ የተከለከለና ጠያፍ ነው። በገዳሙ ውስጥ ከሚታየው የጠበቀ አንድነት ጋር ግለሰባዊ ነፃነትም ይጠበቃል። ለእያንዳንዱ መናኒ በነፃነት የሚፀለይበት፣ የሚመሰጥበት፣ የሚያነብበት ቤት ለብቻው ይሰጠዋል። እንደ ስርዓቱ በቤቱ ውስጥ ሥጋዊ ሥራ ቢሠራ የሚያየውም የሚቀጣውም አንድዬ ብቻ እንጂ ካልተናዘዘ በቀር ማንም መጥቶ አይከታተለውም።

የአባ ዲዎላና የአባ ሚራሽር ምነና በገዳሙ ትክክለኛ ሥርዓት መሠረት ቢሆን ኖሮ መጋቢው ይቀበሏቸዋል። ከዚያም ለሰባት ቀናት ያስተናግዷቸውና በሰባተኛው ቀን ለማህበሩ ካስተዋወቋቸው በኋላ እንደ ገዳሙ ሥርዓት አገልግሎታቸውን ይጀምራሉ። መጋቢው ይቀበልና በአበምኔቱ አማካኝነት ለማህበሩ ሃይማኖታቸውን በመሃላ ካረጋገጡ በኋላ ስማቸው ተመዝግቦ የእመክሮ ጊዜያቸውን ይጀምራሉ። ደንቡና ሥርዓቱ እንዲህ መሆኑን ቀድመው የተረዱት አባ ዲዎላና አባ ሚራሽር ግን ራሳቸውን አመንከሰው ሥርዓተ ገዳምን የጠነቀቁ መስለው መጡ።

ኅሊሙ ምንከሰናን መርጦ ወደዚህ ገዳም የሚመጣ ማንኛውም ሰው እንደ ከዚህ ቀደሙ ቢሆን ኖሮ እንደደረሰ የምንከሰና ቆብ አይደሉለትም። ቢያንስ ለሦስት ዓመታት ከማህበሩ በተመረጡ መምህራን ሥርዓተ ምንከሰናንና ልዩ ልዩ ሥልጠናዎችን እየወሰደ ይቆያል። ይህም የዕጩ መነከሴ የእመክሮ ጊዜ ይባላል።

የእጩውን መነከሴ የውሳኔ ዕናትና ቆራጥነቱን ለመፈተሽ መምህራኑ ልዩ ልዩ ከባድ ፈተናዎች ይሰጡታል።

በ1964ዓ.ም በሲኖዶስ በወደቀው የገዳማት መተዳደሪያ ደንብ መሰረት ማንኛውም መነከሴ የግል ገንዘብ /ቁራት/ እንዳይኖረው መደንገጥ እሙን ነው። መናኙ ወደ ገዳሙ ከመምጣቱ በፊት ትዳርና ንብረት ያለው ከሆነ ከሦስት ሁለት እጅ የሚሆነውን ለቤተሰቦቹ ትቶ ከሦስት አንድ እጅ ለገዳሙ ገቢ ማድረግ አለበት።

አባ ዲዎላን ጭንቅ ያላቸው ከዚህ ገዳም የሚያሰባርሩ ህጉችን አለማወቃቸው ነበር። በኋላ ግን አንድ አልፎ ወደ ኮረብታው የሚወጡ መነከሴ ቤታቸው በር ላይ አስቆመው ጠየቁና ተረዱ። መነከሴው የገለፀላቸውም በሲኖዶሱ አንቀፅ አሥራ አምስት ላይ ያለውን ድንጋጌ ነው።

አንቀፅ አስራ አምስት መሰረት አንድ መነከሴ ከገዳሙ ስለሚሰናበቱበት ሁኔታ ጠንቅቀው ተረድተዋል። አንድ መነከሴ የገዳሙን ሕግና ትዕዛዝ በመተላለፍ ያለአባምኔቱ ፈቃድ ከቅዕረ ገዳሙ ወጥቶ ወደ ዓለማውያኑ ከተማ ወይም መንደር ቢወጣና ቢወርድ በመጀመሪያ ከማህበሩ ሁለት ሁነው ይመክሩታል። ባይሰማ ወደ አበምኔቱ አቅርበው ያስመክሩታል። አበምኔቱንም ባይሰማ ማህበሩ ፊት አቀመው ይመክሩታል። አሁንም ማህበሩን ባይሰማ ከማህበሩ ተለይቶ ቀኖና ይሰጠዋል። ቀኖናውን አልቀበልም ቢል ከገዳሙ ይባረራል። በማቴዎስ ወንጌል ቃል መሠረት።

መነከሴው ለአባ ዲዎላ ያልገለፀላቸው አንድ ሌላ ነገር አለ። ቀኖናው ምን እንደሆነ አልገለፀላቸውም። አባ ዲዎላ የገመቱት ቀኖናው ስግደት ወይም ፀሎት ይሆናል ብለው ነው። ግን ሌላም አለ። ከገዳሙ መሃል ፈንጠር ብላ በተወራቸው ቤት ውስጥ ከአንድ ሁለት ቀዳዳ ካለው ሽንቀር ግንድ በቀር ማንም አይኖርም። የዚህ ግዙፍ ግንድ ሽንቀሮች የእግር ማስገቢያ ናቸው። ሲኖዶሱ በሚያዘው የማይመራ ወንበዴ መነከሴ በግንዱ ሽንቀር ሁለት እግሮቹን እንዲያስገባ ከተደረገ በኋላ በእግረ ሙቅ ይቆለፍበታል። ተነስቼ ሳምልጥ ቢል እንኳ ያንን ግዙፍ ግንድ በታሰሩ እግሮቹ ተሸክሞ መቆም እንኳ አይችልም። ለመተኛትም አይመችም። ቁጭ ብሎ ይመሻል። ይነጋል። ሰይጣን ባይኖርበት እንኳ ጭንቅ ጭንቅ ብሎት መለፍለፍ ይጀምራል። የተወሰነለትን ቅጣት ባይፈፅም ማንም ያንን አስፈሪ ቤት የሚከፍት የለም። እግረ ሙቁንም የሚከፍትለት ማንም አይኖርም። ሊጌቡኙት እንኳ የሚችሉት ሲአል በሚመስለው ቤት ውስጥ የሚራወጡት አደገኛ የጫካ ሽራራቶች ብቻ ናቸው። ምናልባት ይህ የቅጣት ሃይነት ለእንግዳ መነከሴና ለአዲስ መናኝ በግልፅ ስለማይነገር ይሆናል መነከሴው ለአባ ዲዎላ ያልነገሯቸው። ከዚህ ጋር አያይዘውም ሌሎች ሥርዓቶችን ነግረዋቸዋል። መነከሴው ሲናገሩ «የእትዮጵያ ገዳማት የሀገሪቷ ጥንታዊ ዩኒቨርሲቲዎች ናቸው» ብለው ነበር። በሀገብ አመራር እንደነ አዜ ቴዎድሮስ ያሉ መሪዎች የወጡት ከገዳማት መሆኑን

በማብራራት፡፡ የኢትዮጵያ ጥንታዊ ስነ ህንፃ ሥነ ፅሁፍ፣ የህክምና ጥበብ.....የፈለቀባቸው እነዚህ ጥንታዊያን የኢትዮጵያ ገዳማት ከዩኒቨርሲቲ ጋር የሚመሳሰል የአንድነት አኗኗር ዘይቤ እንዳላቸው ነበር የነገሯቸው፡፡ የገዳሙ ደወል ሲደወል መነካካቱ ፀሎታቸውን አሳርገው የመቀነን እቃቸውን ይዘው ይወጣሉ፡፡ የፈለገ ግብር ቤቱ ውስጥ የፈለገ ወደ ግል በአቱ ወስዶ መመገብ ይችላል፡፡ በዋልድባ ከደረቀ የሙዝ ጻፍት የሚሠራ ቋርፍ የተባለ ምግብ በደብረ ቢዘን ደግሞ እንጀራ በወጥ በዳጋ ቅዱስ እስጢፋኖስ ገዳም ግን ዳቤ የሚባለው ምግብ ይቀርባል፡፡ የሆነው ሆኖ የመቀነን ሥርዓቱም ሆነ ይዘቱ ቢለያይም በየትኛውም ገዳም የሚኖሩ መነካካት የሚመገቡት በቀን አንድ ጊዜ ብቻ ነው፡፡ በመቀነን ወቅትም እንደ ዜና አበው፣ መፅሐፈ ገነት የመሳሰሉት መጻሕፍት ይነበባሉ፡፡ በአበምኔቱ መሪነት ፀሎት ተደርጎ ማህበረ መነካካቱ ይመገባሉ፡፡ የመቀነን ሥርዓት ሲፈፀምም በአበምኔቱ መሪነት አቡነ ዘበሰማያት የተሰገው ፀሎት በዜማ ይፀለያል፡፡ በገዳሙ የሚኖሩ መነካካትም በመቀነን አይበላለጡም ሁሉም እኩል መጠን ያለው ምግብ ይመገባሉ፡፡

በኢትዮጵያ ሲኖዶስ አንቀጽ ፲፭ በተደነገገው መሠረት ለእያንዳንዱ መነኩሴ በየዓመቱ አንድ ጊዜ አንድ የሥራና አንድ የበአል ልብስ ይሰጠዋል፡፡ ዓመቱ ደርሶ ሌላ አዲስ ልብስ ሲቀበል አርጌውን ያስረክባል፡፡ የብርድ ልብስና ምንጣፍ በሁለት ዓመት አንድ ጊዜ ይታደላል፡፡ ሁሉም መነካካት የሚሰጡት አንድ አይነት ልብስ ነው፡፡ ወደ ቢጫ የደላ ወይባ የሚባል ቀሚስና ሙንፅፊያ፡፡ የመነኩሴ ሥርዓት ምንኩስናውን ሲፈጽም ተባርኮ የተሰጠውን ቆብ ያጠልቃል፡፡ ያልመነኩሴ የእመክሮ ቆብ ይደፋል፡፡ የፀሐይ ቆብ፡፡ ጥቁር ራስም አለ፡፡ ቆብ ያልደፋ፡፡

አባዲዎላ በሰነበቱባቸው ቀናት የሚፈልጉትን ለማግኘት ብዙ ውስብስብ ነገሮች እንዳሉ ተረድተዋል፡፡ በየጊዜው በፀሎት የመገኘት ግዴታ አለባቸው፡፡ ነቢዩ ዳዊት በመዝሙሩ «በእኩል ሌሊት አመሰግንህ ዘንድ እነሳለሁ» ያለውን መሠረት አድርገው መነካካቱ በመንፈቀ ሌሊት ለሁሉት ሲነሱ ጣፋጭ እንቅልፋቸው እያዳፋቸው ወደ ፀሎት ቤት ይሄዳሉ፡፡ አባ ዲዎላ፡፡ ከዚያ ከሰዓታቱ ጋር መልክደ መልክዶና ተአምረ ማርያም ይነበባል፡፡ ከሰዓታቱ በኋላ ደግሞ ሁለት የተመረጡ መነካካት ፀሎተ እጣን ያደርሳሉ፣ ከዚያም ፀሎተ ኃይማኖት፣ መዝሙረ ዳዊትና ስንክሳር ይነበባል፡፡ ለኃጋጋ ሲል በእድሜ የበላይ በሆኑ ሽማግሌ መነኩሴ መሪነት የማህበሩ ፀሎት ለገዳሙ ስፋት፣ ለገዳምያኑ ፍቅር፣ አንድነትና ከፈተና መጠ በት ይፀለያል፡፡ ስለክርስቲና መጠበቅና ስለ ሀገሪቷ ሰላምና አንድነት ምህላ ይቀርባል፡፡

ከኃጋቱ አሥራ ሁለት ሰዓት ሲሆን መነካካቱ በየበአታቸው ሄደው የግል ፀሎታቸውን እንዲያደርሱ ይለቀቃሉ፡፡ ይህ ሁሉ ሲሆን ለአባ ዲዎላ የሚገባቸው አንዳች ነገር የለም፡፡ አብዛኛው ፀሎትና ምህላ በጥንታዊው የግዕዝ ቋንቋ ነው የሚከናወነው፡፡ ስለዚህ አባ

ዲዎላ እግራቸው እንደቆጮ ለየተንቀጠቀጠ ዝም ብለው ቆመው ማደር እጣ ፈንታቸው ሆነ፡፡ ደግነቱ ያልተማሩና ፊደል ያልቆጠሩ እንደ እሳቸው እግራቸው እስኪቀጥን ቆመው የሚያድሩ ገበሬ መነካካትም አሉላቸው፡፡ በገዳሙ ውስጥ አለማወቅ አያስከስሰም፡፡ እውቀትም የቅድስና ምልክት አይደለም፡፡ ለተማሪ መነኩሴና ፊደል ላልቆጠረ መነኩሴ እኩል ክብር ይሰጣል፡፡ በዚህ ገዳም ውስጥ ዋና ዋናዎቹ የቅድስና መለኪያዎች ደግነት፣ ታዛዥነት፣ ንፅህ ልቡና፣ ቅንነት፣ ትጋትና ፅናት ናቸው፡፡ ሁሌም ከረፋዱ ሰስት ሰዓት ሲሆን በአስተባባሪዎች አማካኝነት እያንዳንዳቸው መነካካት እንደየችሎታቸው ለሥራ ይሠማራሉ፡፡ ከቀኑ ስድስት ሰዓት ሲሆን ከረብታው ላይ ያለው ደምል ያስተጋባል፡፡ ወደ ቤተክርስቲያን በመሄድ እስከ ሰባት ሰዓት የግል ፀሎት ያደርሱና ስምንት ሰዓት ሲሆን ሁለተኛው የማህበር ፀሎት ይደረጋል፡፡ በዚህ ጊዜ መነካካቱ በውሷቸው የሠሩት ሐጢአት ካለ ወደ አበምኔቱ እየቀረቡ ንስሐ ይገባሉ፡፡ ፀሎቱ ተጠናቆ ዘጠኝ ሰዓት ሲሆን የመቀነን ደምል ይደወላል፡፡ ከመቀነኑ ፍፃሜ በኋላ እስከ አስራ ሁለት ሰዓት መነካካቱ የግል ሥራቸውን በየበአታቸው በፀጥታ ይሠሩ ዘንድ ነፃ ጊዜ ይሰጣቸዋል፡፡ የሚያነቡት ያነባሉ፣ የሚታጠቡ ወደ ጣና ሐይቅ ወርደው ይታጠባሉ፡፡ አስራ ሁለት ሰዓት ሲሆን ለሀብረት ፀሎት ደወል ይደወልና እንደገና ይሰበሰባሉ፡፡ ፀሎቱ ከተፈፀመ በኋላ ከመፅሐፍ ቅዱስ ልዩ ልዩ ክፍሎች ይነበባሉ፡፡ ሰብሐተ እግዚአብሔር ይደረሳል፡፡ በመጨረሻም የዕለቱን ውሎ አስመልክቶ አበምኔቱ የተገደፈው እንዲስተካከል፣ የተጠናከረው እንዲበረታታ መመሪያ ይሰጡና መነካካቱ በየበአታቸው ይገባሉ፡፡ እንደገና ለሌሊቱ ፀሎት የደወሉ ድምጽ በደሴቱ አናት ላይ እስኪያንባርቅ፡፡

ይህ ሥርዓት ለዘመናት ተጠብቆ እንዲኖር የሚሾሙ መነካካት እጅግ የተመረመሩ የተፈተኑና በማህበረ መነካካቱ የታመነባቸው ናቸው፡፡ አስተዳደራዊ መዋቅሩም በአበምኔቱ፣ በመጋቢው፣ በገበዙ፣ በእቃ ቤት ጠባቂው፣ በፀሐፊው እና በሊቀ አርድዕቱ ላይ ይዘረጋል፡፡ የገዳሙ ኃላፊ የሆነው አበምኔት የአስተዳደራዊ መዋቅሩ ቀንጮ ነው፡፡ አበምኔቱ በትሩፋትና በአስተዳደራዊ ችሎታው የታወቀ መነኩሴና በማህበሩ ተመርጦ የሚሾም ነው፡፡ ግን.....በዚህ ገዳም ውስጥ.....ሹመት ለፈለገ ሹመት አይሰጥም፡፡ ለሹመት መታጨቱ የሚነገረው ሲሾም ብቻ ነው፡፡ አበምኔት ሆኖ የሚገኘው መነኩሴ የቀምስና ማዕረግ ያለው መነኩሴ መሆን አለበት፡፡ ማንኛውም መናኝ ለአባምኔቱ ምክርና ትዕዛዝ እንዲሁም መመሪያ መገባት አለበት፡፡ አበምኔቱ በገዳሙ ለልዩ ልዩ የሥራ ክፍሎች በኃላፊነት የሚሾሙ መነካካትን ከማህበሩ አስመርጦ ማሾም እንጂ በራሱ ፈቃድ ብቻውን ሹመት መስጠት አይችልም፡፡ በሲኖዶሱ መሠረት፡፡ የገዳሙ አበምኔት ከመመረጡ በፊት ምርጫው ማቺ መሆን እንዳለበት ተወስኖ መነካካቱ በቤተክርስቲያን ውስጥ ይሰበሰቡና ይፀልያሉ፡፡

በ1964 ዓ.ም በሲኖዶስ በፀደቀው የገዳማት መተዳደሪያ ደንብ አንቀፅ አራት መሰረት ምርጫው በድምፅ መስጫ ላጥን በሚሰበሰብ ድምፅ ይካሄዳል። አበምኔቱ ከተመረጠ በኋላ ወደ ቤተክርስቲያን በመሄድ ከማህበሩ ጋር ፀሎት ያደርሳል። ፀሎተ-ቡራኬም ይደገማል። ከዚያ በተከፈለበት ቦታ ይቀመጥና መነከሳቱ ተራ በተራ እጅ ይነሱታል። በዚህ ሁኔታ የተመረጠው አበምኔት ወደ ፓትሪያርኩ ይቀርብና ሹመቱ ይፀድቃል። አበምኔቱ ፈላጊነት ውሳኔ ይሰጣል። ለሚበላሹ ነገሮችና ለጠፉ ነገሮች ኃላፊነቱን ይወስዳል። በኃላፊነት የሚቀመጡ መነከሳትን በገዳሙ ማህበር አስመርጦ ያሾማል።

ከአባምኔቱ ቀጥሎ ከፍተኛ ኃላፊነት ያለበት መጋቢ ሆኖ የተመረጠ መነከሱ ነው። የገዳሙ ገቢዎች በጊዜው እንዲሰበሰቡና ገቢ እንዲደረጉ ያደርጋል። አስቸኳይ መፍትሔ የሚያሻቸው የመወያዩ ነጥቦች እየተቀበለ እንዲመከርባቸው ለአበምኔቱ ያቀርባል። በየወሩ መጨረሻ የገዳሙን አጠቃላይ የገቢ ረፖርት ለአበምኔቱ ያቀርባል። ገዋል መጋቢ የሚባል ምክትል መጋቢም አለው። ሲደክም ይረዳዋል። ገበዝ ሆኖ የሚመረጥም ለመንፈሳዊ አገልግሎት የተመደቡት መነከሳት ሥራቸውን በትክክል እንዲሠሩ ይቆጣጠራል በጉደለም ይሞላል። የቤተክርስቲያኑን አልባሳት፣ ንዋዩ ቅድሳትና መጻሕፍትም በደንብ ተጠብቀው እንዲቀመጡ ያደርጋል። የእቃ ቤት ጠባቂ ሆኖ የሚሾም መናኝ ግን እጅግ በጥብቅ ተመርምሮ ቀሳዊና መንፈሳዊ ፍላጎቱ ተመዝኖ ነው። በፍቅረ ንዋይና በቀላዊ ፍላጎት የነደደ ሰው በዕቃ ቤት ውስጥ የሚቀመጡትን ቅርሶችና ውድ ሀገራዊ ሀብቶች ለመጠበቅ የሚችል ትክክልና ለሀገር ተቆርቋሪ የሆነ ሰፊ ልብ ያለው ሰው ተመርጦ ይሾማል። ፀሐፊ ሆኖ የሚመረጥ ደግሞ ውጭና ቀሪውን የገዳሙን ሀብት የመቆጣጠር ኃላፊነት አለበት። የገዳሙ ማህተምና የአበምኔቱ ፈርማ ላይርፍበት ማናቸውም ጉዳይ እንዳይሠራበት ተጠንቅቆ ይጠብቃል። ከመጋቢው በታች ተራ መናኝ ከሆነ አርድዕት በላይ ሆኖ ገዳሙን የሚያገለግለው ደግሞ ሊቀ አርድዕት ይባላል። ገዳማውያኑ ጉልበታቸውን እድክመው በላባቸውና በወዛቸው ለምግብ አቅርቦት እንዲሠሩ ያሰማራል። እትክልት ያስተክላል፣ ያስኩተኩታል፣ ያሳርማል፣ ያስቆፍራል። የማህበሩ ምግብ ከማለቁ አስቀድሞ ይዘጋጃል። ሊቀ አበው ሆኖ የሚመረጥ መናኝ ደግሞ በገዳሙ ውስጥ የታመሙ መነከሳትን ይንከብከባል። ያረጁትን ይጠራል። ልብሳቸውን ያጥባል፣ ያሳጥባል። የዘጉትን መነከሳት ይጉበኛል። በምድር ላይ ከሰው ልጅ ጋር ክፉም ሆነ በጉ ላለመናገር ወሰነው እድሜ ልካቸውን በማንበብ፣ በመስገድ በመፀለይ በአታቸውን ዘግተው የሚኖሩ አበው መነከሳትን በየዋሻው በየበአታቸው እየሄደ ይከታተላል። ያረፉት እንዲቀበሩ ያደርጋል። የዘጉ መነከሳትን ስለማይነጋገሩ አስፈላጊ ነገሮችን የመመርመር ብቃት ያለውና አስተዋይ መሆን ይጠበቅበታል።

ከዚህ በተጨማሪም በገዳሙ ውስጥ ያሉ የሀገሪቷ ምስጢራት እንዲጠበቁ እጅግ ከፍተኛ ወግ አጥባቂ የሆኑ ሽማግሌ መነከሳት ከዚህ መዋቅር ጀርባ ቆመዋል። እያንዳንዱን እንቅስቃሴ አላዋቂ መስለው የሚከታተሉና በግልፅ የማይታዩ መነከሳትም ተበጥሶ የማይዘለቀውን የመዋቅር ሰንሰለታዊ ገመድ ዘርግተዋል።

አባ ዲዎላ ይህን የጠበቀ ሰንሰለታዊ መዋቅር ለመገንዘብ ጊዜ አልፎባቸውም። በየአንዳንድ እርምጃቸው መሰናክሎች ተቀምጠዋል። ወደዚህ ደሴት ሲገቡ በጫከው ውስጥ ድምፃቸውን አጥፍተው እንደጉንዳን የሚርመሰሰሱት መነከሳት ሞኞች መስለዋቸው ነበር። ብዙም ትኩረት ስላልሰጧቸውም የመጡበትን ከባድና ከባርነት ወደ ጌትነት የሚያደርሳቸውን ምስጢር ለመጨበጥ ለፍታ እንደማያቆያቸው አምነው ነበር። ግን አንድም ውል ሳይጨብጡ ቀናቶች ነጉዱ። እጅግ ብዙ ኃይል የመሰብሰብ ያለው ረቂቅ የተንቀሳቃሽ ስልካቸው ባትሪም ሊያልቅ ነው።

የተንቀሳቃሽ ስልካቸው ባትሪ ከማለቁ በፊት ለደን ሞርሞርዲኖ ለመደወል አሰቡ። ከረባዳው የደሴቷ ክፍል ሆነው ሲሞክሩ ተንቀሳቃሽ ስልካቸው አገልግሎት እንማይሰጥ ተረዱ። በደሴቱ ውስጥ የመረጃ መረብ ያለበትና የሌለበት ቦታ መኖሩን ያውቃል። በመሆኑም ወደ ኮረብታው በፍጥነት ወጡ። ነጭ ላብ እያላባቸው የተንቀሳቃሽ ስልካቸው ባትሪ ከማለቁ በፊት ኮረብታው ላይ ደርሰው ከትልቁ ዋርካ ላይ ወጡ።

በዋርካው ቅጠሎች ተሸፍነው ሙሉ በሙሉ ከመነከሳቱ እይታ ውጪ መሆናቸውን ካረጋገጡ በኋላ ወደ ደን ሞርሞርዲኖ ደውለው በሊሆሳስ መነጋገር ጀመሩ።

«አልቻልኩም» አሉ አባ ዲዎላ። «ልመለስ ነው።»
«እሺ ተመለስ። ግን አንድ ነገር ማወቅ አለብህ»
ሞርሞርዲኖ በሚያስጠይፍና ንቃት በተሞላበት ድምጽ ከወዳያቸው ደሴት።

«ምን?» ዲዎላ ከወዳህኛው ደሴት።
«ሲዘለክላም ባሪያዬ ሆነህ ትኖራለህ። እንደ አህያ እየቀጠ ቀጥኮ እንድንዝህ ፈቅደህል።»
«አዎ ፈቅጃለሁ። እዚህም የሰላሴ ባሪያ ነኝ። ከማላውቃቸው ሥላሴዎች ይልቅ የማውቅዎት እርስዎ ይሻሉኛል። እንደፈለጉ ያድርጉኝ።»

«አፈር ብላ!»
«ምን አሉ ጌታ ሞርሞርዲኖ?» ስድቡን ሰምተዋል ግን.....
«ሃሞት የለሽ!»
«አይሰሙኝም ጌታ ሞርሞርዲኖ!»
«ዲያብሎስ!»
«ዲያብሎስ በሆንኩስ በተሻለኝ። የሰውሩትን አገኘው ነበር። እንዲያውም ዲያብሎስ መሆን አምሮኛል።»

«ኃይል እንጠቀም?» አሉ ጌታ ሞርሞርዲኖ።

«አንችልም!»

«አንዲት?»

«እዚህ ሁሉም ሞት የጠማው ነው። መነኩሴ አጥብቆ የሚፈልገው ነገር ቢኖር እረፍተ ሞቱን ነው። መነኩሴ የሚሆንም አስቀድሞ የሞተ ሰው ነው። እኛ ሳንገድላቸው አስቀድመው የሞቱ ናቸው። እንዲያውም በሰማዕትነት ለመሞት የሚሳል መነኩሴ ብዙ ነው። መነኩሳት ከዚህኛው አለም ይልቅ ለዛኛው አለም ጥልቅ ፍቅር አላቸው። ሞት ለመነኩሳት ወደ ዘለአለማዊነት መሸጋገሪያ ድልድይ ነው። ሞት በዚህ ደሴት ውስጥ ከዛፍ ጥላ አይበልጥም። ጌጥ ነው። ሞት ለነዚህ መነኩሳት ደስ የሚል ዕረፍት ነው። አይሰጡንም። ፍንክኛ ቢሉ አይሰጡንም። ለመሰረቅ እንዳልሞክር ደም የሚሰረቀው ነገር የት እንደተቀመጠ አላውቅም። ለማሞኘትም አይመቹም።»

«አየውልህ ባሪያው! ፍቅር ያልፈታውን ገንዘብ ይፈታዋል። ገንዘብ ያልፈታውን ኃይል ይፈታዋል። በፍቅርና በገንዘብ አልሆን ካለን ኃይል ከመጠቀም ወደኋላ አንልም። ኃይል መጠቀም የመጨረሻው አማራጭ ነው።»

«ተሳሰተዋል ጌታ ሞርሞርዲኖ። ኃይል ለመጠቀም አቅማችን አይፈቅድም።»

«እንዴት ነው የማንችለው? እኔ እኮ ሞርሞርዲኖ ነኝ! እንዲያውም አንድ ጌላ ቀር ደሴት እነ ሳልባቶሪ ጁሊያኖ! እነ አሞሪ አድሪኖ..... እነ...እነ... እነዛ ሁሉ ጀግኖች ነግሠው የኖሩባት ሲሲሊን ያንቀጠቀጥኩ ጀግና መሆኔን ረስተኸው ነው አንት ባሪያ! ይህን ደሴት ከፈለግሁ በግራ እጄ ገፍትራ ጣና ሐይቅ ውስጥ ማሰጠም አልችልም? ባሪያው! እስከ አሁን አላወከኝም ማለት ነው።»

«መለኮታዊ ጥበቃ የሚደረግለት ገዳም መሆኑንስ ልብ ብለውታል?»

«መለኮታዊ? ሃ! ሃ! ሃ!.....» ሞርሞርዲኖ በለበጣ እንደ እህል ወፍጮ ተንደቀደቀ። «አየህ ባሪያው..... መለኮት በእንደዚህ ዓይነት ትግሎች ውስጥ እጁን አያስገባም። በትግል ህግ መሠረት ያሸንፈ ይገባዋል። እናሸንፋለን-ይገባናል። መለኮት ፍትሐዊ ከሆነ በማንኛውም ትግል ውስጥ ጣልቃ መግባት የለበትም። አንበሳ ጎሽ አድቅቆ ሲበላ መለኮት ጣልቃ አይገባም። ጅብም አሁያን አራፋጦ አንጀቱን ሲመዘው መለኮት ጣልቃ አይገባም። የዓለም ዋናው ህግ በልቶ መበላት ነው። ያም ተባይ ያም ተባይ! መለኮት ለማን ሊያግዝ ይችላል? ሰውም እንስሳትን አርዶ ይበላል። እንዲያውስ ሐበሻ ጥሬ ስጋ እየዘለዘለ ሲበላ ዝም የሚል መለኮት ከሞርሞርዲኖ በተቀራኒ ይቆማል ብለህ ታስባለህ? እኔ ጥሬ ሥጋ አልበላም።»

«ጠብሰው ይበሉ አይደል እንዴ ታዲያ! ጠብሰውም በሉት ጥሬውን ያው ነው። ይልቅስ ትዝ አያስብሉኝ ጥብስ ሥጋ እየበላን ወይን የተጉነጨንበትን ወቅት። ያም ሆነ ይህ ገዳሙ በመለኮታዊ ጥበቃ ብቻ አይደለም የሚጠበቀው። የቀድሞ ወታደሮችና ጄነራሎች የነበሩ መነኩሳት መኖራቸውን ደርሼበታለሁ። ከዚህም ሌላ በዚህ ገዳም ውስጥ ብዙ የታሪክ ተመራማሪዎች፣ ፈላስፋዎች፣ ኢንጂነሮችና ዶክተሮችም አሉ። እንዲያውም ኢትዮጵያ ውስጥ ካሉ ኢንጂነሮችና ዶክተሮች የላቁ ዶክተሮችና ኢንጂነሮች እዚህ ዳጋ ገዳም ውስጥ አሉ። እዚህ ምን እንደሚሠሩ አላውቅም። የዋዛ እንዳይመስሉዎት! እነዚህን ሰዎች መጋፈጥ የአድዋውን ድል መልሰው እንዲቀዳጁ እድል መስጠት ነው።»

ከት ብለው ሳቁ ሞርሞርዲኖ። «አድዋ?..... የአድዋ ድል? እኛ አረገፈንን እንጂ አድዋ ላይ አልተሸነፍንም። ለአርባ አመታት በሠራነው ሥራ ተመልሰን መጥተን ድል አድርገናል። ኤርትራን የገነጠላችሁበት ምክንያት ምኒልክ ጦርነቱን ጨርሰው ጣሊያንን ከቀይ ባህር ሰላላሽገሩት ነው? ምኒልክ ያልጨረሱት ጦርነት ካለ ይህ ከላቸው የተሻለኩ ነኝ የሚለው ትውልድ ጦርነቱን መጨረስ አይገባውም ነበር? አቅም የለማ! ጣሊያን ኤርትራ ውስጥ ያቋቋመችው ፋብሪካዎችንና ካምፓኒዎችን የወረሱ ለቃቃሚዎች ባቋቋሚቸው ወንበዶዎች የተደረገው ግንጠላ አንዱ የኛ አሸናፊነት ማረጋገጫ ነው። እየህ ሐበሻን በሆዱ እንጂ በጦር በጎራዴ አታሸንፈውም። ከዚህ በላይ ሸንፈት አለ አንዴ? ተውማ ብዙ አታናግረኝ ....መቸም አፍንጫውን የተያዘ ለጊዜውም ቢሆን በአፋ መተንፈሱ አይቀርም። የኢትዮጵያ አፍንጫ ቀይ ባህር ነበር። አሁን እሱ አፍንጫዋ ተቆርጧል። ለዛም ነው አድዋ አድዋ እያላችሁ የምትነፋነፋት። አይገባህም እንጂ እያልኩህ ያለሁት ዓድዋ ላይ ድል አደረገን ማለት አትችሉም የተዋጋችሁለት መሬት አሁን የለምና። ዓድዋ አልከኝ..... አይ ባሪያው! ያም ሆነ ይህ የዓድዋ ድል አንተን አያዘትም። ሲሉ ሰምተህል! አሁያ! .....የእኔና ያንተ ራስ ምታትም ይህ አይደለም። የኤርትራና የኢትዮጵያ መሪዎች የሚቆምሩትን ቁማር እዛው ለእነሱ እንተወውና እኔና አንተ የራሳችንን ቁማር እንጫዎት። ለሰም ቁማሩን የማያሸንፋትን አታስተናግድም። ለመሆኑ ገዳሙ ውስጥ መሣሪያ የታጠቁ አሉ?»

«...እ...እንምታለሁ» አለ ዲዎላ በተቆራረጠ ድምፅ።

«አንምታለሁ!» በንዴት ጠፋ ሞርሞርዲኖ።

«እንዲያውም አረጋግጫለሁ።..... የማይሆን ነገር ነው ጌታ ሞርሞርዲኖ። አጉል ነው በረሃብ የምስቃደው። ከጉሮሮ የማይወርደውን ዳቤ የሚባል ቀፋፊ ምግብ መቋቋም አልቻልኩም። በዛ ላይ ሰገራው! ወይ...ውይ...ውይ! እዚህ ገዳም ውስጥ

ከመጻፍት መንታ መውለድ ይቀላል። መጻፍት አልቻልኩም። የፈሰቀላ ሆስፒታል ውስጥ እንደሚያገኙኝ አይጠራጠሩ። በመከራ ነኝ ነው ሥገላገል የሰነበትኩት። መንታ መውለድ ይቀላል። ጌታ ሞርሞርዲና እየሰሙኝ ነው? ድንጋይ እየበላሁ ነው ያለሁት ምግብ እንዳይመስልዎት። ምግብ አማረኝ። ውይ... ውይ ምግብ!... ምግብ.....»

«ና!» አሉት ሞርሞርዲና በተሳላቂ ድምፅት። «ና! ዘላለም የእኔን ፍርፋሪ ስትለቅም ትኖራለህ ተለማቸው ቀለምህ በመሆኑ መረጥኩህ እንጂ ስንት ጀግኖች እንዳሉኝ ታውቃለህ አንት ውሻ! ድርስ ከባሪያ ምን ይጠበቃል? በዛ ላይ ከሐበሻ! ሐበሻ ምን አላማ አለው እንደውሻ ከመናከስ በቀር? እንደውሻ ይህችን አጥንት አገር ይዘው ከሚናከሱ ሐበሾች አንተስ በምን ትለያለህ? ውሻ አጥንቱን ሲነኩበት ጥርሱን እንደሚያገጥ ሐበሾችም ይህችን የማትረባ ችጋራም አገር ይዘው ማቅራራት አመላቸው ነው። ታቅፈዋት ኖሩ እንደ አጥንት። ግን ጣሊያን በአምስት አመት ውስጥ ከሠራው በላይ ሶስት ሺህ ዘመን ተቀመጥንባት ለሚሏት ለዚህች አገር የሠሩላት የለም። ሆኖች ናቸው አዩህ... አንተም ሆኖም ነህ። እንደጃንያ ካልበላህ መቆም አትችልም። ሐበሻና ጃንያ ካልጠገበ አይቆምም። ሐበሻ ህይወቱ ሆኖ ነው፤ ሞቱም በሆኖ ነው፤ መቃብሩም ሆኖ ነው። ና! የእኔን ፍርፋሪ ስትለቅም ኑር። አህያ!..... ሃ! ሃ! ሃ! ሃ!.....» ስልኩ ተቋረጠ። ስድቡ ሳያልቅ ባትረው አልቆ።

ዶ/ር አገንያ ዕርቃናቸውን ከሚውረገጉት የሆኑት እንስት ዳንሰኞች የሚቅጠጠጥ ገላ ላይ ለመጀመሪያ ጊዜ ዓይኖቹን ነቀለ። ሲወስድለት ያመሸው ጉርደን ከሴቶቹ አስማተኛ ገላ ጋር ተዳምሮ ናትውቱን አንሮታል። ከጥጉ ተቀምጣ በሀሳብ የተዋጠችው ሲጻራን አይኖቹን ቡዝዝ አርጎ ተመለከታት።

«ም...ን?» አለችው። ስትጎነጨው ያመሸችው አልኮል ፍንክች እንዳላደረጋት ተረዳ። የሚንበቀበቀውን ሙዚቃ ተከትለው ከዳንሱ ወለል ላይ ተፋፍገው ከሚደነክሩት ዳንሰኞች መሃል የሲጻራን እጅ እየጎተተ ይዟት ገባ። አልተቃጠመችውም። አንዳንዶ ለቀቅ ታደርገዋለች።

ወደ ደረቱ ለማስጠጋትና ሙቀቷን ለመሞቅ የተፋፈገውና የተጨናነቀው የዳንሰ ወለል ረድቶታል። ጡተቿ ደረቱን ሲጎስሙት ልቡም እንደ ሙዚቃው መንደቅደቅ ጀመረ። ሙዚቃው ይንበቀበቃል። ምድረ ነጭና ጥቁር ውርጋጥ ተደባልቆ ይዘላል። በሠንገቱ ላይ ዕርቃናቸውን የሚተጣጡት ዳንሰኞች ቋሚ ብረቶችን በእግሮቻቸው ቆልፈው ይንሸራተቱባቸዋል። ህዝብ አዳም የቀረ አይመስልም።

አናንያ ትክክለኛ ቦታ መምረጡን ተገነዘበ።

ሲጻራን እንደ ሮማን ፍሬ ከተጠጋጋው ደናሽ መሀል ትቷት እየተሸሎከሎከ ተቀምጠውበት ወደነበረው ጠረጴዛ ተመለሰ። ከኪሱ ያወጣውን ከመጠጡ ቀለም ጋር የሚመሳሰል ባለ ቡኒ ቀላም ዱቄት ከሲጻራ ብርጭቆ ውስጥ ካለው ጉደል ያለ ወይን ውስጥ ሲቀላቅለው በቅፅበት ተቀየጠ። ከውብ ጭኖቿ መሃል የሚያደርበት ሌሊት መድረሱን አውቆ በኩራት ፈገግ አለ። ተመልሶ እጇን ይዟት ሲደንስ ቆይቶ መልሶ እየጎተታት ወደ ጠረጴዛቸው ተመለሰ።

«ጠጪ እንጂ የኔ ቆንጆ» አላት የሱን ብርጭቆ እስከ አፍ ጢሙ በጉርደን እየሞላ። እሷ የመረጠችው የፈረንሳይ ወይን ቶሎ ሥራውን ስላልሠራ በሽቋል። ቢሆንም የጨመረው ዱቄት አዝለፍልፍ ክንዱ ላይ እንደሚጥላት እርግጠኛ ነው። ከዚያም ቀድሞ ወደ ያዘው ዘመናዊ አልጋ ይወስዳታል። ለአመታት ሲቋምጥለት የኖረውን ሴትነቷን ሲገፈላሰስበት ሊያደር በቁርጥ ወስኖአል።

«ወይን አልጠጣም በቃኝ» አለች ሲጻፍ እጇን እንደተማረከ ወታደር ወደ ላይ እንስታ።

«ጠጪ እንጂ የኔ ቆንጆ...» አፋ እየተሳሰረ ነበር። ፊቱም ረተቀቀሰ ሳምባ መስሏል። «... ..ባይሆን የጀመርኸውን ብርጭቆ ጨርሻው። ገጻችን እንዳይበላሽ። ነገ ሳይንቲስት ሻጊዝን አንቀን ወደ ቴልሊቪቭ የምንወስድበት ቀን መሆኑን ረሳሽው የኔ ቆንጆ ገጻችን ይመር እንጂ። ችርስ በይኝ ይልቅ እንደ ገና» ብርጭቆውን አንስቶ ወደ ፊቷ አቀረበው።

ብርጭቆዋን አንስታ ከብርጭቆው ጋር አጋጭታለት ወደ ከንፈሯ በምትወስድበት ቅፅበት ጠረጴዛው ላይ ከነጠበች ርሚጥ ቡናማ ዱቄት ላይ አፈጠጠች።

«ሺት!ይህች አውሬ» አፍንጫው ላይ ላቡ ተንቆረዘዘ።

«ከዚህ መውጣት አለብን» አለች በፍጥነት እንደ ጥንቸል በርግ። «አደጋ ውስጥ ነን።»

«የምን አደጋ?»

«መጠጤ ተመርሷል።»

«ምን?»

«ይህን ሆቴል መልቀቅ አለብን አልኩህ በቃ።»

የመኪናዋን በር ከፍታ ገብታ በፍጥነት ሆቴሉን ስትለቅ አንዳች ነገር እያንዘፈዘፋት ነበር። አናንያ ከሁዋላ ወንበር ተቀምጧል።

ለጊዜው ከተከራየችበት አፓርታማ የመኪና ማቆሚያ መኪናዋን አቁማ ወደቤትዋ ይዛው ገባች። የንዴት ሲቃ እየተናነቃት ሽጉሟን ከሽንጧ መኻርጣ ከአናንያ አንገት ሥር ሽጉጠችው።

«አሁን ይህንን ሲባጉ አንገትህን በጥሼ ልጣለው?»

«ምን ነካሽ የኔ ቆንጆ...እ...» አለ ወደ ላይ እንዳንጋጠጠ እይናቹን ዘቅዝቆ።

«ያደረከውን ልትክድ ነው?»

«ምንድን ነው ያ...ያ...ያደረኩት?»

በብሽቀት ሳቅ ተንፈቀፈቀች። «ለምንድን ነው መጠጤን መመረዝ ያስፈለገህ?»

«አልመረዘኩትም ሲጻፍ።»

«የምትበልጠኝ ይመስልሃል። ደደብ! ቢገባህ... ደደብነትን ካለማወቅ የበለጠ ደደብነት የለም። ጭቃ ራስ! ሁሉንም ነገር ተከታትየዋለሁ። ልትክደኝ አትምክር። ተልኮህ ምን እንደሆነ ብቻ ነገራኝ። ከጠላቴ ጋር ከዚህ በላይ መጓዝ አልፈልገም።»

«አልመረዘኩትም አልኩሽ። በእርግጥ...» ቋጥኝ የሚያህል ራሱን በቀጭን አንገቱ ላይ ቀጫ አደረገው። «በ...በ...በእርግጥ ዱቄቱን የጨመርኩት እኔ ነኝ። በማንም ተልኬ ሳይሆን እምቢታሽን

ሰደቂቃዎች ለመስበር ነው። የላከኝ ፍቅርሽ ነው። በፍፁም አንችን ልጉዳሽ አልነበረም። ህይወትሽን የሚያቆም ነገርም አልነበረም። ትንሽ እንደ እንቅልፍ ሽልብ የሚያደርግ...» ተልመጠመጠ።

መጠጡ አቅመ ቢስ እንዳደረገው ተንዘበ። ቢቷ ውስጥ ከቋሚው ብረት ጋር በሰንሰለት ግጥም አድርጋ ስታሰረው አልተቃወማትም ነበር። ጥላው ወጣች። የመኪናዋ ሞተር ሲጮህ ተሰማው።

ከደቂቃዎች በጊላ ስትመለስ ብቻዋን አልነበረችም። አስከትላት ያመጣችት ጭራቅ የምትመስል ነጭ ሴትዮ ወደታሰረበት ቋሚ ብረት ተጠጋች።

«እኔ ነው እንዴ ጆላጅሉ ሚስት ሲጻፍ?» ጥርሷ የሻንጉዩር ዓይነት መሆኑን ያየው ደረቅ ፈገግታ እስከ አይነ ቀርባ ስታሳየው ነው። አልኮል ያጠነፈፈው ትንፋሽዋ ሲገርፈው ሆዱ ተገለባበጠ። «እኔም እንዳንተው የቀነዘረብኝ ጆላጅል ቢጤ ነኝ። አብረን ሌሊቱን እናቀነዘረዋለን።» ከቦርላዋ መርፌ አውጥታ ሲረገጁን የሞላውን ፈሳሽ በሙሉ ከደሙ ጋር ቀላቀለችው። ብኻ። .....ብኻ።.....ብኻ።ኻ።ኻ።.....ድንቅዝቅዝ.....ቅዝዝዝ.....የታቹ ወደላይ ሲሆንበት ታየው። ቆይቶ ደግሞ የሚነዘር ስሜት አጥለቀለቀው። ወደብልቱ ሲንደሉደል..... በዝብርቅርቅ ሰመመን ውስጥ ሆኖ ሲጻፍን በአይነ ተማፀናት። ሽጉሟን ይዛ ቆማለች።

«ወሲብ አይደል የፈለከው?» አለች ሲጻፍ «አሱትልሁ።»

«አዎ... ብቃትክን ማዩት አፈልጋለሁ»አለች ጭራቅ የምትመስለዋ ሴትዮ ሱሪውንና ሙታንቲውን አኩል እያወለቀች።

«እንደዚህ!...አዎ።» ብልቱን እየሸቀሸቀች። «ትንሿ ብልትህ ወደ ዋሻዋ ተመልሳ እንዳትገባ ተዩ በላት።»

ሲጻፍ ሁለት አጆቹ የታሰሩበትን ሰንሰለት ፈትታ አንድ እጁን ከቋሚው ብረት ጋር ጠርገፋ አሰረችና አንድ እጁን ነፃ አወጣችለት።

«አመሰግናለሁ ሚስት ሲጻፍ!» አለች ሴትዮዋ። «ለእሱ የማደርግለትን ለእኔም እንዲያደርግልኝ አፈልጋለሁ።»

«አዎ።» አለች ሴትዮዋ። «ሚጠጠዋዋን ብልትህን በማቆም ስለተባበርክኝ አመሰግናለሁ። ካጠነከርካት ልትበቃኝ ትችላለች።»

አናንያ ሴትዮዋን ከጊላዋ ማጥቃት ጀመረ። በግዱ። ትሰፈልፋለች። ድምጧ ያስጠላል። ሰቀጠጠው። ጨረሰ።

«ውይ!» አለች ሴትዮዋ። «ከምኔው?»

እንደገና ተጀመረ። መፈጠሩን እስኪጠላ። ሲጻፍ ፊቷን አኩራ ቆማለች።

«ቅጅም ቶሎ የጨረሰክበትን ምክንያት ተረድቼልሃለው። አሁን ግን እኔ እስኪጨርስ መቆየት አለብህ። አቅጫማለቅ።»

«በቃኝ! የተረገምሽ!» አለ አናንያ በምሬት። «አልፈልገም!»

«እኔ እፈልጋለሁ» አለች ሴትዮዋ በደረቁ አስጠሊታ ፈገግታዋ አግጥጣ። «ቡል ሺት!» እንግሊዝኛዋ የደቡብ አሜሪካውያን ቅላጫ ያለበትና ቀፋፊ ቃና ያለው ነው። «ኩኩ» ሲል ምንም አልቀረውም። እንደዚህ የተሰቃየበትን ቀን አያስታውስም። እንደገና መርፈውን አወጣች።.....ቆይታ ረጅም ምላሷን በከንፈሯቸው አያሽከረከረች ቀረበችው። ጥርሷ መቶ ሰላሳ ሆነበት። ብኸኸኸችታል። ብልቱን ቆልቆል ሲመለከተው ብዙ ሆኖ ታየው። አርባ.....ሃምሳ..... ከዛ ምን እንዳደረገ አያውቅም።

ጠዋት ዘግናጅ ሴትዮ ከወጣች ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ ሲጻራ ሽንጣዋን ጠቅልላ ስትወጣ አናንድ ክጭሚው ብረት ጋር እንደ ታሰረ ከሰመመኑ ነቅቶ ነበር። ሲጻራን በበቀል ዓይን ተጉረጥርጦ ተመለከታት።

«ይህን ነበር አይደል የፈለከው?» አለችው ሲጻራ ሽንጣዋን እንደተሸከመች። «አክሁን በኋላ ከኔ ጋር አብሮ የመሰራት አጋጣሚ አይኖረንም። የሳይንቲስት ሽጊዝን ጉዳይ ለእኔ ተወው። በከንፋም አውሮፕላን ጭኚ ቴልክቪዥ ባላደርሰው ምን አለች በሌች። አታውቀኝም ለካ።»

«አይደለም... ሲጻ.....»

«ቻው!» ወጣች።

«ሲጻራ.... ሲጻራ.....ሲጻ.....» የመኪናዋ ሞተር አስኪያጋራ ድረስ ስሟን እየጠራ ነበር። እንደታሰረ። ከእኩለ ቀን በኋላ በሁለት የአስራሌል ኮማንዶዎች ታጅቦ ወደ ቴሌክቪዥ በረረ። የሞሳድ የዲሲፕሊን ኮሚቴ ሰብሳቢ ከሆኑት ወግ አጥባቂ አይሁዳዊ ጋር ሲነገሩ ከርሞ በከፍተኛ ማስጠንቀቂያ ታሰረ። ዶ/ር አናንድ በሞሳድ ውስጥ ያለ እውቅ የቀዶ ህክምና ባለሙያ ባይሆን ኖሮ መሰናበቱ ባልቀረለትም ነበር።

ሲጻራ ያደረገችው በየደቂቃው ትዝ እያለው ሽንፈት አጥንቶን ዘልቆ ሰረሰረው። ረመረመው። ከዛ ጊዜ ጀምሮ በሲጻራ ላይ ጥርሱን ነክሰ። ደሙ በጥላቻ ሲለወስ ታወቀው።

ዶ/ር አናንድ ከሞሳድ ዋና መስሪያ ቤት በታች ባለው የምድር ውስጥ የህክምና ጣቢያ ስራውን ተመልሶ ሲጀምርም በጥላቻ ተሞልቶ ነበር። ሲጻራን የሚበቀልበትን ማንኛውንም ስልት መንደፍ ጀመረ። በቀል ውስጡን ሲያርመጠምጠውና አጥንቶን ሲግጠው ይሰማዋል።

ዳጋ እስጢፋኖስ ገዳም፣ ኢትዮጵያ

ራሳችውን ያመነክሱት አባ ዲዎላ በወጣትነት ዘመናቸው የሠሩት አንድ ስህተት በዳጋ እስጢፋኖስ ገዳም ውስጥ የሚኳትነትን ከባድ ምስጢር በቀላሉ እንዳያገኙ ሳንዛ ሆኖባቸዋል። ስህተቱንም የፈጸሙት በአባታቸው በአለቃ አያሌው ወይም በአባ ዲዲሞስ ላይ ነበር።

የወጣትነት ዘመናቸው ውል ብሎ ሲታያቸው በአሁኑ አባ ዲዎላ ውስጥ የነበረው ወጣቱ ዲዎላ ተከሰተላቸው። ወጣቱ ዲዎላ ለምንም ነገር ደንታ የሌለው ነበር። የበለጠ ብልጥ ሆንኩ ሲል ራሱን የበለጠ ሞኝ ሆኖ ያገኘውም ነበር። ሰፍነግ ፈላሽ ነገሮችን መርጦ እንደሚመጥ ሁሉ ክፉ ነገሮችን መርጦ የሚመጥ አለምሮው ውስጠ በጥላቻና በበቀል እንዲሞላ አድርጎታል። ደስታ የሚሰጠው አንዳች ነገር የለም ነበር። ሁሉንም ያማርራል። ዲዎላን የማይኮሰሱሰው ነገር ምን ነበር? ምንም።

ምናልባት ከአባቱ ጋር አለማደጉ ለዚህ ጠባይ ሳይዳርገው አልቀረም ይባላል። አባቱ ከኢጣሊያና ከኢትዮጵያ ጦርነት በኋላ የት እንደደረሰ ለብዙ ጊዜ ሳይታወቅ ቆይቶ። አልቃሽ እናቱም ሳያለቅሱ የዋሉበትና ያደሩበትን ጊዜ አያስታውስም። በተለይ በተለይ በኢጣሊያ ወረራ ወቅት በየጦር ግንባሩና በየሰፈሩ የወዳደቱ የሰው ሥጋዎችንና እጅና እግሮቹን እየዘነጠሉ የሚያመጡ ውሾች ዘንጥለው የሚያመጡት እጅ የባለቤታቸው የአያሌው እጅ እየመሰላቸው እዩዩ ይሉ ነበር። ውሾችን አስጥለውም ክፋይ እነሱን ያዩና «ይሄማ የባለቤቱ እጅ አይደለም። የአያሌውን እጅ አውቀዋለሁ። ጣቶቹንም አልረሳቸውም።» ብለው ሲያነፈሩቁ ዲዎላ እንዳችም ዘለላ ዕንባ ጠብ አይለውም ነበር። ዝም። ዲዎላ በባህር ዳር ከተማ ዳርቻ ባለች ቆሻሻ ሰፈር ውስጥ ሲያደግ... ከሰፈሩ ልጆች ጋር ሲጣላ «የጋለሞታ ልጅ» የሚለውን ስድብ ሳይቀምስ ውሎ አያውቅም ነበር።

በአንድ ወቅት አባ ፊንሐስ የሚባሉ ሽማግሌ እንደሆኑ በዛች ቆሻሻ ሰፈር ውስጥ ታዩ። ከአያላ ቤት ጥግ ባለ የተንጣለለ ግቢ ውስጥ የሚኖሩትን ጣሊያናውያን ለምን እንደሚደበቁ ግን አይገባውም ነበር። ጣሊያናውያኑ ከኢትዮ-ጣሊያን የአምስት አመታት ጦርነት በኋላ ኢትዮጵያ ውስጥ የቀሩ ቤተሰቦች ነበሩ።

አንጥረኛው አባ ፊንሐስ በተለይ ቡስኪ የተባለውን የጣሊያኛውያንን ቤተሰብ እለቃ ሲያዩ ይፈረጥጡ ነበር። አንዳንዶችም ቡስኪ በእካባቢው ሲያልፍ ዘለው ከነዲዎላ ቤት ይገባሉ። አንጥረኛው ፊንሐስ ከዲዎላ እናት ጋርም ሲጨቃጨቁ ይሰማ ነበር።

«ባልሽ ግማደ መስቀሉን ይዞ የት እንደተሰወረ ካልነገርሽኝ በዚህ ጉጠት ነው እይንሽን የምመነግለው» ሲሉ ይሰማል።

«አላውቅም። በየቀኑ ሳለቅስ የምኖረው እኔስ ስላጣሁት አይደልም?» ይላሉ እናቱ።

«አውቀሽ ነው አንች ከሐዲ እንደባልሽ እየካድሽኝ ነው።» አጥረኛው ያንባርቃሉ።

እንዲህ ሲነገሩ ከኖሩ በኋላ አንድ ቀን ሌሊት ዲዎላ እና እናቱ ወደ ተቀመጡበት ደሳሳ ጉጆ ዘው ብለው ገቡ።

«ባልሽ ያለበትን ትነግረኛለሽ አትነግረኝም?»

«ሰንቴ አላውቅም ልበልዎ። አላውቅም!»

ቤቱን ዘግተው ዙሪያውን በእሳት እያያዙት። መስኮት አልባው ደሳሳ ጉጆ ኸው ብሎ በፍጥነት ነጹ ዲዎላ ሰውነቱ ተጠባብሶ ሲወጣ እናቱ እዛው ነደው ቀሩ። ከአልጋው ጋር እንዳለገሯቸው ያወቀው በኋላ ነበር። ደማቸው ሲንጨቀጨቅ ሥጋቸው ሲንፈቀፈቅ አጥንታቸው እሳቱ ውስጥ ሲከሰከስ ቆሞ ከማየት ውጭ ሲፈይድ የቻለው ነገር አልነበረም ነበር ህፃኑ ዲዎላ። ለመጀመሪያ ጊዜ ዕንባ ጠብ ያለው ያኔ ነበር። ቆሻሻዋ ሰፈር በመንፈቀ ሌሊት በእናቱ የሥጋ ሽታ ስትታጠን የወጡት መንደርተኞች የደረሱት ሁሉም ነገር ሲጠናቀቅ ነበር።

የእናቱ ኡኡታና ዋይታ በህፃኑ ዲዎላ እእምሮ ውስጥ ታትሞ ቀረ። ከዛን ጊዜ ጀምሮ ሰው የተባለን ሁሉ ጠላ። የእኔ የሚለው አንዳች ነገር የሌለው ዲዎላ ከእናቱ ሞት በኋላ በዛ ቆሻሻ ባጥለቀለቀው ሰፈር ሲንከራተት ኖረ። ከባህር ዳር ከተማ ተጭነው መጥተው ከሚጣሉ ቆሻሻዎች ውስጥ በቆሻሻ ተጨማልቆ በቆሻሻ የተጨማለቁ የዳቦ ቀራሾችን ከውሾች ጋር ተሻምቷል።

አንድ ቀን ከተቃጠለው የእናቱ ቤት አቅራቢያ ካሉት ጣሊያውያን ቤተሰቦች ግቢ ውስጥ ዘው ብሎ ገባ። ለጣሊያውያን እየተላላክ ኑርውን መግፋት ሲጀምር ቢያንስ ቢያንስ ከጣሊያውያን ውሾች በጥቂት ያነሰ ኑሮ መኖር ቻለ።

የጣሊያኖዊው ቡስኪ ቤተሰብ ባልታወቀ ምክንያት ለሁለት ተከፍሎ ከፊሉ ወደ ከፋ ሲሄድ እሱም አብሮ ተጓዘ። በቦንጋ ከተማ ውስጥ ከሰፈረው የጣሊያን ቤተሰብ ጋር ተቆራኝቶ ከመኖር ውጭ ሌላ እማራጭ አልታየውም ነበር። በቦንጋ ከተማ የሰፈረው ጣሊያኖዊ ቤተሰብ ውስጥ ዋነኛ ሰው የነበረው ጉልማላው ሞርሞርዲኖ ቡስኪ ነበር። ሞርሞርዲኖ ቡስኪም ከውሻው ቀጥሎ

ይንከባከበው የነበረው ሰው ቢኖር ዲዎላ አያሌውን ነበር። ዲዎላ ከሞርሞርዲኖ ጋር ከከቡ ከገጠመለት ጊዜ ጀምሮ የተሻለ ህይወት መምራት ቻለ። ሞርሞርዲኖን ላቡ ጠብ እስቲል ቢያገለግልም የተበዘበዘ መስሎ አይሰማውም ነበር።

በዚህ መሀል አባቱ አለቃ አያሌው በንጋ ደረሱ። ከየት እንደመጡ ማንም አላውቀውም። ዲዎላን «አባትህ ነኝ» ሲሉት አንዳች የጥላቻ ስሜት እንደምች ሽው አለው። የጋለምታ ልጅ ሲባል የኖረው ትዝ አለው። በእሳት እንደቋንጣ የተጠበሱ እናቱ ታወሱት። የመንፈቀ ሌሊቱ የእሳት ነበልባል።

«የት ነበርክ?» አለ ዲዎላ ተጉረጥሮ። «ከደካማዋ እናቱ ጋር በችግር ስንጠበስ የት ነበርክ? በለቅሶና በዋይታ ኑሮአችን በዕንባችን ስናጥብ የት ነበርክ? እናቱ በቁም ስትለበለዙ የት ነበርክ? እኔ ቁራሽ ዳቦ ከቆሻሻ ገንዳ ውስጥ ስጉረጉር የት ነበርክ?»

«አየውልህ ልጄ እኔ.....» የአለቃ አያሌው አይኖች በዕንባ አየወረዙ።

አላስጨረሳቸውም። «አትንገረኝ! ምንም አይነት ይቅርታ ልቤ ላይ አይወድቅም ወደ መጣህበት ተመለስ። ያንን የሰቆቃ ጊዜ በየቀኑ እንድታስታውሰኝ አልፈቅድልህም።»

«ልጄ» አሉ አለቃ አያሌው። «ይቅርታ ልብ ላይ እንጂ መሬት ላይ አይወድቅም። በእርግጥ የመጣሁት ይቅርታን ልለምንህ አይደለም። የእኔ ውጣ ውረድ ስለማይገባህ ያንተን የሰቆቃ ጊዜ ሽረህ ይቅርታ እንደማታደርግልኝ አውቃለሁ። ሁሉንም የደረሰባችሁን ነገር ስምቻለሁ። አሁን የመጣሁት ግን ልክስህ ነው። ልብ ካለህ ትጠቀምበታለህ።»

«ምንድን ነው እሱ?»

«አሁን አልነገርህም። ጥቂት ጊዜ ያስፈልገናል። ረጅም ነው ታሪኩ። እዚህ እስነብታለሁ።»

«አልፈልግም። ረጅም ነገር ያስጠላኛል። ከነገርክኝ ባጭሩ ነግረሽኝ ወደ መጣህበት ተመለስ።»

«እንዲህ ባጭሩ የሚነገር ነገር አይደለም ልጄ ጊዜ ያስፈልገዋል።»

አለቃ አያሌው በዛው በቦንጋ ውስጥ ለብዙ ጊዜ ቢቆዩም የዲዎላን ትኩረት ሊያገኙ አልቻሉም። አያዳምጣቸውም፤ ገና ሊያነጋግሩት ወዳለበት ሲሄዱ ይሸሽቻል፤ ይደበቃቸዋል።

ከዲዎላ ይልቅ ወደ ጣሊያኖች የኤሌክትሪክ ሱቅ መምጣት የሚያዘወትረው ወጣቱ ሻጊዝ እጅጉ ይቀርባቸው ነበር። ብዙም ነገር ይነግሩታል። የሻጊዝን አስተዋይነትና ብሩህ እእምሮ የተገነዘቡት አለቃ አያሌው ለልጃቸው ሊያስተላልፉት የነበረውን ምስጢር ለሻጊዝ ሊያቀብሉት ወሰኑ። ምስጢሩን ከመዘርገፋቸው በፊት ግን

የምስጢርን ቁልፍ ከጀርባው በንቅሣት እስቀመጡለት። ሙሉ በሙሉ እንዳልተረዳቸው ግን እርግጠኛ ነበሩ። አንድ ቀን ግን እንደሚደርስበት አልተጠራጠሩም።

እለቃ አያሌው ዲዎላን ቀስ በቀስ እየተረቡ አንዳንድ ታሪካችን ይነግሩታል። እሱ ግን አይነገረውም። በአብዛኛው የሚነግሩት በለ ኢትዮጵያ ነገሥታት ታሪክ ነበር። ባያዳምጣቸውም ዝም ብለው ይተርኩሳታል።

«የኢትዮጵያ መሪዎች ከጥንት ጀምሮ ለሥልጣናቸው ሰፍሳፋዎች ናቸው» ይሉታል።

«እና እኔ ምን አገባኝ? ይንሰፍሰፍብኝ! ድሮ ለሥልጣን ካልተንሰፈሰፍ ለምን ሊንሰፈሰፍ ነው?» ይበሰጫል ዲዎላ። እለቃ አያሌው እንደሁ አንዱ መተረክ ከጀመሩ ማቆሚያ የላቸውም።

«እናም አየውልህ ልጄ.....ለሥልጣናቸው ቀናሊ በመሆናቸውም ለሥልጣናቸው ህልውና ሲሉ የሚያደርጉት ነገር የለም ነበር። በዓለም ላይ ታላላቅ በሆኑ አስማተኞችና ጥበበኞች ራሳቸውን ከግድያ ለመከላከል የሚያሰሩት ብዙ ድግምት ነበር። ለምሳሌ ስለ አዲ ዘርዓ ያዕቆብ ልንገርህ።»

«አትንገረኝ!» ይላል ዲዎላ። «ደክሞኛል። ስልቸት ብለኸኛል።»

እለቃ አያሌው ግን ይቀጥላሉ። አባ ዲዲሞስ ትረካቸውን አያቆሙም።

«ነገሥ አዲ ዘርዓ ያዕቆብ ኢትዮጵያን ለሰለሣ አራት በላይ አመታት ገዝቷል። መንበረ መንግሥቱም በሸዋ ነበር። በአክሱም ያሉ ጠላቶቹ ስለበዙ የደብረ ብርሃንን ከተማ ቆረቆረና በዚያ አንድ ትልቅ ቤተ መንግሥት አሠራ።»

«እረ በፈጠረህ አታድርቀኝ? ምንም የሚያገባኝ ነገር የለም ስለሱ!»

«አዲ ዘርዓ ያዕቆብ በእርግጥ ጥበበኛ ሰው ነበር። ደራሲም ነበር። ብዙ መጻሕፍትን ደርሷል። መጽሀፈ ብርሃንና መጽሀፈ ንግሥ የሚባሉ መጻሕፍቱ የሚጠቀሱ ናቸው። በዘመኑ የነበሩትን ደራሲያን በመደገፍ ስለመጻሕፍት ምርመራ ያለውን ዝንባሌና ችሎታ አሳይቷል።»

«ቅድም ስለ አስማት አሁን ስለድርሰት። ተው ተው ግን አታድርቀኝ? በምን ቀን መጣህብኝ ልበል!»

«አዲ ዘርዓ ያዕቆብ ለምን ከሕዝብ እይታ መደበቅ እንደሚያዘወትር ታውቃለህ?»

«ባላውቅ ይሻላል። ማወቅም አልፈልግም።»

«ከቤተ መንግሥቱ ወደ ቤተ ክርስቲያን ሲሄድም ሆነ ሲመለስ ማንም ሰው አያየውም ነበር። ከቤተ መንግስቱ ወደ ቤተ ክርስቲያኑ የሚወስደው መንገድ ግራናቀኝ በረኻርም ግንብ የተከለለ

ስለነበር። "ጠላቶቹ ሥራይ ያደርጉብኛል" በማለት ከምሽት እስከ ንጋት ካህናት ቤተ መንግስቱን እየዘሩ እየፀለዩ እንዲያድሩ ያደርግ ነበር። ካህናቱም ቤተ መንግሥቱን እየዘሩ ጠበል እየረጩ፣ ክህደተ ሳይጣንና መዝሙረ ዳዊት እየደገሙ ያድሩ ነበር። በኋላ ላይ ግን ወጣ ወጣ ማለት ጀምሮ ነበር። ለምን ይመስልሃል?»

«ለምንም አይመስለኝም። ባትነግረኝ እመርጣለሁ።»

«አንድ ትልቅ ጥበብ አሰራ!... ማንኛውም የጦር መሣሪያ የዘርዓ ያዕቆብን ገላ መውጋት እንዳይችል የሚያደርግ ጥበብ በታላላቅ የአለማችን ጥበበኞች አሠራ።» ዲዎላ ጆሮውን አቆመ እዚህ ላይ።

«እርዎ በድላይ የተባለ የአዳል ባላባት ማመፁንና ግብር መክልከሉን ከዚህም በላይ ለጦርነት መሰናዳቱን ለምቶ ሲዘምት የተከተሉት ጥቂት ወታደሮች ብቻ ነበሩ። ከአረዌ በድላይ ለፈር ትይዩ ከሆነ ቦታ ላይ ደርሶ የጠላትን ሠራዊት ብዛት አይቶ አልደነገጠም። ካስከተላቸው ጥቂት ወታደሮች መሀል ገሚሶቹ ነጋሪት እንዲገስሙ ከፊሎቹ ጥሩንባ እንዲነፉ ሌሎች ደግሞ እንዲፎክሩና እንዲያቅራሩ ስለአደረገ ጦርነቱን ከመጀመሩ በፊት አሸነፈ። ጠላቶቹን አስበረገገ። ጦርነቱ የተጠናቀቀው ራሱ ዘርዓ ያዕቆብ አርዌ በድላይን እንገቱን ቀልቶ ከገደለው በኋላ ነበር። ዘርዓ ያዕቆብ ይህን ያህል ድፍረት ያገኘበት ምስጢር ቅድም በነገርኩህ ነገር ነው። ባሰራው ረቂቅ ጥበብ ምክንያት ማንኛውም የጦር መሣሪያ እንደማይመታው እርግጠኛ ነበር።..... አሁን የዘርዓ ያዕቆብ አዕም የተቀመጠው በዳጋ እስጢፋኖስ ገዳም ውስጥ ነው።»

«ይህን ልትነግረኝ ነው ስንት ወንዝ ተሻግረህ የመጣኸው? ይህ ነው የምትነገረኝ ምስጢር?» ዲዎላ እርር ትክን አለ።

«ይህን ብቻ አይደለም። በዳጋ እስጢፋኖስ ገዳም ውስጥ የተቀመጠው የንጉስ ዘርዓ ያዕቆብ ዓዕም ሙሉ አይደለም። ከአፅሙ መካከል ጥቂት አጥንቶች ተሰብረው ተወስደዋል! በውድ ዋጋም ተቸብኝብዋል። ምክንያቱም የንጉሥ ዘርዓ ያዕቆብ አዕም የጦር መሣሪያ አያስመታም ተብሎ ስለሚታመን ነው። ከንጉሥ ዘርዓ ያዕቆብ አዕም ትንሽ ትንጣቢ በአንገቱ አሥሮ የነበረው በላይ ዘለቀ ወራሪውን የጣሊያን ጦር በኢትዮጵያ ተራሮች ላይ ቆሞ ሊዋጋ አንድም ጥይት ሊገድለው አልቻለም። እመነኝ። እኔ ለጥቂት ቀናት ከበላይ ዘለቀ ጎን ተሰልፌ ጣሊያንን ሰዋጋ ይህን አይቻለሁ። በላይ ዘለቀ የንጉሥ ዘርዓ ያዕቆብን አዕም ሽራፊ በአንገቱ አሥሮ ነበር። ያለምንም ምሽግ ያለምንም ተገን ተራራ ላይ ቆሞ ዘመናዊ መሣሪያ እስከ አፍንጫው የታጠቀውን የጣሊያንን ጦር መድረሻ ያሳጣበት ምክንያት ይህ ነው። በዳጋ ቅዱስ እስጢፋኖስ ገዳም የሚገኘውን

የገገሥ እግዚአብሔር ደብዳቤን አጥም ሂደህ ማየት ትችላለህ። አጥሙ ገደሉ ነው። ቁጠርና ውሸታም በለኝ።»

«ባከህ! በላይ ዘለቀ ሲፈጠርም ጀግና ሆኖ ዘለተፈጠረ ነው።»

«ጀግና አይደለም አላልኩህም እኮ። ጀግናማ ጀግና ነው። ይህን ማድረግ እኮ ጀግንነቱን የሚያገለግል እንጂ የሚያደበዝዝ አይደለም። ጥበብና መሆን በራሱ ጀግንነት ነው። ይህንን ጥበብ ለግል ጥቅሙና ለዝርፊያ አለመጠቀሙ ነው የበለጠ ጀግና የሚያደርገው። ጀግና ነው። አፅሙን ለምን እንዳሰረው ጠንቅቄ አውቃለሁ። የቅርብ ጓደኛውም ነበርኩ። እሱ ጫካ ውስጥ ጣሊያንን ሲዋጋ እኔ የጣሊያንን የጦርና የዕቃ መርከቦች በጣና አይቅ ላይ እነዳ ነበር። የጣሊያን መርከብ ካፒቱን ሆኜ የጣሊያንን ውስጠ ምስጢር ለአርበኞች የማቀብል የውስጥ አርበኛ ነበርኩ። ከበላይ ዘለቀ ጋርም የተገናኘው በዚህ ወቅት ነበር። እንዲያውም የዘርግ ደብዳቤን አፅም የሚያገኝበትን መንገድ ያመቻቸሁለት እኔ ነበርኩ።»

«እስኪ እንግዲያ ለእኔም ስጠኝና ያንን ፊንታስ የሚባል አንጥረኛ እናቱን እንዳነደዳት ከአለበት ፈልጌ ላንድደው?» ዲዎላ ድንገት ደሙ ሲፈላ ታወቀው።

«አስጨርሰኝ ይልቅ እሱን ለእኔ ተወው። እንዳልኩህ በላይ ዘለቀ ያንን ጥበብ ስለተጠቀመ ንጉሡ ከሰደት ተመልሰው አለመግባባት ሲፈጠርም በንጉሡ ጦር በተከፈተበት ተኩስ አልወደቀም። ታስሮ የእስር ቤቱን ባለጠመንጃ ዘቦች ባዶ እጁን ገድሎ ሲወጣ ማንም በጥይት ሊያስቆመው አልቻለም። በመጨረሻ በስቅላት አንገቱ በገመድ ታንቆ ባደባባይ የተገደለበት ምስጢርም በጥይት መሞት ስለማይችል ነው።»

«ለእኔም ስጠኝ አልኩህ! አለበለዚያ አትዘብዝብብኝ!»

«ላንተማ ልብ የለህም እንጂ ልብ ካለህ የምሰጥህ ከዚህ የበለጠውን ምስጢር ነበር። ግን ልብ የለህም። ልብ ቢስ!»

በሌላ ቀን አለቃ አያሌው ለዘመናት ደብቀውት የኖሩትን ምስጢር ጫፍጫፍን ነገሩት። ከ1933 ዓ.ም ጀምሮ ሲሰደዱለት የኖሩትን ምስጢር! በተለይ በ1961 ዓ.ም ማንም እንዳያገኘው አደርገው የቆሉትን ምስጢር ቁጢት ሲያስይዙት ዘሉ ተጠመጠመባቸው። «አባቴ የሆንኩው ገና አሁን ነው። እስከ አሁን አጠላህ ነበር አሁን ግን! ...ግን ለማንም ከእኔ በቀር እንደማትናገር ቃል ግባልኝ!» ሲል ዲዎላ ሙሴ ረገጠ።

ዲዎላ አባቱ አለቃ አያሌው ወደ ጣልያኖች የኢሌክትሪክ ስቅ መምጣት ከሚያዘውትረው ሻጊዝ እጅግ ጋር አፍ ለአፍ ገጥመው የሚያውሩት ነገር አላስደሰተውም። እንዲያውም ምስጢሩን ለሻጊዝ ይነግሩብኛል ብሎ ከተጠራጠረ ሰንብቷል። አለቃ አያሌውና

ሻጊዝ እጅግ አብረው በተቀመጡ ቀጥር መብንን ጀምረ። የውስጡ ቃጠሎ እየነደደ መጣ። ሻጊዝን እንቅ ለመጣል ተመኝ። ግን ሻጊዝን እንቅ ቢጥል አባቱ ለሌላ ሰው ምስጢሩን ላለማሳለፋቸው ሞትና የለውም። ስለዚህ የኖረው አማራጭ የምስጢሩን ባለቤት ማጥፋት ሆኖ አገኘው። አባቱን ማስወገድ! .....ወሰነ። ይህ ታላቅ ምስጢር የግሉ ሆኖ የሚቀረው አባቱን ሲያስወግድ ብቻ እንደሆነ አመነ። አለበለዚያ ከአባቱ ጋር ቁጭ ብሎ ያወራውን ሁሉ ዕድሜ ልኩን ሲገድል መኖር አለበት። ስንቱን ገድሎ ይጨርሳል? አለቃ አያሌውን ለመገደል ሲወስን ያለማቅማማት ነበር።

በእንደ ምሽት አለቃ አያሌው ወደተኝበት ደላሳ ጉጆ ሲገባ የሞርሞርዲናን ሽጉጥ አቀባብሎ ነበር። በደላሳዎ ጉጆ ውስጥ በኩራዝ መብራት የሚያነቡትን መፅሐፍ ሳያጥፉ ከጉጆዎ ወደ ገባው ልጃቸው ዞር አሉ አለቃ አያሌው። ፈገግ አሉ ።

«ልጅ መጣህልኝ!» ልቡ ወደ እሳቸው እንደተመለሰ ተስፋ አድርገው። «ልጅ ያላንተ እኮ ማንም የለኝ! እስኪ ተቀመጥና አጫውተኝ እኔም የማጫውትህ ጉዳይ አለኝ።»

«ምን ታጫውተኛለህ .....ለእኔ የምታጫውተኝን ለሌላም ሂደህ ቱሽ ትላለህ።...አንተ ሆኖ ውስጥ ምን ምስጢር ይቀመጥና!» ሽጉጡን መዥርጦ በገንባራቸው ላይ አነጣጠረባቸው። ዲዎላ።

«ምነው ልጅ? ሻጊ በስመአብ በል! ም...ም...ምን ነህ ልጅ .... ም.....ም»

«በስማም? .....የላየላ! ዳቦ ነህ አንተ በስማም ብዬ የምቆርስህ? ወይስ የፋሊካ በግ? ሰው በስማም ተብሎ አይታረድም የፋሊካ በግ እንጂ! ይህ ለፍላፊ ልላንህ ካልተዘጋ ገና ብዙ ትሰፈልፋለህ።»

«ተው እንጂ ልጅ.....ተ.....ተ.....ተ.....ተ.....»

«ለኔ ያወረሰኝ እንዳች ነገር የለህም! ከዚህች ከነገርኝ ነገር በቀር። እስኪ ምን ወረሰኩ ከአንተ አባትነት? እ? ወይኔ ከርታታው ዲዎላ! ከዚህች ከነገርኝ ምስጢር በቀር ምን አወረሰኝ? እሷን ባይሆን የእኔ ማድረግ ያለብኝ አይመስልህም? እሷን ባይሆን...እሷን!..... ግን አፍህ ወንፊት ነው። አፍህ እንደወንፊት አይቋጥርም። እንደ ወንፊት የሚያደስ አፍ ካለህ የተናገርኩው ምስጢር መልሶ ያጠፋሃል። የላ! የላ! የላ! ይቅርታህን አለምንም። ከአንተ የምፈልገውን አግኝቻለሁ። እንድትረገመኝም እንድትመርቀኝም አልፈልገም።» በሽጉጡ ውስጥ ተቀባብለው የነበሩትን ጥይቶች በሙሉ ጭንቅላታቸው ላይ አርከፈከፈባቸው። የሆነ ነገር ሲናገሩ አፋቸውን እንደከፈቱ ገልጠው ከሚያነቡት መጽሐፍ ገፅ መሀል በደም ተጨማልቀው ከንብል አሉ።

ዲዎላ ምስጢርን ለሌላ እንዳይነግሩብኝ ብሎ አባቱን በገደለ ማግስት ተፀፀተ። መጠየቅ የሚገባውን ጥያቄ ጨርሶ ሳይጠይቃቸው ቸኩሎ ነበር እንደ ገደላቸው የገባው በኋላ ነው። የምስጢርን ጫፍ ነገሩት እንጂ ሙሉ በሙሉ እንዳልነገሩት ቆይቶ የገባው። በገዴት ተቃጠለ። በይደር ሊነግሩት ያስቀመጡት ነገር ነበር። የተከፈተው መንገድ መልሶ ተዘጋበት። አባቱን በመግደል ወንጀል ተከሶም ወሀኒ ተወረወረ።

በሞርሞርዲኖ ቡስኪ እገዛ ከአሰቃቂው እስር ቤት አምልጦ ከሞርሞርዲኖ ቡስኪ ቤተሰብ ጋር ወደ ጣሊያን ኮበለለ። ሲሲሊ እስከ ጥልፍልፏ ተቀበለችው። እስከ አሁን የኖረውም የሞርሞርዲኖን ትክክል ሲጠብቅ ነው። ዕድሜ ልኩን።

ከዘመናት በኋላ አባቱ ሊነግሩት ጫፍ ያስያዙት ምስጢር ከጣሊያን ወረራ በኋላ ኢትዮጵያ የቀረው የቡስኪ ቤተሰብ እርስ በእርሱ ሲገዳደል የኖረበት ምክንያት መሆኑ ገባው። ሞርሞርዲኖን ያህል የሲሲሊ ጌታ ለተራ ነገር ብለው ወደዚህች የዓለም ጭራ ወደሆነች ደሀ ሀገር እንደማይመጡም እርግጠኛ ነው።

በመሆኑም የዚህን ምስጢር ክር እንደገና ለመጨበጥ በዳጋ እስጢፋኖስ ገዳም ውስጥ የቀበሮ ባህታዊ ሆኖ ጓዳ ጉድጓዳውን እያነፈነፈ ይገኛል። ቀለሙ እንጂ ችሎታው እንዳላስመረጠውም ያውቃል። ዶን ሞርሞርዲኖ ከስንት ነፍሰ በላ ማፍያዎቻቸው መሀል የመረጡት የሀገሩን ሰርዶ በሀገሩ በሬ ለማረስ ነው። ባለ ጥቁር ቆዳው ዲዎላ ኢትዮጵያዊ በመሆኑ ብቻ ከኢትዮጵያውያን መነኩሳት ጋር በቀላሉ ተደባልቆ የሚፈልገውን ቋጠሮ ለመመንተፍ አማራጭ የሌለው ሰው ነው። አሁን ተልዕኮውን ለመፈፀም ራሱን እመንኩሶ በዳጋ ገዳም ውስጥ የበቃ መነኩሴ መስሏል። ነፍሰ በላው መነኩሴ አባ ዲዎላ በቢጫው የምንኩስና ልብስ ተኮፍሰዋል።

አባ ዲዎላ አባታቸውን በማጥፋታቸው ሳይሆን አባታቸውን ሳያናዝዙና የምስጢርን ቁልፍ በእጃቸው ሳያስገቡ በመግደላቸው ፀሀት እንደ ፍላግ ልባቸው ላይ ተተክሎ አልነቀል ብሏቸዋል። በሌላ በኩል ምስጢርን ቢያገኙት እንኳ ለዶን ሞርሞርዲኖ አሳልፈው ከመስጠት ባለፈ የእርሳቸው እንደማይደርጉት ተሰማቸው። ዓይን የማያዙሩት የሞርሞርዲኖ ጋርዶች ምስጢር እንደ ተገኘ እንደ ጉንዳን እንደ ሚወሯቸው ጥርጥር የላቸውም። ደሞም አንድ ነገር ተገለጠላቸው። አባታቸው የነገሯቸውን ያስታወሱት የአፄ ዘርዓ ያዕቆብ እፅም እቃ ቤቱ ውስጥ በመስታዎት ሳጥን በክብር ተቀምጦ ያዩት ዕለት ነው። አባታቸው እንዳሉትም ከአፅሞቹ መሀል የተወሰነ ነገር እንደጉደለ በጣም ወደ መስታውቱ ሳጥን ተጠግተው አረጋግጠዋል። በመሆኑም ከዚህ አፅም ትንሽ ሰባሪ ለማግኘት ዕቅድ አወጡ። ግን እንዴት አድርገው? በገዳሙ ውስጥ ያሉትን የዋህ

መስለው ጠቢብ የሆኑ መነኩሳትን እንዴት መጋፈጥ ይችላሉ? እንደ ዓይን ብሌን ወደሚጠበቀው ዕቃ ቤትሰ ማን ያስደርሳቸዋል? ከገጉ ለእኔ ዘርዓ ያዕቆብ እፅም ትንሽ ሰባሪ ቢያገኙ ማን የላላቸው ሀልም ብዙ ነበር።

ይህንን አፅም በአንገታቸው ካሰሩ የፈለገ ዓይነት ጥይት ቢተከስባቸው ገላቸው ላይ እንደውሃ እየፈለሰ ሲወርድ በሀሳባቸው ታያቸው። የጥይት እርሳሶችን እንደዝንብ እንኳ ሳይቆጥሩባቸው ዝም ብለው ሥራቸውን ሲሰሩ። ወላ መትረዩስ ወላ ክላሽንኩቭ ወላ ዲሞትፈር ወላ ዲሽቃ ሚሳዩልም ቢሆን ቢተከስባቸው ዝንባቸውን እንኳ ማስነሳት እንደማይችል እርግጠኛ ሆነ። በጉልበታቸው ደግሞ ይተማመኑበታል። እንኳን መነኩሴ መልአክ አድቅቆ የሚጥል ክንድ ባለቤት መሆናቸውን መገናኛቸውን ሰብስበው ጡንቻውን ቁጥር አድርገው አዩት። የተከመረ ጡንቻቸውን ሳሙት። ይህ ከሆነ ለዘመናት የተቀበረውን ምስጢር ፈልፍሎ ለማግኘት ማንም እንደማያስቆማቸው አለቡ። ይህንን ምስጢር እንዳገኙም ሞርሞርዲኖ ቡስኪን አፍንጫህን ላስ ይሉታል። ምክንያቱም የሞርሞርዲኖን ጋርዶች በሲሲሊ ተራራዎች ላይ ቆመው ዓይቀጡ ቅጣት እንደሚሰጧቸው በአፄ ዘርዓ ያዕቆብ እፅም እርግጠኛ ናቸው። ከዛም በኋላም ዙሪያ ያሉት የሞርሞርዲኖ ካምፓኒዎች ባለቤት ለመሆን ማንም ምንም አያግዳቸውም። በዚህ ገዳም ውስጥ የሚፈልጉት ምስጢር ብቸኛ ባለቤትም ይሆናሉ። ይህ ካልሆነ የሞርሞርዲኖ ዘላለማዊ ባሪያ ከመሆንና ከመበዝበዝ የሚታደጋቸው መተማመኛ የላቸውም። በዛ ላይ ጉልበታቸው ከደከመ ተመልሶ ድሀነት ሽምጥ እንደማይጋልባቸው በምን እርግጠኛ ይሆናሉ? አፅሙን የሚያገኙበትና ምስጢርንም የሚፈልጉበትን መንገድ እያሰላሰሉ ወደ ዕቃቤቱ ተነስተው ገሰገሱ።

የፀደቁ አበባዎች በኢትዮጵያ ተራራዎች ላይ ከሰመዋል። የዳጋ እስጢፋኖስ ገዳም ደሴት ዛፎች ግን በልምላሜ እንዳሸበረቁ ናቸው። 1997 ዓ.ም። እንደ ገና የክረምቱ ወራት መጣ። ሰኔም ብቶ ነበር። ወቅቱም በኢትዮጵያ ገዳማት ውስጥ ከመቼውም ጊዜ በላይ ፀሎት በዝቶበት ነበር። በሀገሪቷ ውስጥ የተደረገውን ምርጫ ተከትሎ በተቀሰቀሰው ግርግር ሀገሪቷ ወደመጠፋፋት እንዳታመራ መነኮሳቱ ተንበርክከው እያለቀሱ ነበር።

በዚህ ገዳም ውስጥ ረዲዮ ማዳመጥ ክልክል ቢሆንም አንድ መነኮሴ ግን አሻፈረኝ ብለው ባህር ዳር ከተማ በመሄድ ረዲዮ ገዝተው መጡ። ትንሿን ሪድዮ ከበው የሚያመሹ መነኮሳትም ተበራክተው ነበር። በየቀኑ ጥሩ ዜና አይሰሙም ። መነኮሳቱ ዘመናዊ ትምህርት የቀሰሙ መሆናቸው ከመቼውም ጊዜ በላይ የተሳበቀባቸውም በዚህ ጊዜ ነበር። የውጭ ሀገር ሬድዮዎች የሚያስተላልፉትን ዘገባ በእንግሊዝኛ እና በሌሎች ቋንቋዎች ያደምጡ ነበር። የጆርመን ድምፅ እና የአሜሪካ ድምፅ ሬድዮ ዜናዎች የማይታለፉ ነበሩ። «ከ1997ቱ የኢትዮጵያ ምርጫ በጊላ በተፈጠረው አለመግባባት ይህን ያህል ሰዎች ሞቱ። ይህን ያህል ቆሰሉ።»

«አልቅሱ መነኮሳት... ወጣት አለቀ!» ይላል አንዱ።
«ወጣት እንደ አይጥ ኮርኒስ ውስጥ እያደረ ነው ፀልቦ!» ይላል ሌላኛው።

«አሳ ይህ ነገር ተገቢ አይደለም። ዝም ይበሉ። ወይ ለምን ሄደው ምርጫ አልተወዳደሩም? ልጠድቅ መጥቼ ከነኔ ሊያሰገቡኝ ነው እርስዎ ሰውዬ! ይተውኝ ሁለተኛ ፖለቲካ ሊያወሩኝ እንዳይመጡ። እሱን ራዲዮን ይዘውብኝ አይምጡ ብያለሁ እርስዎ ሰውዮ...»

«መነኮሳት ለምን ድምጣቸውን እንዲሰጡ አልተደረገም?»
«መነኮሴ ምን ድምጥ አለው! ከውዳሴ ማርያም በቀር።»
«ድምጥዎትን ለማን ሰጡ አላ?»
«ለእግዚር».....ላቅ።

«እኔ መነኮሳት ተዉ ይህ ነገር ገደል እንዳይከታችሁ? ይህ ሬዲዮ በምን ቀን መጣ? ማነው ያመጣው ግን? ይዞልን ይሂድ ይህን ሬዲዮ! አለበለዚያ ወደ ጣና ሐይቅ ነው የምወረውረው!» አንድ

የተበሳጨ መነኮሴ። «በላቲክኛ መሆን የፈለገ መነኮሴ ሂዶ ምርጫ መወዳደር ይችላል። እዚህ የመጣነው ልንጠድቅ ነው። ወቼ ጉድ!...ወይ እመብርሃን! መነኮሴው ሁሉ በላቲክኛ ሆነልኸኩ።»

«ዛሬ ጠዋት ፀሎት ለላደረሰኩም ማለት ይቀላል። የምርጫው ነገር መጥቶ ይሰነቀርብኛል። እባክችሁ ይህ ሬዲዮ ይሰበር.....» በራዲዮው ላይ ግን ማንም ለመስበር የጨክነበት አልነበረም።

«አሳ ገብረ እግዚዕ... ያኔ የኢትዮጵያና የኤርትራ ጦርነት ጊዜ የኢትዮጵያ ቦንብ ጣይ አውርጥላኛች ጣና ሐይቅን በክንፋቸው እየሰነጠቁ ወደ ሰሜን ሲወነጨፉ ከዳጋ አናት ላይ ካለው ዋርካ ወጥተው "ገደሏቸው! ፈጁቸው!" ሲሉ የነበር... ኤርትራዊነታቸው አለቀቃቸውም እንዴ? ምነው እንግዲያ አሁን ዝም አሉ... የኢትዮጵያ ጉዳይ አያገባቸውም?»

«እኔ ዝም በል! እርሳቸው በኤርትራዊነት አያምኑም። የእርስ በእርሱ ጦርነት አሳስቧቸው ይሆናል እንጂ። ይኸው ኢትዮጵያን መጥኝ ብለው... ኢትዮጵያ ናት ሀገሬ እያሉ አይደል እንዴ እዚህ የቀሩት!? እነ ዘርዳይ ደረስ የሞቱላት ሀገር ኢትዮጵያ ናት ኤርትራ አይደለችም! እነ ራስ አሉላ ...አሉላ አሳንጋ የምፅዋው የአሳት በር ....የኢትዮጵያው አጥር.... ሲጠብቃት የኖረችው ሀገር ኢትዮጵያ አይደለችም ወይ? ደቡብም ተወለድ ሰሜን ምስራቅም ተወለድ ምዕራብ ግድ የለኝም። ዘርህን እዚህ ገዳም ውስጥ የጠየቀህ ካለ ነገረኝ። ማንም ዘርህን አልጠየቀህም። ኤርትራ ውስጥ ብትወለድና እትብትህ እካ ቢቀበር እትብትህን የበላው ምስጥ ግን ደቡብ ኢትዮጵያ ላለመገኘቱ እርግጠኛ አትሁን። ጋምቤላ ተወለድ። እትብትህን ጋምቤላ ውስጥ የበላው ምስጥ ግን አፋር ላለመድረሱ እርግጠኛ አትሁን። ለምን ከምስጢ ለመሻል አትሻም? ለምን ትጠባለህ?.....ሰፊ አገር እያለህ ለምን ጠባብ ክልል አገርህ እንዲሆን ትመኛለህ?...አሁያ እንኳ ጋጣው ሲጠበው ይራገጣል። አትጥበብ። የማያሳፍርህ ነገር ቢኖር በኢትዮጵያዊነትህ ማመንህ ብቻ ነው። በቃ።»

«ዘርኝና ጉሣን ተመርኩዘው የሚመሰረቱ የፖለቲካ ፓርቲዎችን መምታት ነው... በቃ። የእገሌ ዘር ፓርቲ የፅጌ ዘር ፓርቲ እያሉ ሀዘቡን የከፋፈሉት እነሱ ናቸው። ኢትዮጵያ ውስጥ እኮ ስድስት ሰዎች ብቻ ያሉት ብሔረሰብ አለ። እስኪ ይታዩምት አላ? ከእነዚህ ስድስት ሰዎች ብቻ ካሉት ብሔረሰብ መሀል ኢትዮጵያን ለመምራት የሚችል አእምሮ ያለው ሰው ቢነሣና ቢመራት ምንድነው ችግሩ? ምንም። እኔ አቀበለሁ። ኢትዮጵያን ለመምራት ዘር ሳይሆን ጭንቅላት መመረጥ አለበት! ...ጥሩ መሪ ሁልጊዜም ጥሩ ተከታይ አለው።»

«ልክ ብለዋል አሁን» አሉ አንዱ መነኩሴ ተቀብለው። «አዎ። ኢትዮጵያን ለመምራት ዘር ሳይሆን ጭንቅላት መመረጥ አለበት። ኢትዮጵያ ቅን ሀሊና ያለው መሪ ያስፈልጋታል። ምክንያቱም .....ሀሊና ትንሹ እግዚአብሔር ነው። ቅን መሪ መንገዱ ሁሉ ይቃናላታል። ኢትዮጵያ እንደገና እንደ ተደጋጋሚ ያለ መሪ ያስፈልጋታል። ጻፍ...ኢትዮጵያ መሪዋን አታውቅም! ቲዎድሮስን መቅደላ ላይ ጥለውት የሸሽጎንና እንግሊዝን አስተመቅደላ አፋና መርተው ያስመቱትን ይቅር ይበላቸው» ብዙ ብዙ ተባለ ከየመነኩሴው አና። አንድ ወግ አጥባቂ መነኩሴ መጤዋን መናኝ ሬዲዮ ተናደው ወደጣና ሲወረውሯት ያመጣት መነኩሴ እስተቆሱ ወደ ሐይቁ ተወርውሮ ገብቶ በዋና ሲፈልግ ውሎ አጣት። ጻፍ የተነካሽበ ሳትሪ ድንጋይዋም በማለቁ ድብደባ በገዢዎች ነበር። ድምጽ ነፍፍፋዋ ፊደላ ሰጥማ ሳትቀር ኖሮ በቀጣዩ የምርጫ ዘመቻ አሸንፈው እንደ አጤ ቲዎድሮስ ከገዳም ወጥተው የኢትዮጵያን ህዝብ በቅንነት ለመምራት ያቆቡባቸው ብዙ መነኮሳት ነበሩ። በሰብዓም ተፈልጋ ያልተገኘው ሬዲዮ ብዙ መነኮሳትን አስከፈረች። የመነኮሳቱ ወሬም ወደ አባ ሚራሽር ዞረ።

«አባ ሚራሽር ግን ለምንድነው ሁልጊዜ በብራና ላይ የተጻፈ ግጥም ሲያነቡ የማያቸው?»

«ግጥም ስለሚወዱ ይሆናሉ።»

«አይደለም። አይደለም። አንድ ግጥም ብቻ ዘወትር እንደውዳሴ ማርያም መድገም ግጥም መውደዳቸውን አያረጋግጥም።».....

አባ ሚራሽር የመንፈቀ ሌሊቱ ደወል ተደውሎም ከበክታቸው አልወጡም። ይህን ሌሊት በሰቆቃው ጴጥሮስ ግጥም ውስጥ ያለው ምስጢር ዛልተገለሀላቸው እንዳይነጋ ያወገኩት ይመስል ግጥሙ ላይ እንዳፈጠጡ እኩላ ሌሊት ሆነ። እስከ ዛሬ ድረስ በጊታሩ ውስጥ የተላከላቸውን በብራና ላይ የተጻፈውን ግጥም ብዙ ጊዜ ደግመው ደጋግመው አንብበውታል። ቃል በቃል ብለውት ብለውት አልፈለጥ ሲላቸው ፊደል በፊደል ማንበብ ጀምረዋል። ፊደሎቹ የደበቁትን ምስጢር ይናገሩ ይመስል በዓይኖቻቸው ይማጠኗቸዋል። ጻጋ ገዳም ውስጥ ከደረሱ ጊዜ ጀምሮ ይህን የብራና ላይ ግጥም ሳይፈጠቡት ውሰው አያውቁም። አባ ሚራሽር የሰነ ፅሁፍ ተመራማሪ በሆነኩ ኖሮ ሲሉም ተፀዕተው ነበር። ምስጢሩ ግን በሥነ ፅሁፍ ተመራማሪነት ብቻ የሚገኝ እንዳልሆነ ሳይገነዘቡት አልቀሩም። ሆኖም ከዚህ ግጥም ፊደሎች ጋር ጦርነት ገጥመዋል። ከብራናው ጀርባ ላይ ያገኙት ፍንጭ በመንፈቀ ሌሊት አስፈላጊነታቸው። «15» ይላል ፍንጩ። በቀይ ብዕር ደግሞ «ክ15ኛው ስንኝ አራተኛው ቃል ውስጥ» ተብሎ በቀጭን ተፅፏል።

ከሰቆቃው ጴጥሮስ ግጥም 15ኛውን ስንኝ ደግመው ደጋግመው አነበቡት። እንዲያውም ከአሥራ አራተኛው ስንኝ ጀምረው። «.....አንቺ ካጠገቤ አትራቂ፣ በርታ በይኝ እመብርሃን ቃል ኪዳኔን እንዳልረሳት እንዳልዘነጋት ኢትዮጵያን።»

የሰቆቃው ጴጥሮስ ግጥም 15ኛው ስንኝ በእርግጥም «ቃል ኪዳኔን እንዳልረሳት እንዳልዘነጋት ኢትዮጵያን»

የሚለው ስንኝ መሆኑን ከላይ ጀምረው ቆጥረው ደረሱበት። እዚህ ስንኝ ውስጥ ደግሞ አራተኛውን ቃል አፈጠጡበት። «እንዳልዘነጋት» ይላል ..... የአሥራ አምስተኛው ስንኝ አራተኛው ቃል። «እንዳልዘነጋት.....እንዳልዘነጋት.....እንዳልዘነጋት.....» አባ ሚራሽር ቃሉን ደጋገመውት።

በራናው ላይ ከተጻፈው ሰቆቃው ጴጥሮስ ግጥም ዕህፊት ውስጥ ለየት ባለ መልኩ «እንዳልዘነጋት» ከሚለው ቃል ውስጥ የተጻፉት ፊደሎች "ዳ" እና "ጋ" ፊደሎች መሆናቸውን ደረሱበት ተንጋደውና ጉላ ብለው ነው የተጻፉት። ፊደሎቹን ገጣጠሙአቸው። «ዳጋ» የሚል ቃል ፈጠሩላቸው። «ሁሁ!» አሉ በደስታ ዘለው አባ ሚራሽር። «አገኘሁት! ፍንጩን አገኘሁት!!..... ጻጋ.....»

«ከዛ.....ከዛ.....እሽ.....ጻጋ.....ከዚያስ?» አባ ሚራሽር እየፈነጠዙ ጌታሩንና ሌሎች ዕቃዎቻቸውን ያስቀመጡበትን ረዥሙን ሻንጣቸውን ጉትተው ከውስጡ የጀርባቸውን ንቅሳት የሚያዩበትን መስታወት አወጡና ልብሳቸውን አውልቀው በቀንዲሉ መብራት የጀርባቸውን ንቅሣት ተመለከቱት። ብራናው ላይ በ"ቶ" ፊደል ቅርፅ ከተገለጸው ባለጉጥ መስቀል ጋር ተመሳሳይ የሆነውንና ዴርቶጋ በሚለው ቃል መነካሻው ቦታ ላይ የተቀመጠው ፊደል ወስጥ በረቂቅ የተጻፉትን ቁጥሮች እንደ በአንድ እየተመለከቱ ወረቀት ላይ አስፈሯቸው።

«54 95 106 2923 775 30456 527 332 999 975.....» አባ ሚራሽር ባገኙት ፍንጭ መሠረት ጉላ ብለው የተጻፉት ቁጥሮች ስንኞችን አነሰ ብለው ከሥራቸው የተጻፉት ቁጥሮች ደግሞ ቃላቶቹን እንደሚጠቁሙ ደረሱበት። በቀጥር የተገለሀውን እያንዳንዱን ስንኝ በሌላ ወረቀት ገለበጡት።

«54.....54ኛው ስንኝ 45ኛው ቃል.....ምን ይላል?» ከሰቆቃው ጴጥሮስ ግጥም ላይ ስንኝ ለቀማ ገቡ። 54ኛው ስንኝ «ከቀፈፋ ደጀ ሰላም፣ ከቤተልሔም ቅዳሴ!» ይላል። ከዚህ ስንኝ ውስጥ «ከቤተልሔም» የሚለውን ቃል ወሰደው ለብቻው ጻፉት። ቅድም ካገኙት ቃል ጎን። «ጻጋ ከቤተልሔም.....» አነበቡት ከገጣጠሙት በኋላ። ሌሎችን ስንኞችም መልቀም ጀመሩ። «95.....95ኛው ስንኝ "ሂትሎዊ እባጭ ሜንቃዋን እንደ ከረብታ ተጭኗት»....."ከረብታ" የሚለውን ቃል ወሰዱትና ከሚደረጁት

ቃል ጉን ገፋት። «ዳጋ ከቤተ ልሔም ኮረብታ.....» ፈገግ አሉ። «አሁን?» ሌላ ስንኝ ነቀሱ። 10ኛውን።

10₆.....10ኛው ስንኝ 6ኛው ቃል። «ተና ብላ እውነት እንዳታይ አንገቷን ቁልቁል ጠምዝሂት» ስድስተኛውን ቃል ወሰዱት።

"ቁልቁል" የሚለውን። «ዳጋ ከቤተ ልሔም ኮረብታ ቁልቁል.....» ስደራው ቀጠለ። ካርታው ነፍስ እየዘራበት መጣ። ቀጠሉ። የነብሩን ጅራት ይዘው እንዴት ሊለቁ ይችላሉ?

29₂₃.....29ኛው ስንኝ 2ኛውና 3ኛው ቃል። «በጋው የእረኛ አደባባይ፣ ከረምት እንደወገዙ ፍሳሽ» ሁለተኛውና ሶስተኛው ቃል «የእረኛ አደባባይ» ባንድ ላይ ነው። ከሚደረጉት ቃላዊ ካርታ ጉን ገፋት። «ዳጋ ከቤተ ልሔም ኮረብታ ቁልቁል የእረኛ አደባባይ.....» ካርታው እየረዘመ መጣ።

77₅.....77ኛው ስንኝ 5ኛው ቃል። «ችጋር ከጉደዋ ገፍቶ እግጁ ግርጌ ሲጥላት» ከሚለው ስንኝ ውስጥ «ግርጌ» የሚለው 5ኛ ቃል ካርታው ጋር ሲገናኝ «ዳጋ ከቤተ ልሔም ኮረብታ ቁልቁል የእረኛ አደባባይ ግርጌ.....» ይሆናል።

38₄₅₆.....30ኛው ስንኝ 4ኛው፣ 5ኛውና 6ኛው ቃል። 38ኛውን ስንኝ አነበቡት። «በገጠር የደመና ዳስ፣ በገደል ሽለቆ አዳራሽ» ይላል። ከዚህ ስንኝ ውስጥ 4ኛው 5ኛውና 6ኛው ቃላት «በገደል፣ ሽለቆ፣ አዳራሽ» የሚሉት ናቸው። በዚህ መሰረት ካርታው «ዳጋ ከቤተ ልሔም ኮረብታ ቁልቁል የእረኛ አደባባይ ግርጌ በገደል ሽለቆ አዳራሽ.....» ሆኖ ተለጠጠ።

52₇...52ኛው ስንኝ 7ኛው ቃል። «ከዚህ ቤት እቅኔ ቤት ከድን ቤት እመግላለሁት» 7ኛው ቃል እዚህ ስንኝ ውስጥ «እመግላለሁት» የሚለው ነው። አባ ማራሻር ተፍነክነኩ።

«ዳጋ ከቤተ ልሔም ኮረብታ ቁልቁል የእረኛ አደባባይ ግርጌ በገደል ሽለቆ አዳራሽ እመግላለሁት.....» ካርታቸውን ሰድረው ወደሚቀጥለው ቁጥር ተመለከቱ።

33₂.....33ኛው ስንኝ። «ከፍልፈል ጋር ሩሜ በገጥም ከተበር ድብብቆሽ» ይላል። ከዚህ ስንኝ ውስጥ 2ኛው ቃል «ጋር» የሚለው ነው። ካርታው ጋር አዋቅሩት።

«ዳጋ ከቤተ ልሔም ኮረብታ ቁልቁል የእረኛ አደባባይ ግርጌ በገደል ሽለቆ አዳራሽ እመግላለሁት ጋር.....» እዚህ ላይ ግር አላቸው። ፪፬፬ የሚሉት ቁጥሮች ትርጉም ምንድን ነው። ለጥቂት ደቂቃዎች እነዚህ ቁጥሮች ላይ አትኩረው ሲመለከቱ ቆይተው ምንም ፍንጭ ስላላገኙ ቁጥሮችን ወስደው ከካርታው ጉን ገፋቸው።

«ዳጋ ከቤተ ልሔም ኮረብታ ቁልቁል የእረኛ አደባባይ ግርጌ በገደል ሽለቆ አዳራሽ እመግላለሁት ጋር ፪፬፬.....» ወደ ሚቀጥለው ቁጥር ተሻገሩ።

975..... 97ኛው ስንኝ ምን ይላል?.....«ኩርትም ብዩ አቸለበት፣ እሸሽገበት አይጠፋም።» እዚህ ስንኝ ውስጥ 5ኛው ቃል «አይጠፋም» የሚለውን ወስደው ከካርታው ጋር ደረደሩት።

«ዳጋ ከቤተ ልሔም ኮረብታ ቁልቁል የእረኛ አደባባይ ግርጌ በገደል ሽለቆ አዳራሽ እመግላለሁት ጋር ፪፬፬ አይጠፋም።» ካርታው ከርቸም ብሉ ሞላ። ...አባ ማራሻር እመር ብለው ተነስተው ዘለሉ። እነዚህ የተጠቀሱት ቃላት ሁሉ የተቀመጡበትን የዳጋ እስጢፋኖስን ደሴት የሚገልፁ ቃላት ናቸው።.....እኒህ ሁሉ ቃላት «ሰቆቃወ ጴጥሮስ» ከሚለው የሱራት ፀጋዬ ገብረመድህን ግጥም ውስጥ ተፈልቅቀው የወጡ ናቸው። (አስገራሚ ምስጢር፣ አስገራሚ ቅኔ፣ ዘይገርም ካርታ....) አባ ማራሻር ተደነቁ። «ይህን ምስጢር ነበር ለካ ከጀርባዬ ተሸክሜው የኖርኩት! ይህን ምስጢር ነበር ለካ ይህን ቅኔ ነበር ለካ ሳልፈታው የኖርኩት! አሁንም ግን ቅኔውን ሙሉ በሙሉ አልፈታሁትም። ጂራቱን ነው ገና የያዝኩት» ዳጋ የተቀመጡበት ደሴት ነው። ከቤተ ክርስቲያን በስተምሥራቅ ኮረብታው ላይ የተሰራውን ቤተ ልሔም ያውቁታል። ቁልቁለቱም ሲመላለሱበት የክረመብት ቁልቁለት ነው። የእረኛ አደባባይ እየተባለ በድሮ ጊዜ የሚጠራው ደግሞ የዕቃ ቤቱ ጠባቂ የሚቀመጡበት የመጠበቂያ ቤት እየተባለ የሚጠራው ነው። በካርታው መሰረት እንግዲህ ከዚህ የመጠበቂያ ቤት ወይም በድሮ ጊዜ የእረኛ አደባባይ ተብሎ ከሚጠራው ቤት በታች የገደል ሽለቆ አሰ ማለት ነው። በሽለቆው ውስጥም አዳራሽ። በዚህ አዳራሽ ውስጥ ከሚገኙ መጻሕፍት ጋር ፪፬፬ አይጠፋም ማለት ነው ሲሉ አሰቡ። ፪፬፬ ምን እንደሆነ ባያውቁትም ።

በደረቀው ሌሊት ከበአታቸው ወጥተው ሽቅብ ወደኮረብታው እየተጣደፉ ወጡ። ከዕቃ ቤቱ የግንብ አጥር በር አጠገብ ቆመው በበሩ ማጮላቂያ ወደ ውስጥ ተመለከቱ። የዕቃ ቤቱ ጠባቂ ከእረኛ አደባባይ ቤት ውስጥ አይታዩም።

ከጎሳቸው የሰው እጅ ትክክቸውን ሲነካቸው ተርቡት-ቡተው ዞር አለ። የዕቃ ቤቱ ጠባቂው ናቸው። እዩተክታተሉ-አቸው ነበር። የዕቃ ቤቱን ግቢ በር ከፍተው ወደ ውስጥ ይዘዋቸው ገቡ። «እንኳን ደስ አለህ ዶ/ር ማራሻር» አሉ የዕቃ ቤት ጠባቂው ወደ መጠበቂያ ቤቱ ይዘዋቸው እየገቡ። «ፈተናውን በብቃት አልፈህል» ማራሻር ደነቀው። የዕቃ ቤቱ መጠበቂያ ቤት ውስጥ የሚንገባገቡት የመቅረዙ መብራቶች የወለሉን ቀይ ምንጣፍ አመድ አልባ ፍም አስመስለውታል።

የዕቃ ቤቱ ጠባቂ ቀያዮቹን የወለል ምንጣፎች ገልጠው ወደ ገድግዳው ሲጠቀሱ አቸው አባራ ከወረሰው ወለል ላይ የተዘጋ የብረት መዝጊያ ብቅ አለ። አባራውን ጠረግ ጠረግ አድርገው ከትንሽ የብረት ሳጥን ውስጥ ባወጡት ማጭድ የሚመስል ቁልፍ ሲከፍቱት የብረቱ መዝጊያ ተንሸራቶ ወደ ውስጥ ገባ። ከወለሉ ሥር ያለው ዋሻ ጥቅጥቅ ባለ ጥልማሞት ጨለማ ተሞልቷል። ከብረት ሳጥኑ ውስጥ ያወጧቸውን አምስት አልቢን ማጭድ የሚመስሉ ቁልፎች ለሚራዥ ከሰጡት በኋላ «ፈተናውን በማለፍህ እንዲን ደስ አለህ» አሉ የዕቃ ቤቱ ጠባቂ ፈገግ ብለው።

«ደክተር ሚራዥ» አሉ ዕቃቤት ጠባቂው መነኩሴ ቀይ ቱታ እንጠልጥለው። «እስከ አሁን ቢጫውን የምንኩስና ልብስ ለምን እንዳለበስንህ ሳይገባህ አልቀረም። የልብሱን ክብር ዝቅ ለማድረግ ወይም በእስኪሆነው ላይ ለመዘባበት አይደለም። አሁን ግን ይህንን ቀይ ቱታ መልበስ ይጠበቅብሃል። በእነዚህ ቁልፎች የሚያጋጥሙህን በርች እየከፈትክ ቁልቁል ወደ ዋሻው ወረድ» ወፍራም ጧፍ ከመቅረቡ ነበልባል አቀጣጥለው ሰጡት።

ዶ/ር ሚራዥ ያለግብሩ ለብሶ «አባ» ሲባልበት የከረመውን የምንኩስና ልብስ ሲያወልቅ እንዳች ሽክም ክላይ ላይ ሲወርድ ታወቀው። የደፋውን ቆብ አውልቆ ለመነኩሴው ሲሰጣቸው የነፃነት እስትንፋስ እየተነፈሰ ነበር።

በጧፋ የብርሃን ውጋጋን እየተመራ ጨለማ ወደነገሰበት ጥልቅ ዋሻ በሚያብረቀርቁት የብረት መረማመጃዎች ላይ በቀስታ እየተረማመደ ቁልቁል ወረደ። የዋሻው ውስጣዊ መግቢያ ቱቦ በሚያብረቀርቅ አልሙኒየም መሰል ንጣፍ ታቸም ላይም የተለበጠ ነው። በረጅሙ አብረቅራቂ ቱቦ መሰል ዋሻ ውስጥ ጥቂት እንደተገዋዘ በጥቁር ግዙፍ የብረት በር ቱቦው ተዘጋበት። በሩ ላይም ዴርቶጋዳ የሚል ጽሁፍ በወርቃማና ጥንታዊነትን በተላበሰ ቀለም ተቀርጾበታል።

ወደመጣበት ዞር ሲያይ የመጠበቂያው ቤት በር ወደ ላይ ተምዘግዝጎ ሲዘጋ ተመለከተው። ከመጠበቂያው ቤት ሆኖ ደሰማው የነበረው የቤተ ክርስቲያን ሰዓታትና የመነኮሳቱ ዜማ በቅጽበት እልም ሲል የዋሻውን ውስጣዊ ክፍል የለበጠው አብረቅራቂ አልሙኒየም መሰል ንጣፍ ድምጽ ከውጭ ወደ ውስጥ እንደሚያስተላልፍ ተረዳ። ከራሱ እስትንፋስና ፈጣን የልብ ምት በቀር የሚሰማው እንዳች ድምጽ የለም።

በበሩ ሽንቁር ውስጥ ማጭድ የመሰሉትን አራት ቁልፎች እየከተተ ሞክሮ አምስተኛውን ቁልፍ ሽንቁር ውስጥ ሲጠመዝዝ የብረቱ መዝጊያ ከሁለት ተገምሶ ወደ ውስጥ ገባ። በሩን እንዳለፈ መልሶ ራሱ ተከረቸው።

ወደ ውስጥ እንደገባ ሰፊ በቀያይ ምንጣፎች ያሸበረቀ ሳሉን አገኘ። «የፈጣሪ ያለሁ...» እለ በሽክሽክታ። ላይ በደንና በቁጥቁጦ ውድማ የመሰለ ደሴት ውስጡ ዘመናዊ እጆች ያረፉበት ከተማ ሆኖ ሲያገኘው አጅግ ተደመመ።

ሳሉን ውስጥ ቆሞ ሲያማትር መሃል ላይ የቆመ ረጅም መቅረዝ ተመለከተ። የመቅረቡን ሽማግሌ ሲለኩሳቸው ሲራመድ ሰፊው ዘመናዊ ሳሉን በብርሃን ተሞላ። ቀና ሲል ትላልቅ አምጥሎችን ተመለከተ። የኤሌክትሪክ መብራታቸው ቡግግ ሲል የዋሻው ውስጥ የጨለማ ግሣት ከመ ቅፅበት በነነ።

«ሰው አለ? .....» ሲል ጮሆ ዋሻውን ጠየቀ። ምላሽ አላገኘም። ሳሉን ውስጥ ከታች እስከ ላይ የተደረደሩ ግዙፍ ግዙፍ ጥንታዊ መፃህፍት ተደርድረዋል። «.....በገደል ሽለቆ አዳራሽ አመፃህፍት ጋር ፀፀፀ አይጠፋም።..... » የሚለው ትዝ አለው ። ግን ፀፀፀ ምንድን ነው? ዘመናዊውን ሳሉን በትንግርት መቃኘት ጀመረ።

ቀያዮቹ ሰፋዎች በዘቡ ጠረጴዛ ዙሪያ ይታያሉ። ከአሳት መምቂያው ምድጃ በላይ.....«ማሔር ሻላል ሐሽ ባዝ» የሚለው ቃል በቀይ ነበልባላማ ቀለም ግድግዳው ላይ ተዕፎል። ከሳሉን ቀጥሎ ወዳለው በር ሂዶ ማጭድ የሚመስለውን ቁልፍ በሽንቁር ውስጥ ከቶ ሲያሸከረክረው ተበረገደ። ሌላ ጨለማ። ጭልጭል የሚለውን የጧፋን መብራት አስቀድሞ ወደ ውስጥ ገባ። ከቶ እንደመጣ የማይታወቅ የኤሌክትሪክ ብርሃን በግ ሲል ለመቁጠር በሚያታክቱ ዘመናዊ ወንበሮች የተሞላ ሰፊ የስብሰባ አዳራሽ ውስጥ ራሱን ቆሞ አገኘው። ወደ አዳራሹ ወንበሮች መሀል ገባ። በአዳራሹ ግድግዳ ዙሪያ የድምፅ ማጥያዎች ተተክለዋል። የአጤ ቴዎድሮስና የአጤ ምኒልክ ትላልቅ ስዕሎች ግድግዳው ላይ ተሰቅለዋል።

ከድምጽ መገደዎች ውስጥ «ዶ/ር ሚራዥ ወደ ዴርቶጋዳ እንዲን በደህና መጣህ!» የሚል ነጉድጓዳማ ድምፅ ሰማ። ከፍ ብሎ ወደ ተሠራው መድረክ ሲያይ በመድረኩ ላይና በመነጋገሪያው አትሮንስ ጥግ የቆመ ማንም የለም። ወደ መድረኩ ወጥቶ ጥቂቀር መጋረጃዎቹን ሲገልጥ ማንንም ሊያገኝ አልቻለም።

ከመድረኩ ጀርባ ወዳየው በር ሂዶ ሲከፍት ቁልቁል የሚያወርድ አብረቅራቂ መረማመጃ ተመለከተ። የመጀመሪያውን መቃን ሲረግጥ ወደታች እንደአሳንሰር ቁልቁል ይዘት እልም አለ። ጨለማ ወደ ዋጠው ሌላ ክፍል እስገብቶት ሲቆም የያዘው የጧፍ መብራት ጠፍቶ ነበር። በጨለማ ተውጦ የነበረው ክፍል በብርሃን ሲሞላ ከዘመናዊው የምድር ውስጥ ከተማ ጋር ተፋጠጠ። በሀልሙ የሚያየው እንጂ በዛ ድምፅ በማይሰማበት ደሴት ምድር ውስጥ ይህን የመሰለ ዘመናዊ ከተማ በእውነት የሚያይ አልመሰለውም።

በእውነት እንዲሆን በልቡ ፀለዩ። በእንቅልፍ ልቡ ከሆነም ከእንቅልፍ እንዳይነቃ ፈጣሪውን ተማጠን።

ተዘጋግተው የነበሩት ሁሉም በሮች ተከፍተው ከየክፍሉ በውጡት ብዙ ሰዎች በመሀል የሚያልፈው ሰፊ የአስፋልት መንገድ ተጥለቀለቀ። ሁሉም በጭብጨባ ዋሻውን አደመቱት። ሁሉም ሰዎች አንድ ዓይነት ቀይ ቀሚስ ለብሰዋል። ሁሉም በአንድ ድምፅ «ዴርቶጋዳ!» አሉ። «ዶ/ር ሚራዥ እንኳን ደህና መጣህ» ድምጻቸው በዋሻው ውስጥ የገደል ማሚቶ ደጋግሞ አስተጋባ። «ዴርቶጋዳ...ዴርቶጋዳ...ዴርቶጋዳ...ዴርቶጋዳ...»

ጭብጨባው ጋብ ሲል አንድ በር ተከፍቶ ረጅም ጢም ያላቸው ሽማግሌ ወጥተው ወደ አደባባይ አመሩ። «ወንድማችን ዶ/ር ሚራዥን በደስታ ስለተቀበላችሁት እናመሰግናለን.....» ድምፃቸው ይንቀጠቀጣል። ከደስታቸው ብዛት እንደ ህፃን እየተፍለቀቁ ነበር። ሽማግሌው መነኩሴ አባ ዠንበሩ መሆናቸውን ለመለየት አፍታ አልፈደበትም። አባ ዠንበሩ ከአደባባይ ወርደው በቀይ ቀሚስ ውስጥ በርሰስ በርሰስ እያሉ ወደ እሱ ሲመጡ ከየክፍሉ ወጥተው የነበሩት ሰዎች ተመልሰው ገቡ። አንድ ሰው ግን ከመግባቱ በፊት እጅን አውለበለበለትና ወደእሱ መጥቶ አቀፈው። ዶ/ር ዠንበሩ ነበር። ተጠመጠመበት። «ሚራዥ እንደገና በመገናኛታችን ደስ ብሎኛል።» አባ ዠንበሩም አቅፈው ከሳሙት በኋላ ዶ/ር ዠንበሩ የምድር ውስጡን ምስጢራዊ ከተማ እንዲያስገብኘው ነገረውት ወደ ቢሮአቸው ገቡ።

ሚራዥ በዠንበሩ ገለጻ እየተመራ የዋሻውን የምድር ውስጥ ከተማ መጎብኘት ጀመረ። «ዴርቶጋዳ የትምህርትና ስልጠና ክፍል» የሚል ጽሑፍ ወደ ተሰቀለበት በር ሲደርሱ በሩን ዶ/ር ዠንበሩ የኮድ ቀጥሮቹን ጎነክቶ ከፈተው።

«ይህ ክፍል.....» አለ ዶ/ር ዠንበሩ ማብራሪያውን ሲጀምር። «ዴርቶጋዳ ትምህርትና ስልጠና የሚሰጥበት ክፍል ነው። በዚህ ክፍል ውስጥ በምህንድስና በህክምና እና በሌሎች የትምህርት ዘርፎች ስልጠና የሚሰጥበት ነው። በውስጡ ባሉት ልዩ ልዩ የትምህርት ክፍሎች የሚሰጥን ብዙ አባላት አሉ» እየተዘጋጀ ሲያስገብኘው ቆይቶ ሰፊውን ክፍል ለቀው ሲወጡ በሩ ተመልሶ በራሱ ተዘጋ።

«ዴርቶጋዳ የጥናትና ምርምር ክፍል» የሚል ጽሑፍ ወደ ተሰቀለበት ክፍል ገብተው ዘመናዊ ኮምፒውተሮችና ረቂቅ የምርምር መሣሪያዎች የታጨቁበትን ማዕከል አስተባባሩ። በልዩ ልዩ ምርምር ላይ የተጠመዱትን ተመራማሪዎችም በየክፍሉ እየወሰደ አስተዋወቀው።

ከዚህ ክፍል ወጥተው የህክምና ማዕከሉን ሲያስገብኘው ደግሞ የበለጠ ተደመመ። ዓይቷቸው በማያውቅ የህክምና መሣሪያዎች የተጨናነቀውን ሆስፒታል ሲመለከት እጅግ ተገረመ። ውስጡ በነጭ ቀለም የተቀባው የህክምና ማዕከል ሁሉም ነገር የተሟላለት ነው። ከቀላል እስከ ከባድ ቀይ ጥገና የሚሰጥበትን የቀይ ጥገና ክፍል እየተዘዋወረ ጎብኝቶ የሚቀጥለውን በጉጉት ለማየት ወጣ።

የመረጃና ደህንነት ክፍል መምሪያ ውስጥ ሲገቡ «ኮሎኔል ፍስሐ የዴርቶጋዳ የመረጃና ደህንነት ክፍል መምሪያ ሀላፊ» በማለት ሽቦት ጣልጣል ያደረገባቸው ቆፍጣና ሰውዬ እጁን ጠበቅ አድርገው ጨበጡት። «እንኳን ደህና መጣህ ዶ/ር ሚራዥ» .....ሰውዬውን ከዚህ ቀደም አይቷቸው ያውቃል።... አስታወሳቸው። አሜሪካ ውስጥ እያለ በሎሳንጂሎስ የፓሰፊክ ይባላሉ። የሚሳታ ሳይንቲስት ሲሆኑ አሜሪካ ውስጥ የጀመሩትን የረጅም ርቀት ተምዘግዛሪ ሚሳየል ፎርመላ ጠረጴዛው ላይ ጥለው የመጡ ሀገር ወዳድ ኢትዮጵያዊ ናቸው። ኢትዮጵያ በሚለው ቅጽል ስማቸው ብትጠራቸውም ቅር አይላቸውም። እንዳንተና እንደ ሌሎቹ ብዙ ሳይንቲስቶች በኢንጂነር ሻጊዝ ተመልሞለው የተላኩ ናቸው። ይህ ሁሉ የሆነው በሻጊዝ ነው። ገና እዛ የሚሠራ ጉዳይ ስላለ እንጂ በመጨረሻው ሰዓት እሱም ይመጣል» ባድናቆት ራሱን ነቅንቆ እንደገና ጨበጣቸው።

«ይህ ሁሉ ገና ጅምር ነው» ብለው ፈገግ አሉ ኮ/ል ፍስሐ። ክፍሉ ግዙፍ በሆነ ኮምፒውተሮች የተሞላ ነው። ትላልቅ ስክሪኖች ላይ በዓለም ዙሪያ የሚደረጉ እንቅስቃሴዎች ምስል ብልጭ ድርግም ይላል። ከወደ ውስጥ አንድ ሌላ ግርማቸው የሚባል ወጣት መጥቶ ተዋወቀው።

ወደ ሚቀጥለው ክፍል ሲገቡ መሉ በመሉ ሽቦት የወረራቸው ፊታቸው ግን ወጣት የሚመስል ሰውዬ ከወንበራቸው ተነስተው «ጀነራል አጥናፉ ታዩ... የዴርቶጋዳ መከላከያ ጉዳይ ዋና ሐላፊ...» ብለው ራሳቸውን አስተዋወቁት። በእጃቸው ቀጥሎ ወደ ሚታየው በር አመለከቷቸው። በሩ ሳይነኩት ተከፈተ። ሻጊወ ያለው ሰፊ ክፍል አረንጓዴ የስልጠና ልብስ በለበሱ ወታደር መሰል ወጣቶች ተሞልቷል።

«ዴርቶጋዳ የምህንድስና ማዕከል» ወደሚለው ክፍል ሲገቡ ጌራ የሚባል ወጣት ቱታ እንደለበሰ ወጥቶ ሚራዥን ተዋወቀው። ቱታው በግሪስና በሞተር ዘይት ተጨማልቋል። ፊቱ ላይም ጥቁቅ የተፈነጣጠቁ ቀለሞች አርፈዋል። የብሉን መፍቻ በያዘበት እጁ ፊቱን ሞኝቆ ፈገግ ካለ በኋላ «.....ዶ/ር ሚራዥ ስለተቀላቀልክን

ልትደሰት ይገባል። ሁሉን ነገር የምትወደው ይመስለኛል። እርግጠኛ ነኝ ለዚህ ተልዕኮ በመመረጥህ ሳትደሰት አትቀርም» ሚራዥ ይህን ወጣት ለማስታወስ ጊዜ አልወሰደበትም። አባይ ማይ የሱራት ፀጋዬ ገብረ መድህንን ግጥም በቃሉ ያነበነበለትና «ገጣሚ» ነኝ ያለው ወጣት ነው። በፈገገታ ተግባብ።

«ኢንጂነር ጌራ ይባላል። የዶርቶጋዳ የምህንድስና ክፍል አባል ነው።» ሲል ለሚራዥ አስተዋወቀው ዶ/ር ገርገኒዳ። በዚህ የምህንድስና ማዕከል ውስጥ ከብዙ ኢንጂነሮች ጋር በመሆን ዶር33 በመባል የሚጠሩ በራሪ ማሽኖችን የሰራ ባለብሩህ አእምሮ ወጣት ነው። ኢንጂነር ጌራ የአሜሪካ የጦር ጋይል አባል ነበረ። ምርጥ አብራሪም ጭምር። ከልዩ ልዩ የዓለማችን ሀገራት የምርመራ ተቋማት ውስጥ የሚሰሩ ኢትዮጵያውያን ሳይንቲስቶችን ዶር33 በምትሰኘውና በዶርቶጋዳ ኢንጂነሮች ጥምረት በተሰራችው በራሪ ማሽን በማምጣት ከፍተኛ አስተዋዕክ ያደረገ ፓይሎት ነው።»

«እንግዲያውስ ዶር33ን በቅድሚያ ላስገብኛችሁ» አለ ኢንጂነር ጌራ። «ዶር33...» ሲል ቀጠለ ገለጻውን። «ዶር33... እንግዲያ ይህች የምታደዋት አውሮፕላን ናት። ይህች ማሽን፣ በኮምፒዩተር የሚታዘዙ ሆነው ወደ ውስጥ ወደ ውጭ የሚወጡና የሚገቡ ክንፎች ያሏት አውሮፕላን ናት። ክንፎቿ ወደ ውስጥ ሲገቡ የመኪና ቅርፅ ስለምትይዝ እንደ ሌሎች መኪናዎች በምድር ላይ ማሽከርከርና በከተሞች አውራ መንገዶች እንደልብ መጓዝ ትችላለች። የዚህችው ማሽን የመሽከርከሪያ ጎማዎች ወደውስጥ ሲገቡ ሙሉ አነሳ በአልሙኒየም ንጣፍ በቅጽበት ስለሚሸፈን ከአየር ወደ ውሃ ገብታ በውሃ ውስጥ መጓዝና ሰርጓጅ መርከብ መሆን ትችላለች። ስለዚህ ይህች ማሽን..... አውሮፕላን፣ መኪና እና ሰርጓጅ መርከብ ናት ማለት ነው። ዲዛይኗን ያወጣት የናሳው ኢትዮጵያዊ ሳይንቲስት ኢንጂነር ሸጊዝ አጅጉ ነው። አሁን የያዘችውን ቅርፅ እንድትይዝ ግን የዶርቶጋዳ ኢንጂነሮች ሌት ተቀን ሠርተዋል። ዶር33 አውሮፕላን በየትኛውም ሀገር ራዳር ውስጥ የማያስገባ ቅብ ስለተቀባች ወደየትኛውም ሀገር በመብረር ከዶርቶጋዳ ጋር ግንኙነት ያላቸውን ሳይንቲስቶች ለማምጣት ረድታናለች» ብሎ የትልቁን መጋዘን በር ከፍቶ ዶር33ን የሚመሰሉ ሌሎች መለስተኛ አውሮፕላኖችን አሳያቸው።

«በዚህ በር...» አለ ኢንጂነር ጌራ። ወደ በሩ እየተራመደ። «በዚህ በር ነው እነዚህ ሰርጓጅ መርከቦች የሚወጡ የሚገቡት። ከባህር ዳር ከተማ በተሰራውና በሌላ ሰው ስም በተከፈተው ጋራዥ በኩል የሚገቡ ብረታ ብረቶች፣ የምግብና ሌሎች የዶርቶጋዳ ቁሳቁሶች የሚመላለሱት በእነዚህ በጣና ውስጥ ለውስጥ በሚጓዙ እነስተኛ ሰርጓጅ መርከቦች ነው። በዚህ ዋሻ ውስጥ ላሉ የዶርቶጋዳ

አባላት የሚገቡ ማንኛውም ነገሮች የሚመላለሱትም በእነዚህ ሰርጓጅ መርከብ፣ መኪና እና አውሮፕላን መሆን በሚችሉ መጓጓዣዎች ነው። ማንኛውም ወደዚህ ዋሻ የሚገባና የሚወጣ የዶርቶጋዳ ቁሳቁሶም ሆነ ሰው በእነዚህ እነስተኛ መርከቦች አማካኝነት ነው» አውሮፕላኖች ከቆሙበት መጋዘን ፊት ለፊት ያለውን ሰፊ አውቶማቲክ በር እያመለከተው አብራራለት።

ደምፅ አልባ ጅነሬተሮች የተተከሉበትንና ሰፊውን ቤተመገብናት ጨምሮ ልዩ ልዩ የዶርቶጋዳ ክፍሎችን ካስገቡት በኋላ መልሶ ወደ አባ ዠንበሩ ቢሮ ሲወሰደው ሚራዥ እጅግ ተገርሞ ነበር።

ከትልቁ ጠረጴዛ ጎላ ትልቅ ወንበር ላይ የተቀመጡት ሽማግሌው አባ ዠንበሩ ሐሜ በረዶ የሚመስል ጢማቸውን እያናተለተሉ ከፊት ለፊት ካለው ምቹ ወንበር ላይ እንዲቀመጥ ጋበዙት። «ግራ የተጋባህ ትመስላለህ... » አሉት ከትንሽ ፀጥታ በኋላ። ዶ/ር ገርገኒዳ ወደ ሥራው ተመልሶ ነበር።

«አዎን» አለ ዶ/ር ሚራዥ። «ግራ ቢገባህ አልደነቅም። ብዙ አዲስ ምልምሎችም ግራ ስለሚጋቡ... ይህን የመሰለ ዘመናዊ የምርምር ማዕከል ከዚህ ጎላቀር ሀገር ውስጥ ማን ይጠብቃል? ለዚያውም በዚህ አልባሌ ደሴት! .....» በረጅሙ ተነፈሱና ቀጠሉ።

«በኢትዮጵያ አቆጣጠር 1933 ዓመተ ምህረት። በዚህ ወቅት የኢጣሊያ ወራሪ ጦር በኢትዮጵያና በእንግሊዝ ጥምር ጦር ከኢትዮጵያ ተባረረ። የኢጣሊያ ጦር ወደ አፍሪቃ ሲዘምት ግን አፍሪካን በሙሉ መቆጣጠር እንደሚችል እርግጠኛ ነበር። ለዚህም ከ40 ዓመት ዝግጅት በኋላ ኢትዮጵያን ዋና የቅኝ ግዛቱ ማዕከል ለማድረግ ጓዙን ጠቅሎ መጣ።» ዘመናዊዉ ጠረጴዛ ላይ ያለውን ከምጥውተር ቁልፎች ሲጫኑ የኢጣሊያ ጦር ሲገባ የሚያሳዩ ፎቶዎች ገደግዳው ላይ ካለው ትልቅ ስክሪን ላይ መታየት ጀመሩ። «ኢጣሊያ በምሥራቅ አፍሪካ ውስጥ ጦርነት ስትጀምር ሶስት መቶ ሃያ አምስት ሺህ ወታደሮች ነበሯት። ከእነዚህ ውስጥ ሁለት መቶ ሺህ ያህል ወታደሮቿ አፍሪካውያን ባንዳዎች ነበሩ» ስክሪኑ ላይ የጣሊያንን ጦር ወታደሮች የሚያሳዩትን ፎቶ ግራፎች ቀና ብሎ ተመለከተ።

ጥቋቁር ወታደሮች ከነጭ ወታደሮች ጋር ነፍጥ ይዘው ሲጓዙ የሚያመለክቱ ፎቶ ግራፎችን ትኩረት ሰጥቶ አያቸው። አባ ዠንበሩ ቀጠሉ። «የኢጣሊያ መንግሥት ሀገራችንን ሲወር ከንጉሡ ስደት በኋላ አንዳንድ በቁጭት ጫካ ገብቶ በአርበኝነት ተዋጋ። አንዳንድ

ከጣሊያን ጦር ጋር ተቀላቅሎ ሀገሩን በዘበዘ። ባንዳዎች የኢጣሊያን ጦር እየመሩ አርበኞችን እያሳደዱ ሀገራቸውን አጥንቷ እስኪቀር አስጋጧት። ይህን ለማየት ችያለሁ። እኔ በዚያን ወቅት ጫካ አልገባሁም። እካኪ ዘራፍም አላልኩም። ዝም በዩ የጣሊያንን ጦር ተቀላቀልኩ። ተላላኪያቸውም ሆነኩ። ታማኝነትን ለማግኘት ጊዜ አልወሰደብኝም። ወዲያው በሜዲትራኒያን ባህር ላይ የመርከብ ትምህርት ሊያስተምሩኝ ወደጣሊያን ወሰዱኝ። መርከብ መንዳት ተማርኩ። ካፕቲን ሆኜ ወደ ኢትዮጵያ ተመለስኩ። የካፕቲንነት ማዕረግ ሲሰጡ የተነሱትን ፎቶ ግራፍ ስክሪን ላይ ተመለከተ።

«ወራሪው የኢጣሊያ ጦር ከሰሜን ኢትዮጵያ ወደ መሃል አገር በሚያደርገው ግስጋሴ የሰሜን ምዕራብ አካባቢዎችን በተለይም ጉጃምንና ጎንደርን ሙሉ በሙሉ ለመቆጣጠር ያመቸው ዘንድ የማዘዣ ጣቢያውን ጉርጉራ ላይ አደረገ። በጣና ሐይቅ ሰሜናዊ ዳርቻ። መቀመጫውን ጉርጉራ ያደረገበትን ምስጢር ብዙ ሰዎች አያውቁም። ጉርጉራ ሆኖ ጉጃም ውስጥና በባህር ዳር አካባቢዎች ወደ ሚገኙ ጦር ሰፈሮች ስንቅና ትጥቅ ለማጓጓዝ በርካታ ጀልባዎችን በጣና ሐይቅ ላይ አሰማርቶ ይንቀሳቀስ ነበር። እኔንም የአንድ ትልቅ ጀልባ ካፕቲን አድርጎ ሾመኝ። ይህ ጀልባ በጣና ሐይቅ ላይ ይንሳፈሩ ከነበሩበት ጀልባዎች ሁሉ ግዙፍ ነበር። ጀልባ ከማለት ይልቅ መርከብ ብንለው ሳይሻል አይቀርም። በዕርግጥ ይህ መርከብ የመጣው በ1932 ዓመተ ምህረት ነበር። በጣና ሐይቅ ላይ የቆየውም ለጥቂት ጊዜያት ነው። በዛ ወቅት ሳኒኮላ፣ ሳንጆርጅ እና ሳንታማሪያ ከሚባሉት ጀልባዎች ሁሉ ግዙፍ የነበረው መርከብ እኔ እንዳው የነበረው ይህ መርከብ ነበር»

በ1932 ዓ.ም አካባቢ በጣና ሐይቅ ላይ ይታዩ የነበሩት ጀልባዎች ፎቶ ግራፎች ስክሪን ላይ ብቅ ብቅ አሉ። አባ ዠንበሩ ይነዱት ከነበረው መርከብ ላይ ከሁለት ሌላ ሐበሾች ጋር ቆመው የተነሱት ፎቶ ግራፍም ስክሪንን ሞላው።

«እነዚህ ከእኔ ጋር ቆመው የምታያቸው ሰዎች አንዱ አለቃ አያሌው ነው አባ ዲዲሞስ። ሁለተኛውንም ታውቃቸዋለሁ። አባ ፊንሐስ ናቸው። በ1933ዓ.ም የኢጣሊያ ጦር ከኢትዮጵያ ተባብሮ በሚወጣበት ወቅት ብዙ ጉዳይ ተከስቷል። የኢጣሊያ ጦር ለወታደራዊ አገልግሎት ሲጠቀምባቸው የነበሩትን ሁሉንም ጀልባዎች ተባብሮ ሲወጣ ጉርጉራ ወደብ አጠገብ በሚገኘውና ከፍተኛ ጥልቀት ባለው የሐይቁ ክፍል በአንጋራ ደሴት አስጥሟቸው ሄደ። እንዲያውም ጣሊያን ከኢትዮጵያ ከወጣ በኋላ ኢትዮጵያ ውስጥ የቀረው ጣሊያኖዊ ቤተሰብ ዋና አንቀሳቃሽ የነበረ ቡስኪ የሚባል ጣሊያኖዊ በ1940 ዓመተ ምህረት ሳንጆርጅ፣ ሳንታ ማሪያና ሳኒኮላ የሚባሉትን ጀልባዎች ከተቀበሩበት የአንጋራ ደሴት አውጥቶ «ናቢጋ

ጣና» የሚባል ድርጅት አቋቁሞ ነበር። በኋላ የጀልባዎቹ ስምም ተቀየረ። ሳንታ ማሪያ- ሊማሊሞ፣ ሳኒኮላ-አንድነት፣ ሳንጆርጅ ደግሞ ታጠቅ በሚል ስም ተቀየሩ። ይህንን ታሪክ ማንኛውም የአካባቢው ሰው ያውቃል። የቡስኪን ማንነት ግን ማንም አያውቅም። ለምን «ናቢጋ ጣና» የሚባል ድርጅት እንደከፈተም ለማንም ግልፅ አልነበረም። በ1967 ወታደራዊው የደርግ አስተዳደር ሥልጣን ሲይዝ ናቢጋ ጣና ከቡስኪ እጅ ወጣ። ቡስኪ መንቀሳቀስ ሲያቅተው ሁሉን ነገር ትቶ ሸሸ። የቡስኪ አላማ ግን በጣና ሐይቅ ላይ የትራንስፖርት አገልግሎትን ለማስፋፋት አልነበረም። ኢትዮጵያ የቀረው የጣሊያን ቤተሰብ ኢትዮጵያ ከጣሊያን የተሻለ ለነጭ የተመቸች ሀገር በመሆንዋ እንዳልሆነ ግልጽ ነው። የቡስኪ ቤተሰብ ለረጅም አመታት ሲገዳደልበት የኖረ ሌላ ክፍተኛ ምስጢር አለ» ከወንበራቸው ተነስተው እስክሪንን የሞላውንና እርሳቸው ያንቀሳቅሱት የነበረውን መርከብ ፎቶ ግራፍ በብዕራቸው መታመታ አድርገው ተመልሰው ተቀመጡ።

«ጣሊያን በ1933 ዓመተ ምህረት ተባብሮ ሲወጣ በጥድፈያ ካሰጠማቸውና በኋላ ቡስኪ የተባለው ጣሊያኖዊ በ1940 ዓ.ም ከአንጋራ ደሴት አጠገብ አውጥቷቸው እስከ አሁን በጣና ሐይቅ ላይ አገልግሎት ከሚሰጡት ጀልባዎች ሌላ እኔ እንዳው የነበረው መርከብ እስከ አሁን የት እንደደረሰ አልታወቅም። ይህ መርከብ የት እንደደረሰ ታውቃለህ?» ተነስተው ተንጉራደዱና መልሰው ተቀመጡ።

«ይህ መርከብ የሰጠመው እዚሁ ጣና ሐይቅ ውስጥ ነው። እ.....ሀ.....ሀ!..... በአሁኑ ወቅት ብቸኛው በህይወት ያለሁ ምስክር እኔ ብቻ ነኝ። በጣና ሐይቅ ውስጥ ደብዛው ስለጠፋው መርከብ ከእኔ በቀር የሚያውቅ አንድም ኢትዮጵያዊ የለም። አሁንም ተነስተው ተንቆራጠጡ።

«በከባድ ጥንቃቄና በጥልቀት የሰጠመው ይህ መርከብ ሃምሳ ዘጠኝ በርሜል የጠገራ ብር፣ ሰላሳ ስምንት በርሜል ወርቅ እና በዲያመንድ የተሞሉ የብረት ሳጥኖችን ተሞልቶ ነበር።..... ከዚህም በላይ በሌሎች ምን እንደያዙ ባለውካቸው የብረት ሳጥኖች ተሞልቶ ነበር የሰጠመው። ይህ ሁሉ ሀብት የተቃረመው በጉንደር ቤተ መንግሥታት ሥር በሚገኙ የገንዘብ ማጠራቀሚያ ገደሎች እና በመላው ኢትዮጵያ ገንዘባቸውንና ወርቃቸውን በምድር ውስጥ የመቅበር ልማድ ካላቸው ኢትዮጵያውያን የተዘረፈ ነው። የእኛው የራሳችን ውድ ሀብት! ይህ መርከብ በድቅድቅ ጨለማ በጣና ሐይቅ ጠልቆ በተቆፈረ እዘቅት ውስጥ ሲቀበር ከቀባሪዎቹ መካከል እኔ፣ አያሌው እና ፊንሐስ ነበርንበት። በዚህ መርከብ ውስጥ እንሰራ ስለነበር። መርከቡ ከሰጠመ በኋላ የጣሊያን ደንራሎች ካርታውን

በደንብ አንስተው ዓይኖቻችንን በጥቁር ጨርቅ ተሸፍንን በሌላ አነስተኛ ጀልባተኝነት። መሣሪያ ተወድሮብን ወደ ዳጋ እስጢፋኖስ ደሴት ካመጡን በኋላ በዚህ ደሴት በሚገኝ አንድ ትልቅ ዋርካ ሥር ከሌሎች ሃያ አራት ጣሊያናውያን ወታደሮች ጋር የጥይት ናዳ አርከፈክፋብን። ጣሊያናውያን ወታደሮችን ጨምሮ ሌሎች የመርከቡ ዕቃ አውራጅና ጫኒ ኢትዮጵያንም ተረሸነ። እኔ ባቴ ላይ በጥይት ቆስዬ ወደኩ። ከስድስት በላይ ሰዎች ከላየ ላይ ተነባብረውብኝ ሲወድቁ እኔ ከአስከፊኖች በታች በደም ተጨማልቄ የሚሆነውን ማዬት ጀመርኩ። እኛን የረሸነን የኢጣሊያ ጀነራሎች ደግሞ እርስ በእርስ ተፋጠጡ። መርከቡን ያሰጠሙበትን በታ የሚጠቁመውን ካርታ ሽሚያ እርስ በእርስ መታኮስ ጀመሩ። ካርታውን የያዘው ጀነራል እኔ ላይ ከወዳደቀት አስከፊኖች በላይ ተመትቶ ወደቀ። እንደምንም እጅግ ከኪሱ ስለድ ከርታውን አገኘሁት። በደም በተጨማሪቱ እጅ ከወደኩበት መሬት ጥግ ካለ ድንጋይ ሥር ተሰቤ ቀበርኩት። ጀነራሎች ተገዳድለው ሲያልቁ በመጨረሻ የቀረው ጀነራል የሁሉንም ጀነራሎች ኪስ መፈተሽ ጀመረ። ካርታውን ሲያገኘው ግን አልቻለም። ዕብድ ሆነ። የወዳደቀትን ወታደሮች ኪስ ሁሉ እየፈተሽ አድሮ ሌሊቱ ሲነጋበት የእኛን ዓይኖች አሰረው በመጡበት ሞተር ጀልባ ሄደ።

ይህ ጀነራል በኋላ ወደ ኢጣሊያ ተጉዞ ከተመለሰ በኋላ ቤተሰቦቹን ይዞ ኢትዮጵያ ውስጥ መኖር ጀመረ። ስሙን በሱኪ ብሎ ቀይሮ በ1940 ዓ.ም ናቢጋ ጣና የሚባል ድርጅት ሲከፍት ማንም የቀድሞ የኢጣሊያ ጀነራል መሆኑን አላወቀም።

«እሺ ካርታውስ የት ደረሰ..... » ሚራኹ በተመሰጠ ሲያደምጣቸው ከቆየ በኋላ ለመጀመሪያ ጊዜ ጥያቄ አነሳ።

«ካርታውን አሸሽሁት። ከእኔ ጋር ተረሽነው የነበሩት አያሌውና ፊንሐስ ቆሰለው በሀይወት አገኛኝቸው። እኔ ግን ባቴን ጨርፎኝ ካለፈ ጥይት በቀር የጠነከረ ቀስለት አልነበረብኝም። ልብስ እየቀደድኩ ቀስላቸውን ካሰርኩላቸው በኋላ የገዳሙ መነኮሳት ወታደሮችን በመቅበር እንዲተባበሩን ወደገዳሙ ወርጆ ተማፀንኳቸው። በዛ ወቅት በነበሩ መነኮሳት አሁን ደረሰ ለታሪክ መዘክርነት ቆሞ ባለው በዛወቅት የጣሊያን ጀልባዎች በጣና ሐይቅ ላይ ሲተላለፉ ምልክት እንዲሆን በተከለው የመብራት ማማ አቅራቢያ በዚህ ደሴት ላይ ከሰሩት ወደብ አካባቢ ጥልቅ ጉድጓድ ተቆፍሮ ጣሊያናውያን ወታደሮችና የሞቱት ኢትዮጵያን ወዘ አደሮችም ተቀበሩ። እኛም በገዳሙ ውስጥ ከሰነበትን በኋላ ወደ ባህር ዳር ከተማ ሄድን። በዛ ወቅት ንጉሡ ወደ ሃገራቸው ተመልሰው ስለነበር ወደየቤተሰቦቻችን ለንመለስ አያሌው እኔ እና ፊንሐስ በባንዳነት ተከለን ወደ ወህኒ ተወረርረን። በ1955 ዓ.ም

ሶስታችንም ከእሥር ቤት አመለጥን። ፊንሐስ ወደ ሰሜን ተራራ ሸሸ። ቤተ እስራኤላዊ ስለነበር በሰሜን ተራራ በአንጥረኝነት ከተሰማሩ ዘመዶቹ ጋር ተጉራብቶ ትዳር መሰረተ። አያሌውና እኔ በባህር ዳር ከተማ አቅራቢያ በምትገኝ መንደር ውስጥ መኖር ጀመርን። እኔ በ1959 አንተ ከተወለድክ ሶስት ዓመት ገደማ ሲሆንህ እንደገና የንጉሡ ወታደሮች ስላላደዱኝ ወደ ዚህ ወደ ዳጋ እስጢፋኖስ ገዳም አንተን ይገዛ ሸሸሁ። በኋላም ፊንሐስ ሲጻራ የምትባል ህፃን ልጁን ይዞ ወደዚህ ገዳም መጣ። በዚህ ገዳም ሴቶች ስለማይገቡ አንተ እና እሷ ወዳደራችሁበት ለአስጠንቅቅ የሌቶች ገዳም አሰረክብኛችሁ።

«የሥጋ አባትህ ነኝ እያሉኝ ነው?»። ሲል አቋረጣቸው ዶ/ር ሚራኹ።

«አዎ። አባትህ ነኝ። እናትህ እኔ ያለሁበትን እንድትናገር ስትደበደብ አረፈኛ። ገደሷት።»

«ለምን እስካሁን አባቴ እንደሆኑ አልነገሩኝም?»

«ጊዜውን እየጠበኩ ነበር። በኋላ ከዳጋ ወደ ክብራን ገዳም ልነገርህና ይህንንም ምስጢር ላካፍልህ ስመጣ ከገዳሙ ጠፍተህ መሄድህን ሰማሁ። ፍለጋዬም ከንቱ ሆነ። ይኸው ከስንት አመት በኋላ ታሪክ መልሶ አገናኘን።»

«የሲጳራ አባትስ አባ ፊንሐስ ነበሩ እንዴ?»

«እርሳቸው ነበሩ። አሉና አባ ዠንበሩ ስለ ሰጠመው መርከብ የጀመሩለትን ወግ ቀጠሉለት።»

«የእኛን ወደዚህ ገዳም መምጣት ተከትሎ አለቃ አያሌውም መጣ። ካርታው በእኔ እጅ እንደሚገኝ ነገርኳቸውና በአንድ ነገር ተስማማን። የሰጠመውን መርከብ አውጥተን በውስጡ ያለው ሀብት እኩል ለመክፈል። ይህን ለማድረግ ግን አቅማችንም ዘመነ-ም አይፈቅድም ነበር። የሰጠመውን መርከብ ለማውጣት ኃይል ያስፈልገን ነበር። ምክንያቱም መርከቡ ከሐይቁ ወለል በታች በከፍተኛ ጥልቀት ተቆፍሮ ነበር የተቀበረው። ይህን መርከብ ለማውጣት ምንም አይነት አቅም አልነበረንም ነበር። በኋላ ሶስታችንም ይህንን ዋሻ መቆፈር ጀመርን። ዋሻውን መቆፈር ስንጀምር አላማችን ለራሳችን መደበቁያነት ለመጠቀም ነበር። በኋላ የሀገሪቷን ውድ ሀብቶችና የብራና መግባቶች ከጥፋት መከላከያ ሆኖ አገለገለ። እኔም በዚህ ወቅት በገዳሙ ውስጥ በማነባቸው መግቢያት እየተለወጥኩ መጣሁ። ራዕዩን ከገለሰብንት ወደ ሀገራዊነት ቀየርኩት። ራሴን ብቻ ለማበልፀግ ቀን ተሌት የሰጠመውን መርከብ ስመኝ ነበር። በኋላ ሁሉም ነገር እዕምሮዬ ውስጥ ሲቀያየር ታወቀኝ። ወደ ጣሊያን ለመርከብ ነጅነት ሥልጠና ልወስድ በሄድኩበት ወቅት ያየሁት የአውሮፓ ስልጣኔ አስቀናኝ።»

የተዘረጉት የባቡር ሐዲዶች፣ ዩኒቨርሲቲዎችና ሌሎች ብልፅግናዎች በሀገራችን እንዲኖሩ ተመኝቷ። እያወከ ስትመጣ በድንቁርና የታወረ እይታ ሲገለጥልህ የበለጠ መበዘበዘህ ይሰማህ። መብትህን ካላወክ መጨቆንህ አይገባህም። ስለዚህ ይህንን ዋሽ ወደ ትልቅ ሀብት የምርምርና መንግስታት ሲለዋወጡ የማይለዋወጥ ለሀገሪቷ ፅንሰ መሰረት የሚሆን ምስጢራዊ ድርጅት የማድረግ ራዕይ በውስጡ ተጠነሰሰ። ሀገሪቷን ከብዝሃነትና ከጎሳ ቀርነት ማላቀቅ የሚቻለው የሳይንስና ቴክኖሎጂ ዕውቀት በራሷ ልጆች እንዲሆኑ ውስጥ ገብቶ ማዕድኖችዋና ውድ የመሬት ውስጥ ህብቶቿ በራሷ ልጆች በልፅ በቅፅበት የምታድግበትን መንገድ ስናፈለግ መሆኑ ገባኝ። ኢትዮጵያን ለኢትዮጵያውያን ማድረግ የሚቻለው ትክክለኛው የቴክኖሎጂ ዕውቀትና ትክክለኛው የቴክኖሎጂ መሣሪያ በራሷ ልጆች እጅ ሲገባ መሆኑን ተረዳሁ። ምክንያቱም እኔ በብዙ ቢሊዮን ዶላር የሚቆጠር ሃብት ይዞ የሰጠሁ መርከብ ካርታ ናለጋ ስንቀራፈፍ የኖርካብት ምክንያት ትክክለኛው የቴክኖሎጂ መሣሪያና እውቀት ስላልነበረኝ ነው። የኢትዮጵያም ችግር ከዚህ ጋር ተመሳሳይ ነው። ስለዚህ በዚህ ደሴት ውስጥ የኢትዮጵያን የቴክኖሎጂ መሠረት መጣል ተመኝቷ። ይህን ራዕይ የተጋራኝ ሰው አለቃ አያሌው ብቻ ነበር። አያሌው እዚህ ገዳም ውስጥ አባ ዲዲሞስ ይባላል ነበር። አባ ዲዲሞስ ብዙ ለውጦችን ለማምጣት ሥልጣን ይፈልግ ነበር። የጣሊያን ባንዳዎች ከጨፈጨፋአቸው ከአቡነ ጴጥሮስ ጋር ቅርርቦሽ ነበረው። የጠበቀ ጓደኝነትም ነበራቸው። በሀገሪቷ ውስጥ ለውጥ ለማምጣት ቢችሉ ጳጳስ ባይችሉ ሌሊት ቆይቶ አድርገው ሊሾሙት እንዳታደሙ በገነቱ ልዑል ጉድጓድ ቤት ከመታሰራቸው ቀደም ብለው ነግረውት ነበር። አቡነ ጴጥሮስ ነገሮችን ፊት ለፊት የመጋፈጥ ባህሪያቸውን እንዲተዉ በየቀኑ አባ ዲዲሞስ ይወተውታቸው ነበር ግን አልሆነም። አቡነ ጴጥሮስ በባንዶች የጣሊያን አሸከሮች በጥይት ተደብድበው ሞቱ። ከዚህ ጊዜ ጀምሮ አባ ዲዲሞስ ባህሪው ተለዋወጠብኝ። የሰጠሁውን መርከብ ካርታ ወደ አንድ ትልቅ የብራና መጽሐፍ ገፅ ላይ ገልጠነው ነበር። ጣሊያኖች የሆሩት ካርታ የወረቀት ስለነበር በቀላሉ ስለሚበላሽ ያንን ካርታ ወደ ብራናው መጽሐፍ ገፅ ላይ እንድንገለጠው የወተውተኝ ራሱ አባ ዲዲሞስ ነው። አለቃ አያሌው። ተከተለኝ» ብለው ከቢሮአቸው ወጥተው የብራና መጽሐፍት ወደ ተከማቸበት አዳራሽ ይዘውት ገቡ። «ይታይሃል?» አሉት። ወደ አንድ ግዙፍ የብራና መፅሐፍ እያመለከቱት። የወደቀ ትልቅ ሳንቃ እንጂ መጽሐፍ አልመሰለውም ነበር። በህይወቱ ይህን የሚያህል ግዙፍ መጽሐፍ አይቶ አያውቅም። ዶ/ር ሚራሻር።

«ይህ መጽሐፍ ስድስት ሜትር ቁመትና አራት ሜትር ስፋት ያለው የምድራችን ግዙፍ መጽሐፍ ነው። ካርታውን በቀይ ቀለም የሳልነው በዚህ መፅሐፍ ሁለት ገፅ ላይ ነበር።» የመፅሐፍን ሽፋን ሳንቃ መሰሉን ገበታ ለሁለት ሜትር ሜትር ይዘው ገለጡት ግዙፍን የብራና መፅሐፍ። በውስጡ የተጻፉት ቃላት የግዕዝ ቃላት ይምሰሉ እንጂ አንዱ ቃል ሲገባው አልቻለም። አባ ዠንበሩ ጥቂት ሲጨነቅ ከተመለከቱት በጎሳ «ልጅ ሚራሻር መጽሐፍን ለማንበብ አትጨነቅ.....አይገባህም። መጽሐፍን አልተጠቀምንውም እንጂ በብዙ ሳይንሳዊ ግኝቶች የተሞላ መሆኑን አስጠንቼ ደርሽበታለሁ። በጥንታዊ የሳይንስ ግኝቶች የተሞላ ነው። የተጻፈው በግዕዝ ቋንቋ ቢሆንም ቃላቱ ምልዋጥ በሚባል ስልት የተጻፉ ናቸው» የእጅ መጻፍ የምታህል ሌላ ትንሽ የብራና መጽሐፍ ከተከመሩት መጻፍት መሃል መዘው አሳዩት።

ይህኛ ትንሽ መጽሐፍ የዚህ ግዙፍ መጽሐፍ መፍቻ ናት። ጠላት ይህንን ግዙፍ መጽሐፍ ሰርቆ ቢሄድ ይህንን መፍቻ ካልያዘ መጽሐፍን አንብቦ ሲረዳ አይችልም። አባቶቻችን ጠንካሮች ነበሩ። እኛ ግን...አየህ ይህ ህልም ወይም ልብ ወለድ አይደለም ...እውነተኛ ታሪክ ነው። ይህ መጽሐፍ የያዘውን ምስጢር ለመፍታት ብዙ ጥናት ይጠይቃል። በራሳችን ሥነ ልቦናዊ እምነት ስለሌለን የእኛን ነገሮች የመመርመር ዝግጅቱ የለንም ። ያም ሆነ ይህ ዋናው አላማችን መጽሐፍን አንብቦ መረዳት አይደለም። አስቲ...ሁለት ገጽ ግለጠው» አሉት።

ሚራሻር ለብዙ ደቂቃዎች ትላልቆችን ገጾች እየገለበጠ ሁለቱም ገጽ ላይ ደርሰ። ከሁለቱም ገጽ ቀጥሎ የመጣው ገጽ ግን ሁለቱም ነው። ሁለቱም ገፅ የለም። ቀና ብሎ ተመለከታቸው። አባ ዠንበሩ ፈገግ አሉ። የውሸት ፈገግታ። አባ ዲዲሞስ 404ኛውን ገጽ ሁሉ ብለው አሳስተው እንደጻፉት ያውቃሉ። «ሁለቱም ገጽ የት ገባ?» አለ ዶ/ር ሚራሻር። «ሁለቱም ገፅ ይት እንደገባ አታውቅም?» አሉት መልሰው አባ ዠንበሩ።

«አኔ?»
«አዎ አንተ። አባ ዲዲሞስ በልዩነትህ ጀርባህ ላይ የነቀሱትን ንቅሣት እስከ አሁን አላየኸውም? ከሎሬት ፀጋዬ ገብረመድህን ግጥም ውስጥ ሰቆቃው ጴጥሮስ የሚለውን በብራና ላይ የጻፉትና ሎሬቱ በግጥሙ ውስጥ እንዲያስገባ የተወሰነ ምስጢራዊ ቃላት የሰጡት አባ ዲዲሞስ ናቸው። በ1961 ዓ.ም። በግጥሙ ውስጥ ያሰፈሩአቸውን ምስጢራዊ ቃላት ወደ ቁጥር ለውጠው ከአንተ ጀርባ ላይ በንቅሣት አስቀመጡአቸው። በቶ ፊደል ቅርጽ በተሰራው መስቀል የሰጠሁትን መርከብ ምስጢር አስቀምጠውበታል። ሰቆቃው

ኢጥሮስ በሚለው የፀጋዬ ግጥም ውስጥ ብዙ ምስጢራዊ ቃላትን ከማስቀመጣቸው በፊት በዚህ ግዙፍ መጽሐፍ ገጽ ላይ ያስፈርነውን ካርታ ይዘውት ጠፋ። የመጽሐፉን ገጽ ገንጥለው። እንደነገርኩህ በዚህ ወቅት የነካቸውን እንጃ ሁሉን ነገር ከእኔና ከአባ ፊንታስ መደበኛ ጀምረው ነበር። ምናልባት ተጠራጥረውን ይሆናል። በእርግጥ አባ ፊንታስን እኔም አሳምነውም። ሁልጊዜም ስለ ሀገር ማሰብ አይፈልግም። ኢትዮጵያ የሚለው ቃል ያንገሸገሸው ነበር» በአዳራሹ ውስጥ ተንጉራደዱ አባ ገንበሩ።

«አባ ፊንታስ በዚህ ገጻም ውስጥ የተቀመጠበት ምስጢር የሰጠመውን መርከብ ካርታ በእጅ ለማስገባት ብቻ ነበር። አባ ዲዲሞስ ወይም አለቃ አያሌው በዚህ ግዙፍ መጽሐፍ ውስጥ ካርታው የተሳለበትን ሿጃሿጃቸውን ገጽ ገንጥሎ ይዞ ሲያመልጥ እኔና አባ ፊንታስ ተከታተልንው ። በዚህ ጊዜ አባ ፊንታስ የአያሌውን ቤትና ባለቤቱን አቃጥሎ ተስፋ ቆርጦ ፍለጋውን ሲያቆም እኔ ግን እስከ በጋ ተከታትየ አያሌውን ያዝኩት። 404ኛውን ገጽ ግን እጅ ላይ አላገኘሁም ነበር። በቶ ቅርጽ የተሰራውን ባለ ጉጥ መስቀልና ሰቆቃው ጴጥሮስ የሚለውን የሎሬት ፀጋዬ ገብረመድህንን ግጥም በግብግብ ቀምጭው ተመለስኩ። በጎላ ላይ አያሌው በልጅ መገደሉን ሰማሁ። አባ ፊንታስም ተመለሰ። ሁሉን ነገር ከፊንታስ ደብቄ በዚህ ደሴት ውስጥ የዋሻውን ቁፋርና ሀልሜን ሳስፋፋ ኖርኩ። በጎላ ደግሞ የባለ ጉጡን ግማደ መስቀል ከእንተ ጀርባ ላይ በንቅሣት ተስሎ ሣይ በቶ ቅርጽ የተሰራውን መስቀል ለእንተ አስርኩልሁ» ንግራራቸውን አቋርጠው ጠልቀው ተመለከቱት። ግራተጋባ ሚራዥ።

«አየህ ልጄ ሚራዥ.... ነገሩን ለማሳጠር ያህል። ፊንታስ ከእኔ ጋር ይህራ ነበር። 1978 ዓ.ም እካባቢ በሴቶች ገጻም ትኛር የነበረችውን ልጅን ይዞ የደረሰበት ጠፋ። ወደ ጎርጉራ ሃይበት የነበረው የገዳሙ ጆልባ ጎርጉራ ወደብ ከመገኘቱ በቀር ፊንታስ የት እንደገባ አላውቅም። እኔ ግን ከዛ ጊዜ ጀምሮ በዚህ ዋሻ ውስጥ ደፋ ቀና ማለቴን አላቆምኩም። ከዛ ጊዜ ወዲህ በዚህ ዋሻ ውስጥ ብዙ ለውጦች ታይተዋል። ዋሻውን ተዘዋውረህ እንደገባኝኸው እጅግ ዘመናዊ የምርምር ማዕከል ለመሆን ችሏል። ይህም የሆነው በውጭ ሀገር ያሉ እንደ ኢንጂነር ሻጊዝ ያሉ ኢትዮጵያዊያን ሳይንቲስቶች በገንዘብም በእውቀትም አብረው መስራት ከጀመሩ ወዲህ ነው። በረቀቀ ዘዴ ዴርቶጋዳ የሚመለምላቸው እነዚህ ሳይንቲስቶች ወደዚህ ዋሻ ጓዛቸውን ጠቅልለው ከመምጣታቸው በፊት ሀብታቸውንና እውቀታቸውን ለዚህ ሀብት ድርጅት አውለውታል። ከእነዚህም መሃል የናሳው ሳይንቲስት ኢንጅነር ሻጊዝ እንደ ሆነ አውቀሃል መቼም። እሱ ነው የምንፈልጋቸውን ሳይንቲስቶች አንተ

ከመጣህበት መንገድ በተለዩ መልኩ ወደዚህ ድርጅት መጥተው ሥራቸውን እንዲሰሩ ያደረገልን» በጥልቀት ተመለከቱት።

«ከእኔ የሚጠበቀው ምንድነው?» አለ ዶ/ር ሚራዥ።
«ሁለት ነገር ይጠበቅብሃል። አንዱ ቀሪ ህይወትክን በዚህ ድርጅት ውስጥ በማገልገል ሀገርህን ከጥፋት ማዳን ነው። በዚህ ስላት አለማቀፍ ማፍያዎች ከማይጠረቁት የመንግስት ባለስልጣናት ጋር በመሻረክ ሀገርክን እየበዘበዙአት ነው» አንገታቸውን ደፍተው ከተከዙ በጎላ «ማሔር ሻል ሐሽ ባዝ» ብለው ቀና አሉ። «ምርኮ ፈጠነ! ብዝበዛ ቸከለ። ኢትዮጵያ ተስፋ በቆረጡ ወጣቶችና ሀዝቦች ተምልታለች። የብዙ ኢትዮጵያውን መንፈስ ተሰብሯል። የድህነቱ ምንጭ ምን እንደሆነ ሁላችንም እናውቀው ይሆናል። እሱን ሰመድፈን ግን እንድ ልብ የለንም። መንፈሳችን ተሰባብሯል። ስለዚህም በአስቃቂ ሁኔታ እየተበዘበዘን ነው። ራሳችንን ለብዝበዛ ያጋለጥነው እኛው ራሳችን ነን። የጋራ ራዕይ ሊኖረን ይገባል።»

«ለዚህ አላማ ሌላው ከኔ የሚጠበቀው ነገር ምንድን ነው?» አለ ዶ/ር ሚራዥ።
«የሰጠመውን መርከብ የምናወጣበትን ቁልፍ ስጠን።»
«ምን?»
«በቶ ቅርጽ የተሠራውን ግማደ መስቀል መልስልኝ።»
«እሱ መስቀል ቁልፍ ነበር እንዴ?»
«እስከ አሁን ይዘኸው ስትኖር አላወክም ነበር?»
«መስቀሉን እኩ.....» አፋን ከፍቶ ቀረ። የምቀ ትንፋሹን በረጅሙ ሰቀቀው።

«መስቀሉን ስጠኝ። ግማደ መስቀሉን መልስልኝ። የሰጠመው መርከብ ሀብት ለሀገርህ ያስፈልጋታል። ተመልከት....» አሉት ስክራን ላይ የተደነቀረውን የኢትዮጵያን ካርታ ።
«ካርታው ይታህይል?..... ይህ ካርታ የወደፊቷ ኢትዮጵያን የሚያመለክት ነው። እኔ አሁን እድሜዬ ዘጠና ስምንት ዓመት ደርሷል። የሰጠመው መርከብ ሀብት ወጥቶ ለግሌ የሚፈይድልኝ አንዳች ነገር የለም። ስለኔ አሁን የሚያስፈልገኝ ሰስት ክንድ የከፈን ጨርቅ ብቻ ነው። የምቀበርበትን መቃብር ቆፍሬ ዕለተ ሞቴን እየተጠባበኩ ነው። ከሰጠመው መርከብ ሀብት ሳባራ ሳንቲም ለግሌ ለመውሰድ የምመኝበት ወቅት ላይ አይደለሁም..... ያለሁት..... ካርታውን እየውማ የዚህችን ሀገር ትክክለኛ ብልጽግና የምትመኝ ከሆነ ከሰሜን እስከ ደቡብ...ከምስራቅ እስከ ምዕራብ የተዘረጉ የባቡር ሀዲዶች ከሁሉም በፊት እንዲኖራት ማለም አለብህ። ከተሞችንና መንደሮችን የሚያገናኙ የባቡር ሀዲዶች ከተዘረጉባት የሀብረተሰቡ የንግድና ማህበራዊ እንቅስቃሴ ይፋጠናል። ትክክለኛ አንድነት ሀገሪቷ የሚኖራትም በዚህ ሀዲዶች

ላይ እንደጥይት የሚወነጨፉ ባቡሮች ሀብረተሰቡን በፍጥነት ሲያቀራርቡት ነው። ባቡሮቹ የሚተነፍሱት የተለያዩ ክልል አየር የአንድነት እስትንፋስ ይሆናል። መንገድብዙዎችን ያገናኛል። ጉንጻኖች ተያይዘው በሚሠሩት መንገድ ታላቅ ወንዝ ይሻገራሉ። ጉንጻኖች ተያይዘው ዓባይን ሲሻገሩ ዓይቻሉሁ። እኛም ተያይዘን በምንሠራው መንገድ ወደሰልጣኔ እንሸጋገራለን። የኢትዮጵያን እውናዋ አንድነት ከቃል የምናሸጋግረው ህዝቡን በኢኮኖሚና በብዙ ማህበራዊ መስተጋብሮች ስናስተሳስረው ነው። መንገድ የኢትዮጵያ አንድነት ደም ሥር ይሆናል። ኢትዮጵያን አንድ ማድረግና ወደታላቅ ስልጣኔ ማምጣት የሚቻለው ከሰሜን እስከ ደቡብ ...ከምዕራብ እስከ ምሥራቅ በተዘረጉ የባቡር ህዳዶች ላይ እንደጥይት በሚወነጨፉ ባቡሮች ሲኖሩን ነው። ከዛም አንድ ሰው ከደቡብ ሜና ተነስቶ ከሰሜን ሜና ለመድረስ የሚያባክነው ጊዜ እና ብዙ ገንዘብ አይኖርም። ሁሉም ነገር ይፋጠናል። በሀገሪቷ ጠረፋማ አካባቢ ስትሠራ ውለህ ዋና ከተማዋ ውስጥ ካሉ ቤተሰቦችህ ሂደህ ማደር ትችላለህ። የትም ቦታ ለሥራ ብትመደብ አታቅማምም። ምክንያቱም የፈለከውን ጭነህ ቤትህ በቡሌት ባቡር ለመመለስ ጊዜ ስለማይጨርስብህ።

የኢትዮጵያ መሪዎች ራሳቸውን ወንበሩ ላይ ለማቆየት.... ለፖለቲካ ... ለሰብሰባ... ለፕሮፖጋንዳ መንገድ ...ለካድሬ ኮፍያ እንዲ የሚያውቁት ገንዘብ በሀገሪቷ ሙሉ የባቡር ህዳዶችን ለመዘርጋት ቢያውሉት እስከ አሁን ሀገሪቷ በድህነት አትማቅም ነበር። ይህን ማድረግ ግን አይፈልጉም። ለግል ብልጽግና የሚራኩቱ ቅጥረኞች በመሆናቸው። መንገዶች ከብዙም መንግስትን ለመገልበጥ የሚሞክር ማንኛውም ሀይል በቀላሉ ሊሳካለት ስለሚችል። መሪዎቻችን እነማንም ይሁኑ እነማን እኛ በግላችን በዩትኛውም ጊዜ በዩትኛውም ፈተና ውስጥ ሆነን ሀገራችንን መንገባት አለብን። እስከ መቼ ጥሩ መሪ እንጠብቃለን?.....ለሀገር ብልጽግና የምትቆረቆር ከሆነ ይህን አላማ ትደግፋለህ። የሰጠመው መርከብ ሀብት ደግሞ ከነገርኩህ በላይ ማድረግ የሚችል ሀብት ነው። የባቡር ህዳዱን ለመዘርጋት በቂ ኢንጂነሮች አሉን። የመንገድ ተቋራጭ ድርጅት እናቀርብና.....እንዲያውም አንተን በባለሀብት ሽፋን ከመንግስት ጋር አደራድረን የባቡርን ሐዲድ በሰጠመው መርከብ ሃብት ለሀገራችን እንዘረጋላታለን። የባቡር ህዳዱም የሀገራችን አንድነትና ህልውና ደም መዘዋወሪያ የደም ሥር ይሆናል። እስኪ በከተሞች ውስጥ የምድር ውስጥ የኢኮኖሚክስ ባቡሮች ሲወነጨፉ.....በምድር ላይ ደግሞ አገር አቋራጭ ተወንጫፊ ባቡሮች በባቡር ህዳዶች ላይ በተባረበሩና በተሰሱ ተራሮች ውስጥ እያቆራረጡ ሽው አልም ሲሉ የሚመጣውን ብልጽግና አስብ።

ይታይህ ያኔ የሚኖረው አንድነት! ይታይህ ያኔ የሚኖረው መፈቀር... ይታይህ ያኔ የሚፈጠረው መቀራረብ ....ይታይህ የተሰባበረው የኢትዮጵያ የአንድነት መንፈስ ሲጠገን... ይዩ ነው እውናዋ አንድነት። አለበለዚያ ዝም ብሎ ኢትዮጵያ ኢትዮጵያ ማለት የውሸት ይመስላል። ይህኛው ትውልድ ሠራሁት የሚለውና ለእናት ሀገሩ የፍቅር መግለጫ ስጦታ እንዲሆን የባቡርን ህዳድ በዚህ ትውልድ ስም ልንገነባለት ይገባል። ቃል በተግባር ሲታይ የጋራ ህልውናም እውን ሲሆን ያኔ ተለያይ ብትለው እንዲ የሚለያይ ህዝብ አይኖርም። እንዲያውም ኢትዮጵያዊነት ወደ አፍሪካዊነት እየተለወጠ ኢትዮጵያ ላይ የተለከሰው ችቦ ከጽንፍ እስከ አጽናፍ እየበራ ይመጣል። አፍሪካም ታብባለች። ለዚህ ነው ቁልፉን ስጠኝ የምለሁ። ባለጉጡን ግማደ መስቀል.....እድሜ ልኬን ስፋለም የኖርኩለትን ምስጢር መፍቻ.....ሲ...ጠ...ኝ...»

«መስቀሉን እኮ.....» ማራሻር አቀረቀረ። በዓይኑ ዕንባ ሞላ። መጥፋቱን ሊያረዳቸው አልደፈረም። «ዝም ብሎ መስቀል መስሎኝ ለሲጳራ አስራላት .....ያ...ያ... ያኔ ...እ...እ...እን አባ ፊንሰስ ይዘዋት ሲሄዱ..... ይዘውት.....ወይኔ.....» ተንተባብሮ። «እ?» በድንጋጤ ቱግ አሉ አባ ዠንበሩ። ተንደርድረው በጥፊ ድርግም አደረጉት።

አባ ፊንሰስ ሲጳራን ይዘው የሸሹት ምክንያት ገና ዛሬ ተገለጠላቸው። ከሲጳራ አንገት ላይ በቶ ቅርጽ የተሰራውን ባለጉጥ መስቀል በማየታቸው ይዘዋት እንደከበለሉ ተረዱ። በንዴት ጠፋ። መናገር እንዲ አልቻሉም። ከንፈራቸው ተንቀጠቀጠ።

ማራሻር ለአንድ ሳምንት ያህል በባይነት ስሜት ነፍዞ ሰነበተ። በኋላ ግን ህይወቱን በሙሉ ከኢትዮጵያውያን ወገኖቹ ጋር ተባብሮ የባቡርን ህዳድ ለመስራት «ዴርቶጋዳ» የሚል ፕሮጀክት ነደፈ። በዚህ ፕሮጀክት መሠረት በጥቂት አመታት ውስጥ ኢትዮጵያን በባቡር ህዳድ ለማገናኘት የሚያስፈልጉ ግብአቶችን ዘረዘረ። እያንዳንዱን ኢትዮጵያዊ በገቢ ማሰባሰቢያ ፕሮግራሞች ላይ በማሳተፍ ይህን ፕሮጀክት የሀብረተሰቡ ራዕይ ለማድረግ የሚከተለውን እቅድ ነድፎ ሲጨርስ ከዘቀጠበት ባይነት ነቃ። ለፕሮጀክቱ መሳካት ቆርጦ ተነሳ። ከላላቱን ከመሸጥ ጀምሮ የማይሞክረው ጥረት እንደማይኖርም ወስኗል። የኢትዮጵያ ህዝብ በራሱ ጥረት ሀገሩን የሚገነባበት ብቸኛው እድል መቃረቡን አወቀ። «ይዘን ይሆናል እንጂ የማይሳካ ህልም የለም» ሲል ህልሙ እውን እንደሚሆን አረጋገጠ። በዓይኑ ህሊናው በኢትዮጵያ ተራራዎችና ሽለቆዎች እያቋረጠ እንደ ጥይት የሚወነጨፉ ባቡሮች ታዩት።

በኋላ ደግሞ አባ ገንበሩ መልሰው አጽናኑት። «የሰው ልጅ ትልቁ ሀብቱ ጭንቀላቱ ነው። የምድራችን ትልቁ ሀብትም ጭንቀላት ነው። ስለዚህ አሁን ወዳለን ነገር ፊታችንን እናዙር። ከሰጠመው መርከብ ሃብት ይልቅ ያንተ ጭንቀላት ለሀገርህና ለወገንህ ይጠቅማል። ስሜታዊ ሆኜ ነገሩን አከረርኩት እንጂ። ስለዚህ ይህችን ሀገር በእውቀትህ አገልግላት» አሉት። «ይልቅ በዚህ ወቅት የምናከናውነው አንድ ታላቅ ተልእኮ ስላለ በዛ ላይ በመሳተፍ እርዳን። ከነገ ወዲያ ወደ አሜሪካ ትጓዛለህ።»

ሚራኸም ኢትዮጵያን ለሚጠቅም ማንኛውም ተልእኮ ራሱን ከመስጠት ወደ ኋላ እንደማይል ገለጸላቸው።

በታህሣሥ ወር መገባደጃ በኢትዮጵያ አቆጣጠር 1998 ዓ.ም አንድ ሌሊት ሚራኸርና ዣንጊዳ ኢንጂነር ጌራ በሚያበራት ዴር33 ልዩ ድምጽ አልባ አውሮፕላን ለልዩ ተልዕኮ ከዳጋ ደሴት የምድር ውስጥ ዋሻ በጣና ሐይቅ ውስጥ ለውስጥ ወጥተው ወደ አሜሪካ በረሩ።

ዴር33 ጣና ውስጥ ሰርጓጅ መርከብ። እየር ላይ ልዩ አውሮፕላን። አሜሪካ ውስጥ የቤት አውቶሞቢል ሆና ለልዩው ተልዕኮ ተሰማራች።

፲፯

ኒውዮርክ፡አሜሪካ

1998 ዓ.ም

ታህሣስ 28.....ከምሽቱ 5:46

የቤቷ በር በሀይል ሲንኳኳ ቀና ብላ ግዳግዳው ላይ ትር...ትር... ትር...የሚለውን የግድግዳ ሰዓት ተመለከተችው። 5:46። ደግሞ ተንኳ። ትንፋሽዋን ዋጥ አድርጋ ወደ ሽጉጧ እጇን ላካችው። ተሰልሶ በሩ ተሰለቀ።

«ማነው?» አለች ሜርዳ ጉሮሮዋን ጠራርጋ ።

«እኔ ነኝ» አለ ጎርጎን ያለ ደምፅ ከውጭ።

«ማን ልበል?»

«ይህን ደምፅ አታውቁውም?» አለ ከውጭ የሚመጣው ድምፅ። «ሚራኸ ነኝ»

በሩን ስትበረግደው በማራሰቂያው ለማየት እንኳ ጊዜ አልነበራትም። ለስት ሰዎች በሩ ከመከፈቱ በችኮላ ተንደርደረው ገቡ። ሌሎችን የሚያይ ዓይን አልነበራትም። ሚራኸን እንቃ ሳመችው። ሰውነቷ ሲንዘፈዘፍባት እየታወቃት ነበር። መርበትበቷን ለማስቆም ግን አቅም አጣች።

«ሚራኸ.....?» ለመናገር ብላ ከንፈሯ ሲንቀጠቀጥባት መልሳ ገጠመችው።

«ሜርዳ ደህና ነሽ...?»

«አይደለሁም ደህና ነሽ አትበለኝ... ሚራኸ...ጎድተኸኛል። ቢያንስ እንኳን የሄድክበትን ብትነግረኝ ምናል...?» ወደ ሶፋው በዝግታ ሄዶ ሲቀመጥ በዓይኗ እየተከተለችው።

«ኢትዮጵያ ውስጥ ነበርኩ.....»

«እናም እኔን ልታየኝ ተመልሰህ መጣህልኝ። ....»

«አይደለም ሚርዳ ሰው ላድን ነው የመጣሁት ሽጊዝን ላድን ነው የመጣሁት...» አለ ሚራኸ የግንባሩን ላብ እየጠረገ። ሊዋሽት አልፈለገም። «አስቸኳይ ጉዳይ ነው።»

«እከ! ለእኔ ምንም ግድ የለህም። አውቃለሁ ። ግን መልሼ ጨቅላ እሆናለሁ። ደደብ ነኝ» አለች ሜርዳ በሽቃ። «እና ታዲያ ከእኔ ምን ፈለክ? አሁንም ተጠቅመኸኝ ጥለኸኝ ልትሄድ.....»

«አንድትረጅን እንፈልጋለን። ሀይዎቱን እናድነው እባክሽ...»

«እኛ አንታይሽም አይደል... » ዣንጊዳ እጁን ለሰላምታ ዘረጋላት።

«አው ዶ/ር ዣንጊዳ ተለውጠህብኛል...» አለች። እጁን ጠበቅ አድርጋ ጨብጣ። «...ብዙ ተለውጠሃል።»